

POLIROM

Alberto
Vázquez-Figueroa
Ultimul tuareg

BIBLIOTECA POLIROM

Alberto Vázquez-Figueroa

Ultimul tuareg

Traducere din limba spaniolă și note de

Eugenia Alexe Munteanu

EDITURA POLIROM

2015

Scriitori contemporani, voci și tendințe noi
în literatura universală de azi.

Pentru José Miguel Serrano și familia sa,
cu cele mai sincere mulțumiri.

1

Era frig.

Foarte frig.

Mai era o jumătate de oră până la ivirea zorilor, termometrul arăta unsprezece grade, dar un vânt neplăcut ce bătea dinspre nord-vest îi făcea să tremure pe cei care se înghesuiau pe platforma camionului, cu mâinile înțepenite de efort; se țineau de orice le venea la îndemână, ca nu cumva mașina să facă un salt brusc trecând peste vreun hop și să-i azvârle jos de la o înălțime de patru metri.

Gacel Mugtar, care-și moștenise numele de la o rudă îndepărtată ce aparent luptase cu eroism împotriva dictaturii militare, știa foarte bine că în astfel de situații trebuie să conduci cu mare grijă, ca să eviți asemenea incidente neplăcute. Cei care se urcau pe lăzi și pe saci acceptau s-o facă pe propria răspundere, dar nu era deloc plăcut, nici cinstit, și era și cumva umilitor să ajungi la destinație cu un pasager în minus.

În nenumărate ocazii se văzuse nevoit să oprească pentru a culege pe câte unul care nu avusese grijă să se lege de ceva când își dădea seama că adoarme, dar întâmplarea cea mai tristă a avut loc într-o noapte, când un băiat a căzut ca un bolovan fără să observe nimeni și a scăpat cu viață doar datorită faptului că, după patru zile, alt camion l-a găsit întins în mijlocul șoselei, cu un picior rupt

și cât pe ce să fie devorat de hiene.

*Inshallah!*¹

Voia Domnului a fost ca el să supraviețuiască fiindu-i asta de învățătură, și să rămână șchiop.

Cu toate că înainte de a porni la drum Gacel își instruia pasagerii, insistând asupra faptului că trebuie să-și ia toate măsurile de precauție pe timpul voiajului obositor, nu se putea abține să se enerveze când se întâmpla un accident, căci majoritatea pasagerilor nu erau atenți la ce le spunea, considerându-se viteji luptători capabili să înfrunte nesfârșitele pericole din deșert, chiar și de la înălțimea unui vehicul ce se hurducaia tot timpul.

Când prima geană de lumină dădea semne că e pe cale să apară, câtorva pasageri încă le mai clănțăneau dinții, dar n-au trecut decât zece minute și stăpânul incontestabil al deșertului, soarele, și-a recuperat tronul, alungând frigul și pregătindu-se să impună o lege sufocantă și implacabilă asupra vastelor sale teritorii.

Următoarele două ore, cu vizibilitate perfectă și temperatura maximă de abia 20 de grade, erau cele mai potrivite pentru călătorie dar, așa cum tindea să se întâmple cu o regularitate exasperantă, abia trecuse jumătate din acest interval când a făcut explozie primul cauciuc.

Inshallah!

Rezistase destul, ca să fim sinceri, și chiar ar fi trebuit să-i mulțumească pentru că a avut bunăvoința de a nu-l obliga să dea pasagerii jos din camion în toiul nopții, ca să repare stricăciunea la lumina unei lanterne.

¹ Cu voia lui Allah (în ar., în orig.).

A oprit motorul, a tras frâna de mână, a coborât, s-a asigurat că roata din față pe dreapta chiar nu se mai poate folosi și s-a îndepărtat până a găsit un salcâm la umbra căruia să se odihnească puțin.

Abdul, eficientul aghiotant, îi va ruga pe călători să coboare și le va cere bărbaților mai în putere să-i dea o mână de ajutor să schimbe roata, întrucât asta era obligația pe care și-o asumau în momentul în care își cumpărau biletul.

Acela nu era un autobuz de curse regulate ce mergea într-un anumit loc urmând un traseu fix sau un orar dinainte stabilit, ci doar un mijloc de transport mai puțin ortodox, fiind bine știut că se afla la cheremul miilor de probleme ce puteau apărea într-un mediu natural și excesiv de capricios.

Vântul, nisipul, hoții la drumul mare și, în ultima vreme, sângeroșii jihadiști care încercau să impună cu forța legile lor fanatice pe un pământ ce niciodată nu acceptase altă lege decât libertatea de credință, făceau de multe ori ca o distanță ce trebuia parcursă în trei zile să se prelungească încă pe atât, sau chiar să nu se ajungă niciodată la destinație.

Inshallah!

Așa stăteau lucrurile, din nefericire, și obiceiurile impuneau ca în asemenea cazuri șoferul să aibă parte de o binemeritată odihnă, iar ceilalți să se ocupe de munca grea de a înlocui roata stricată. În locul și în împrejurările acelea era o sarcină extenuantă, căci cum terenul instabil nu permitea folosirea unui cric hidraulic care puțin câte puțin se cufunda în nisip, tot ce puteau face era să ridice șasiul pe trunchiuri groase și să sape o groapă sub roată, ca să o poată scoate și înlocui cu una de rezervă.

După aceea era nevoie să umple din nou groapa, ca roata să rămână fixă, și la urmă se scoteau trunchiurile de copac, eveniment

ce se sărbătorea cu strigăte și țopăieli de bucurie, căci era o victorie clară a omului asupra naturii.

În cele din urmă, neobositul Abdul repara cauciucul înțepat, așeza roata în lăcașul rămas gol și apoi se îndrepta spre locul unde șeful lui se odihnea, oferindu-i un ceai, ceea ce însemna că puteau să pornească din nou la drum când considera el că ar fi oportun.

Pasagerii se mulțumeau să aștepte liniștiți, căci un bărbat capabil să conducă un camion așa de mare printr-un ținut atât de complicat și să-i ducă teferi și nevătămați la destinație se ridica în ochii lor la un nivel demn de cea mai mare considerație.

O spune și o veche zicătoare beduină: „Cei mai viteji luptători sunt înfrânți dacă nu au o călăuză care să-i conducă pe câmpul de luptă”.

Și Gacel Mugtar era o bună călăuză.

Întotdeauna fusese.

Cu ani în urmă, mergea în fruntea unei lungi caravane ce transporta sare, iar acum era un șofer priceput pe o mașină complicată și zgomotoasă care scurta durata călătoriei, dar nu și distanțele.

Singur cu paharul lui cu ceai, observând cum Abdul și majoritatea călătorilor își reiau locurile sus în mașină și așteaptă cu răbdarea caracteristică beduinilor ca el să se hotărască să treacă din nou la volan, Gacel Mugtar își amintea din nou de vremurile trecute, când obișnuia să parcurgă același traseu pe spinarea unei cămile liniștite, la care nu era nevoie să apeși pe accelerator sau să schimbi vitezele.

El era un *imohag*² din Kel Talgimus prin ale cărui vene curgea

² Tuareg (în ar., în orig.).

sângele cel mai nobil și mai pur ce se putea găsi printre tuaregi, iar îndeletnicirea de călăuză de caravane de-a lungul celui mai periculos deșert a fost considerată întotdeauna o mare onoare pentru stirpea sa.

Să conduci un camion nu e așa de grozav.

Cu toate acestea, în ziua în care sora lui i-a spus că vrea să se mărite, s-a văzut nevoit să se îndatoreze ca să-i asigure o zestre adecvată.

Niciodată nu și-ar fi imaginat că zestrea unei mirese costă atâta, așa că a trebuit să-și schimbe meseria și să treacă de la frâul unui dromader tăcut la volanul unui monstru mecanic zgomotos.

În zona aceea îndepărtată din deșert, unde cea mai apropiată mare se afla la mii de kilometri, sarea era un bun foarte apreciat, dar comercializarea ei nu era rentabilă dacă se transporta în niște camioane care se stricau des și consumau prea multă benzină.

Sarea nu avea termen de expirare, dar cămilele erau mult mai lente și, deși se reproduceau singure, se alimentau cu iarba de pe drum și rezistau vreme îndelungată fără să bea apă, o caravană de două sute de animale producea profituri atât de mici, că era imposibil să câștigi suficient ca să cumperi o zestre demnă de o soră.

Și proprietarul camioanelor plătea bine.

Și plătea bine pentru că era conștient de riscurile meseriei. Cu doar trei luni în urmă, două dintre camioanele sale încărcate cu imigranți care se îndreptau spre Algeria cu scopul de-a ajunge la Mediterană și a trece în Europa au avut ghinionul să se strice în același timp și aproape o sută de bărbați, femei și copii, familii întregi, au murit de sete după ce au cutreierat zece sau douăsprezece zile fără țință prin deșert deși îi căuta o armată întreagă.

Gacel îl cunoștea pe unul dintre șoferi și știa că este un bun profesionist, și cu toate astea n-a putut evita o nenorocire așa de înspăimântătoare.

Inshallah!

În definitiv, Domnul este cel care arată căile pe care trebuie să le urmeze ființele omenești.

Inclusiv tuaregii.

Și-a terminat de băut ceaiul, s-a hotărât să pornească din nou la drum și, din fericire, au mai avut doar o pană de cauciuc înainte de amiază, când temperatura depășea patruzeci de grade, moment în care a căutat un loc potrivit, s-a oprit și i-a dat voie lui Abdul să demonteze o parte din prelată ce acoperea camionul, ca să facă din ea o copertină. Curând soarele avea să lovească cu putere partea dinspre apus a camionului, dar în partea cealaltă, dinspre răsărit, umbra va îngădui pasagerilor să se odihnească până se mai potolea zăpușeala insuportabilă. Căci nici oamenii, nici mașinile nu erau în stare să reziste la soarele violent din orele care urmau.

După ce s-a asigurat că totul este în ordine și pasagerii săi se bucură de un relativ confort, Gacel Mugtar a luat un prânz frugal, a pus mâna pe vechea flintă care atârna în partea din spate a cabinei și s-a îndepărtat de voci, sforăituri și pârțuri, căci după mai mult de șase ore la volan avea nevoie să doarmă.

Și-a spus rugăciunea îngenunchat pe o rogojină din care apoi și-a făcut un cort minuscul, s-a ghemuit în poziție fetală și a închis ochii știind că Abdul, nepot de sclavi descendenți ai tribului african kotoko de pe malul lacului Ciad, avea pielea așa de tăbăcită încât avea să rămână nemișcat, cocoțat în camion, atent să nu vină bandiții de care nu o dată au fost nevoiți să se apere cu pușca în mână.

Într-o liniște absolută și fără vâlul ce-i acoperea chipul în

prezența străinilor, Gacel s-a odihnit destul cât să se poată întoarce fără probleme la solicitanta sa îndeletnicire și să ajungă la destinație chiar în noaptea aceea.

Soarta a vrut să mai aibă doar o pană de cauciuc, astfel că la puțină vreme după ora două noaptea a predat cheile camionului și s-a îndreptat spre casa din care lipsea de unsprezece zile.

Assalama a ieșit fără niciun fel de menajamente să se ia la hartă cu omul care bătuse la ușă în chip atât de nepolitic și de insistent.

— Ce s-a întâmplat?... a întrebat fără să se deranjeze măcar să-l salute. Ce-i cu războiul ăsta? Băiatul meu se odihnește.

— Trebuie să vorbesc cu el.

— Vino mâine. A făcut o călătorie lungă și e obosit.

— Mai lungă a fost a mea și nu pot să aștept... a răspuns el sec în limba tamasheq³. Mă numesc Hassan și sunt un Zebra⁴.

După această prezentare, atitudinea femeii s-a schimbat ca prin minune; l-a poftit pe noul venit să intre și l-a condus în curte, unde se înălța comoara ei cea mai de preț: unul dintre cei nouă copaci din vale, și probabil cel mai înfrunzit, ceea ce făcea ca acela să fie singurul loc din sat unde se putea sta de vorbă cu plăcere la ora prânzului, fără să te astupi de căldură.

N-au trecut decât câteva minute și a apărut Gacel Mugtar, salutându-l respectuos pe neașteptatul său oaspete, conform milenarei tradiții a tuaregilor:

³ Limbă berberă vorbită de tuaregi.

⁴ Personaj influent în triburile din Africa Centrală, care exorcizează spiritele malefice și consolidează loialitatea față de conducători, șefi de trib etc. La ceremonii, purta o mască reprezentând o zebra.

— *Metulem, metulem!*⁵

— *Metulem, metulem!* i-a răspuns cel care-l aștepta.

— Cu ce te pot ajuta?

Necunoscutul a așteptat ca Assalama să le pună în față o tavă cu inevitabilul ceainic, pahare, prăjiturile și curmale, dar când a dat să plece a oprit-o cu un gest.

— Rămâi! a rugat-o. Ceea ce vreau să spun te interesează în mod direct.

Femeia a șovăit, l-a privit întrebător în ochi pe fiul său, care a făcut un gest aproape imperceptibil de aprobare, și după ce a umplut paharele a luat loc, rămânând în așteptare, cu mâinile încrucișate în poală.

Cel care spusese că se numește Hassan și că e un Zebra a așteptat câteva clipe, și-a ridicat câțiva centimetri *anagad*⁶-ul ca să poată sorbi puțin din infuzia închisă la culoare fără să i se vadă fața, și după ce a dat din cap de parcă ar fi confirmat calitatea ceaiului pregătit cu meticulozitate, a spus:

— Mă aflu aici pentru că, după cum bine știți, poporul tuareg este temut, admirat și respectat de mii de ani, de când, după cum spune învățătura străveche, strămoșii noștri garamanții s-au ridicat pentru a cuceri aceste deșerturi nesfârșite, unde nimeni n-a îndrăznit vreodată să ne conteste hegemonia. A făcut o scurtă pauză, a sorbit o altă înghițitură, și după ce a scos ceea ce părea un oftat adânc, a adăugat: Întotdeauna am fost o rasă nobilă și

⁵ „Allah fie cu tine!” – salut islamic curent, sinonim cu *salam aleikum* (în ar., în orig.).

⁶ Văl cu care tuaregii își fac turban și își acoperă chipul, lăsându-și descoperiți doar ochii (în ar., în orig.).

mândră, cu un renume binemeritat datorită nenumăratelor lipsuri îndurate, dar în ultima vreme un grupuscul stingher de indivizi de același sânge ca noi ne târăște prin noroi bunul nume...

Stăpânul casei s-a mulțumit să aprobe știind că oaspetele său avea dreptate deplină, ceea ce l-a făcut pe acesta să adauge:

— Peste un milion de tuaregi stabiliți de secole în zece țări nu pot accepta ca două sute de renegați, fie ei mercenari ticăloși ori fanatici abrutizați de ideologii extremiste, să le distrugă gloriosul trecut și să pună în pericol viitorul copiilor lor... – Noua pauză avea scopul de a conferi mai mult aplomb celor spuse și vocii sale sonore, sigure pe sine. – Din această cauză s-a luat o hotărâre logică și justificată: vinovații, toți vinovații, trebuie eliminați.

— Mai exact ce vrei să zici prin „eliminați”? a întrebat îngrijorat Gacel.

— Exact ce am spus: trebuie să fie anihilați oriunde s-ar afla, și chiar dacă ar fi vorba de propriii noștri frați sau de propriii noștri copii.

— Asta înseamnă să-i omorâm?

— Înseamnă „să-i pedepsim cu moartea”, a precizat el prompt. Nu trebuie să mai rămână niciunul; nici dintre ei, nici dintre cei ce-și acoperă fața cu un văl ca să treacă drept tuaregi și să continue să comită atrocități.

Assalama a vrut să spună ceva, s-a răzgândit, dar Hassan a încurajat-o să o facă.

— Vorbește fără jenă. După cum ți-am mai spus, asta te privește și pe tine.

După un scurt moment de îndoială din pricina faptului că, în mod normal, o femeie nu intervenea într-o conversație în care bărbații discutau „probleme de război”, sau poate pentru că ceea ce se gândea să spună i se părea prea dur, mama lui Gacel a

îndrăznit să precizeze:

— Să-i pedepsim cu moartea fără să-i judecăm înainte înseamnă să ne coborâm la nivelul lor.

— Pe barbari îi putem combate doar dacă suntem mai barbari decât ei, a răspuns celălalt cu asprime. Blestemații ăștia, pui de cămilă chioară, nu respectă nici femeile, nici copiii, nici măcar regulile sfinte ale ospitalității. Își bat joc de cuvintele Profetului interpretându-le și răstălmăcindu-le după cum au chef, și dacă n-ar fi o erezie, aș îndrăzni să spun că merită să fie îngropați înfășurați într-o piele de porc.

— Te rog...

— Iartă-mă! Nu trebuia să las ca furia să-mi pună stăpânire pe suflet, dar uneori nu pot să o opresc, pentru că am aflat că încurajează chiar în rândul fiicelor lor ritualul barbar al ablațiunii.

— Nu se poate! a negat revoltată Assalama.

— Ba da.

Gacel Mugtar, care presimțea că acea conversație îi va schimba într-un mod brutal și nedorit monotona dar cumva liniștita existență, a pus cu mare grijă paharul pe tavă înainte de a întreba pe un ton ce vădea o îngrijorare sinceră și profundă:

— Dacă, așa cum ne asiguri, ești un Zebra autentic și nu un simplu mesager, mi-ar plăcea să știu ce așteptați de la mine.

— Așteptăm să-ți îndeplinești obligația de membru al Poporului Vălului. Te-am ales pentru că te considerăm un bun cunoscător al deșertului, și apoi ești burlac, ceea ce înseamnă că dacă mori în luptă nu vei lăsa în urmă nici văduve, nici orfani.

— Ar lăsa-o pe maică-sa fără niciun ajutor, i-a atras atenția Assalama.

— Ar lăsa fără ajutor o mamă mândră de sacrificiul fiului ei... i-a răspuns el fără ocolișuri. Ține cont că cele care ar fi putut să-i fie

soții și-au găsit alți soți, cu care fără îndoială vor da naștere altor tuaregi, pe când tu nu mai ești la vârsta s-o faci.

— Hotărârea este definitivă? a întrebat ea pe un ton în care i se citea profunda tulburare.

— E categorică.

— Asta e de la sine înțeles, a spus Gacel pe tonul cuiva care acceptă fără să protesteze ce i-a hărăzit destinul. Am știut dintotdeauna că n-o să-mi tremure mâna dacă va trebui să omor un dușman, dar nu sunt tocmai sigur dacă mi se cere să-l omor cu sânge rece.

— Doar când va sosi momentul o să știi, și memoria strămoșilor tăi îți va da putere.

— Nu cred că e vorba de putere, căci nu ai prea mare nevoie de ea ca să apeși pe trăgaci; e nevoie de hotărâre.

— Te va face să te hotărăști când vei afla că jihadiștii au început să omoare fără deosebire, peste tot în lume, pe toți cei care nu sunt musulmani extremiști. Îi distrug pe cei care construiesc și-i slăvesc pe cei care distrug, așa că nu ne lasă decât două opțiuni: să-i slăvim sau să-i distrugem...

— Mi se pare drept.

— Și este drept. Poporul nostru n-a fost niciodată interesat de progres pentru că întotdeauna s-a mulțumit cu ce îi dădea natura, învățând să supraviețuiască cu strictul necesar; dar nici nu e unul care să vrea să se întoarcă la vremurile în care credința i se impunea cu forța. Cine-L adoră pe Dumnezeu pentru că așa vrea Dumnezeu va ajunge în paradis, dar cine-L adoră pentru că îl obligă alții s-o facă nu-i va trece niciodată pragul.

— Și îi va trece pragul fiul meu, cu greutatea atâtor morți pe umerii lui?

Zebra n-a răspuns imediat, s-a încruntat, ceea ce s-a văzut

întrucât vâlul îi acoperea doar o parte a frunții, și, după ce a mârâit nemulțumit de întrebare, a spus printre dinți:

— Încep să regret că ți-am permis să iei parte la conversația noastră, femeie, dar cum îmi place să cred că sunt consecvent în faptele mele, nu-mi rămâne decât să mă resemnez. Înțelege că îi ordon fiului tău să-i execute pe dușmanii noștri, iar în caz că nu se supune, trebuie să se pregătească să moară. Orice ar hotărî, eu voi fi singurul vinovat.

Assalama a dat să adauge ceva, dar Gacel a oprit-o.

— Mamă, e vorba de un război inevitabil, cu toate că nu l-am dorit niciodată, și când începe un război, ordinele nu se discută. Crezi că ți-ar plăcea să vezi cum o bătrână fanatică îți mutilează nepoatele, transformându-le în bucăți de carne care nu vor servi decât altor bătrâni fanatici, ca să profite de ele de parcă ar fi măgărițe?

— Bineînțeles că nu.

— Atunci lasă-mă să lupt pentru dreptul lor de a fi femei, așa cum ai fost și tu, căci încă îmi amintesc cu câtă pasiune îl iubeai pe tata... Gacel a făcut o pauză înainte de a încheia: Din nefericire, în joc nu sunt doar viețile noastre, ci felul nostru de a trăi, și asta nu ne privește numai pe tine sau pe mine, ci milioane de oameni, chiar dacă sunt sau nu tuaregi.

— În privința asta s-ar putea să ai dreptate, a recunoscut ea. Din puținele lucruri pe care le aud și din puținele lucruri pe care le știu, mi se pare că o nemăsurată avariție sau un fanatism nebun au pus stăpânire pe lume, și înțeleg că trebuie să ajutăm la eliminarea lor. Dacă Allah a hotărât să devii un Zebra, trebuie să mă resemnez.

— Țsta a fost întotdeauna rolul mamelor... a spus Hassan.

— Și îl accept, cu toate că e ceva ce mi-ar plăcea să știu... Întrebarea nu îi era adresată fiului său, ci oaspetelui: Ce înseamnă

de fapt să fii un Zebra, și de ce s-a ales numele unui animal sperios, care nu reprezintă nicicum ceea ce trebuie să fie un tuareg viteaz?

Cel întrebat s-a gândit ce să-i răspundă în vreme ce ciugulea dintr-o curmală, și într-un târziu a spus pe un ton ușor ironic:

— Un leu sau un tigru ți se par animale care ne-ar reprezenta mai bine?... Apoi, văzând gestul mut de aprobare, a adăugat: La circ, leii și tigrii sar printr-un cerc de foc când pocnește dresorul din bici, la fel cum caii cei mai focoși sau chiar elefanții uriași sfârșesc prin a face clovnerii. Cu toate acestea, zebrele nu obișnuiesc să asculte ordine și rareori se lasă călărite, a mai spus și, zâmbind amuzat a încheiat: Și în afară de asta mai au și dungii.

Atât Assalama cât și fiul ei au rămas surprinși.

— Și ce legătură au dungile? a întrebat cea dintâi.

— Păi nu se știe dacă e un animal alb cu dungii negre sau unul negru cu dungii albe. Tu ce părere ai?

— Habar n-am... a răspuns ea sincer.

— În primele opt luni de gestație, fătul unei zebre e negru, și abia de atunci încep să-i apară petele albe, ceea ce probabil înseamnă că la origini au fost negre și doar nevoia le-a obligat să evolueze, cu scopul de a se camufla.

— De a se camufla! a repetat uimită femeia. E animalul cel mai strident pe care l-am văzut vreodată.

— Poate că e strident pentru tine, dar nu și pentru lei, principalii lor prădători, căci ei se pare că văd lucrurile doar în alb și negru. Când zebrele stau liniștite în hățișuri, dungile lor par a fi ramuri, ceea ce le permite să treacă neobservate de ochii leilor.

— Niciodată nu mi-ar fi trecut prin cap așa ceva.

Interlocutorului ei părea să-i facă plăcere să dea explicații, pentru că după ce a aruncat cât colo sămburele curmalei în speranța că va crește vreodată din el un palmier care să fie dovada

trecerii sale prin locul acela, a adăugat:

— E foarte important să cunoști limitele dușmanului tău când trebuie să lupți. Unul dintre cele mai mari avantaje ale noastre e că atunci când ne scoatem vâlul, nu știe nimeni că suntem tuaregi. Datorită faptului că ne e permis să-l purtăm, tu nu mi-ai văzut încă fața, adică dacă mâine aș trece pe lângă tine îmbrăcat altfel, nu m-ai recunoaște și te-ai purta ca un leu care nu reușește să-și distingă prada. Înțelegi acum de ce am ales zebra ca simbol?

— Un pic...

— Sunt destule simboluri cu lei, tigri, vulpi, leoparzi sau pantere și trebuie să facem efortul de a proceda cu viclenie și de a trece neobservați, căci pe lume sunt milioane de jihadiști vicleni, sângeroși și mai ales trădători.

— Nu mi se pare un comportament onorabil, nici demn de rasa noastră, s-a văitat femeia. Tu însuși ai început prin a-mi spune...

— Mamă, iartă-mă că te întrerup... a intervenit Gacel. Știi cât de mult te respect și cât prețuiesc părerea ta, dar înțeleg că ăsta e un război deosebit de murdar, în care onoarea și demnitatea nu-și au locul. Zebra sau tigrul... Ce mai contează? Dungile servesc pentru același lucru: să încerce să treacă neobservați în momentul în care vor să omoare sau să moară.

Doi bărbați făceau de gardă, câte unul de fiecare parte a ușii căsoaiei antice. Cel mai voinic stătea în poziție de drepti cu mâinile înțepenite pe pușcă, pe când celălalt și-o ținea sprijinită de zidul de care se rezema, profitând de întuneric ca să-și scoată vâlul și să fumeze mai în voie.

Dinăuntru casei se auzeau voci cărora nu le dădeau nici cea mai mică atenție, așa că au continuat să stea impasibili, până ce în capătul străzii și-a făcut apariția un măgăruș slăbănog, călărit de un beduin zdrențaros ale cărui sandale aproape că atingeau pământul, ceea ce făcea ca răbdătorul animal să înainteze doar cu sudălmi și lovituri de bici.

În lumina slabă ce se filtra printr-una dintre ferestre, scena părea puțin ridicolă, căci era evident că animalul e prea prăpădit pentru efortul care i se cerea, ceea ce ar fi făcut pe oricine să se teamă că o să-l lase picioarele din clipă în clipă, și nesocotitul său călăreț o să se trezească cu cracii în sus și capul spart.

Santinela care fuma a dat dezaprobat din cap, rânjind ușor, dar tovarășul său nici măcar n-a clipit.

Sărmanul măgăruș și-a continuat mersul șovăitor iar stăpânul său, concentrat să se mențină într-un echilibru precar, nu s-a învrednicit nici măcar să ridice privirea sau să salute, dar când a ajuns la mai puțin de patru metri de ei, în mâna lui a apărut un revolver greu.

Fără să aibă timp să reacționeze, santinela mai voinică a căzut pe spate cu o gaură între ochi.

Cel care fuma s-a întors și a întins mâna spre armă, dar un alt

glonț i-a intrat prin tâmplă, i-a trecut prin creier și s-a înfipt în perete.

Cel care i-a eliminat cu atâta sânge rece și în chip atât de neașteptat a sărit cu repeziciune de pe animalul obosit, a luat-o la fugă și, după câteva clipe, a dispărut după primul colț.

Când din casă au ieșit câțiva bărbați pregătiți să țină piept oricărui dușman, s-au trezit doar în fața unui măgăruș ostenit care mirosea cadavrele.

Inshallah!

Gacel Mugtar a mai alergat vreo cinci sute de metri înainte să dispară în bezna unei străduțe înguste, pe care a fugit în grabă din satul tăcut, unde nici măcar un locuitor n-a îndrăznit să scoată nasul afară ca să încerce să vadă de unde dracului se auzeau împușcăturile.

A continuat să meargă la lumina palidă a stelelor și, după zece minute, s-a întins pe jos să le privească.

Erau stelele dintotdeauna, care-l călăuziseră în timpul lungilor sale călătorii prin deșert. Erau stelele dintotdeauna, dar acum el se schimbase: nu mai era nobilul *imohag* care nu făcea decât să tragă în răufăcătorii ce îndrăzneau să-i atace caravana sau camionul; acum era un asasin care doborâse prin viclenie doi oameni, fără să le dea nici cea mai mică șansă de apărare.

Și-a frecat mâinile cu nisip de parcă astfel ar fi putut să șteargă sângele care nici măcar nu-l stropise, și a simțit o dorință nestăpânită de a vomita. Cu toate că n-a făcut-o, și-a blestemat soarta cruntă, care dăduse vieții sale o întorsătură atât de bruscă.

Știa că începând din noaptea aceea nu mai era cale de întors, deși în realitate știuse asta din clipa când nenorocitul ăla de Hassan îi comunicase că a fost ales brațul executor al unei rase recent batjocorite.

Poate că dacă ar fi reușit cu un an mai drevreme să-și plătească datoriile și să se căsătorească cu Alina, acum ar fi avut un fiu și și-ar fi putut duce tot restul zilelor fără altă grijă decât aceea de a asigura traiul familiei sale.

Cu toate acestea, acum gingașa Alina va fi obligată să-și caute alt bărbat cu care să aibă copii, în timp ce el va continua să omoare renegați sau jihadiști până când vreunul dintre ei va avea ocazia să-i zboare creierii.

La urma urmelor, n-ar fi decât o luptă pe picior de egalitate.

Și-a amintit ceva ce spunea bunicul lui: „Un tuareg nu trebuie să se înfrunte cu cei slabi, pentru că a-i înfrânge este o dezonoare; dar nici nu trebuie să se înfrunte cu egalii săi, pentru că rezultatul luptei depinde numai de noroc. Trebuie să se înfrunte doar cu cei mai puternici, căci această victorie îi va aduce adevărata glorie”.

Cuvintele acelea i s-au părut întotdeauna foarte frumoase, dar în clipa aceea nu credea că poți dobândi vreun fel de glorie doar pentru că lichidezi niște santinele luate prin surprindere.

Sau poate că da?

Poate că, dacă se gândea mai bine, gloria era de fapt mare, dat fiind că nu era vorba de „santinele luate prin surprindere”, ci de adevărați mercenari ce fuseseră avertizați în prealabil de ce-i aștepta pe viitor.

Zvonul începuse să circule cu o lună înainte, de la nord la sud și de la est la vest, din Algeria până-n Nigeria și din Sudan în Mauritania; tuaregii renegați, precum și toți cei ce se dădeau drept aceștia, aveau trei săptămâni la dispoziție să renunțe la arme, altfel urmau să fie executați oriunde s-ar afla.

Dacă ăia doi cretini au fost așa de proști că s-au lăsat păcăliți de un măgăruș, meritau să se afle oriunde s-ar afla acum.

— Sunt câțiva dintre cei ce-l însoțeau pe colonelul Gaddafi când

încerca să iasă din Libia și care au reușit să scape, trecând granița când l-au omorât, a spus Hassan. S-ar părea că acum așteaptă să se alăture vreunui grup de jihadiști, dar, din câte știm, nu sunt adevărați integriști, ci sunt dintre cei care se vând cui plătește mai bine.

— Câți? a întrebat.

— Vreo cincisprezece, așa că ordinele sunt foarte clare: încearcă să omori câți poți, dar fără să riști. N-avem nevoie de eroi, avem nevoie de justițieri.

Îi era recunoscător că folosise cuvântul „justițiar” și nu „călău”, care lui i se părea mult mai potrivit, deși la urma urmelor era totuna, căci ar fi simțit aceeași neplăcere indiferent cum l-ar fi numit.

Ceea ce conta cu adevărat era că doi dintre acei mercenari muriseră deja și complicii lor sigur aveau mai mult decât suficiente motive să înțeleagă că amenințarea era foarte serioasă, întrucât din acel moment sute de tuaregi care treceau drept beduini pașnici îi pândeau după fiecare dună și după orice cotitură.

Hassan plecase de la el de acasă fără să-și arate chipul, dar înainte de asta stătuseră de vorbă doar ei doi aproape o oră, pentru că instrucțiunile pe care avea să i le dea nu trebuia să le știe Assalama.

Prima, și fără îndoială cea mai dureroasă, era că trebuia să uite că are prieteni și familie pentru că din clipa în care o apuca pe drumul acela, singura familie și singurii prieteni vor fi cei recomandați de el.

— Maică-ta trebuie să spună că ai emigrat în Europa și noi o să avem grijă să-i trimitem bani ca să poată trăi demn până în ziua când va muri.

— Oricât de târziu s-ar întâmpla asta?

— Chiar de-ar trăi o sută de ani.

— Și ce o să-i spun Alinei? Credea că o să ne căsătorim curând.

— Nimic, pentru că n-ai s-o mai vezi.

Fusese o lovitură foarte dură, cea mai dură poate, pentru că Assalama avea să știe mereu de ce își pierduse fiul, în vreme ce fata avea să trăiască tot restul vieții crezându-se repudiată de cel care de atâta vreme era sigură că-i va fi soț.

— Nu e drept... a murmurat cu tristețe. Nu e drept în ceea ce mă privește, dar mai ales nu e drept în ceea ce o privește pe ea, care așteaptă de atâta timp.

— O să ne ocupăm ca cineva apropiat din familie, nu pot să-ți spun cine, dar e vorba de cineva care se bucură de încrederea noastră, s-o facă să înțeleagă ce s-a întâmplat... Hassan a făcut o scurtă pauză înainte de a preciza: Cu toate că nu va fi acum.

— Și de ce e așa de secret? s-a plâns Gacel. Dacă noi, tuaregii, am hotărât să ne apărăm onoarea, logic ar fi s-o facem în public.

Interlocutorul lui părea obosit sau sătul să tot explice același lucru, dar fiind conștient de ceea ce îi cere, a decis să mai facă un efort.

— Dacă prin cine știe ce minune francezii ar hotărî să-și apere onoarea în public, ar fi dreptul lor s-o facă, așa cum ar putea să încerce și italienii, englezii, chinezii sau americanii. Dar, conform legii, tuaregii care trăiesc în Algeria nu au dreptul să apere onoarea tuaregilor care trăim în Niger, nici tuaregii care trăiesc în Ciad, onoarea celor ce trăiesc în Mali... Mă-nțelegi?

— Bănuiesc că da.

— Sunt țări care adăpostesc între granițele lor diferite popoare cu diferite obiceiuri, cărora li se aplică aceleași legi, dar noi tuaregii suntem un popor împărțit în mai multe țări, așa încât fiecare țară ne aplică propriile sale legi. Dar cel mai rău e că aici, pe întinsul

deșerturilor, unde granițele sunt arareori bine delimitate, nu putem ști niciodată ce lege ne afectează într-un anumit loc și care ne va afecta cu trei kilometri mai încolo.

— Așa că până la urmă situația e cu adevărat haotică, s-a văzut obligat să recunoască Gacel.

— Tu ai spus-o; noi tuaregii trăim cufundați într-o încrengătură impenetrabilă de norme care, în plus, se schimbă de fiecare dată când se schimbă guvernul vreuneia dintre aceste țări, ceea ce se întâmplă foarte des. În această parte a lumii sunt mai multe zile în care se dau lovituri de stat decât zile când plouă, și cei care ieri erau democrați mâine sunt fasciști sau comuniști.

A făcut o pauză, căci vorbise așa de mult că avea gura uscată, și după ce și-a ridicat mâinile cu palmele în sus, vrând parcă să arate că problema aceea este într-adevăr de nerezolvat, a întrebat:

— Ce poți face când ai în fața ta o sută de drumuri care duc spre o sută de locuri diferite?... A așteptat răspunsul, dar cum nu venea, a încheiat: Alegi unicul drum pe care-l cunoști: codul tuareg, care a fost întotdeauna foarte clar – după faptă și răsplată. După o jumătate de secol de tăcere prudentă, *ettebeb*⁷-ii au început să răsune din nou și dușmanii noștri au obligația să-i asculte sau să se considere morți.

Gacel Mugtar știa foarte bine că în trecut, când nobilii *imajeghan*⁸-i luau hotărârea dificilă de a face să răsune din nou enormele tobe, semnul unei puteri ce le permitea să convoace întruniri, să judece sau chiar să declare război, absolut oricărui tuareg, fie că era bărbat, femeie sau copil, nu-i rămâneau decât

⁷ Grupare tribală a tuaregilor, condusă de un *amenokal* (în ar., în orig.).

⁸ Războinic tuareg cu o poziție superioară în ierarhia socială (în ar., în orig.).

două opțiuni: să se prezinte imediat sau să fugă și să se ascundă în fundul infernului.

Unii ar putea considera că e absurd să recurgi la un sistem atât de învechit în era telefoanelor mobile, dar era evident că până și un amărât de vânzător ambulant avea acces la un astfel de telefon și nimeni nu acorda nici cea mai mică atenție lucrurilor pe care le spunea, însă doar câțiva *imajeghan-i* puteau dicta o condamnare la moarte cu un răpăit de tobe.

Totuși una era să dictezi sentințe și altceva, complet diferit, să le și execuți, mai ales dacă cei condamnați se ascund pe o întindere de nisip și pietre de două ori mai mare ca Europa.

— Noi știm că o să fie mult de muncă să-i pedepsim pe cei ce nu ne-asculță, a adăugat Hassan, de parcă i-ar fi citit gândurile. Dar a fost întotdeauna greu să supraviețuiești în locul cel mai arid de pe planetă și suntem singurii care au ochi și urechi acolo unde nimeni nu are acces. Acolo unde nu vor reuși să ajungă vreodată nici cele mai moderne armate, cu tot armamentul lor sofisticat, noi vom ști să ajungem.

În privința asta avea dreptate, pentru că în inima Saharei nicio mașină nu poate întrece instinctul unui tuareg, niciun satelit de ultimă generație n-ar reuși să găsească urma locului prin care a pășit un beduin tăcut pe o întindere de piatră.

Numai tuaregii dispuneau de o rețea întinsă de păstori răbdători, vânzatori vicleni, contrabandiști îndrăzneți sau neobosiți conducători de caravane, dispuși să asculte ordinele dictate de *ettebel*.

— Ei sunt cei care vor avea grijă să-ți arate unde se ascund vinovații... i-a spus Hassan la plecare. Tu nu trebuie să faci altceva decât să-i elimini.

Inshallah!

Niciun argument și nicio scuză nu mai stăteau în picioare când ordinele veneau de atât de sus.

Eliminase deja doi, și în timp ce se uita cum apăreau din neant câteva stele căzătoare, care puneau stăpânire pe bolta cerească preț de câteva clipe și apoi se cufundau din nou în beznă, Gacel a prins din nou curaj, spunându-și că nu este el răspunzător de morțile acelea, ci cei pe care era obligat să-i asculte.

Ajunsesse în sat cu trei nopți în urmă și se dusesse direct la casa curelarului, care îi dăduse informații detaliate în legătură cu dușmanii săi: câți sunt, unde se află, ce fac în mod obișnuit și care ar fi fost cea mai bună cale de scăpare odată dusă la capăt misiunea.

— Sunt tot cincisprezece, conduși de un oarecare Omar el Khebir, și guvernul libian a pus un preț pe capul lor, acuzându-i de o duzină de asasinate și nenumărate violuri de femei și chiar copii. S-ar părea că, după bătălia de la Sirte, și după ce au înțeles că totul e pierdut, au hotărât să-l abandoneze pe Gaddafi lăsând în urma lor o adevărată dâră de sânge, în fuga spre graniță. Totuși, de când au venit în sat, acum aproape cinci luni, n-au provocat niciun incident.

— Toți sunt tuaregi?

— Majoritatea, cu toate că și cei care nu sunt par a fi.

Omar el Khebir luase parte la destule bătălii și văzuse suficienți morți cât să nu se mai sperie la vederea celor două cadavre aflate la ușa casei ce le servea drept refugiu, dar starea sufletească i s-a schimbat ca prin minune când a observat că pe spinarea măgărușului hămesit care se uita la ei cu o privire de milog era scris un cuvânt cu caractere *tifinagh*, pe care doar tuaregii, indiferent de origine sau naționalitate, puteau să-l interpreteze – *ettebel*.

Pentru prima dată după ani întregi, un fior i-a străbătut șira spinării, pentru că știa că mesajul acela, transmis într-o scriere aproape indescifrabilă, lipsită de vocale, motiv pentru care trebuia citit cu voce tare, astfel încât sunetul consoanelor să ofere indicii în privința adevăratului său înțeles, era o condamnare la moarte fără echivoc.

L-a infuriat faptul că niciunul dintre tuaregii care trăiau în sătucul acela prăpădit, și cărora le împărțea bani cu generozitate, nu avusese curajul să-l avertizeze că *imajeghan-ii* îi voiau capul, așa că după ce a tras câteva înjurături le-a ordonat oamenilor săi să se ducă să le taie gâtul.

Cu toate astea, adjunctul lui, Yusuf Kassar, cumpătat și impasibil ca întotdeauna, l-a făcut să înțeleagă că probabil fugiseră deja sau, dacă din întâmplare mai găseau vreunul, n-ar fi reușit decât să-și piardă timpul și să complice lucrurile.

— Nimic nu poate să le facă mai complicate decât sunt... a răspuns cu acreală șeful lui. Orice-am face, o să ne nimicească, dar recunosc că ai dreptate și că cel mai bine ar fi să ieșim cât mai repede din gaura asta de șoareci și să ne batem unde știm cel mai bine s-o facem: în deșert.

Deșertul devenise singurul lor aliat atunci când hotărâseră să-l abandoneze pe dictatorul blestemat care când era la putere îi trata pe oameni ca pe niște câini, dar când a văzut moartea de aproape ar fi fost în stare să pupe în cur pe oricine bănuia că ar putea să-l salveze. Și-l amintea văicărindu-se și tremurând, incapabil să accepte că în câteva luni devenise dintr-un tiran atotputernic, temut și adulat în mod rușinos de majoritatea guvernelor, o caricatură împruțită cu un chip dezgustător și ochi de apucat, care când nu se smiorcăia rodea nervos un os mic de capră.

S-a bucurat îndoit să-l trădeze, nu numai pentru că era un

vierme pe care în curând aveau să îl agațe într-un cârlig, ci și fiindcă atunci când l-a părăsit a luat cu el o parte din banii cu care socotea că va mitui patrurile de la frontieră.

Și luau mult, asta putea s-o jure.

Buzunarele unui număr infinit de militari și politicieni din țările vecine s-au umflat vizibil datorită legiunilor de rude, prieteni și adepți ai colonelului Gaddafi care au plătit adevărate averi ca să scape din iadul în care se transformase Libia, și foarte puține au fost guvernele care le-au oferit azil în mod gratuit și din motive umanitare celor care vreme de atâția ani se comportaseră complet inuman.

Simplul fapt de a trăi nu a mai ajuns de prea multe ori să coste atât de scump; cei care nu erau dispuși să plătească prețul stabilit erau obligați să rămână de partea cealaltă a frontierei, așteptând să vină cineva să le ceară plata în sânge pentru sângele vărsat din vina lor.

Conștient de acest lucru, în ziua în care Omar el Khebir a zărit la orizont o patrulă de bărbați în uniforme ce le tăia calea, nici măcar nu i-a trecut prin minte să se înfrunte cu ei, ci s-a mulțumit să-i comunice locotenentului lor împușit că sunt dispuși să plătească o sută de mii de dolari ca să-i lase să-și continue drumul.

Opțiunile erau foarte simple: dacă-i obligau să se întoarcă, ar fi căutat alt punct de frontieră sau altă țară, cu militari mai înțelegători; dacă hotărau să-i atace, ei ar fi spintecat sacii cu bani, ca vântul să împrăștie bancnotele de-a lungul și de-a latul deșertului și bănetul să sfârșească drept hrană pentru capre.

Zdrențárosul locotenent n-a întârziat nici jumătate de minut să ia o hotărâre, în parte pentru că decizia fusese luată în prealabil de superiorii săi: optzeci la sută din sumele încasate la frontieră pentru „dreptul de azil” ajungeau în tezaurul statului, iar restul se

împărțea între grăniceri în funcție de rangul pe care-l aveau, căci ei erau cei ce se prăjeau sub un soare de foc.

Ce-i drept, militarii se prăjeau cu foarte mare plăcere, pentru că, trăind într-una dintre țările cele mai sărace ale planetei, atât soldații cât și ofițerii se simțeau incredibil de fericiți să câștige în câteva luni mai mult decât ar fi visat să o facă în toată viața lor. S-ar putea spune că fugarii gaddafiști deveniseră noua mană cerească a deșertului.

Conform legilor internaționale, celor care cereau azil politic li se rechiziționau armele înainte de a trece frontiera; dar, abia trecută granița, descurcărețul locotenent accepta să le vândă înapoi cele mai proaste arme, pentru că știa că e periculos să umbli neînarmat prin ținuturile acelea ostile, pline de bandiți.

Cu toate că îi luase iubitul său Remington și binoclul cu infraroșu, Omar el Khebir își amintea aproape cu drag de acel personaj nerușinat, întrucât, dacă le-ar fi interzis trecerea, rebelii care erau pe urmele lor i-ar fi omorât la fel cum îl omorâseră și pe abominabilul lor dictator.

Au mers noaptea, mereu spre sud, preț de câteva zile, evitând să se apropie de drumuri, fântâni, oaze sau meleaguri locuite și au rămas luni întregi ascunși în munți, aproape de un defileu sălbatic unde se formase o mică lagună, trimițând din când în când câte doi oameni să facă rost de provizii.

Trebuia să aștepte liniștiți ca lumea să uite de mercenarii lui Gaddafi, pentru că majoritatea celor care s-au lăsat prinși au fost până la urmă linșați, iar una e să mori pe câmpul de luptă, și cu totul altceva să fii ciomăgit de o hoardă de zdrențăroși infometați și de babe știrbe, să fii stropit cu benzină, singurul lucru care se găsea din belșug în momentele acelea în Libia, și să ți se dea foc.

Incapabili să suporte neajunsurile, căldura infernală și mai ales

lipsa femeilor, doi dintre oamenii lui au dezertat până la urmă dar, cum era de așteptat, n-au ajuns prea departe. Unul s-a împușcat înainte să fie prins și celuilalt i-au rupt picioarele, după care l-au lăsat în mijlocul câmpiei, să-l învețe hienele și vulturii ce înseamnă să te ții de cuvânt.

Cine jura să se pună în slujba și la ordinele lui Omar el Khebir avea obligația să-l servească până își dădea ultima suflare.

Inshallah!

Totuși, s-ar părea că de astă dată voința lui Allah a fost alta, căci hienele n-au venit la întâlnire, poate pentru că era un loc prea îndepărtat, iar vulturii n-au prea îndrăznit să se apropie câtă vreme viitorul lor festin continua să agite cu furie un băț, nefăcând altceva decât să se învârtă în cerc așteptând să vadă ce se întâmplă, fără să riște să le rupă vreo aripă.

În mijlocul Saharei un vultur care nu poate să mai zboare moare foarte rapid în ghearele semenilor săi.

A vrut Allah, ale cărui căi, cum bine știm, sunt de obicei de nepătruns, ca un camion cu contrabandiști care, cum bine se știe de asemenea, preferă să aleagă căi puțin bătute, să zărească în depărtare zborul alene al păsărilor și să se apropie, în speranța că dau de cadavrul vreunui gaddafist care ar mai avea asupra lui obiecte de valoare.

Mare le-a fost mirarea când l-au găsit pe nefericitul însetat și încă și mai mari discuții au fost până să se hotărască dacă să-l ia cu ei sau să-l lase în plata tristului său destin, dar până la urmă a învins spiritul milostiv al beduinului și l-au luat, deși fără cine știe ce chef.

Și a fost a treia dorință a lui Allah, și de astă dată cu adevărat oportună, ca ei să fie contrabandiști care făceau comerț cu medicamente, meserie cu adevărat periculoasă dar incredibil de

bănoasă și de bine văzută, căci la fiecare trei medicamente care se vindeau în acea parte a Africii unul era un fals grosolan importat din China sau India. Bolnavii sau familiile lor erau furioși și aproape disperați că trebuie să-și folosească modestele resurse pentru ceva ce de multe ori făcea mai mult rău decât bine, astfel că n-aveau încredere în farmacii sau în furnizorii lor obișnuiți.

În urmă cu cincisprezece ani, Nigerul a fost devastat de o cumplită epidemie de meningită, în timpul căreia traficanți lipsiți de scrupule au înlocuit optzeci de mii de vaccinuri autentice cu tot atâtea contrafăcute, ceea ce a provocat moartea a aproximativ trei mii de pacienți, majoritatea copii.

În urma unei asemenea tragedii și a altora nu atât de funeste, dar la fel de dramatice, a apărut ceea ce a luat numele de branșa „contrabandiștilor onorabili”, aventurieri îndrăzneți a căror activitate era într-adevăr în afara legii, dar care aducea beneficii ce se bazau pe prestigiul personal și pe autenticitatea produselor pe care le ofereau, în special viagra, dat fiind că, din zece pastile care se vindeau în farmacii, opt nu erau decât făină vopsită în albastru.

Abominabilul comerț cu medicamente contrafăcute putea aduce profituri de cinci sute la unu, chiar mai mari decât comerțul cu droguri, dar „importul” de medicamente garantate, fără să plătești vamă, constituia de asemenea o activitate foarte bănoasă și, într-un anumit fel, „decentă”.

Clienții acestor contrabandiști știau foarte bine că dacă se întâmpla ca marfa să fie contrafăcută, se puteau considera morți, întrucât nimeni nu era dispus să riște să facă pușcărie sau să dispară pentru totdeauna în deșert pentru ca la sfârșitul unui periplu atât de periculos un intermediar lacom să le știrbească prestigiul.

Din fericire pentru rănit, calmantele și antibioticele pe care i le-

au dat salvatorii săi erau autentice și, drept recompensă, n-a ezitat să le indice locul exact în care se ascundeau cei care-l lăsaseră invalid pe viață și pentru capturarea cărora autoritățile libiene ofereau o recompensă mai mult decât generoasă.

După câteva zile, când credinciosul Yusuf s-a întors cu provizii și a menționat că a găsit câteva resturi lăsate de vulturi din dezertorul care se sinucisese dar nici urmă de celălalt, Omar el Khebir și-a dat seama că sosise momentul să schimbe peisajul.

După câteva luni, descoperind mesajul scris pe spatele măgarului ce părea că fusese trimis de Satana însuși chiar din infern, a ajuns la o altă concluzie: nu era suficient să schimbe doar peisajul, acum trebuia să-și găsească aliați suficient de puternici ca să-l poată ajuta să se înfrunte cu blestemații de *imajeghan-i* și tobele lor afurisite.

Și primii la care s-a gândit au fost jihadiștii.

Îi disprețuia pe fanatici, mai ales pe cei care se sacrificau strigând: „Allah este mare”; pentru că Allah este așa de mare că nu are nevoie de asemenea sacrificii ridicole ca să demonstreze că este unicul Dumnezeu adevărat, și îi detesta pe cei care se lansau orbește în luptă, știind că dacă Creatorul făcuse bine dându-le oamenilor o inteligență care să-i deosebească de animale, nu o făcuse pentru ca ei să se comporte ca o turmă de bivoli.

Cu toate acestea, acum era obligat să se amestece cu bivolii ca să se apere de atacurile unui leu singuratic.

Căci un lucru știa bine în situația aceea, și anume că *imajeghan-ii* nu doreau o înfruntare deschisă între diferitele grupuri rebele de tuaregi; preferau să rezolve fiecare problemă ca justițiar anonim.

Gacel Mugtar încerca să priceapă din ce cauză au refuzat să-i pună la dispoziție oamenii de care avea nevoie ca să termine o dată pentru totdeauna cu Omar el Khebir și cu mercenarii lui.

Nu i se părea corect că l-au lăsat singur, dacă știau unde se ascund și aveau la dispoziție suficiente mijloace pentru a-i șterge de pe fața pământului, dar până la urmă și-a dat seama că cei care mișcau ițele unei afaceri atât de încâlcite erau mai bine informați decât ar fi putut fi el vreodată.

Avea impresia că s-a transformat într-un pion minuscul pe o imensă tablă de șah, înaintând de la un pătrățel la altul, concentrându-și atenția să elimine din calea lui toți pionii pe care-i întâlnea, așa că atunci când s-a plictisit să se mai uite la stele a pornit la drum să caute zănoaga în care își ascunsese cămila cu tot calabalăcul.

A scos dintr-un sac de piele pușca modernă de mare calibru și cu bătaie lungă, dotată cu amortizor, pe care i-o dăduse Hassan, a montat-o pe întuneric, așa cum îl învățase și, întins pe o ridicătură de nisip, s-a proptit în coate și a focalizat vizorul cu infraroșu cuplat la lunetă.

Totul i se părea ireal în lumina verzuie, de parcă ar fi trăit un vis care dădea semne că se transformă într-un coșmar. Nimic nu se mișca în sat și nici prin împrejurimi, dar s-a înarmat cu răbdare, știind că răbdarea aceea îi va fi cel mai bun aliat pe viitor și că dacă vreodată ar uita de ea, asta s-ar întoarce împotriva lui.

„Cel mai mare dușman al vânătorului la pândă este cel ce pândește în sufletul lui.” Fraza, care făcea parte din decalogul celor

ce voiau să omoare o gazelă sau o antilopă în mijlocul deșertului, se putea aplica fără probleme și unuia care ar vrea să omoare un om ce cunoștea bine acel deșert, iar Gacel știa cât se poate de clar că cei pe care încerca să-i omoare îl cunoșteau.

De aceea, n-a fost surprins când, după aproape două ore, din sat au ieșit un șir lung de dromaderi care mergeau spre sud-vest și pe niciunul nu se zărea silueta vreunui călăreț.

De asemenea, nu-i trăgea nimeni de dârlogi, pentru a evita ca figura călăuzei să se distingă la orizont și să devină o țintă ușoară. Stăpânii lor mergeau pe jos, ținându-se de șei și atingând crupa cu umărul, astfel încât picioarele li se confundau cu cele ale animalelor, și de la brâu în sus erau protejați de corpul acestora.

Conform obiceiului, jumătate dintre oameni înaintau de o parte a șirului, și cealaltă jumătate de cealaltă parte. O asemenea măsură de precauție era foarte eficace pe vremea când încă nu se inventaseră armele de mare calibru dotate cu amortizor, lunetă și vizor cu infraroșu, dar în cazul ăsta nu le-a folosit cine știe cât, de vreme ce omul care mergea pe lângă al cincilea animal a simțit ceva ca o rază neagră care i-a intrat prin mâna dreaptă, a străpuns-o dintr-o parte într-alta și s-a oprit în clavicula stângă; atunci s-a împiedicat și a căzut pe brânci.

A strigat după ajutor, dar niciunul dintre tovarășii lui n-a venit să-l ajute, știind că timpul pe care i-l hărăzise Allah printre cei vii era pe sfârșite. Bine antrenați, singurul lucru pe care l-au făcut a fost să oblige animalele să îngenuncheze, pentru a se ascunde după ele, de cealaltă parte față de locul de unde fusese împușcat rănitul.

Noaptea s-a umplut de gemete, până când Omar el Khebir le-a pus capăt prin expeditivă metodă de a-l lichida cu o împușcătură de aproape pe nefericitul beduin care nici măcar în agonia sa nu învățase să se comporte ca un tuareg. Apoi s-a sprijinit cu spatele

de animalul care-i servea de pavăză, și a resimțit încă o dată lipsa binoclului cu infraroșu pe care nerușinatul acela de locotenent i-l confiscase la trecerea frontierei.

A analizat cu calm situația, știind că ai lui sunt în evidentă superioritate numerică, dar într-o inferioritate incontestabilă în ce privește poziția. Cu ani în urmă, oamenii lui s-ar fi desfășurat târându-se printre buruieni și pietre, până l-ar fi eliminat pe cel care îi omorâse deja trei dintre tovarăși, dar dacă, după câte se părea, lunetistul avea tot ce îi trebuia ca să-i distingă în creierii nopții, i-ar fi omorât unul câte unul îndată ce ar fi îndrăznit să ridice capul pe deasupra cocoșei vreunui dromader.

Așadar, animalele erau singurul lor mijloc de apărare, până în zori când raportul de forțe ar fi început să se echilibreze, dar un lucru îi era cât se poate de clar lui Omar el Khebir, și anume că în zori jigodia aceea blestemată avea să fie foarte departe.

De când e lumea există animale diurne și animale nocturne, și fiecare își adaptează la lumină sau la întuneric capacitatea de a omorî sau de a nu se lăsa omorât dar, ca de obicei, ființa umană a sfârșit prin a rupe un echilibru atât de just, găsind o metodă prin care să omoare sau să nu se lase omorâtă și pe întuneric.

Razele infraroșii – nici chiar Diavolul în persoană n-ar trebui să știe ce sunt astea – îi permit unui chior să se măsoare în plină noapte cu un ghepard și, în ceea ce-l privea, asta era clar o nedreptate și o bătaie de joc la adresa legilor sfinte ale naturii.

Obosit să mai aștepte, a strigat cât l-a ținut gura:

— Cine te-a trimis?

Răspunsul laconic a fost cel pe care-l aștepta și pe care dorea cel mai puțin să-l audă:

— *Ettebel!*

După ce a pronunțat temutul cuvânt, Gacel Mugtar a părut să-și

dea seama că nu-i mai rămâne nimic de făcut acolo, așa că și-a demontat arma, a pus-o la loc în sacul de piele, a luat cămila de hățuri și s-a îndepărtat spre est.

După o jumătate de oră, când nu mai puteau nici să-l vadă, nici să-l audă, a încălecat, obligându-și animalul să meargă la trap cu fața spre sud preț de aproape trei ore, ca apoi s-o cotească din nou spre vest și să se oprească într-un punct care, după părerea lui, trebuia să se afle cam la intersecția cu ruta pe care ar continua să meargă fugarii.

Și din nou razele infraroșii s-au dovedit uimitor de utile. I-au permis să constate că în fața lui se deschidea o câmpie întinsă de piatră, care se pierdea în zare și era presărată cu nenumărate ridicături de roci înalte, ce îi puteau oferi o minunată ascunzătoare.

S-a oprit să se odihnească preț de câteva minute, a calculat cât mai era până să apară la orizont primele raze de lumină din zori, a repetat în minte fiecare pas pe care trebuia să-l facă și la urmă a luat o hotărâre dureroasă: a scos hamurile și șaua de pe cămilă, a obligat-o să se ridice și, după ce i-a cerut iertare cu voce tare, pentru că dovedise că e un animal nobil care nu merită o asemenea pedeapsă, i-a ridicat coada și i-a băgat un ardei iute în cur.

Sărmanul animal a sărit cât colo, a scos un muget cutremurător, a azvârlit din copite și a luat-o la fugă mâncând pământul, încât s-a pierdut în întuneric și probabil că nu s-a oprit din fugit până n-a găsit un râu sau un lac în care să-și pună fundul la muiat.

Tuaregului îi părea sincer rău că a trebuit să recurgă la un truc atât de josnic, tipic pentru un beduin sadic ce conduce caravane, nu pentru un nobil *imohag* din satul Kel Talgimus, dar știa din experiență că era singurul mod de a reuși să o facă să plece din locul unde o lăsase în libertate.

Un animal așa de înalt se vede foarte clar în deșert, și le atrage

atenția străinilor că stăpânul nu se află prea departe, iar dacă străinii aceia erau mercenari ce se știau încolțiți, pericolul era prea mare.

După ce și-a terminat rugăciunea și a cerut iertare pentru răul pe care tocmai îl făcuse, Gacel a mâncat cu poftă, a îngropat șaua, dimpreună cu o mare parte din lucrurile lui, și a pornit din nou la drum pe jos, fără să ia cu el altceva în afară de arme, trei burdufuri cu apă și curmale într-un săculeț.

A înaintat călcând doar pe pietre, și când era imposibil s-o facă, se întorcea cu spatele, în așa fel încât să-și poată șterge urmele cu o creangă de arbust. O dată s-a împiedicat și, căzând pe spate, i-a intrat o piatră în fund și a rămas mult timp așezat pe jos și frecând locul unde se lovise, fără să-și poată stăpâni râsul, pentru că aceea nu era o poziție tocmai demnă de un vânător de renegați.

Apăruseră deja primele raze de lumină din zori, ce vesteau că în curând soarele va începe să șteargă de pe bolta cerească stelele, când și-a găsit în sfârșit un ascunziș bun în vârful unei grămezi de stânci.

S-a ghemuit, a închis ochii și a adormit.

Ziua a fost de o zăpușeală copleșitoare și s-a bucurat că a avut grijă să ia mai multă apă și mai puțină mâncare, întrucât nu-i era foame, dar era în pericol să se deshidrateze pentru că pietrele se încălzeau așa de tare, că refugiul lui era cât pe ce să se transforme într-un cuptor.

Nu se simțea nicio adiere de vânt, iar la amiază și-a dat seama că hainele îi erau îmbibate de sudoare și că îi lipsea micul ventilator din camion. Maică-sa îi făcuse cadou unul portabil, dar bateriile aveau prostul obicei de a se termina când avea mai mare nevoie de el, și oricum nu i se părea potrivit ca un individ din rasa lui să-l folosească în public.

Acum era singur de tot și i-ar fi fost de mare ajutor, dar nu rezolva nimic dacă se văicărea.

S-a cufundat într-un somn adânc și a visat că se plimbă pe străzile unui oraș nemaipomenit de luminat și sfârșește prin a se scălda într-o fântână enormă, cu jeturi de apă ce-și schimbau culoarea.

Trezindu-se, și-a amintit că văzuse fântâna aceea într-un film, dar nu mai știa în care; îi plăceau filmele, deși nu avusese niciodată ocazia să meargă la un cinematograful adevărat, cu fotolii, ecran mare și o acustică bună. Experiența lui se limita la proiecții în aer liber pe un perete, într-o limbă pe care n-o înțelegea și cu subtitrări în franceză pe care arareori avea timp să le citească până la capăt. Cu toate astea filmele îl încântau.

Soarele începea să coboare când i-a văzut venind, și și-a dat seama că sunt foarte buni la ce fac, căci formau un grup compact, dar fiecare se uita fix într-o altă direcție, fără să-și miște vreun pic capul.

Cel care-i conducea privea doar înainte, cei din flancuri, fiecare pe partea lui, și cel care mergea în ariergardă își întorsese șaua ca să poată merge cu spatele, sprijinit de un spătar înalt din lemn și cu privirea ținută la fiecare dună sau stâncă pe care-o lăsa în urmă.

Gacel nu se îndoia că acela era un tuareg adevărat, deși semăna mai degrabă cu o maimuță de bălci călare pe spinarea unei capre din giumbușlucurile căreia câștigau circarii câteva monede pe la târguri.

Totuși, poziția în care se ținea în șa, coordonându-și mișcările cu cele ale dromaderului fără să lase impresia că riscă să cadă de-abușilea, îl făcea să creadă că este un călăreț excepțional.

Animalele înaintau în grup, cu pas ușor dar nu la trap, ci în ritmul pe care-l impunea cel care mergea în frunte, menținând

distanța dintre ele fără să fie nevoie ca stăpânii lor să le biciuiască.

Niște oameni și niște animale într-o asemenea armonie reprezentau fără îndoială un dușman periculos într-un ținut pietros pierdut în mijlocul Saharei, iar Gacel se întreba dacă nu cumva făcuse o mare greșală când își alesese locul acela pentru a se înfrunța cu ei.

Dacă-i ataca, indiferent dacă avea sau nu succes, se puteau întâmpla doar două lucruri: unu, ca ei să hotărască să fugă știind că luneta îl avantaja pe el, și doi, să se hazardeze să-l caute și să-l omoare înainte de lăsarea întunericului, când vizorul cu infraroșu i-ar fi mărit semnificativ avantajul asupra lor.

A încercat să-și imagineze ce ar fi făcut Omar el Khebir dacă ar fi fost în locul lui, dar n-a reușit, căci mercenarul era probabil obișnuit cu astfel de situații riscante, pe când el nu era decât un simplu camionagiu care până cu o noapte în urmă nu intrase niciodată în luptă.

A studiat poziția soarelui și a calculat că, în ciuda faptului că amurgurile nu durează mult în ținuturile acelea, mai era aproape o oră până să se întunece, și o oră se putea face infinit de lungă dacă se hotărau să-l vâneze niște vânători de oameni profesioniști.

Continuau să înainteze.

I-a observat printr-o crăpătură între stânci, fără să-și miște niciun mușchi, aproape fără să respire, știind că existau perechi de ochi care scrutau fiecare punct al unui cerc complet, ceea ce demonstra că se încredeau orbește în cel care-i comanda și că animalele lor știau foarte bine pe unde calcă.

Păreau roboți.

Nu era drept, nu era deloc drept. În momentele acelea el ar fi trebuit să se afle la volanul camionului său, trâncănind prietenește cu pasagerii de lângă el, în general negustori bogați care-și puteau

permite luxul să plătească de douăzeci de ori mai mult ca să călătorească în cabină și care o făceau de obicei însoțiți de coșuri pline de bunătăți ispititoare, pe care nu ezitau să le împartă cu cel care-i ducea vii și nevătămați la destinație.

Nu era drept; el nu trebuia să fie acolo acum, ci undeva foarte departe, pentru că omorâse deja trei renegați.

Câți trebuia să mai omoare pentru ca Hassan să fie mulțumit?

Până nu mai rămânea niciunul, și erau mulți.

Și aveau să fie și mai mulți, pentru că virusul extremismului se împrăștia ca o plagă; o „ciumă neagră care nu va dispărea până ce ultima ființă omenească de pe glob nu va trece la islamism și nu va accepta că nu există alt dumnezeu în afară de Allah.

Gacel Mugtar era de acord cu partea asta de la urmă, întotdeauna fusese de acord cu ea, fără să se nască în sufletul lui nici cea mai mică urmă de îndoială, dar nu era de acord ca cei ce se vânduseră unui tiran, asasinând și torturând pentru bani, să fie considerați musulmani adevărați și demni.

Dar, fie că era sau nu de acord, ei continuau să înainteze impasibili.

Judecând după direcția în care mergeau, aveau să treacă prin stânga lui, la vreo două sute de metri de locul unde se ascundea, o distanță considerabilă dacă ținea cont că erau în mișcare, deși el calcula că până la un anumit punct ar fi fost posibil să nimerească ținta folosind luneta.

Recunoștea că-i e frică și se justifica față de sine însuși argumentând că era preferabil să-i lase să-și continue drumul, iar el să rămână în viață pentru a putea îndeplini și alte misiuni. Până și Hassan o spunea: „Nu risca prea mult, pentru că n-avem nevoie de eroi romantici, ci de justițieri eficienți”.

Au trecut mai departe și a răsuflat ușurat; dacă ar fi stat toți cu

spatele, le-ar fi permis să-și continue drumul, dar îngâmfarea distantă a celui ce mergea în ariergardă și care în momentul acela părea să se uite drept în punctul unde se afla el l-a făcut să-și schimbe părerea.

l-a lăsat să se mai îndepărteze vreo două sute de metri, a așezat arma în față, a ridicat în ultimul moment capacul ce acoperea luneta, a țintit pieptul celui ce părea că-l observă și a tras.

S-a ascuns imediat și a lăsat câteva minute să treacă înainte să decidă să se uite din nou printre stânci, moment în care a rămas surprins să vadă că grupul se pierdea în depărtare.

Gacel Mugtar n-a știut niciodată dacă a greșit ținta sau dacă cei ce se îndepărtau nu-și dăduseră încă seama că cel care călărea la urmă călărea mort.

Când drumul era foarte lung și riscau să adoarmă, unii călăreți obișnuiau să se lege de spătarul șei, întrucât, după cum spune un proverb: „Mai mulți sunt cei care își rup gâtul când cad de pe cămilă decât atunci când cade cămila”.

Razman Yuha, cunoscut mai mult ca Patrustirpe, nu-și datora sonora poreclă faptului că era un temut criminal sau un sadic periculos, ci aceuia că se mândrea că avea o bunică senegaleză și cealaltă fulbe, un bunic francez și celălalt tuareg.

La drept vorbind era o corcitură, un *arageyna*, căci acesta este cuvântul din limba tamasheq prin care sunt denumiți cei cu tatăl de o rasă și mama de alta.

Era unul dintre membrii cei mai bogați și mai puternici ai respectatului trib nomad al *iregenaynatan-ilor*, dar trecuseră aproape treizeci de ani de când, în urma unui accident de mașină, rămăsese cu sechele dureroase din cauza cărora abia dacă mai ieșea de pe întinsele sale proprietăți.

Strânsese o avere considerabilă din comerțul cu sare și din importul de cutii de conserve și sandale din plastic, astfel că imensa lui casă, ridicată pe o veche fortăreață din epoca colonială, era fără îndoială cea mai solidă și mai frumoasă construcție de pe o rază de sute de kilometri. Se înălța pe malul unui râu cu apă cristalină, și nu era foarte luxoasă, dar era dotată cu tot confortul posibil, în afară de telefon și de televizor întrucât, după părerea lui, primul nu era bun decât să le facă pe femei să vorbească prea mult și celălalt, să-i facă pe bărbați să fie prea tăcuți.

„Familia este o familie atâta vreme cât membrii ei comunică mai mult între ei decât cu străinii, obișnuia să spună și, evident, știa foarte multe despre familie, căci avea trei neveste și unsprezece copii.

Cea mai mare plăcere a lui era să-i strângă pe toți la cină în

grădina imensă, Împreună cu mai mulți prieteni, ca apoi să bea ceai, să cânte, să danseze, să fumeze narghilea, să povestească și să recite poezii, Întocmai cum făcuseră strămoșii lui de la începutul veacurilor.

L-a primit pe Gacel în ceea ce fusese biroul unui general francez, care acum era plin de rafturi cu cărți în diferite limbi, și după ce i-a mulțumit pentru tot ce făcea pentru „cauza tuaregilor”, i-a spus că trebuie să rămână la el, ca un oaspete binevenit, până când primea instrucțiuni de la Hassan.

— Sunt mulți care au acționat repede, ca tine, și au eliminat un număr mare de fanatici, și de aceea cei care au rămas sunt în alertă. Credem că e vremea să luăm o pauză, să capete din nou încredere în ei.

— Și între timp eu ce-o să fac? a Întrebat, cum era și normal.

— Să te odihnești și să te simți bine fără să-ți faci griji, pentru că tribul meu controlează toată regiunea și îți garantez că printre ei n-a mai rămas niciun fanatic.

— Cum ai reușit să faci asta?

— Tăind la timp limba câtorva, pentru că nimeni n-a învățat să predice extremismul sau să incite la violență gesticulând; ar fi ridicol, și participanții la miting s-ar prăpădi de râs.

— O să țin minte... a răspuns convins oaspetele său. Când o să mi se pară că cineva n-a făcut într-atât de mult rău încât să merite să plătească cu viața, va plăti cu limba.

— Dar încearcă să nu tai prea mult, că altfel n-o să poată mânca.

— Și asta o să țin minte.

— Bine! a spus Patrustirpe apoi a schimbat tonul și vocea i-a sunat mai profund și mai grav când a adăugat: Și acum mă văd obligat să-ți dau un sfat, pentru că ai să-mi cunoști în curând fiicele, precum și pe câteva dintre servitoarele *akli*, pe care eu le-am

ales pentru incontestabila lor grație și frumusețe. S-a întrerupt câteva clipe, de parcă i-ar fi fost greu să spună ce avea de spus. Ți-aș rămâne foarte îndatorat dacă n-ai manifesta un interes special față de vreuna dintre ele întrucât, cum fac parte dintr-o rasă inferioară, ar fi obligate să accepte ce le ceri, deși ar face-o bănuind că în felul ăsta îmi fac mie o plăcere. Și nu e adevărat, pentru că eu știu din experiență că o asemenea purtare aduce numai necazuri și nevestele mele m-ar acuza de codoșlăc. A făcut din nou o pauză, dând din cap ca și cum și-ar fi amintit de momente grele prin care trecuse din cauza unei neînțelegeri atât de dezagreabile, și imediat a adăugat: Dacă și eu le respect, cu atât mai mult trebuie s-o facă invitații mei. Deși, în ce le privește pe fetele mele, sunt majore și stăpâne pe faptele lor până se mărită, așa că e treaba ta ce faci. L-a bătut amical pe genunchi, terminând ce avea de spus: Dar sfatul meu e să fii atent, că sunt la fel de lingușitoare și de ademenitoare ca mamele lor.

Chiar în noaptea aceea, Mugtar și-a dat seama că Razman Yuha avea perfectă dreptate, întrucât cel puțin patru dintre tinerele *akli* însărcinate să-i servească pe cei treizeci de invitați ar fi fost demne să participe la concursuri de frumusețe, precum și trei dintre fetele gazdei care, cu priviri mieroase, îl studiau pe noul invitat al tatălui lor ca niște pisici gata să se joace cu un șoarece înainte să-l mănânce.

În timpul cinei s-a vorbit puțin, căci conform tradiției acelea erau clipe menite să se bucure de mâncărurile gustoase și nu de vorbe, dar după dulciuri s-a servit ceaiul și, la puțină vreme după aceea, stăpânul casei a închinat paharul, iar lumea a părut să se oprească în loc, căci toți cei prezenți se pregăteau să se delecteze într-o tăcere absolută.

Un bătrân cu privirea obosită dar cu voce puternică, ce vorbea

atât de clar că era aproape imposibil să pierzi vreun amănunt din povestirea lui, s-a ridicat în picioare, a mulțumit cu un gest pentru aplauzele spontane ale celor ce știau că este unul dintre cei mai buni povestitori din regiune, și a început pe dată o povestire care spera să-i amuze și totodată să le servească drept pildă:

— Cândva, în îndepărtata mea tinerețe, a spus, Allah a vrut să binecuvânteze un trib de oameni harnici, credincioși și milostivi, înzestrându-le fântânile cu apă din abundență, astfel că și-au lărgit câmpurile și pășunile și au crescut vite sănătoase care au fătat viței și le-au dat lapte și brânză din belșug. Curând, au început să sosească la ei caravane ca să-și adape animalele, tribul s-a dezvoltat cum nu și-ar fi imaginat vreodată, și nicicând nu s-au văzut beduini mai voioși și mai fericiți prin părțile acelea din Adrar des Iforas... A ridicat un deget și a plecat ușor capul, într-un gest care dădea foarte clar de înțeles că urma să se întâmple ceva rău și imaginea aceea idilică avea să se umbrească în curând. Ah!... a exclamat el înainte de a face o scurtă pauză. Se știe că nu poți vreodată să mulțumești pe toată lumea, iar atâta fericire nu îi pica bine cămătarului din sat, căci el se obișnuise ca pentru fiecare cinci monede pe care le împrumuta să primească an de an două drept dobândă, iar această dobândă îi permitea să ducă un trai comod. Povestitorul a dat din cap în semn că nu era o situație prea plăcută, și nicidecum una viabilă, și a adăugat: Avarul acela blestemat și-a dat seama că, dacă nu cultiva pământul, dacă nu-și păștea vitele, dacă nu mergea la vânătoare de antilope sau nu făcea rogojini și, ca atare, nu primea nimic în schimbul banilor lui, ar fi sfârșit prin a-i cheltui pe toți ca să supraviețuiască, ceea ce-i producea o nemulțumire de nesuportat. De aceea, a pus la cale un plan perfid menit să deformeze voința sfântă a Domnului, și să facă în așa fel încât lucrurile să fie din nou ca pe vremuri, când strângea averi pe

spinarea celorlalți.

De data asta a făcut o pauză de câteva minute, ca cei de față să mai bea un ceai, să-și umple narghilele sau să se ducă să-și ușureze bășica, dar mai ales să poată face schimb de păreri sau să încerce să ghicească cum ar putea arăta planul mârșav prin care va încerca acel personaj vrednic de dispreț să readucă un trib atât de prosper la vremurile amare ale lipsurilor.

După ce și-a tras sufletul, și-a potolit stomacul cu dulciuri din miere și migdale și s-a însuflețit de nerăbdarea invitaților, bătrânul povestaș și-a plimbat privirea peste chipurile tuturor celor așezați în jurul focului, oprindu-se o clipă asupra fiecăruia, i-a zâmbit uneia dintre încântătoarele fiice ale gazdei, și s-a hotărât în sfârșit să continue:

— Parazitul acela împuțit care, cum am spus, nu știa să trăiască decât din munca altora, i-a chemat pe rând pe vecinii săi la el și le-a spus: „Puțurile voastre sunt foarte bogate și dau apă din belșug, dar eu pot să vă ajut să tocmiți muncitori și să le înmulțiți și astfel să vă întindeți terenurile agricole și să căpătați animale mai multe și mai bune. Acceptați bani de la mine ca să le asigurați copiilor voștri viitorul și, dacă îmi dați actele de proprietate asupra pământurilor voastre drept garanție, o să vă iau doar o monedă pe an drept dobândă”.

Gacel Mugtar a observat că se iscase rumoare printre cei prezenți și, în vreme ce unii schimbau priviri dezaprobatore, alții erau atenți doar la vorbele bătrânului, care după câteva clipe a explicat:

— Majoritatea beduinilor, oameni de bună credință, și-au spus că având mai multă apă, mai multe pământuri și mai multe vite, le vor putea lăsa averi mai mari copiilor, așa că au acceptat propunerea. Au adus muncitori și au desțelenit noi terenuri.

Totuși, marea surpriză a fost când au descoperit că mai multe puțuri nu însemnau mai multă apă, ci aceeași cantitate de apă împărțită între mai multe puțuri, pentru că Domnul este generos, dar nu risipitor. Vicleanul cămătar știa asta și, așa cum prevăzuse, după doi ani membrii tribului aveau tot atâta avere ca la început, dar de două ori mai multe datorii, iar după patru ani, toate câmpurile și toate puțurile au devenit ale lui.

O nouă tăcere, noi șoapte și chipuri dezamăgite, pentru că nimănui nu-i plăcea ca poveștile ce se istoriseau în jurul focului să se încheie cu o tragedie, așa că până la urmă povestitorul s-a văzut obligat să ridice mâna ca să i se îngăduie să adauge epilogul, care reprezenta esența și morala poveștii, fiindcă, în ce îl privea pe el, o poveste din care nu înveți nimic nu folosește la nimic.

— Așa cum v-am spus, scorpionul acela veninos și diabolic și-a atins scopul, dar nu a ținut seama că în adâncul sufletului membrii tribului continuau să fie nomazi, așa că, urmându-și vechile obiceiuri, se învoiseră să-i dea totul, mai puțin animalele. Și așa se face că într-o bună zi au pornit-o la drum mânându-și din urmă caprele, cămilele, oile și măgarii, iar lacomul cămătar a rămas singur, înconjurat de bogății inutile și fără vreun suflet prin preajmă care să împiedice vântul să acopere câmpiile cu nisip. Nu mai avea nici măcar monedele cu care-i plătise pe muncitori, și într-o noapte, când a luat-o disperat la fugă, a căzut într-un puț cu apă care îi ajungea până la brâu dar, cum nu putea ieși de acolo și nu-l auzea nimeni, a rămas zile în șir înăuntru, până când a murit de foame.

Au răsunat aplauze, s-au auzit nenumărate elogi, până când și cel din urmă ascultător s-a simțit mulțumit de sfârșitul drept pe care-l avusese acest personaj vrednic de dispreț, iar Shela, una din fetele mai tinere ale lui Razman, aproape o adolescentă, a spus,

vizibil entuziasmată și întorcându-se spre Gacel Mugtar, care era lângă ea:

— O poveste frumoasă, care ne învață încă o dată că egoismul și avariția nu duc la nimic bun. Apoi a zâmbit provocator și a adăugat: Dar, mai ales, ne învață că e mai bine să fii căsătorit.

— Și asta ce legătură are?... a întrebat tuaregul.

— Are mare legătură, pentru că dacă mârșavul cămătar ar fi avut o nevastă, l-ar fi scos ea din puț... Tu ești însurat?

— Sunt prea sărac să-mi pot permite mai multe soții, și se știe că una singură îți creează nesfârșite probleme... a răspuns cu umor cel întrebat.

— Bani nu sunt totul. Mai contează și meritele și, din câte am auzit, tata te consideră aproape un erou... Chiar ești un erou?

— Mă limitez să duc la îndeplinire ce mi se ordonă.

— Câți jihadiști ai omorât?

— Niciunul.

— Minți... i-a întors-o fata plină de obrăznicie.

— Amintește-ți zicala: „Bărbatul care minte o femeie băgăreață nu merită o pedeapsă, ci o recompensă, pentru că Allah nu vede cu ochi buni curiozitatea nemăsurată”.

Dezinvoltă, fata nu și-a putut stăpâni un hohot de râs în vreme ce exclama:

— Nu știam proverbul ăsta și bănuiesc că l-ai inventat pe loc, ceea ce mă încântă, fiindcă îmi arată că ești un om isteț. Știi vreo poezie?

Interlocutorul ei a tăcut, intuind primejdia de a răspunde la o asemenea întrebare, aparent inocentă. Tuaregii iubeau poezia și a ști să recite sau chiar a fi în stare să improvizezi o poezie făcea diferența între oameni, într-o societate care prețuia mult inteligența și harul cuvântului.

De cum se aprindeau focurile, poeții și povestitorii buni deveneau protagoniștii nopții, în vreme ce războinicii cei mai încercați sau vânătorii iscusiți treceau pe planul al doilea.

S-a încruntat, s-a uitat cu coada ochiului la fata aceea obraznică ce voia să-l pună într-o situație compromițătoare, în care risca să devină ridicol, și după câteva clipe de gândire a răspuns:

— Observ că majoritatea invitaților voștri sunt oameni învățați, așa că îmi închipui că s-ar simți ofensați dacă un simplu camionagiu ar îndrăzni să-i întrerupă ca să recite el un poem care, oricât de frumos ar fi, spus de un simplu șofer și-ar pierde imediat toată frumusețea... Apoi a zâmbit viclean și a încheiat: Asta dorești? Să-i jignesc pe prietenii care m-au primit cu atâta dragoste?

— Nu! Firește că nu, a răspuns ea, fără îndoială frustrată de felul în care știuse victima ei să scape din capcana pe care încercase să i-o întindă. Nu asta a fost intenția mea. Nici pe departe. Dar te avertizez că de acum înainte o să fiu foarte atentă, pentru că ai demonstrat că ești un tip al dracului de alunecos.

— Pentru o tânără bine crescută, acesta nu e un mod foarte potrivit de a se exprima.

— Nu sunt nici atât de tânără, nici bine crescută, pentru că am șase frați, care mai de care mai nătărău.

— Și surorile tale cum sunt?

— Câte puțin din toate, adică o să ai de unde alege.

— N-am nici cea mai mică intenție să aleg.

— Asta rămâne de văzut, pentru că, așa cum ne sfătuiește tata: „Trebuie să ne bucurăm de fericirea noastră cât putem, căci niciodată nu știm când va veni vremea nefericirii”.

— Ciudat sfat patern...

— Nu e atât de ciudat dacă ții seama că străbunicul meu s-a

născut la Paris și a ajuns chiar la gradul de colonel în Legiunea Străină. Și îți poți imagina cum era Legiunea Străină pe vremurile acelea...

Două ore mai târziu, nu făcea altceva decât să se întrebe cum de era posibil să stea întins într-un pat mare, cu saltea moale și cearșafuri fine, când cu numai o săptămână înainte stătea ghemuit printre stânci, temându-se că o bandă de asasini o să se întoarcă din drum și o să-l omoare chiar dacă ar fi fost nevoie să-l caute până și sub ultima piatră din deșert.

În ziua aceea a trebuit să aștepte să se facă noapte neagră înainte să îndrăznească să scoată capul din ascunzătoare, și deși totul în jur era calm și tăcut, își petrecuse o bună bucată de timp cercetând împrejurimile cu vizorul cu infraroșu, și apelând încă o dată la renumita răbdare caracteristică vânătorilor de la șes.

Când în dreapta lui s-a mișcat ceva aproape imperceptibil, inima i-a zvâcnit cu putere, dar s-a liniștit văzând că era doar un șarpe care se târa pe lângă el în căutare de șoareci. După o oră a văzut în depărtare un fenec, dar șireata vulpiță cu urechi enorme și bot ascuțit l-a mirosit sau a simțit primejdia, pentru că s-a întors imediat din drum și a dispărut din fața ochilor lui.

I-au trebuit aproape două ore să-și părăsească ascunzătoarea, să-și ușureze corpul, lucru de care avea mare nevoie, să-și acopere excrementele astfel încât să nu lase nici cea mai mică urmă a trecerii sale pe acolo și să se întoarcă la locul unde își îngropase șaua.

Abia atunci a mâncat și a băut până s-a simțit sătul, a dormit până când frigul l-a făcut să-și dea seama că trebuie s-o pornească la drum, a căutat pe cer steaua polară, Capra, care întotdeauna îi arăta drumul pe care trebuia să-l urmeze, și a luat-o spre nord-est.

Ziua se ascundea și noaptea mergea, și a continuat așa până a

ajuns la locul în care i se garantase că îl va aștepta o călăuză trimisă de un oarecare Razman Yuha, care după cum îi spusese Hassan era membru al *imajeghan-ilor* și una dintre puținele persoane care aveau dreptul să facă să răsunе toba care-l obligase să omoare.

„Când soarta îți întoarce spatele, tot ce poți face este să încerci să-i tragi un șut în cur”.

Aceasta era una dintre frazele preferate ale lui Omar el Khebir când lucrurile mergeau prost și, când Yusuf l-a avertizat că Mubarrak continua să galopeze, dar că acum probabil o făcea cu Diavolul însuși cățărât pe cocoșa cămillei lui, a repetat-o de mai multe ori înainte de a ordona să fie îngropat și să i se acopere mormântul cu pietre, ca nu cumva să se ospăteze hienele din rămășițele lui.

N-a făcut-o din milă, nici din motive religioase, ci pentru că și-a dat seama că lasă în urma lui o dâră rușinoasă de cadavre și că oamenii lui nu s-ar simți bine gândindu-se că vor fi următorii cu care se vor ospăta animalele.

Își demonstraseră de nenumărate ori curajul și nu exista îndoială că erau dispuși să moară în luptă, dar nu-i tenta ideea de a ajunge pe lumea cealaltă transformați în rămășițe însângerate.

Omar el Khebir era de părere că e totuna dacă te mănâncă viermii sau hienele, dar recunoștea că primii sunt mai discreți și că nu râd în timp ce o fac.

După ce și-a îndeplinit neplăcuta îndatorire de a-și lua rămas-bun pentru totdeauna de la un prieten, s-a cățărât pe o dună și a scrutat orizontul în partea din care venise, întrebându-se cum a fost posibil să străbată pustietatea aceea împietrită fără să simtă prezența unui dușman. Oricine ar fi fost, folosea amortizor, așa că fie și numai găfăitul cămillelor era de ajuns să acopere sunetul unei împușcături, dar fusese suficient de precaut cât să se țină departe

de stânci, iar acest unic glonț trebuie să fi fost tras de la o distanță enormă.

Ținând seama de asta, nu existau decât două explicații: fie era un trăgător excelent, fie îi surâdea norocul și, cum avea să se înnopteze curând și nu se punea problema să se apuce să verifice care e adevărul, a luat înțeleapta hotărâre să o șteargă de acolo cât mai repede cu putință.

Yusuf a refuzat să fugă ca o babă speriată de cel care-i omorâse patru camarazi, dar șeful lui s-a arătat inflexibil:

— Când am plecat din Tripoli eram patruzeci, și am mai rămas doar unsprezece, a spus. Am fost condamnați la moarte și nimeni nu poate evita asta, dar trebuie să încercăm să fim îngropați cât mai departe posibil... Apoi și-a chemat cu un gest restul oamenilor din trupa sa vlăguită, ca să le spună: Acum, „obligația” noastră e să ne convertim la islamismul cel mai radical și să găsim un grup de jihadiști căruia să ne alăturăm.

— Crezi că o să fie dispuși să ne primească? I-a întrebat Yusuf. Sunt foarte stricți.

— O s-o facă dacă-i convingem de credința noastră sinceră și de spiritul nostru de sacrificiu, dar probabil o să ne taie beregata pe loc dacă află că am lucrat pentru Gaddafi. Îi încântă martirii de doi bani, dar îi urăsc pe bunii profesioniști.

— Și ce-o să le spunem când o să ne-ntrebe cine suntem, de unde venim sau încotro ne îndreptăm?

— Crezi cumva că sunt cine știe ce filosofi care caută răspunsuri la niște întrebări pe care omenirea și le pune de la începutul veacurilor? a întrebat el iritat. Nici gând! Sunt doar niște fanatici descreierați, pentru că dacă ar avea creier nu s-ar sinucide, mai ales că trebuie să doară al naibii să zbori în bucăți. Apoi a ridicat câte un deget pe măsură ce vorbea: „Cine suntem?...” Supuși

credincioși ai Domnului. „De unde venim?...” Fiecare de la el de-acasă. „Unde ne ducem?” Unde binevoiește Allah să ne cheme...

Adjunctul său, care-l cunoștea de prea mult timp, l-a măsurat din cap până în picioare cu o expresie plină de dispreț când a spus:

— Dacă cineva e în stare să te creadă un „supus slujitor al lui Allah”, probabil e într-atât de idiot că simpla lui companie te pune în pericol, dar poate că ai dreptate și calea credinței este singura pe care am putea s-o luăm dacă nu vrem să fim omorâți.

— Atunci, de acord... a spus Omar el Khebir și s-a întors către unul dintre puținii rămași în grup care nu erau tuaregi, pe care l-a întrebat: E adevărat că știi Coranul pe dinafară?...

— Aproape tot.

— Atunci o să reciți versete în timp ce călărim și noi o să le repetăm cu voce tare.

— Mi se pare o lipsă de respect... s-a lamentat celălalt. Întotdeauna am fost un credincios cuvios.

— Toți suntem credincioși cuvioși, așa că a recita din Coran nu poate fi semn de lipsă de respect, a venit răspunsul lui derutant. Și-o să ne prindă foarte bine să ne amintim câteva versete atât acum, ca să ne salvăm viața, cât și mai târziu, ca să ne salvăm sufletul.

Beduinul n-a părut satisfăcut de aceste argumente întortochiate, dar îl cunoștea pe șeful lui, știa că nu e prudent să-l contrazici și s-a supus, așa că după câteva minute grupul înainta din nou la trap mărunț, dar de data asta intonând în gura mare rugăciuni, așa încât oricine i-ar fi văzut ar fi bănuiră fără doar și poate că sunt o mână de fanatici discipoli ai Bătrânului de pe Munte.

Cel care avea să fie cunoscut cu acest straniu supranume se chema de fapt Hassan-i Sabbah și, cu aproape nouă sute de ani înainte, crease în Egipt o sectă integristă ismailită dar, văzându-se încolțit de dușmani, a construit o fortăreață în vârful unui munte,

la sud de Marea Caspică. De acolo, discipolii săi au reușit să pună stăpânire pe locuri strategice din Palestina, Siria și Iran, ajungând să creeze ceea ce s-ar putea considera un adevărat „stat ismailit”, care a dus o incredibilă campanie de prozelitism pe care o numeau „noua propovăduire”. Cei ce duceau la capăt acțiuni armate își spuneau fedaini, adică „cei ce sunt gata să-și dea viața pentru cauză”.

Au devenit o adevărată armată de fanatici specializați în a semăna teroarea cu prețul propriei vieți. Crimele săvârșite se voiau un exemplu, așa că le comiteau la lumina zilei, și mai ales când ținta lor era înconjurată de lume. Cum atacatorul era de obicei omorât, ismailiții îi drogau cu hașis pe cei ce doreau să intre în sectă astfel încât, atunci când se trezeau, se aflau într-o grădină fabuloasă înconjurați de mâncăruri, fântâni, fecioare frumoase și tot ce și-ar putea dori un om, ceea ce-i făcea să creadă că ajunseseră tocmai în paradis. După câteva zile erau treziți la realitate și li se spunea că tot ce trăiseră era doar o mostră din ceea ce îi aștepta dacă se sinucideau. De la cuvântul *hashshashin*, sau „consumator de hașis”, provine cuvântul „asasin”, care mai târziu s-a banalizat și a început să desemneze orice tip de ucigaș, dar la origine se referea strict la discipolii Bătrânului de pe Munte.

Li se dădea voie să mintă, să se prefacă, să-și ascundă originea și chiar să-și renege în public credința, dacă asta le permitea să câștige încrederea viitoarelor victime. Moartea și trădarea constituiau unicul lor crez și asta îi făcuse atât de periculoși în trecut, îi făcea atât de periculoși în prezent și avea să îi facă atât de periculoși pe viitor, căci era practic imposibil să lupți împotriva celor ce își doreau moartea, imaginându-și că în felul acesta vor ajunge direct în rai.

Iată de ce îi asigura mârșavul Hassan-i Sabbah: „Când va sosi

vremea triumfului, dimpreună cu bogățiile celor două lumi, un rege cu mai bine de o mie de luptători călare va fi îngrozit de un singur luptător mergând pe jos”.

Omar el Khebir, care cunoștea foarte bine sângeroasa istorie a fedainilor, era convins că cea mai bună metodă de a-și păstra capul pe umeri era să treacă drept unul dintre aceștia, până aveau să-i ordone să-și pună o centură cu bombe pe care s-o detoneze în mulțime.

Când sosea ziua aceea avea să vadă el cum se descurca, dar pentru moment cel mai bun lucru pe care îl putea face era să învețe pe dinafară versete din Coran pentru că, la urma urmei, asta nu avea cum să-i facă vreun rău.

Shela spusese despre surorile sale că sunt „câte puțin din toate”, și Zair era cea mai bună dovadă în acest sens.

Era singura căreia nu îi plăcea să ia parte la petrecerile cu cântece și dansuri din nopțile agitate scurse în jurul focului. Obişnuia să poarte ochelari mari cu ramă de baga care îi scoteau în evidență ochii frumoși, ce lăsau mereu impresia că iscodesc în sufletul celui care se afla în fața ei.

Pletele de un negru-antracit îi ajungeau până la brâu, purta tot timpul tunici lungi și umbla mereu desculță, așa că atunci când trecea prin câte o cameră cu o carte în mână părea o fantomă în căutarea cuiva.

La prima vedere putea să pară rece și distantă, dar îți dădeai imediat seama că emana sexualitate și că fiecare mișcare de-a ei amintea de cele ale unei feline la pândă.

Gacel s-a convins foarte repede că dacă provocatoarea și obraznica Shela i se păruse periculoasă, Zair ar fi putut fi letală, așa că și-a propus să se țină cât mai departe de amândouă.

Cu toate acestea, părea o sarcină foarte dificilă, pentru că trăiau

sub același acoperiș și, oricât de mare ar fi fost casa, nu reușea să evite să tot întâlnească pe câte una.

Într-o după-amiază, Zair, care își petrecea ore întregi citind la umbra unui copac de pe malul râului, i-a făcut un semn aproape poruncitor, cerându-i să vină să stea lângă ea, și imediat ce el s-a conformat i-a spus cât se poate de serios:

— Te avertizez că nu încerc să te mănânc, fiindcă nu pun niciodată gura pe un fruct dacă nu știu precis din ce pom a fost cules. Din ce trib faci parte?

— Dacă tatăl tău nu ți-a spus, nici eu n-o pot face, i-a răspuns el.

— Tata e destul de rezervat în privința ta și, dacă tu vrei să fii la fel, nu insist... a spus tulburătoarea fată, după care a făcut un gest spre cartea pe care o lăsase pe iarbă, întrebând: Îți place Tolstoi?

— Cine?

— Lev Tolstoi, a spus ea, bătând cu degetul pe copertă. Autorul.

— Din ce trib face parte?... a întrebat el răutăcios.

— Era rus și a murit demult.

Gacel a luat cartea, a citit titlul și s-a mulțumit să spună:

— Poate că era rus și că a murit, dar scria despre ce scriu toți: despre război și pace.

— Pe mine mă fascinează.

— Războiul sau pacea?

— Cartea.

Interlocutorul ei a pus cartea la loc de unde o luase, scuzându-se pentru evidenta lui ignoranță.

— Îmi e imposibil să citesc, acum că lucrez și mă întorc acasă epuizat, dar când eram tânăr îmi plăceau romanele lui Jules Verne, mai ales unul în care era vorba de un vapor care mergea pe sub apă.

— *Douăzeci de mii de leghe sub mări.*

— Nu țin minte cum se numea, dar eroii duceau o luptă înverșunată cu un animal enorm.

— O caracatiță uriașă...

— Da!... a răspuns el dezamăgit, pe un oarecare ton de reproș. Văd că o știi mai bine decât mine, așa că nu merită să ți-o povestesc.

Atrăgătoarea femeie și-a coborât un pic ochelarii, ca să-l privească pe deasupra lor pe bărbatul acela, care părea să se fi supărat aproape ca un copil.

— N-am vrut să te supăr, a spus. Verne, Stevenson și London au fost dintotdeauna autorii mei preferați și obișnuiam să le citesc romanele cu glas tare fraților mei.

— Dacă le citeai lor, trebuia s-o faci cu glas tare, pentru că altfel n-ar fi priceput nimic, a comentat el ironic.

Zair a reacționat de parcă ar fi tras-o cineva de urechi; s-a încruntat, dar aproape imediat a răspuns zâmbind:

— Soră-mea m-a avertizat că dai de obicei răspunsuri inteligente, dar vreau să înțelegi un lucru: nu sunt măritată, n-am copii, n-am nicio obligație, fiindcă tatăl meu este bogat și-mi oferă totul, în timp ce tu muncești și bănuiesc că acum îți riști chiar viața. Vreau să-ți spun că nu ai de ce să te rușinezi că eu am citit mai mult decât tine, pentru că eu am avut mult mai mult timp liber.

— Asta înțeleg... a recunoscut el cu sinceritate. Fiecare trebuie să-și cunoască limitele și bănuiesc că dacă ai citit atâta ai învățat multe lucruri.

— Nu-i de-ajuns să înveți. Cineva a scris cândva: „Să știi de dragul de a ști nu servește la nimic, dacă nu știi la ce servește ceea ce știi”. Tu faci parte dintre cei care știu la ce servește ceea ce știi, iar eu uneori nu. Înțeleg conceptele, dar nu sunt capabilă să le aplic în vreun mod util.

— Ce mă miră cel mai mult la tine e că poți să înțelegi ce citești în timp ce umbli desculță prin nisipul fierbinte, a remarcat el. Până și eu m-aș frige.

Fata i-a arătat talpa unui picior, pe care se vedea o bățatură cât un calapod de pantof.

— În privința asta continui să fiu o *saharai*⁹ autentică, pentru că pot să merg pe cioburi de sticlă și chiar și pe țigări aprinse.

— Nu mi se pare potrivit pentru fiica unui *amenokal*¹⁰.

— Cine obișnuiește să facă ce se presupune că trebuie să facă devine previzibil, ceea ce-l pune într-o postură dezavantajoasă.

Gacel ar fi vrut s-o întrebe la ce fel de dezavantaje se referea, dar în clipa aceea s-a apropiat o servitoare, ca să-i spună că, stăpânul îl roagă să vină în biroul lui.

L-a găsit cufundat într-un fotoliu mare și alb, fumând o narghilea enormă și, când l-a văzut intrând, Patrustirpe l-a poftit să ia loc, arătând în același timp spre stația radio din spatele lui.

— Tocmai am vorbit cu Hassan, care m-a rugat să-ți pun o întrebare la care ai deplină libertate să răspunzi cum dorești: te-ar interesa să accepți orice misiune care înseamnă să elimini jihadiști sau preferi să-l urmărești în continuare pe Omar el Khebir?

Fără îndoială era o întrebare foarte delicată, care cerea un răspuns bine gândit, așa că a întârziat să-l dea preț de câteva minute.

— Dacă trebuie să omor, prefer să omor pe cineva care omoară pentru bani decât pe unul care ucide în numele credinței sale,

⁹ Locuitor al fostelor colonii spaniole din Africa (sp.).

¹⁰ Lider care, împreună cu un sfat al șefilor de trib, conducea un grup principal al tuaregilor.

oricât de stupidă ni s-ar părea nouă. Adică aleg să-l urmăresc în continuare pe Omar.

— De acord.

— Problema e că acum probabil se află foarte departe, și n-am nici cea mai vagă idee cum să-i dau de urmă, a spus Gacel. A pătruns în erg și cămilele nu lasă urme pe piatră.

— Știu, dar nu cămilele, ci ceea ce poartă ele în spate ne va arăta unde se află, a spus tatăl lui Zair care, văzând expresia derutată de pe chipul interlocutorului său, a continuat: În semn de garanție, șelarii buni își pun semnătura pe șeile pe care le fac, iar cel pe care l-ai cunoscut tu, care este unul dintre cei mai buni, i-a vândut cinci lui Omar. Oamenii noștri, care controlează satele, oazele și puțurile de aici și până în Mauritania, o să fie atenți când apare una dintre ele.

— Dar sunt aproape trei mii de kilometri! i-a amintit tuaregul.

— Pe o mie lățime, dar cum avem mii de ochi la pândă, e doar o chestiune de timp.

— Ceea ce îmi prisosește mie e timpul.

— Te simți bine în casa mea?

— Foarte bine.

— Îți creează probleme fetele mele?

— Deloc.

— Și asta e o chestiune de timp... a răspuns el în glumă. Ai grijă să nu lași garda jos, pentru că am observat câteva servitoare care se uită la tine cu ochi de gazelă înjunghiată și, dacă preiau ele inițiativa, femeile mele nu mă pot acuza că sunt codoș. Începând de azi, trebuie să te rogi Domnului să-ți dea putere să rezisti unui asalt ce poate veni din mai multe părți.

— Ești un om derutant până și pentru vremurile pe care le trăim... a constatat interlocutorul său, confuz. Uneori am impresia

că te joci cu mine.

— Nici pe departe. Viața ta atârnă de un fir de păr și știu ce înseamnă asta, fiindcă trei dintre băieții mei luptă și ei pentru cauza noastră, deși sunt obligați s-o facă în orașe.

— De ce?

— Pentru că au studiat în Europa, și dacă ar lupta în deșert n-ar rămâne în viață nici cinci minute.

— Habar n-aveam.

— Oare mă crezi în stare să vărs sângele altora fără să fiu gata să-l vărs pe-al meu? a întrebat celălalt, pe un ton care lăsa să se înțeleagă că numai ideea în sine îl jignește. Acesta e un război în care trebuie să ne implicăm de la cel mai bogat până la cel mai sărac, dacă nu vrem să-l pierdem. Noi nu suntem ca englezii, care-i trimiteau pe câmpul de luptă pe neozeelandezi, australieni sau hinduși, în timp ce ei stăteau acasă și făceau politică fiindcă asta le plăcea cu adevărat.

— Nu știu prea multe despre englezi.

— Păi ți-ar prinde bine să mai citești câte o carte de istorie.

— Toată lumea pare să se încăpățâneze să mă pună să citesc... s-a plâns camionagiul, arătând cu bărbia spre biblioteca imensă ce se înălța de la pardoseală până la tavan. Cât timp mi-ar lua să le citesc pe toate?

— Secole, pentru că majoritatea sunt în engleză.

— Și Zair le înțelege?

— Mult mai bine decât mine.

— Ce femeie dată dracului! Cum poate să fie așa de inteligentă?

— Să știi limbi străine nu e o chestiune de inteligență, ci de șansă, și ține de o anumită înclinație pe care ea fără îndoială o are. Asta nu înseamnă că nu e inteligentă, pentru că e, și nu puțin.

Musafirul a dat să spună ceva, dar s-a gândit mai bine și a decis

să schimbe subiectul, pentru că aparent exista ceva care îl interesa mai mult decât Zair sau surorile ei.

— Mi-ar plăcea să-mi explici ceva, dacă poți s-o faci... a spus el după câteva clipe de șovăială. De când mă știu, în Africa au avut loc și continuă să se petreacă revoluții și războaie civile, care uneori degenerază în adevărate masacre ce pentru restul lumii par să nu prezinte interes... De ce sunt atât de importante evenimentele din Mali, încât i-au obligat pe francezi să intervină?

Stăpânul casei a meditat asupra răspunsului. Lăsa impresia că nu ar vrea să îl dea, dar până la urmă a scos dintr-un sertar o hartă care înfățișa o mare parte din continent, de la Golful Guineii până la Mediterană.

— Mali se află în punctul acesta și, după cum poți vedea, extremitatea sa nord-vestică, locul considerat deșertul cel mai deșertic din toate deșerturile, ar putea fi socotită în egală măsură și centrul geografic al Saharei. Dacă, sub pretextul de a transforma regiunea într-o republică tuaregă, jihadiștii islamici ar reuși să creeze un stat recunoscut pe plan internațional, și-ar extinde influența asupra țărilor vecine, anihilând pe oricine li s-ar opune, fie ei tuaregi sau nu... a spus, apoi a oftat nemulțumit, de ai fi zis că e gata să scuipe pe hartă, și adăugat: Și, în ce mă privește, nu accept să impună legea *sharia*, să le oblige pe fetele mele să poarte *burka* sau să nu le dea voie să facă amor cu cine le place.

Gacel Mugtar a privit atent harta și în cele din urmă a încuviințat ușor din cap.

— E adevărat că e un punct strategic și are granițe cu patru țări, a spus. Înțeleg că pe francezi nu-i interesează să fie calea de acces spre ei.

— Singurii pe care îi interesează sunt integriștii... a insistat interlocutorul său. Ce vor ei cu această presupusă „națiune tuareg”

nu e decât un paravan, și noi tuaregii putem fi orice, dar nu un paravan. Aproape jumătate de milion de malieni au fost nevoiți să fugă din zonă, șaptezeci de mii se află în tabere de refugiați iar restul s-au risipit care pe unde și au murit de foame. Jihadiștii, care sunt adevărații vinovați, s-au infiltrat în rândul populației ca s-o atâțe împotriva noastră. Ne urmăresc, ne închid sau ne omoară în bătaie de parcă am fi animale... Stăpânul casei a lovit de câteva ori harta cu degetul și a încheiat spunând: Întotdeauna am acceptat că a aparține islamului înseamnă a respecta voința lui Allah, dar un popor ca tuaregii nu trebuie să se supună interpretării pe care vrea s-o dea un nebun învățămintelor din Coran. Dacă ar exista o autoritate supremă care să ne arate drumul pe care trebuie să-l urmăm, cum e Papa pentru creștini, aș accepta ordinele sale, fie că mi-ar plăcea sau nu, dar din fericire sau din nefericire nu există.

— Din câte mi s-a povestit, nici papalitatea nu funcționează prea bine, și Vaticanul s-a transformat într-un cuib al corupției, a remarcat cu oarece timiditate invitatul său. Ba am înțeles chiar că din cauza asta acum există doi papi.

— Asta așa e. Mulți au fost corupți, dar indiferent că își fac treaba bine sau rău, reprezintă o autoritate unică ce jalonează drumul care trebuie urmat, în vreme ce noi musulmanii trebuie să ne uităm resemnați cum orice imam exaltat interpretează textele sfinte după cum i se năzare. Majoritatea versetelor din Coran sunt foarte precise, dar există și unele interpretabile, și însuși Profetul a atras atenția asupra acestui lucru la vremea potrivită, spunând: „Ceii ce adăpostesc îndoieli în suflet preferă să o ia pe drumul greșit, căutând dezbinarea și încercând să-și impună propria interpretare, dar această interpretare o cunoaște numai Dumnezeu”.

Omar el Khebir îi ura pe bororo¹¹, pe care-i considera o rasă inferioară din cauza ritualurilor absurde și mai ales a chipurilor vopsite în mod bizar, ce le scoteau în evidență ochii mâzgăliți și dinții enormi, pe care și-i păstrau foarte albi fiindcă îi frecau încontinuu cu capătul unui bețișor.

Îi se păreau niște clovni ridicoli lipsiți de demnitate și îi repugnau colibele lor înghesuite de lut, dar oamenii lui erau însetați, iar animalele, istovite, așa că atunci când au zărit unul dintre satele lor mizerabile, au hotărât să-l trimită înainte pe Yusuf, ca să-i anunțe că vin cu gânduri pașnice și că sunt dispuși să plătească un preț foarte bun pe apă.

Un șefuleț mărunț și șchiop a acceptat propunerea, cu condiția să plece pe înserat, pentru că majoritatea războinicilor se duseseră cu vitele la păscut foarte departe din cauza secetei, și se temea de ce se putea întâmpla pe timpul nopții într-un sat în care mai rămăseseră aproape numai bătrâni, femei și copii.

Ținând seama de asta, Omar el Khebir n-a șovăit să le atragă sever atenția oamenilor săi, în timp ce le explica:

— Nu uitați că acum suntem slujitori fideli ai lui Allah și călătorim întru marea Sa slavă, așa că cel care o să îndrăznească să întreacă măsura cu femeile sau cu copii – și mă refer în special la tine, Almalarik – o să-și adune creierii din nisip.

Tonul pe care vorbise nu lăsa loc de îndoială în privința sincerității intențiilor sale, mai ales că îl rodea furia că era obligat

¹¹ Subgrup etnic al păstorilor fuloni din Sahel.

să fugă ca un iepure speriat.

Subalternii lui își aminteau cu nostalgie de vremurile de demult, când făceau de gardă în jurul palatului lui Gaddafi și trecătorii îi priveau cu teamă, dar Tripoli era la aproape două mii de kilometri distanță, iar fuga lor atât de îndelungată, în timpul căreia își pierduseră pe drum cea mai mare parte a camarazilor, fusese o pedeapsă grea.

În ciuda acestei serii demoralizante de dezastre, nimeni nu pune la îndoială autoritatea lui Omar el Khebir, recunoscând că lui i se datora faptul că erau încă în viață.

Înțelegeau că este furios, ceea ce însemna că dacă nu îl ascultau, furia lui avea să se transforme în mânie și avea să își țină negreșit promisiunea de a le împrăștia creierii pe nisip.

Așa că s-au adunat la umbra păduricii care înconjura puțul, respectând regula de a adăpa întâi cămilele, și nu i-a surprins faptul că singura ființă omenească ce s-a apropiat de ei a fost șefulețul șchiop care, după ce a cercetat cu atenție animalele, a spus:

— Par sleite și unele au răni la picioare de la atâta mers prin erg. Sunt dispus să vi le schimb cu alte treisprezece odihnite, dacă-mi dați una din puștile care vă prisosesc.

— Puștile nu prisosesc niciodată... i-a răspuns Omar el Khebir. Și treisprezece cămile în schimbul a cincisprezece nu mi se pare o afacere prea bună.

— Este, dacă ții seama că o să stai zile întregi să le îngrijesc rănilor și că cel puțin două sunt în pericol să rămână șchioape. Dacă se odihnesc, o să supraviețuiască; dacă pornesc iar la drum, n-o să mai fie decât hrană pentru vulturi.

— Ești un șarlatan nenorocit! i-a răspuns Omar.

— De-asta sunt șef... i-a întors-o celălalt batjocoritor. Dar dacă

mă pricep la ceva pe lumea asta, atunci mă pricep la cămile.

Pe Omar el Khebir l-ar fi încântat să se tocmească, măcar de dragul de a respecta tradiția, dar era complet epuizat și își dădea seama că nenorocitul de bororo avea mare dreptate în privința animalelor.

— De acord, a mormăit cu ciudă.

— În cazul ăsta o să-ți dau șapte burdufuri cu apă în schimbul a cincizeci de cartușe, pentru că o pușcă fără muniție nu-i bună de nimic.

— Douăzeci de cartușe...

— Patruzeci...

— Douăzeci...

— Treizeci și opt, fiindcă te avertizez că puțul cel mai apropiat, *guelta*¹² senaudită, se află la trei zile de mers.

— Douăzeci... a insistat Omar el Khebir și, luându-i-o înainte bătrânului, care părea dispus să continue negocierea, s-a răstit la el: Acum te avertizez eu că poți să alegi între douăzeci de cartușe într-o pungă sau unul în cap, caz în care luăm tot și jefuim satul.

Bătrânul, care încă avea dinții perfecți, sănătoși și albi, ca de adolescent, a rânjit arătându-și-i pe toți și a încuviințat cu un gest resemnat:

— E o ofertă căreia n-ai cum să-i rezisti, așa că o să poruncesc să fie aduse animalele și să fie umplute burdufurile... a spus și a arătat spre animale. Apropo! a exclamat. Ce ai de gând să faci cu șeile care nu-ți mai trebuie?

¹² Nume dat de tuaregi zonelor cu apă în subsol și în care există posibilitatea de a o capta săpând puțuri. În aceste zone își stabilesc taberele triburile nomade (în ar., în orig.).

— Ce dracu' vrei să fac? a răspuns Omar ursuz. Să le folosesc pe post de umbrele de soare? Poți să le păstrezi și să folosești una când o să galopezi spre iad.

— Sper să fie comodă, pentru că din câte am înțeles e drum lung până acolo... a răspuns celălalt, care părea foarte satisfăcut de felul cum controlase situația. O să tai un ied ca să mâncați bine, și peste nici două ceasuri puteți pleca.

S-a îndepărtat aproape ȋopăind de bucurie, și Yusuf a ridicat ochii spre cer în timp ce bombănea:

— Unde-am ajuns?!

— Problema nu e unde-am ajuns, ci unde-o s-ajungem, a precizat șeful lui. După patru ani de secetă, în *guelta* senaudită probabil că de-abia mai e apă. Trebuie să ne încredem în Allah.

— Am impresia că Allah e cel care nu se încrede în noi, cu toți psalmii și toate osanalele noastre. Și, în ce mă privește, n-am de gând să mai recit cu glas tare din Coran, pentru că bănuiesc că Îl deranjează, și pe deasupra mi se usucă și gâtul.

Era un vis?

Nu era un vis.

Dar putea fi un vis.

Era posibil și să viseze că visa.

Nu mai trăise de prea multe ori o asemenea plăcere în vreme ce visa, dar mâna care-l mângâia drăgăstoasă se arăta mult mai abilă decât ar fi putut fi orice ființă apărută într-un vis.

A deschis ochii și parcă nici nu i-ar fi deschis, fiindcă întunericul era deplin, dar respirația ușoară, mirosul și atingerea i-au dat de înțeles că lângă el se afla o femeie foarte excitată.

N-a întrebat nimic, știind că n-o să primească niciun răspuns.

Oricine ar fi fost, știuse să aleagă o noapte călduroasă și fără lună, în care probabil a bănuir că o să-l găsească gol în pat.

Și așa și era.

Degetelor catifelate le-a luat locul o limbă umedă, apoi o gură lacomă și în sfârșit niște coapse care s-au desfăcut peste ale lui, așa că s-a lăsat călărit până la extenuare.

A adormit.

S-a odihnit timp de o oră, poate două...

Și a avut un vis.

Dar nu era un vis, deși putea fi un vis.

De asemenea, ar fi putut să viseze că visa.

Mai simțise de câteva ori aceeași plăcere, dar mâna care-l mângâia drăgăstoasă se arăta mult mai abilă decât ar fi putut fi orice ființă apărută într-un vis.

A deschis ochii și parcă nici nu i-ar fi deschis, fiindcă întunericul era deplin, dar respirația ușoară, mirosul și atingerea i-au dat de înțeles că lângă el se afla o femeie foarte excitată.

Dar parfumul ei era diferit, la fel și netezimea pielii și felul în care l-a călărit de data asta până s-a simțit golit.

A adormit o oră, poate două...

Și a visat pentru a treia oară.

Dar nu era un vis, deși putea fi un vis în care apărea o a treia femeie care n-avea nimic de-a face cu cele dinainte.

Când s-a trezit pentru a patra oară era deja ziuă, așa că a fost mulțumit că visele nu i s-au transformat în cele din urmă în coșmaruri, pentru că vizita a trei necunoscute nesățioase într-un timp atât de scurt era fără îndoială o experiență satisfăcătoare, dar în mod evident epuizantă.

A închis ochii și a rămas nemișcat, mirosindu-și corpul ca un câine de vânătoare, într-un efort zadarnic de a asocia mirosurile care i se impregnaseră în piele cu al vreunei femei din casă.

A fost imposibil, pentru că domnea un amestec puternic de

sudoare și sex.

I-ar fi plăcut să mai stea o vreme și să retrăiască senzațiile care-l copleșiseră în noaptea aceea neobișnuită, dar efortul îi trezise pofta de mâncare, așa că a făcut un duș lung și s-a uitat cum prin gaura de scurgere dispar dovezile prin care ar fi putut să demonstreze că fără îndoială fusese violat.

Inshallah!

Dacă aceasta era voința Lui, cine era el să i se opună?

Și-a petrecut ziua uitându-se cu coada ochiului la toate fetele cu care se întâlnea în plimbările lui prin saloane, curți și grădini, crezând că zărește zâmbete malițioase sau gesturi complice, dar nu la adresa lui, ci schimbate între ele, așa că la un moment dat s-a simțit stingher imaginându-și că râd pe la spatele lui.

În seara aceea, casa a fost împodobită cum se cuvine în onoarea sosirii lui Ali Bahal, unul dintre cei mai vestiți poeți din Sahel, care în plus mai era cunoscut și ca un bun povestitor.

Ca de obicei, cina s-a servit în jurul unui foc mic, menit să fie simbol al unității și nu sursă de căldură, dat fiind că zăpușeala era copleșitoare.

Așa cum cerea „protocolul”, în timp ce se delectau cu mâncărurile îmbelșugate și delicioase, s-a vorbit puțin, pe un ton scăzut, și întotdeauna cu câte unul dintre comesenii apropiați.

Gacel a profitat de ocazie ca să studieze atent reacțiile fiicelor gazdei sau ale câte uneia dintre servitoarele care se apropiau din când în când să-l servească, dar oricât își plimba privirea sau adúlmea asemenea unui câine de vânătoare, n-a fost în stare să descopere niciun gest și nici să simtă vreun parfum care să-l ajute să afle care dintre fetele acelea pline de viață îl vizitaseră în plină noapte.

Nimic nu părea să se fi schimbat.

Nimeni nu părea să aibă nici cea mai vagă idee despre o triplă și fascinantă agresiune sexuală petrecută la adăpostul întunericului.

Era frustrant.

În sfârșit, Ali Bahal s-a hotărât să se ridice în picioare, și primul lucru pe care l-a făcut a fost să recite câteva dintre poeziile lui, cam complicate pentru mintea unui camionagiu, pentru că erau pline de aluzii la fapte și personaje de care Gacel nu auzise niciodată, dar care făceau deliciul publicului rafinat aflat de față și mai ales îl entuziasmau pe stăpânul casei, și de fapt asta conta.

A urmat apoi o lungă și cunoscută epopee în amintirea unui venerat caid, învingător în nenumărate bătălii în urmă cu două sute de ani și, după indispensabila pauză întru ușurarea bășicilor celor bătrâni, Ali Bahal și-a început povestea, deși glasul lui nu era nici atât de clar, nici atât de impunător ca al celui ce îl precedase cu o săptămână în urmă în același rol:

— Allah e mare, lăudat fie! a spus. Ce o să vă povestesc s-a întâmplat foarte departe, dincolo de râul Congo, la miazăzi de imensele lacuri ce sunt ca niște mări de apă dulce în mijlocul continentului, pe un meleag locuit de sălbatici care au credințe ciudate și idolatrizează aștri. Au idei absurde, printre care și una foarte neobișnuită, anume că atunci când un leu devorează un om, sufletul acestuia, rămas fără corp în tihna eternității, pătrunde în trupul celui mai apropiat războinic, pune stăpânire pe el ca un al doilea suflet și nu îl mai părăsește până ce războinicul, înarmat numai cu o lance, nu se înfruntă cu fiara și o ucide. Se spune că războinicul nu are altă cale decât să lupte, fiindcă altfel va trăi chinuit de sufletul intrus și va ajunge să vorbească, să gândească și să se poarte ca și cum ar fi răposatul.

A făcut o pauză ca să bea o gură de apă și să vadă ce efect aveau cuvintele lui asupra publicului și în ce măsură le trezise interesul,

căci cel care nu știe când e cel mai bun moment să se oprească și când trebuie să-și reia istorisirea pentru a imprima un ritm potrivit poveștii nu va reuși vreodată să devină un bun povestitor.

— Recunosc că ce vă povestesc e cam greu de crezut pentru noi, a spus. Dar se spune că într-o zi blestemată, și de atunci a trecut de asemenea aproape un veac, un vânător englez, amator de trofee mari, s-a adâncit în junglă în căutarea unui leu uriaș devorator de oameni, care făcea ravagii printre indigeni. Îl însoțea o călăuză locală pricepută și, din nefericire, n-a fost nimeni de față să vadă ce s-a întâmplat, dar după două săptămâni englezul s-a întors lihnit de foame, sleit de puteri și bolnav. Din câte a povestit, vicleana fiară îl atacase prin surprindere, dezarmându-l, și călăuza curajoasă i-a sărit în ajutor. Leul s-a aruncat asupra lui, ucigându-l pe loc. Englezul a recunoscut că a fugit cuprins de panică, a rătăcit fără țință prin junglă, a băut din ape infectate și numai voința lui Allah a făcut ca în ultima clipă să găsească drumul de întoarcere spre sat.

În timpul noii și foarte studiatei pauze, Gacel s-a distrat cercetând chipurile femeilor aflate de față și a constatat că niciuna nu părea să-i remarce prezența, fiindcă își concentraseră atenția asupra celor spuse de Bahal. Indiferent dacă el fusese sau nu bărbatul de care se bucuraseră cu o noapte înainte, în acele momente nu-i acordau nici cea mai mică atenție și nu le păsa de el.

Un vechi proverb spune așa: „Penisul unui bărbat poate trezi interesul unei femei numai preț de câteva clipe; limba lui îl poate menține vreme de multe ceasuri”.

În cazul de față, proverbul se adevăra cu asupra de măsură.

— Vraciul tribului l-a îngrijit pe vânătorul alb și a reușit să-l vindece... a continuat povestitorul. Dar curând au început să circule zvonuri cum că spiritul călăuzei ar fi pus stăpânire pe

trupul englezului, lucru întărit de comportamentul lui tot mai ciudat; încetase să se mai poarte ca un om de rangul, rasa și cultura lui. Încetul cu încetul, ideile lui au început să se identifice cu cele ale indigenilor și trecea prin lungi perioade de luciditate melancolică și prin altele de disperare sfâșietoare, în timpul cărora striga că un glas îi poruncește să se adâncească în junglă și să se înfrunte din nou cu leul sângeros.

Ali Bahal a băut din nou, a pus paharul pe tavă cu o încetineală aproape exasperantă, l-a privit în ochi pe Razman Yuha de parcă ar fi vrut să vadă dacă e mulțumit, ținând seama de cheltuielile la care se înhămasse ca să organizeze acea petrecere minunată în cinstea lui, și a înțeles că sosisse momentul să ajungă la deznodământul tulburătoarei sale povestiri.

— Înfricoșați de represaliile autorităților europene dacă i-ar fi considerat suspecti de vrăjitorie, indigenii au cerut ajutor reprezentantului regelui belgienilor, care îi guverna în acel moment, iar acesta a venit imediat, cu intenția de a-l trimite înapoi în țara lui pe nefericitul posedat. Vânătorul a refuzat, spunând că nu poate lua cu el un al doilea spirit; belgianul a decis că trebuie să-l repatrieze împotriva voinței lui, dar n-a reușit, pentru că în noaptea dinaintea plecării vânătorul a dispărut, luând cu el o lance. Toate încercările de a-l găsi au fost zadarnice, și niciodată nu s-a mai aflat ceva de el, dar e drept că nici localnicii n-au mai fost atacați vreodată de cumplitul leu devorator de oameni.

Iscusitul povestitor a demonstrat că își câștigase pe bună dreptate faima întrucât, sfârșind povestea, a ridicat mâinile cu palmele în sus, ca pentru a arăta că nu are nimic în ele:

— Aceasta este povestea ce mi s-a spus, pe care v-am spus-o vouă, deși n-am crezut-o niciodată, pentru că întotdeauna am știut că nu există alt dumnezeu în afară de Allah și că El face ca sufletele

vitejilor, indiferent cine ar fi și unde ar muri, să ajungă drept în paradis, unde se vor bucura de pace și fericire veșnice.

Un bărbat care-și acoperea fața cu capătul unui turban albastru și-a făcut apariția în vârful unei dune, ridicând o mână în chip de salut și ținând o pușcă în cealaltă.

— *Metulem, metulem!* a strigat.

— *Metulem, metulem!* i-au răspuns.

— Îmi pare rău, dar nu puteți merge mai departe.

— De ce?

— Pentru că nu avem apă suficientă. Unul dintre voi poate să vină să umple două *girba*¹³, dar asta e tot ce vă dau.

— Cine spune asta?

— Yasir, stăpânul puțului. Noi, senaudiții, l-am săpat acum mai bine de un veac și l-am îngrijit vreme de patru generații.

— Animalele noastre trebuie să bea, și nu ne ajung două *girba*, i-a atras atenția Omar el Khebir ridicând tonul, întrucât necunoscutul nu părea dispus să se apropie.

— Știu, dar trebuie să aleg între familia mea și animalele voastre.

— Oare asta este vestita ospitalitate a beduinilor? a întrebat el pe un ton de reproș, încercând să îl rănească în orgoliu pe necunoscut.

— Dacă îmi ceri ospitalitate, ți-o ofer, căci sunt obligat să o ofer oricui mi-o cere... a răspuns imediat celălalt. Dar cămilele nu vorbesc, prin urmare legea ospitalității nu mă obligă să le primesc.

— În cazul acesta îți cerem ospitalitatea.

¹³ *Girba* sau *gerba*, burduf din piele de capră în care sunt păstrate lichide (în ar., în orig.).

— Atunci mergeți înainte, pe jos, dar lăsați armele aici, pentru că din clipa asta vă aflați sub protecția senaudiților, prin urmare nu aveți nevoie de ele.

— E șiret, blestematul!... a mormăit Omar supărat, fără să-și întoarcă privirea spre Yusuf, care stătea lângă el. Ce facem?

— Acceptăm puținul pe care ni-l oferă și o ștergem, fiindcă ne-au văzut venind și îi cred în stare să ne întindă o capcană folosind o scuză oarecare, ca să ne ia viața și cămilele...

Șeful lui a plescăit din limbă în timp ce dădea afirmativ din cap și a adăugat:

— Ar pretexta că vrem să le furăm apa, ceea ce le-ar da dreptul să ne omoare. Apoi a făcut o pauză, doar ca să mormăie din nou: Fără să mai punem la socoteală că e posibil să știe că tuaregii ne-au condamnat, așa că n-ar șovăi să ne îngroape până la gât. De acord! i-a strigat după aceea stăpânului puțului. Almalarik o să vină cu tine să ia apă.

— De ce eu?... a protestat cel ales, căruia era clar că ordinul nu-i făcea nici cea mai mică plăcere.

— Pentru că viața unui pederast contează cel mai puțin în ochii Domnului, i s-a răspuns disprețuitor. N-o să plângă nimeni dacă nu te întorci.

— N-o să plângă nimeni după niciunul din noi, a comentat celălalt, obligând cămila să ingenuncheze ca să descalece. Și, la cum merg lucrurile, momentul acela o să sosească în curând.

Și-a atârnat pe umăr cele două burdufuri goale pe care i le-au aruncat tovarășii săi, a făcut un gest ca pentru a-i arăta senauditului că nu este înarmat, apoi a început să urce spre locul unde se afla acesta.

— E foarte departe? a întrebat.

Nu a primit răspuns, și au dispărut împreună în spatele

dunelor. A trecut o oră până să se întoarcă mânând un măgar încărcat cu burdufurile din care acum picura apă, o căpriță înjunghiată de puțin timp din gâtul căreia încă se scurgea sângele și o legătură mică de lemne pentru foc.

— Căprița și lemnele sunt un dar, a explicat el. Dar măgarul trebuie să-l dăm înapoi.

— Atunci descărcați-l și hai să plecăm, că ne supraveghează.

Almalarik a împărțit povara măgarului între camarazii săi și, după ce i-a dat un șut în fund obligându-l să se întoarcă pe unde a venit, a spus:

— Blestemații ăștia au așa de multe găini, cum n-am văzut în viața mea. Am încercat să-i conving să ne dea două în locul caprei, dar au refuzat categoric.

— De ce? a întrebat Yusuf.

— Caprele, zic ei, nu fac ouă.

— Și au dreptate.

— Da, dar așa, nici găinile nu dau lapte și mi-era poftă de o supă bună de găină cu orez, că de luni de zile nu mâncăm decât carne de capră... Apropo, a adăugat adresându-se direct lui Omar el Khebir: Yasir ne sfătuiește să ne întoarcem pe unde am venit, sau în orice caz să ne îndreptăm spre sud, pentru că se pare că puțurile din nord și din vest au secăt.

— Și al lui cum e?

— Foarte rău, trebuie să cobori treizeci de metri ca să găsești un firicel de apă, și după părerea mea are dreptate să nu vrea s-o împartă. Dacă seceta continuă, o să fie obligați să emigreze.

— Va fi voia lui Allah.

— Voia lui Allah e uneori obositoare.

— Nu huli!

În timp ce încăleca din nou pe cămilă și o lovea ușor cu biciul pe

gât ca să se ridice, Almalarik nu s-a putut abține să bombăne:

— Blestемate vorbe! Dacă spui ce gândești despre ceilalți, zic că ești sincer, dar dacă spui ce gândești despre Dumnezeu, zic că hulești, a zis și a făcut un gest cu mâna spre capul animalului, de parcă ar fi încercat să afle în ce direcție s-o ia, după care a întrebat: Încotro mergem?

— Spre sud, așa cum ne sfătuiește Yasir, dar fără grabă... a răspuns Omar el Khebir, care aproape imediat a întrebat: Câți oameni înarmați ai văzut în tabără?

— Niciunul.

— E logic... a spus Yusuf, care era atent la conversație. Nu vor să știm ce forțe au. Câte *jaima*¹⁴?

— Șase lângă puț și patru printre palmieri, așa că socotesc că bărbați, femei, bătrâni și copii nu ajung probabil la cincizeci, chiar dacă vor să pară mai mulți.

— Când ai de gând să ataci, trebuie să-l faci pe dușmanul tău să creadă că ai mai puține forțe decât ai în realitate, dar când te aperi trebuie să-l faci să creadă că ai mai multe. Asta e regula, deși uneori succesul vine când încalci regula...

Au pornit la drum și și-au dat repede seama că îi urmărea un călăreț ce nu avea câtuși de puțin intenția de a trece neobservat, lăsând să se înțeleagă că singurul lucru pe care-l vrea este să verifice dacă părăsesc teritoriul senaudiților.

Omar el Khebir i-a făcut semn lui Yusuf să vină lângă el și i-a spus:

— Sau greșesc eu, sau la ora asta au trimis deja pe cineva să le spună celor cu toba că animalele noastre nu au băut apă și că ne

¹⁴ Cort folosit de popoarele nomade din Nordul Africii (în ar., în orig.).

îndreptăm spre sud, ceea ce înseamnă că vor fortifica puțurile și ne vor hărțui până murim de sete.

— Urâtă moarte! a comentat simplu adjunctul său.

— Cea mai rea, și nedemnă de un tuareg care se respectă... a spus Omar, apoi a arătat spre soare, adăugând: O să se înnopteze în curând și trebuie să scăpăm de dobitocul ăla, așa că pregătește-te. Și să nu mă dezamăgești!

— Niciodată nu te-am dezamăgit.

— Știu, dar de data asta e viața noastră în joc.

— Și când nu e? a întrebat Yusuf obligându-și dromaderul să rămână în urmă, ca să le ordone oamenilor săi să se pregătească să termine cât mai iute cu însoțitorul acela atât de supărător.

De-abia începuse să se întunece și, coborând o dună care-i ascundea pentru câteva clipe de privirea senauditului, Yusuf s-a lăsat să alunece de pe dromader și imediat trei dintre oamenii lui au urcat în șa un păpușoi rudimentar, pe care îl făcuseră din lemne și care purta o tunică și un turban. Văzut din față, n-ar fi trecut nici măcar drept o sperietoare de păsări grosolană, dar pentru cel ce se afla la aproape un kilometru distanță în spate, în lumina aceea scăzută, continua să fie unul dintre intrușii care se îndepărtau.

Omar el Khebir făcuse bine să încredințeze misiunea unui veteran expert în ambuscade, căci lui Yusuf nu i-au trebuit nici trei minute să se ascundă în nisip, unde a rămas până a auzit răsuflarea cămillei senauditului care cobora duna.

Doar când și-a dat seama că acesta se află deasupra capului său a țâșnit din nisip ca o fantomă și a înfipt un pumnal ascuțit în animal, spintecându-i burta de sus până jos.

Bietul animal s-a prăbușit cu un urlat răsunător, iar călărețul a căzut pe burtă, fără să aibă timp să reacționeze. După o clipă, sângele din inima lui s-a amestecat cu cel al dromaderului, care se

prelingea de pe pumnal.

A fost o treabă curată și rapidă, cum se aștepta de la un mercenar călit în astfel de lupte, un om care nu șovăia nicio secundă să secere o viață, pentru că știa foarte bine că secunda aceea putea să însemne că cea secerată va fi viața lui, deși, în clipa când Yusuf a descoperit că mortul era un băiat, a fost profund întristat.

— Îmi pare rău, și-a cerut el iertare, deși știa că celălalt nu-l poate auzi. Ar fi trebuit să trimită pe cineva cu mai multă experiență, ca să nu cadă într-o capcană așa de grosolană.

La câțiva metri mai încolo, dromaderul agoniza dând din picioare; a așteptat ultimul zvâcnit și a luat *girba* și săculețul cu curmale care atârnau de șa. A băut cu înghițituri mici, a râgâit tare și apoi s-a așezat pe crupa animalului, privind trupul însângerat al tânărului beduin.

A încercat să-și amintească șirul de oameni pe care-i omorâse de-a lungul vieții, dar a lăsat-o baltă repede. De prea mult timp avea o meserie în care fiecare mort era doar o șansă în plus de a continua să respire.

El era tot acolo, în vreme ce aceia pe care-i întâlnise în drumul său se aflau acum în mâinile celui ce trebuia să-l judece și pe el, și care fără îndoială știa exact câți îi trimisese înainte de soroc.

Poate avea să îi arate o listă lungă, încercând să afle ce motive îl îndemnaseră să ia viața fiecăruia dintre ei.

„M-am născut în Sahel... „, ar fi singurul lucru pe care ar reuși să-l spună. „Părinții mei aveau o mică grădină și câteva vite, dar n-a mai plouat și a trebuit să ne mutăm într-o tabără de refugiați, în care doi dintre frații mei au murit. Dacă tu ai îngăduit ca vântul să poarte nisipul care i-a omorât pe ai mei și mii de oameni ca ei, cu ce drept îmi ceri socoteală pentru faptele mele? Oare nu ți se pare

destul de mare deșertul, de vrei să-l faci mai întins zi de zi cu prețul vieții celor mai nenorociți dintre noi? Dacă mă acuzi că am ucis aparent fără motiv, o să-ți răspund că n-am făcut decât să-ți urmez exemplul.”

Se îndoia că argumentele acestea l-ar scăpa de iad, dar la urma urmei își petrecuse mare parte din copilărie într-unul dintre ele.

Apoi nu s-a mai gândit la asta, și nici la mort, și când s-au întors camarazii lui și-a recuperat cămila, apoi au pornit din nou la drum spre puțul senauidiților, iar el s-a apropiat de Omar el Khebir.

— Îi atacăm pe ascuns sau îi luăm prin surprindere? a întrebat.

A așteptat până ce Zair s-a dus să citească la umbra copacului ei preferat, s-a așezat lângă ea și, rupând un fir de iarbă, l-a mestecat între dinți înainte să spună, cu ochii ținți la stârcii care se plimbau țăntoși nevoie mare pe malul celălalt al râului:

— Trei vizite pe noapte timp de cinci nopți la rând mă împiedică să mă odihnesc, și dacă vizitele continuă în ritmul ăsta, când va sosi clipa să lupt din nou n-o să mai fiu în stare să țin o armă în mână.

— Și ce vrei să fac?

— Să încerci să se reducă la două și, în orice caz, a treia să aibă loc în timpul siestei.

— Mi se pare cam greu, căci deși dormitorul tău are draperii, nu sunt de-ajuns ca întunericul să fie deplin în timpul zilei, așa că vizitatoarea ta și-ar pierde avantajul anonimatului... Fata a pus cartea deoparte și a adăugat: În plus, în casa noastră locuiesc mulți oameni și ar risca să fie văzută când intră sau iese.

— Dar mă lasă fără vlagă!... i-a răspuns el pe un ton plângăreț.

— Și de ce vii la mine? a întrebat ea. Îți închipui cumva că sunt una din ele?

— Nu, a răspuns el pe un ton categoric. Știu că nu ești. Fata lui

Razman Yuha și-a scos ochelarii și s-a aplecat în față, ca să-l vadă dintr-o parte pe interlocutorul ei:

— Cum poți fi așa de sigur? a întrebat pe un ton ironic.

— Pentru că sunt mereu aceleași, vin în aceeași ordine, și tu nu ești una din ele. Dacă ai fi, n-aș veni să-ți cer ajutorul.

— Ai putea să te înșeli.

— Imposibil.

— În ce privește sexul și dorința, nimic nu e imposibil.

— Unele lucruri da.

— Ca de pildă ce?

— Ca de pildă ca bătăturile de pe talpa unei femei care umblă mereu desculță pe nisipul fierbinte să dispară de seara până dimineața.

A izbucnit într-un hohot de râs și fascinantă făptură s-a mulțumit să-și scuture pletele negre, care i-au ascuns aproape complet chipul.

— Pe barba Profetului! a exclamat ea fără urmă de respect. La asta chiar nu mă așteptam. Adică, pipăi tălpile femeilor cu care faci amor?

— Printre altele... i-a răspuns Gacel imperturbabil. Și deocamdată nu m-a ajutat să descopăr cine sunt femeile care mă împiedică să dorm, dar în schimb am reușit să elimin candidate.

— E de ajuns să încui ușa ca să pui capăt problemelor.

— Care, la drept vorbind, nu sunt probleme, ci tocmai opusul, a explicat el cu sinceritate. Și îți atrag atenția că dacă aș încuia ușa l-aș jigni pe tatăl tău, fiindcă sunt oaspetele lui și, potrivit tradiției, el e cel care trebuie să mă protejeze din clipa când mă primește în casa lui.

— Probabil că și-a uitat îndatoririle, pentru că cearcănele ți-au ajuns până la mustăți, a spus Zair pe un ton mucalit. O să-i atrag

atenția în mod discret.

— Nu, te rog! s-a grăbit el s-o întrerupă. Nu e nevoie.

Cititoarea împătimită a stat pe gânduri câteva clipe, și-a bătut însoțitorul pe mână cu un amestec de afecțiune și compasiune, și în cele din urmă a spus:

— Pastilele pe care le are tata în biroul lui ar putea să te ajute, pentru că el trebuie să satisfacă nevoile a trei femei destul de zvăpăiate deși, din câte mi s-a spus, tu n-ai nevoie de viagra, ci de vitamine.

— Dacă știi asta înseamnă că știi mult mai multe, a remarcat el.

— Firește! Tu ce-ai crezut, că ochii îmi folosesc numai la citit și urechile numai ca să ascult ciripitul păsărelelor? Nimic din tot ce se întâmplă în casa asta nu-mi scapă, și știu că fiecare dintre vizitatoarele tale geme numai o dată pe noapte, în timp ce tu gemi de trei ori. Mii de bărbați ar vrea să fie în locul tău, chiar și legați la ochi. De ce te plângi?

— Amintește-ți vechiul proverb: „Nu îngădui cămillei tale să nu bea apă trei săptămâni la rând, dar nici nu-i îngădui să bea prea mult. În primul caz va muri de sete; în al doilea, va plesni”.

— De acord!... a încuviințat ea. O să încerc să fac o gaură în colacul tău de salvare, dar nu-ți promit nimic, pentru că în casa asta locuiesc nouă posibile „vizitatoare nocturne”.

— Ce vrei să spui prin „să faci o gaură în colacul meu de salvare”?

— E o poveste ciudată pe care am citit-o demult, dar care mi-a atras atenția. Pe vremuri, corăbiile aveau întotdeauna o bucată mare de lemn sau de plută pe care o aruncau celor care cădeau în apă, însă dacă naufragiatul era obligat să stea prea multă vreme agățat de lemnul acela, încercând să-și țină capul deasupra apei, obosea și până la urmă se îneca. Într-o bună zi însă, un tip foarte

deștept, deși nu s-a aflat niciodată precis cine, și-a dat seama că dacă face o gaură în plută, naufragiatul poate să se bage prin ea, să-și sprijine brațele pe laturi și să se mențină așa la nesfârșit. De atunci, toți colacii de salvare sunt rotunzi, așa că o să-ți fac rost de unul cu o gaură pe măsura ta.

Zair și-a ținut promisiunea, și în noaptea aceea a dormit fără surprize, dar în următoarea l-a trezit nu o mână necunoscută, ci o voce cunoscută, care-i șoptea:

— Acum o să verificăm dacă ce se spune despre tine e adevărat.

Și a verificat în mod conștiincios.

Atât de conștiincios, încât nu l-a lăsat să doarmă nicio oră, așa că atunci când vlăguitul Gacel s-a întâlnit din nou cu Razman Yuha, acesta s-a luat cu mâinile de cap, exagerând puțin groaza pe care o simțea.

— Domnul să se milostivească de mine! a exclamat. Se presupunea că această casă va fi adăpostul în care să-ți recapeți forțele ca să te înfrunți cu miile de dificultăți ce te așteaptă în deșert, dar descopăr că nu deșertul o să sfârșească cu tine, ci viața de plăceri... Potolește-te puțin!

— O să încerc.

— Sper...

A dat din mână, semn că schimbă subiectul, și i-a indicat să se apropie ca să studieze harta pe care o întinsese din nou pe birou.

— Șeful unui sat bororo care se află în zona aceasta mă asigură că are una dintre șeile pe care le căutăm. Se pare că grupul lui Omar el Khebir se îndreaptă spre *guelta* senaudită, care este chiar aici, nu departe de graniță.

— În cât timp o să ajungă la puț? a întrebat celălalt.

— Bănuiesc că sunt pe aproape, dacă nu au și ajuns.

— Și în cât timp aș ajunge eu?

— În prea mult, și când ai ajunge, ei ar fi deja plecați, pentru că ținutul e pârjolit de secetă și nu vor avea hrană pentru cămile. De ani de zile, caravanele au părăsit drumul acesta și iarba nu ajunge nici pentru a hrăni o duzină de capre.

— Și-atunci, ce facem?

— Așteptăm vești, deși mă tem că dacă o să întârzie, n-o să ne fie de prea mare folos. Asta dacă nu cumva te încui cu cheia.

— N-o să fie nevoie.

— Am încredere în tine, fiindcă nu mi-ar plăcea să-mi petrec următoarele luni înconjurat de femei cu burta la gură...

— Maică-ta m-a rugat să-ți spun că datoriile tale au fost plătite, că primește bani care-i ajung să trăiască fără probleme și că Alina se obișnuiește cu ideea că trebuie să-și caute alt bărbat. Și surorii tale îi e dor de tine.

— Mulțumesc.

— Pentru ce? a întrebat Hassan. Eu sunt cel care trebuie să-ți mulțumească pentru că îți riști viața.

— Nu mi-o risc prea mult în ultima vreme... a observat Gacel.

— Așa am înțeles și eu, dar lucrurile se compensează, și mă tem că foarte curând se va sfârși cu distracțiile.

Se întâlniseră în păduricea de la izvorul râului și Hassan continua să nu-și descopere fața, căci anonimatul era o parte esențială din misiunea lui, ba chiar refuzase ospitalitatea lui Razman Yuha pretextând că reședința lui seamănă cu un soi de balamuc în care lume din diverse locuri cântă, dansează, recită poezii sau spune povești. După cum vedea el lucrurile, se transforma într-un fel de bazar, util când avea nevoie să obțină informații, dar și într-un loc extrem de periculos dacă dădea ocazia ca de acolo să se răspândească anumite informații.

— Avem multe pierderi... a spus el. Și încep să mă tem că printre acestea se numără și Turkey, al treilea fiu al lui Razman, pentru că l-am trimis la Timbuktu, și de două săptămâni n-a mai dat niciun semn de viață.

— Mi-ar părea foarte rău să i se fi întâmplat ceva, a spus Gacel. Familia lui m-a primit cu brațele deschise.

— Și cu picioarele... a comentat hâtru Hassan, dar neprimind

răspuns de la interlocutorul său rușinat, a adăugat pe alt ton: Trebuie să recunoaștem că noi tuaregii suntem mulți, dar jihadiștii par să se nască prin generație spontanee și în locurile cele mai nebanuite. Pe deoparte se sinucid femei într-un supermarket din Nairobi, și pe de alta doi frați pun bombe în calea unui grup de alergători la Boston.

— Zair mi-a spus ceva despre incidentul de la maraton. Niște nebuni!

— Partea proastă e că nebunii sunt imprevizibili și mai primejdioși decât cei cu mintea întreagă, pentru că nu ascultă decât de obsesiile lor. Acum patru ani, un medic psihiatru din armata nord-americană a ieșit din cabinet și a împușcat treisprezece soldați în timp ce striga că a trecut la jihad, fiindcă „toată viața luptase în tabăra greșită și trebuia să-și îndrepte greșeala”. Cred că înțelegeți că prefer zece asasini ticăloși ca Omar el Khebir în locul unui nebun ca psihiatrul ăla sau al unui sadic precum Sad al Mani.

— Cine e Sad al Mani?

— Un creștin născut din părinți și bunici canadieni, care într-o bună zi s-a hotărât să se convertească la islam, să schimbe frigul din Montréal pe căldura deșertului, și o universitate comodă unde se presupune că trebuia să învețe să trăiască, pe o peșteră împuțită unde a învățat să omoare, ceea ce e evident că îi place să facă, și în modul cel mai crud imaginabil. Din câte am reușit să aflu, acum e în Mali și a jurat „să-i ucidă pe necredincioșii care exploatează zăcămintele de uraniu și petrolul saharian”.

— Ce legătură au petrolul și uraniul cu toată povestea asta? s-a mirat interlocutorul său. Se presupune că vorbim de religie, nu de energie.

— În vremurile noastre, energia a devenit o religie și crezul ei îndeamnă „să fie uciși necredincioșii, nu musulmanii care

exploatează uraniul sau petrolul saharian.

— Înțeleg... a spus Gacel nu prea convins. Sau cel puțin încerc să înțeleg, fiindcă Razman mi-a spus că dacă jihadiștii reușesc să controleze cea mai mare parte a surselor de energie, vor sfârși prin a-și impune ideologia.

— E logic! Cei care au banii și credința îi vor învinge întotdeauna pe cei care nu au nici una, nici alta. Descreieratul ăsta de canadian afirmă că dispune de amândouă și dacă, după câte știm noi, Omar se îndreaptă spre apus, va ajunge în Mali, ceea ce înseamnă că mai devreme sau mai târziu va intra în slujba lui.

Gacel a reflectat câteva clipe, și-a respectat obiceiul de a smulge un fir de iarbă ca să-l mestece între dinți, și era evident că tot ce auzise îl dezorienta. Întotdeauna fusese un bun musulman care respecta preceptele Coranului, dar îi era greu să accepte că cineva de altă religie și din altă cultură se poate transforma peste noapte, și aparent fără motiv, în extremist.

A oftat din rărunchi, semn că toate astea îi depășeau capacitatea de înțelegere, apoi s-a mulțumit să întrebe:

— De unde o să ia Omar apa de care are nevoie ca să ajungă în Mali? Razman spune că toate puțurile din zonă au secăt.

— N-am nici cea mai vagă idee, dar puiul ăsta de cămilă chioară a demonstrat că are resurse nesfârșite, așa că misiunea ta e să-l împiedici să se întâlnească cu nenorocitul ăla de pui de focă din Canada.

— Are un mare avantaj față de mine... a constatat Gacel.

— Știu, de aceea încerc să fac rost de o avionetă.

— Dar n-am zburat niciodată.

— Dar nici nu omorâseși pe cineva până mai ieri, și să zbori e mai ușor.

— Nu sunt foarte sigur... a răspuns el pe un ton apăsător. Oamenii

se omoară între ei de mii de ani, dar din câte știu eu, abia acum un secol au învățat să zboare.

Interlocutorul lui l-a privit cu capul ușor înclinat, intenționând să-i răspundă cu asprime, dar până la urmă s-a răzgândit și i-a spus:

— Încep să bănuiesc că fata lui Razman te-a învățat o grămadă de lucruri.

— Își petrece tot timpul citind... Scriitori ruși!

— Sper că nu e vreo comunistă. Dar să revenim la ce ne interesează; avioneta aceea te-ar lăsa într-un loc de unde ai reuși să-l interceptezi pe Omar înainte să-și unească forțele cu Sad al Mani.

— Și cine o să se ocupe de Sad al Mani?

— Îl caută francezii, deși mă îndoiesc că vor da de el. În trecut, Legiunea lor Străină știa să se descurce în deșert, dar acum totul se bazează pe avioane cu reacție sau sateliți-spion, și aici lucrurile astea nu-i ajută cu nimic. Va trebui să fim noi cei care să le rezolvăm problema.

— Ca să ia ei în continuare gazul, petrolul și uraniul? a întrebat Gacel tăios.

— Nu s-au făcut auziți *ettebel-ii* din cauza gazului, a petrolului, a uraniului, sau a oricărui alt lucru ce se poate cumpăra cu bani, i-a explicat Hassan. Noi nu purtăm un război economic; luptăm pentru onoarea tuaregilor, și aceasta e neprețuită. Oare încă n-ai înțeles asta?

— Îmi pare rău, întotdeauna am fost un ignorant.

Celălalt părea să fi înțeles că a întrecut măsura și l-a bătut amical pe braț, încercând în același timp să se scuze.

— Nu ești un ignorant și nici nu trebuie să-ți ceri iertare, căci ai demonstrat că ești dispus să mori pentru ai noștri. Acum, bucură-

te de toate plăcerile pe care ți le oferă viața, fiindcă noi știm prea bine că dacă ne înfruntăm cu jihadiștii sfârșim prin a muri înainte de vreme.

Au făcut un ocol larg înaintând dinspre vest, într-o tăcere așa de mare, că legaseră până și botul dromaderilor ca să nu mugească, și doar când au văzut în fața lor jăratul focurilor din tabără, semn că cei mai mulți dintre locuitorii ei dormeau, le-au scos animalelor botnițele, puțin înainte să se lanseze într-un furios atac prin surprindere.

Au atacat cu toate armele, chiar și cu jumătatea de duzină de grenade care le mai rămăseseră, trăgând în tot ce se mișca și provocând un asemenea haos, că cei care n-au căzut imediat s-au văzut obligați să fugă.

Beduinii luați prin surprindere au încercat să se apere cu disperare, dar n-a mai rămas în viață nici un singur bărbat și au ars cinci *jaima*, iar înăuntrul lor au pierit în flăcări bolnavi, bătrâni, femei și copii.

Yasir a continuat să lupte până la ultima suflare, în ciuda faptului că o explozie îi smulsese un picior, și a opus o rezistență atât de înverșunată, încât a reușit să-l rănească pe Almalarik cu câteva secunde înainte ca acesta să treacă cu cămila peste el.

Căzuți pe jos, s-au înjunghiat unul pe altul cu furie și amândoi au avut parte de cea mai rea soartă, pentru că cea mai rea soartă înseamnă întotdeauna să mori, ceea ce li s-a întâmplat în cele din urmă amândurora.

Lui Yasir aproape imediat, iar lui Almalarik, câteva ore mai târziu.

Când soarele și-a făcut apariția, n-a părut surprins să lumineze vreo treizeci de cadavre, căci era obișnuit ca, de când apăruse omul pe fața pământului, să vadă asemenea masacre aproape zilnic în

vreun colț al planetei.

Ba unele chiar mai înspăimântătoare.

Spre prânz, Yusuf, care își petrecuse mare parte din timp despuind cadavrele de ce aveau mai de valoare, s-a apropiat de Almalarik, ce sângera la umbra unui palmier.

— Nu e bine să mori până nu-ți vezi împlinită ultima dorință, i-a spus în timp ce-i puneă în față o farfurie strâmbă de aluminiu. Ți-am adus supă de găină cu orez.

— Ultima mea dorință nu e să mănânc supă de găină cu orez... aproape că i-a scuipat rănitul, care de-abia mai respira. Acum ultima mea dorință e să ajung în iad cu tine de mână.

Celălalt a zâmbit în timp ce-i făcea cu ochiul.

— Păi, mă tem că ai avea nevoie de o mână foarte lungă, pentru că ție nu ți-au mai rămas decât trei pași până acolo, iar noi într-o oră o întindem, i-a spus. Ți-o las aici. Dacă vrei o mănânci, dacă nu, te duci pe lumea cealaltă cu burta goală.

Trei dintre bărbați s-au arătat nemulțumiți că erau nevoiți să lase un camarad rănit în mâinile senaudiților care reușiseră să fugă, căci era clar că aveau să-l tortureze când se întorceau, dar Omar el Khebir a fost neînduplecat.

— O să sufere mai mult dacă-l urcăm pe o cămilă, a spus. Dacă aș ști că mai are vreo șansă de salvare, m-aș mai gândi, dar eu trebuie să mă gândesc în primul rând la voi, pentru că bănuiesc că nu vor întârzia să apară zeci de împuțiți din triburile de prin împrejurimi dispuși să ne taie capetele. N-am să stau să aștept ca Almalarik să moară de la sine. Așa că cine nu e de acord să-l lăsăm aici să-l împuște, a spus, apoi a ridicat mâna, arătând spre vest în timp ce adăuga: Acesta e singurul nostru drum, căci după asta o să ne caute și-n gaură de șarpe. N-o să ne mai putem apropia de niciun loc populat timp de multă, multă vreme. La drum, deci!

Au adunat toate cămilele care erau în tabără și le-au încărcat cu burdufuri cu apă și provizii.

După aceea, Omar a ordonat să arunce în puț șase cadavre care începuseră deja să putrezească, precum și o mare cantitate de nisip.

— E foarte ușor să astupi și să infectezi un puț, a spus. Să scoți din nou nisipul și să-l dezinfectezi ia mult timp, așa că dacă are cineva intenția să ne urmărească, o să fie obligat să aducă apă de foarte departe.

Veștile despre masacrul care avusese loc în tabăra senaudiților au întristat familia, însă ultima urmă a veseliei neîncetate din casa lor s-a șters atunci când, după două zile, au aflat că în Timbuktu a apărut cadavrul lui Turkey.

Îl torturaseră, scoțându-i ochii și tăindu-i limba înainte de a-l arunca în Niger.

Taică-său s-a încuiat în birou și a refuzat să mai vadă pe cineva, iar femeile s-au izolat într-o aripă a casei pentru a plânge dispariția unui tânăr curajos, care renunțase la tot ca să ducă la capăt o misiune grea, pentru care nu era absolut deloc pregătit.

Conform unei vechi legende, în urmă cu mii de ani râul Niger trecea prin locul în care se află acum deșertul, pentru a se vărsa în lacul Ciad, așa că albia lui era o oază ce hrănea mii de oameni și animale, inclusiv lei, girafe și elefanți.

Totuși, aceeași legendă spunea că pe malurile lui trăia un tăietor de lemne foarte puternic pe nume Timbuktu, care avea o soție și o fiică adolescentă nespuse de frumoase.

Cele două femei obișnuiau să se scalde în fiecare seară la o cotitură a râului, în fața colibei lor, dar într-o zi blestemată puternicul și vigurosul Niger a hotărât să le răpească și să le violeze, și nu le-a mai scos înapoi la mal decât o săptămână mai târziu.

Legenda mai povestește că, disperat, Timbuktu a jurat să se răzbune pe cel care îi răpise ceea ce iubea mai mult pe lume, așa că a așteptat răbdător câțiva ani, până ce o secetă îndelungată a făcut nivelul apei să scadă foarte mult; atunci, a profitat de ocazie și a îngrămădit la cotitura râului pietre și trunchiuri mari de copac, ridicând un dig de netrecut.

Când au început din nou ploile, râul umilit n-a fost în stare să dărâme un obstacol atât de mare, astfel că a fost nevoit să plătească scump pentru crimele lui, căci a trebuit să caute un nou vad, abătându-se spre sud, și și-a văzut uriașul curs de apă dulce și fertilă înghițit pe loc de apa mării, care o făcea sărată și stearpă.

Timbuktu și-a dus la capăt răzbunarea, și chiar pe locul colibei sale s-a ridicat orașul care-i purta numele, însă acesta a adus nenorocirea milioaneilor de oameni ce au murit de sete ori au fost nevoiți să emigreze.

Nisipul a acoperit repede vechiul vad al Nigerului, iar Ciadul nu mai era un lac enorm, ci doar o baltă tristă pe cale să sece; omul s-a dovedit încă o dată capabil să învingă natura, însă și de data aceasta și-a plătit foarte scump victoria.

Cu trecerea secolelor, Timbuktu a devenit un oraș mare, prosper și activ, un centru cultural, pentru că în muzeele și moscheile sale se păstrau aproape trei sute de mii de manuscrise de o valoare inestimabilă, multe din secolul al XIII-lea și tratând subiecte din domeniul religiei, matematicii, medicinei, astronomiei, muzicii, literaturii, poeziei și arhitecturii.

În timpul recentei cuceriri a orașului, jihadiștii au pornit o cruciadă sângeroasă împotriva a tot ce numeau „ideologii eretice”, iar cărțile cu imagini au fost considerate obiecte ce contravin tradiției islamului sunnit; numeroase grupări extremiste au încercat să distrugă toate documentele care nu erau în acord cu

ideile lor radicale.

Numărul manuscriselor și al incunabilelor furate sau arse de grupările extremiste depășea patru mii, și era nevoie de milioane de euro pentru a proteja edificiile declarate patrimoniu al umanității, ca să nu se întâmple cu ele ceea ce se întâmplase cu colosalele statui ale lui Buda, dinamitate cu ani în urmă de extremiștii afgani.

Se pare că Turkey, care studiasse istoria la Paris, era unul dintre cei care aveau misiunea de a recupera manuscrisele pierdute, așa că moartea lui putea fi pusă atât pe seama fanaticilor care își duseseră la capăt misiunea de distrugere, cât și pe a unor tâlhari obișnuiți.

Așezat sub copacul preferat al lui Zair și privind din nou stârcii care-și făcuseră cuibul de cealaltă parte a râului, Gacel se întreba din ce motiv bizar o fi devenit Timbuktu orașul în care adevărații credincioși și cei ce interpretau poruncile Profetului după cum aveau chef se înfruntau într-o luptă atât de sordidă și de sângeroasă.

Morțile pe care le avea pe conștiință continuau să-l apese orice ar fi făcut, dar faptul că aflate de măcelul din tabăra senaudiților și de asasinarea sălbatică a lui Turkey l-a făcut să se simtă mai ușurat.

Îndoilele legate de caracterul legitim al acțiunilor sale și neliniștea cum că nu ar fi fost demn de un tuareg să ucidă cu sânge rece i se risipiseră din clipa în care aflate de actele de barbarie incalificabile pe care le săvârșise grupul lui Omar el Khebir.

Astfel, aceștia nu se mai încadrau în categoria „ființe umane”. Începând din ziua aceea, deveniseră lighioane pe care erai obligat să le omori indiferent unde s-ar fi aflat și fără să-ți mai faci vreo muștrare de conștiință.

Era bine când îndoiala se transforma în convingere, cu toate că

era rău când cumpătarea se transforma în furie.

Hassan l-a avertizat în privința aceasta în dimineața când a venit să-i spună să-și strângă lucrurile fiindcă sosise momentul să reia lupta.

— Nu lăsa ca setea de răzbunare să-ți întunece judecata, i-a spus. Ai demonstrat că știi să te comporți ca un tuareg și asta ne dorim în continuare de la tine, pentru că, deși nu cred că furia orbește oamenii, știu sigur că de multe ori reușește să le facă mâna să tremure. Mulțumește-te să ucizi fără ranchiună.

Aceea era o expresie stranie, pe care avea să și-o repete foarte des: „Să ucizi fără ranchiună”. Adică să-și îndeplinească misiunea fără să se deranjeze să judece vinovăția sau nevinovăția celui care se afla în bătaia puștii lui, și fără ca apoi să se mai gândească la el.

Nu era ușor, dar era mult mai comod decât să stea să se gândească de ce dracului făcea ce făcea sau de ce făcuse ce făcuse. Atâta timp cât mortul era unul dintre mercenarii lui Omar el Khebir, foarte bine că dăduse colțul, și singurul lucru la care trebuia să se gândească era care va fi următorul.

De ce îi părea însă rău, acum când trebuia să-și reia vânătoarea, era că Hassan nu-i permitea să-și ia rămasbun de la familia aceea minunată, lângă care petrecuse cele mai fericite zile din viața lui.

— Cel mai bun lucru pe care îl poți face în clipa asta e să le respecti doliul, pentru că nimic din ce-ai putea spune n-ar reuși să le aline durerea, i-a zis celălalt, convins de ce spunea. Ce așteaptă ei de la tine e să știe că faci tot ce-ți stă în putere ca sângele lui Turkey să nu fi fost vărsat în zadar.

În vreme ce mașina se îndepărta spre deșert, Gacel s-a întors să contemple vechea fortăreață, cu speranța că o va zări la vreo fereastră pe Zair să își poată lua adio, dar totul era ferecat.

La puțin timp după aceea, Hassan i-a dat o bucată de hârtie.

— Acestea sunt adresele la care poți merge în caz de nevoie, i-a spus. Una în Kidal, alta în Timbuktu și alta în Bamako. Învăță-le pe dinafară.

— N-am memorie bună, a protestat celălalt.

— Ar fi bine să faci un efort, căci nu putem permite ca cineva să le găsească asupra ta.

După vreo cincisprezece minute au zărit o veche avionetă monoplan ce părea că-i așteaptă în mijlocul pustiului; când s-au aflat la o aruncătură de băț de ea, Hassan a oprit mașina și l-a lăsat să se mai uite o dată pe hârtie înainte de a i-o lua din mână.

— Le-ai învățat? a întrebat.

— Cred că da.

— Pentru binele tău, sper ca așa să fie. Pe pilot îl cheamă Ameney și despre el știm doar că s-a născut în Somalia și are treizeci de ani de experiență. Succes!

Gacel și-a luat lucrurile și s-a îndreptat fără grabă spre locul unde, sprijinit de una din roțile aparatului, îl aștepta un negru foarte înalt cu o față suptă, aproape cadaverică, ce-și termina ceea ce fără îndoială fusese o havană groasă.

— *Salam aleikum!* l-a salutat.

— *Salam aleikum!* i-a răspuns o voce care părea să iasă dintr-o catacombă. Încotro mergem?

— La puțul senaudiților. Îl știi?

— Știu cum se ajunge acolo, dar dacă nu mă înșel e înconjurat de dune și n-avem deloc spațiu să aterizăm.

— O să ne servească doar de reper.

Somalezul a aruncat cât colo ceea ce-i mai rămăsese din țigară, a deschis ușa făcându-i semn să urce, și tuaregul a rămas surprins să vadă că scaunele din spate fuseseră înlocuite cu bidoane din plastic atât de bine aranjate unele lângă altele, că abia dacă mai rămânea

spațiu ca să-și pună armele.

— Apă și combustibil... i-a explicat Ameney văzându-l așa de contrariat. Nu știi niciodată ce se poate întâmpla când zbori cu o rablă de acum patruzeci de ani, și e bine să fii precaut, pentru că ăsta e un deșert foarte întins.

Gacel Mugtar nu mai zburase vreodată, nu avusese vreo intenție să o facă și cu atât mai puțin își imaginase că o să se vadă nevoit să o facă într-o hărăbaie ruginită, care probabil avea deja sute de ore de zbor la activ când se năștea el.

— O să poată să se ridice cu toată greutatea asta? a întrebat cu glas pierit.

— O să vedem acum, a venit răspunsul îngrijorător și descurajant, spus pe un ton cât se poate de sincer.

Din fericire, pista era foarte lungă: o întindere aproape interminabilă și fără cea mai mică denivelare, poate singurul loc din toată regiunea pe care rablagitul aparat putea să ruleze nestingherit, așa că unicul și îngrozitul său pasager a început să își spună că, cine știe, poate pilotul nu avea nici cea mai mică intenție să ridice avionul în aer ci, din contră, avea de gând să-l ducă pe jos până la destinație.

Din când în când roțile se ridicau câțiva metri, dar reveneau din nou pe pământ cu o ușurință derutantă, care l-a împins pe Gacel Mugtar să se apuce de scaun și să se țină strâns de el, de parcă astfel ar fi putut face hârbul să decoleze.

Pilotul aștepta cu infinită răbdare ca gălăgioasa și jigărita mașinărie să binevoiască să se desprindă de pământ și abia când, la capătul unor minute aparent interminabile, s-au văzut la vreo sută de metri în aer, a decis să comenteze, cu vocea lui profundă și monotonă:

— Începusem să mă-ndoiesc.

Omar el Khebir demonstrase că este în stare să-și păstreze calmul în momente dificile și să reziste atacurilor unor inamici mult mai numeroși fără măcar să clipească.

Era un tuareg neînfricat; un mercenar, un criminal plin de cruzime, dar unul neînfricat.

Deșertul era lumea lui, acolo se născuse, crescuse și învățase să se descurce, dar acum devenise un loc prea ostil din pricina lungilor perioade de secetă și mai ales pentru că se încălcase una dintre normele sfinte ale supraviețuirii în deșert: datoria de netăgăduit a ospitalității și respectul profund pentru cei care o ofereau.

„Pământul care e bun numai să fie străbătut” – căci aceasta era definiția beduină a Saharei – putea fi străbătut numai încrezându-te în ajutorul străinilor și, conform unui vechi cod al popoarelor nomade, mai vechi chiar decât nașterea Profetului, cel care trăda această încredere trebuia pedepsit fără milă.

Omar el Khebir știa foarte bine că din clipa când a decis să atace tabăra senaudiților, să le fure apa și să le contamineze puțul s-a transformat în inamicul odios, nu numai al tuaregilor care-l urmăreau, ci și al majorității triburilor învecinate, inclusiv al acelor care nu aveau o relație bună cu senaudiții.

Știa că făcuse o mare greșală ordonând un atac atât de barbar dar, la cum stăteau lucrurile, trebuia să admită că ar fi fost una încă și mai mare să continue drumul, având în vedere că fără apa pe care o obținuseră în schimbul vărsării de sânge acum ar fi fost morți.

Căldura era insuportabilă, chiar și pentru niște oameni așa de obișnuiți cu ea ca ei, căci nu reușeau să găsească nicio colibă, o stâncă sau un arbust care să le ofere măcar o părere de umbră.

Înaintau numai dimineața devreme și la sfârșitul după-amiezii, mereu pe jos, ducând animalele de căpăstru și mergând atât de încet încât ți-ai fi putut închipui că erau hotărâți să nu ajungă nicăieri, pentru că era știut că graba nu scurtează drumul, ci îl face doar mai obositor.

Dăduse ordin ca toate obiectele de metal să se țină ascunse, puștile învelite în cărpe, pumnalele și amuletele sub *haik*¹⁵ și chiar și inelele și brățările în sacii de piele, știind bine că într-un astfel de loc orice sclipire i-ar da de gol imediat, căci se zărea de la o depărtare mai mare decât silueta unui animal sau a unui om.

Când soarele ajungea la zenit se odihneau la umbra unor corturi improvizate, unde obișnuiau să doarmă trei sau patru ore, pornind din nou la drum când se mai potolea căldura, dar când se întuneca abia îndrăzneau să se miște, de teamă să nu cadă pradă vreunei ambuscade a celor ce aveau arme cu amortizor, vizor cu infraroșu și bătaie lungă.

Adevărul e că se simțeau mai încolțiți și mai vulnerabili decât atunci când se aflaseră față în față cu rebelii libieni, pentru că în Libia știau cu cine se înfruntă și aveau și apă, iar acum apa devenise cea mai mare problemă a lor.

Singurul puț peste care au dat secase, și dintr-o mică oază pe vremuri îmbelșugată mai rămăseseră doar trunchiurile mâncate de viermi ale unui pâlț de palmieri și o masă informă de noroi cenușiu din care, după ce au săpat mult, a ieșit un pic de apă atât

¹⁵ Veșmânt tradițional marocan (în ar., în orig.).

de stătută și de puturoasă, că până și animalele au refuzat s-o bea.

Chiar în noaptea aceea, Yusuf l-a luat de braț pe șeful lui și s-au îndepărtat cale de câțiva metri de restul grupului.

— Știi că ți-am îndeplinit mereu ordinele și nici prin gând nu-mi trece să comentez în vreun fel deciziile tale, dar bănuiesc că lucrurile îți cam scapă de sub control, a spus el. Ori ținem mai aproape de drumurile umblate, ori până la urmă murim cu toții.

— Știu.

— Unii dintre noi au început să fure apă, și ăsta e semn rău.

— Și asta știi, și de-acum înainte o să împușc pe oricine se apropie de ea fără permisiunea mea.

— După umila mea părere, nu asta e soluția, pentru că setea duce la nebunie și unii vor prefera să moară împușcați decât să înnebunească.

Șeful lui, care părea să admită că are dreptate, a oftat adânc și la urmă a spus, nu foarte sigur pe el:

— Cred că mai putem suporta încă vreo câteva zile... Tu ce părere ai?

N-a obținut drept răspuns decât o lungă și îngrijorătoare tăcere.

— De acord... a mormăit Omar el Khebir prost dispus, când și-a dat seama că celălalt n-o să-i răspundă. Dacă lucrurile nu se schimbă, și mă tem că nu se vor schimba, mâine-noapte o luăm spre drumul caravanelor.

Cu toate acestea, și contrar tuturor așteptărilor, lucrurile au început să se schimbe în ziua următoare, din clipa în care Tufeili, omul ce de obicei mergea în avangardă, a ridicat o mână, cerându-le să se oprească în timp ce cu cealaltă arăta către un punct din depărtare.

— Ce e aia? a întrebat el derutat.

Au scrutat orizontul cu ochii mijiiți, acoperindu-i cu mâna în

chip de vizieră, dar în ciuda faptului că erau oameni obișnuiți cu spațiile deschise, le-a fost imposibil să distingă cu claritate obiectul semnalat, din cauza unei reverberații ce distorsiona contururile, îngreunând vederea.

Până la urmă, tot cel care l-a văzut primul a fost și primul care a spus:

— Prea mic ca să fie un camion.

Yusuf a optat pentru metoda rapidă și a scos vechiul binoclu de campanie din tocul lui, apoi a încălecat pe cămilă și s-a ridicat în picioare pe șa cu iuțeala celui care făcuse asta de multe ori.

După câteva clipe, timp în care a reglat distanța, menținându-și echilibrul ca un acrobat abil, a spus:

— Par a fi resturile unei avionete.

— Ieri la prânz mi s-a părut că văd una... a spus Tufeili.

— Și de ce n-ai zis nimic?... l-a întrebat Omar el Khebir iritat.

— Pentru că dormeați cu toții și zbura așa de sus că n-avea cum să ne vadă.

— Nu se știe niciodată ce se poate vedea din avion... i-a întors-o Yusuf prost dispus în timp ce sărea din șa. Chiar și pe un cretin care fumează, că fără îndoială asta făceai. Blestematul ăsta de viciu o să te omoare până la urmă! Ce părere ai?... a întrebat apoi întorcându-se către Omar el Khebir.

— Că important e să știm dacă a aterizat că așa a vrut sau s-a dacă a căzut, a răspuns el sec.

— Fără îndoială a căzut, pentru că are botul înfipt în nisip, și coada ridicată aproape doi metri în aer, i-a spus Yusuf. Acum câțiva ani am dat de una aflată în aceeași poziție. Probabil când aterizează în câmp deschis dau de nisipul moale și cad în bot. Pilotul părea să stea acolo de vreo doi ani, pentru că era aproape mumificat.

— Și ăsta ce caută pe aici? a întrebat Tufeili. Trebuie să fii nebun să intri prin părțile astea ale deșertului cu o asemenea vechitură...

— Mai nebun trebuie să fii să intri pe jos, și uită-te la noi, a comentat Yusuf. S-ar putea să fie vorba de un contrabandist de medicamente, sau unii din ăștia care culeg mostre ca să vadă dacă sub nisip se află petrol, gaz, apă, și mai ales uraniu... Așa au descoperit straturile acvifere din Libia, care sunt ca niște mări de apă dulce ce se află de milioane de ani sub pământ.

— Dacă am găsi noi unul din straturile astea acvifere!...

— Nu ți-ar folosi la mare lucru, pentru că de obicei sunt la mai bine de două sute de metri adâncime, și nu știu cum te-ai descurca.

— Puteți să tăceți odată din gură?... a izbucnit Omar el Khebir exasperat. Încerc să mă gândesc, pentru că e clar că în aparatul ăsta e apă, dar dacă pasagerii sunt încă în viață, o să avem probleme.

— Ce fel de probleme?

— Ar putea să tragă în noi, și noi, nu.

— De ce?

— Pentru că dacă vreun glonț nimereste rezervorul de combustibil, sare tot în aer, și la revedere apă... Omar el Khebir a făcut o pauză, de care a profitat pentru a-și scoate turbanul și a-l pune la loc cu mare grijă, în timp ce preciza: Trebuie să ajungem la o înțelegere și să le dăm cămilele de care au nevoie ca să plece de acolo în locul apei de care avem nevoie noi.

Au pornit din nou la drum și, în ciuda reverberației, după câteva minute au putut constata că Yusuf avusese dreptate. În fața le-a apărut o avionetă roșu cu alb, înfiptă în nisip și cu coada în sus, iar la câțiva metri mai încolo erau îngrămădite câteva bidoane pătrătoase de plastic.

Când au ajuns la mai puțin de un kilometru de ea, Omar el Khebir a tras un foc în aer și, în ciuda faptului că a așteptat câteva

minute după care a tras din nou, n-a apărut nimeni.

— Au murit, a conchis Tufeili.

— Ori au plecat, i-au răspuns ceilalți.

— Dacă nu, și-ar fi luat toată apa...

Dintr-odată, mercenarul care mergea la urmă s-a prăbușit; cel ce se afla în apropierea lui s-a întors să vadă ce i s-a întâmplat, dar a scos imediat un geamăt și a dus mâinile la burtă, aplecându-se în față.

Yusuf s-a aruncat cu capul în nisip în timp ce striga:

— La pământ! Trag în noi!

Reacția a fost foarte rapidă, cum se întâmplă de obicei cu oamenii obișnuiți cu ambuscadele, pentru că într-o singură clipă au reușit să oblige animalele să îngenuncheze ca să se protejeze, cu toate că de data asta nici măcar nu puteau să-și dea seama după zgomotul împușcăturii din ce parte erau atacați.

După câteva clipe, un al treilea membru al grupului a căzut mort, și doar atunci camarazii lui au putut să-și dea seama că blestematul acela de trăgător care-i urmărea cu atâta stăruință se ascundea într-un loc aflat în dreapta lor.

Încercau să-i localizeze poziția în momentul în care s-a întâmplat ceva ce i-a făcut să încremenească de uimire; din cabina avionetei a ieșit un negru foarte înalt care, după ce a dat la o parte pana de lemn care susținea aparatul în echilibru într-un unghi de patruzeci și cinci de grade, s-a agățat de coadă în chip de contragreutate, și foarte repede a reușit să facă aparatul să-și reia poziția normală.

Cum nu se afla în bătaia puștii, Omar el Khebir și oamenii lui n-au putut face altceva decât să se uite la el cum îi salută cu un gest al mâinii, în timp ce dădea foc grămezii de bidoane din plastic, care având încă resturi de combustibil în ele, s-au aprins pe loc și au

scos o perdea groasă de fum.

— Canalie nenorocită!... a exclamat Yusuf indignat, neputând să facă altceva. Le semnalează poziția noastră celor care ne caută. N-a fost un accident, a fost o capcană.

Ca și cum ar fi vrut să-i întărească spusele, slăbănogul Ameney, cu un rânjet malițios și satisfăcut, și-a scos din buzunarul de la piept al cămășii o havană enormă, pe care a aprins-o cu un calm studiat.

— Ce facem? a întrebat nervos Tufeili. Dacă rămânem aici, până la urmă o să ne omoare pe toți, unul câte unul.

Șeful lui s-a uitat disprețuitor la el și a spus:

— Să fii mercenar și să pretinzi să nu încerce nimeni să te omoare e ca și cum ai fi frizer și ai pretinde să nu te umpli de păduchi.

În ceea ce-l privea, lunganul de somalez a mai rămas o vreme să fumeze cu exagerată delectare, atât cât a crezut că e prudent, apoi a intrat la loc în cabină și a pornit motorul. Zgomotosul aparat a început să se miște în linie dreaptă, ridicând în urma lui un nor de praf care îngreuna și mai mult vizibilitatea, iar după puțină vreme a cotit spre dreapta, a luat viteză și, trasând un semicerc, a ajuns lângă Gacel Mugtar, care și-a făcut apariția dintre stâncile unde stătea ascuns.

De îndată ce tuaregul a urcat la bord și a închis ușa, pilotul a accelerat la maximum, iar veterana avionetă, de-acum mai ușoară, s-a ridicat imediat în aer, trasând câteva cercuri la mare înălțime înainte de a se îndrepta spre vest.

Când nu se mai vedea decât un mic punct în zare, Omar el Khebir a dat ordin să fie îngropați morții și s-a urcat în vârful unei dune, unde s-a așezat să reflecte o vreme la situația în care îi adusese un justițiar implacabil, care fusese în stare să-i doboare

șapte oameni fără ca ei să afle măcar cum arată.

Nu apucaseră să-l vadă decât de departe și din spate înainte să urce în avion, ducând cu el arma sofisticată de mare calibru, cu amortizor și lunetă, o armă ce făcea ravagii îngrozitoare și cu care nu se puteau înfrunța.

Dar în momentele acelea, nu cel care trăgea îl îngrijora, și nici arma lui, ci mulțimea de beduini care ar fi putut vedea tromba de fum și care probabil îi căutau, vrând să îi distrugă pe cei care îi omorâseră pe senaudiți.

De asemenea era posibil – de fapt, era sigur de asta – ca pilotul să le fi comunicat prin radio poziția, așa că n-ar fi fost de mirare ca dintr-o clipă în alta să apară un avion de vânătoare francez adăpostind oameni gata să-i omoare.

Nici măcar Yusuf, care cunoștea bine regiunea, nu era în stare să-și dea seama dacă trecuseră deja frontiera, și se știa că francezii luaseră foarte în serios conflictul din Mali, ca de altfel și protejarea minelor de uraniu din Niger, căci trimiseseră în regiune un contingent numeros de trupe.

Iar Omar el Khebir aflate în mod dureros că piloților francezi le plăcea să tragă cu mitralierele, și că nu de puține ori lansau fără ezitări rachete asupra a tot ce mișca.

După părerea lui, sosise momentul să strige: „Scapă cine poate!” și, cum era un om prin excelență pragmatic, n-a șovăit să o recunoască atunci când s-a întors la oamenii săi.

— De aici încolo trebuie să ne despărțim și fiecare să aibă grijă de sine... a început el să spună, fără ocolișuri și cu o lăudabilă sinceritate. N-am reușit să-i împiedic să ne masacreze, prin urmare nu mă mai consider șeful vostru.

— Și unde să ne ducem?

— Fiecare unde se simte mai în siguranță. Dar sfatul meu e să

mergeți la galop până crapă cămilele, apoi să le lăsați și să încercați să vă ascundeți cât puteți mai bine.

— E foarte greu să supraviețuiești în deșert fără cămile, a spus Tufeili.

— Așa e, dar te dau de gol de la mare distanță și cel mai bine e să le dați drumul, pentru că instinctul lor le va conduce spre apă și cei ce ne urmăresc se vor lua după ele... a spus, și apoi s-a bătut cu pumnul în piept ca și cum ar fi vrut să arate cât e de sincer. Țsta e sfatul meu, dar fiecare poate să facă ce vrea, pe răspunderea lui.

N-a primit niciun răspuns, căci toți păreau să rumege ce vor face când vor fi singuri, așadar, considerând că întrunirea e încheiată, a bătut de câteva ori din palme și a precizat:

— Și acum vom împărți în mod egal apa și proviziile, dar înainte trebuie să împrăștiem mațele cămیلelor moarte.

— De ce?... a întrebat unul strâmbându-se scârbit.

— Pentru că asta o să atragă imediat vulturii și atenția celor ce ne caută, care o să dea fuga până aici; dar când o să ajungă ei aici, noi o să fim departe.

— Urăsc vulturii!... a mormăit Yusuf.

— Toată lumea urăște vulturii, prietene, i-a răspuns el calm. Dar acum sunt cei mai buni aliați ai noștri, căci până și piloții îi urăsc, pentru că provoacă accidente. Și, învârtindu-se deasupra cadavrelor, vor atrage toate păsările de pradă din zonă, ceea ce o să le împiedice să zboare pe deasupra noastră și să ne dea de gol când o să umblăm pierduți prin nisipurile astea blestемate, a mai adăugat, apoi a zâmbit ca și cum ce voia să spună i se părea foarte hazliu: În general vulturii preferă un cadavru sigur în locul unui mort, probabil.

Umpluseră rezervorul cu combustibilul din bidoane, cărora Ameney le dăduse apoi foc în felul acela atât de provocator, așa că

atunci când Gacel s-a așezat comod pe locul lui, aparatul, ușurat acum de greutate, s-a ridicat cu o iuțeală surprinzătoare, încât abia dacă a avut timp să-și ia binoclul și să observe cu atenție grupul de oameni care-l amenințau cu pumnul, arătându-și furia, teama și neputința.

Au zburat din nou pe deasupra mercenarilor, suficient de sus cât să nu se teamă că îi vor atinge împușcăturile acestora, dar la o distanță ce-i permitea lui Gacel să distingă cu oarece claritate chipul singurului mercenar care rămăsese impasibil și fără să se acopere cu vâlul, întorcându-i privirea într-un gest sfidător.

Și-a dat seama că este Omar el Khebir, care parcă îi spunea că într-o bună zi o să îi vină de hac în ciuda faptului că nu știe cine e, unde-l poate găsi sau cum arată, pentru că adevărații tuaregi își scot vâlul numai în fața prietenilor intimi și a celor mai mari dușmani, ca să le arate că nu se tem de ei.

Gacel Mugtar îl ura pe nemernicul care-și trădase neamul și masacra oameni nevinovați, dar nu putea să nu-i respecte calitățile de lider, având în vedere că știuse să-și conducă oamenii până la limita imaginabilului.

Se afla acolo, chiar în inima celui mai pustiu loc de pe planetă, încercuit de dușmani și riscând să fie împușcat din aer, și cu toate astea își păstra calmul, de parcă l-ar fi provocat la o înfruntare față în față.

— Trebuia să fi adus grenade, a spus somalezul, trăgând un fum din havana lui puturoasă. Mi-ar fi plăcut să arunc câteva și să-i văd fugind ca niște iepuri.

— Nu mi-au plăcut niciodată grenadele, a bombănit pasagerul său.

— Mie cu atât mai puțin, pentru că de la una am cicatricea asta, i-a răspuns celălalt, arătându-i antebrațul. Dar tocmai de-aia

recunosc că de obicei sunt eficiente. Unde mergem?

— Spre vest.

— Asta înseamnă „încotro mergem”, nu „unde mergem”, a precizat pilotul. Și vreau să știi că, în momentul în care i se termină combustibilul unui aparat ca ăsta, are prostul obicei să cadă, și atunci n-o să mai fie vorba de niciun fals accident.

— Și unde am putea merge? a întrebat imediat Gacel.

— Dacă o luăm spre nord-vest, am putea ateriza la Kidal; dacă o luăm spre sud-vest, la Timbuktu. Dar dacă continuăm să mergem în linie dreaptă vom sfârși probabil în vârful unei dune, pentru că spre vest totul e „pământ gol”.

— Cât timp am să mă hotărăsc?

— O jumătate de oră...

Abia dacă trecuse jumătate din timpul acesta, când în fața elicei a apărut un masiv de stânci negre, de vreo trei sute de metri, ce se înălțau abrupt în mijlocul unei întinderi cenușii.

Într-una din trecătorile înguste dintre ele creșteau arbuști, așa că tuaregul și-a îndreptat binoclul spre ei și, curând, a zărit în partea cea mai adâncă, desenată cu destulă claritate, o baltă verzuie.

— Ai putea să aterizezi pe aici? a întrebat.

— De ce?

— Dacă e apă, vor veni s-o caute.

— Apa care se scurge de pe astfel de costișe nu e aproape niciodată bună de băut.

— Știu. Dar un bun beduin – și Omar el Khebir este unul – știe și în ce proporție trebuie s-o amestece cu rezerva lui de apă dulce ca să poată să o îndoiască.

Negrul s-a mulțumit să ridice din umeri în timp ce înclina botul aparatului, făcându-l să vireze lent ca să caute un loc de aterizare.

Când era gata s-o facă a spus:

— Dacă te gândești să rămâi aici să-i aștepți, ești mai nebun decât îmi închipuiam.

Manevra de aterizare a fost perfectă, motorul s-a oprit la mai puțin de trei sute de metri de intrarea în trecătoare și împreună s-au apropiat să cerceteze balta, care nu avea mai mult de opt metri lungime și trei lățime, și o adâncime ce nu trecea de patruzeci de centimetri.

În timp ce-și aprindea una dintre havanele lui groase, somalezul și-a înălțat privirea ca să studieze masivul abrupt.

— E un loc bun pentru o ambuscadă, dar dacă te înconjoară, până la urmă te prind.

— Niciodată n-ar reuși să mă înconjoare... a spus tuaregul sigur pe el.

— De unde știi?

— Pentru că o să vină unul câte unul, și un singur om nu-l poate înconjura pe altul, oricât de tare s-ar strădui, a glumit celălalt.

— Și de unde știi tu că o să vină câte unul?

— Pentru că în general tuaregul care se simte urmărit preferă să umble singur, își abandonează animalul, se ascunde ziua și merge noaptea.

— E logic cumva, având în vedere cât de întinse sunt aici spațiile, și că un om poate fi văzut de foarte departe.

— E cât se poate de logic, pentru că din momentul în care te reperează ești un om mort. Fii sigur că, dacă vreunul din oamenii lui Omar reușesc să ajungă până aici, o s-o facă pe întuneric. Și în cazul ăsta eu o să am un dublu avantaj, pentru că pot să-l văd, dar el pe mine, nu.

Pilotul a dat de câteva ori din cap, s-a așezat pe o piatră, a fumat în tăcere o vreme și, după ce a studiat terenul abrupt, a murmurat:

— Ești ca un șarpe din ăștia împuțiți care întotdeauna par să știe

ce-o să facă prada lor, și nu mi-ar plăcea să-mi fii dușman. Ce simți când omori pe cineva știind că nu se poate apăra?

— Încerc să nu simt nimic, pentru că fac ce mi s-a spus să fac, așa cum li s-a spus milioanelor de soldați de-a lungul istoriei.

— Dar nici nu mi-ar plăcea să fiu în pielea ta, a spus celălalt cu acreală.

— Tu crezi că mie îmi place? a întrebat deranjat cel care-l însoțea. De fiecare dată când trebuie să apăs pe trăgaci mi se întoarce stomacul pe dos. Și ai face bine să pleci, pentru că începe să se însereze.

Somalezul s-a împotrivit cu convingere.

— Prefer să-mi petrec noaptea aici, pentru că dacă decolez acum risc să se întunece înainte să ajung la Kidal, unde e cel mai apropiat aeroport. O să plec în zori și-o să profit cât mai e lumină să arunc un ochi la motor. Tot tușește din când în când și-mi dă impresia că nu i-a plăcut să stea atâta timp cu capu'-n jos.

— Dar dacă o să vină vreunul din oamenii lui Omar în noaptea asta, o să fii în pericol.

— Ce prostie! i-a răspuns el disprețuitor. Am străbătut aproape optzeci de kilometri, și nici la galop nu n-ar putea ajunge înainte de mâine la prânz.

S-au întors împreună la avionetă și, observând cu câtă îndemânare umblă negrul în măruntaiele mașinăriei care lui i se părea foarte complicată, Gacel nu s-a putut abține să comenteze:

— Nu îmi explic cum de ești în stare să-ți petreci jumătate din viață într-un aparat care poate să se prăbușească oricând i se slăbește un șurub.

— De aia, singurul lucru important e ca șuruburile să fie bine strânse, i-a răspuns simplu pilotul, în timp ce își ștergea grăsimea de pe mâini cu o cârpă murdară. Și ține cont că acum cincizeci de

ani un Cessna ca ăsta a zburat șaizeci și șase de zile fără să atingă pământul.

— Șaizeci și șase de zile a zburat fără să se oprească? a întreat neîncrezător cel care-l observa. Așa ceva e absolut imposibil!

— Ba e posibil, a spus celălalt sigur pe el, concentrându-și din nou atenția asupra motorului. A bătut recordul mondial de zbor ca să facă reclamă unui cazinou din Las Vegas.

— Asta chiar mi se pare o prostie nemaipomenită.

— Pe americani îi încântă genul ăsta de prostii, și uneori mai și servesc la ceva; nu știu dacă i-a convins pe jucători să vină la cazinou, dar a convins milioane de călători de fiabilitatea unui motor capabil să funcționeze încontinuu vreme de o mie cinci sute de ore.

— Și de unde lua combustibil?

— Se schimbau doi piloți la comenzi și din când în când zburau pe deasupra unei șosele, de unde o mașină le trimitea combustibil, apă și mâncare.

Gacel n-a mai întreat nimic, ci s-a mulțumit să se așeze ceva mai încolo și să se gândească la cât de absurdă poate să fie o lume în care mii de copii muriseră de foame în timpul acelor șaizeci și șase de zile în care blestemata aia de avionetă s-a învârtit prosteste în aer.

Când, după o cină frugală, și deja la lumina unei luni aflate în primul pătrar, i-a menționat asta negrului slăbănog, acesta i-a răspuns:

— De ce crezi că am plecat din Somalia? Am ajuns la un moment dat să nu mai suport să văd cum se cheltuiește de o mie de ori mai mult pentru armament decât pentru apă, în timp ce noi treceam printr-una dintre cele mai mari secete din istorie.

— Și aici suportăm din ce în ce mai multe secete și de fiecare

dată se cheltuiesc mai mulți bani pentru arme.

— Diferența e că Somalia are un litoral foarte întins și s-ar putea folosi vântul care suflă cu putere în zonă aproape tot timpul ca să urce apa de mare pe marele lanț muntos din nord și s-o lase să cadă, astfel încât să producă energie electrică. În felul ăsta s-ar desaliniza apa și s-ar recupera o regiune imensă, în care majoritatea somalezilor ar putea trăi din agricultură și din creșterea animalelor. Dar nimeni nu face nimic și jihadul islamic a avertizat că va omori pe oricine va încerca să facă ceva, pentru că tehnologiile moderne sunt împotriva voinței lui Allah. Ticăloșii ăștia nu ezită să folosească rachete teleghidate, dar refuză să accepte că o moară care urcă apa în munți și de care se știe din vechime poate împiedica moartea a mii de copii. De aceea m-am oferit voluntar când am auzit că luptați împotriva lor.

— Păi te-ai înhămat la o luptă tot atât de inutilă ca a mea, căci cu fiecare jihadist pe care-l eliminăm apar alți șase.

— Știu, dar diferența e că eu pot renunța să mai lupt când am chef, pe când tu nu poți... Negrul cu chip aproape cadaveric și-a mai scos una dintre veșnicele sale havane, apoi a întrebat: Ce simți când știi că orice ați face nu veți învinge niciodată?

— Încerc să nu mă gândesc la asta.

— Și reușești?

Răspunsul s-a lăsat așteptat, dar a fost foarte sincer:

— Nu! Bineînțeles că nu. Visam să-mi cumpăr un camion, să mă căsătoresc și să am copii, dar bunicul meu m-a avertizat că distanța ce separă visele de realitate e de obicei mai mare decât cel mai întins deșert.

A fost o noapte lungă, plăcută și instructivă, căci somalezul participase la o mulțime de operațiuni militare, avusese o mulțime de îndeletniciri și călătorise prin multe locuri din lume, așa că știa multe despre arta de a trăi și a zbura, ba chiar și despre arta de a te prăbuși cu avionul.

— În realitate e foarte simplu, îi explicase atunci când încerca să-l convingă să-i întindă o capcană lui Omar el Khebir. Singurul lucru pe care trebuie să-l faci e să oprești avionul în locul potrivit, să așezi elicea perfect orizontal ca să nu atingă pământul, și să sapi o groapă sub motor. Apoi ridici coada cu un cric hidraulic și pui opritori la roți, astfel încât, dacă e văzut de departe, nimeni nu se îndoiește că avionul a căzut în bot și că nu mai e bun de nimic. În Somalia foloseam metoda asta pentru a prinde bandiți, până când s-au prins de truc și au început să se ocupe de piraterie, care li se părea mult mai rentabilă.

Firește, rezultatul acestei stratageme simple a fost eliminarea a trei mercenari și, probabil, sfârșitul domniei lui Omar el Khebir asupra unei bande înarmate, deși în noaptea aceea Gacel n-a avut de ales și a trebuit să admită că în timp ce stătea ascuns pentru a-l lăsa pe dușmani să se apropie, era măcinat de îndoieli serioase în privința eficacității metodei.

— La un moment dat m-am temut că se vor hotărî să atace, a spus. În cazul ăsta situația noastră s-ar fi complicat foarte tare.

— Ține cont că atunci când cineva moare de foame, luptă ca să-ți ia bucata de pâine, dar dacă e mort de sete, nu luptă ca să-ți ia sticla cu apă, pentru că s-ar putea vărsa. Preferă să ajungă la o

înțelegere, și asta ți-o spune unul care s-a născut în țara celor mai teribile secete.

— Și aici știm destule despre sete, a spus tuaregul. Nu uita că trăim în cel mai întins deșert.

— Nu uit, a recunoscut fără rezerve Ameney. Dar voi, tuaregii, v-ați adaptat la traiul în deșert cu mii de ani în urmă și densitatea populației e foarte mică, în timp ce Somalia avea regiuni foarte fertile pe care seceta a început să le lase fără recolte, iar locuitorii ei n-au știut să facă față unei asemenea situații catastrofale. Și cel mai trist în cazul asta e că numai cu jumătate din banii pe care îi cheltuiesc marile puteri pentru a întreține o flotă de nave de război care luptă contra pirateriei pe coastele noastre, s-ar sfârși cu problema secetei și, prin urmare, și a pirateriei.

— Și de ce n-o fac?

— Fiindcă se câștigă mai mult trăgând cu tunul decât purificând apa, sau construind crucișătoare decât cultivând orz...

Ca unui bun tuareg, lui Gacel îi plăcea să asculte pe oricine era în stare să povestească istorii interesante, să recite o poezie frumoasă sau să-l învețe ceva, așa că ar fi fost în stare să-și petreacă toată noaptea punând întrebări, dacă nu și-ar fi dat seama că tocmai se încheiase o zi foarte grea și că în ziua următoare pe însoțitorul său îl așteptau ore lungi de zbor.

— Du-te să te odihnești, a spus el în cele din urmă, cu mare părere de rău. Eu rămân să fac de gardă, că mâine am toată ziua la dispoziție să dorm.

— Cât timp ai de gând să stai aici? a întrebat pilotul.

— Cred că vreo patru sau cinci zile.

Ameney s-a încruntat, a numărat pe degete și la urmă a precizat cu un zâmbet perfid:

— Azi e marți. Așa că pot să zbor până la Timbuktu, stau trei

noapți la Tombuc-Fotbal Club, pentru că în mijlocul săptămânii e mai ieftin, și mă întorc vineri să te iau. A făcut o pauză serioasă înainte de a adăuga: Dacă mai trăiești, te duc unde vrei, iar dacă ai murit, o să te îngrop.

— Și ai de gând să-ți petreci trei nopți jucând fotbal?... a întrebat celălalt surprins. Tu nu ești sănătos la cap!

— Chiar că ești tâmpit, i-a răspuns amuzat negrul. La Tombuc-Fotbal Club nu se joacă fotbal. E cel mai bun bordel din Mali, și e considerat unul dintre cele mai bune din Africa.

— Un bordel? s-a mirat celălalt. Și de ce i-au pus un nume așa de absurd?

— Nu e deloc absurd, pentru că în felul ăsta, când un bărbat îi spune nevestii că se duce la fotbal, nu minte. Și fetele au nume de jucători, astfel încât clienții să poată vorbi în public de calitățile fiecăreia fără să se scandalizeze careva.

Tuaregul a rumegat mult timp răspunsul acela surprinzător, pentru ca în cele din urmă să facă un gest care nu însemna nimic precis.

— N-am fost niciodată la un bordel și habar n-am de fotbal, așa că mai bine te-ai duce la culcare, dar nu lângă apă, că o să te deranjeze animalele care o miros de departe, cu toate că după ce-și bagă botul în ea n-o mai beau... Apoi a făcut o pauză, după care a adăugat: S-ar putea chiar s-o bea vreunul și să supraviețuiască.

În vreme ce somalezul se ducea să se odihnească, Gacel s-a îndepărtat cale de vreo cinci sute de metri, s-a așezat pe o mică movilă, a scrutat un timp împrejurimile prin binoclul cu infraroșu și, când a văzut că nu e niciun pericol, s-a relaxat, și-a îndreptat privirea spre cer și și-a amintit de un vechi proverb: „Tuaregii prind stele în vârful lăncilor ca să-și lumineze cu ele drumul”.

Într-un fel, era adevărat: cei din rasa lui învățau de mici copii

care e drumul pe care-l urmează fiecare constelație în funcție de anotimp și care avea să îi conducă vii și nevătămați la destinație.

Uneori își făceau apariția două stele care mergeau împreună, clipind neîncetat și urmând mereu aceeași direcție, iar după puțină vreme se auzea în tăcerea nopții zumzetul stins al motoarelor unui avion ce zbura foarte sus.

Continua să stea cu ochii-n patru, și abia trecuseră vreo trei ore, când a început deodată să adulmece aerul ca un copoi care simte mirosul vânatului. S-a ridicat neliniștit, și-a încordat atenția, a rămas câteva clipe nemișcat ca o statuie, mirosind din nou, iar în cele din urmă a început să alerge spre locul unde sforăia pilotul, pe care l-a zgâlțâit fără menajamente.

— Ce se întâmplă? a întrebat alarmat somalezul, frecându-se la ochi.

— Poți să decolezi pe întuneric? l-a întrebat.

— Aici? Acum? Mama mă-sii! De ce te grăbești așa?

— Pentru că atunci când o să se lumineze o să înceapă să sufle vântul dinspre răsărit, și te asigur că o să fie foarte puternic. Dacă nu plecăm acum, s-ar putea să n-o mai putem face niciodată; cel puțin nu cu avioneta asta, fiindcă nisipul poate să o acopere până la elice.

Buimăcit, Amenei s-a uitat la ceas, a făcut un calcul scurt în minte și la urmă a negat.

— Va trebui să așteptăm, dacă vrem să ajungem pe lumină la Kidal, a spus el. Dacă ar trebui să zburăm până se luminează, am rămâne fără combustibil.

— Asta nu i s-ar întâmpla niciodată unei cămile, a răspuns cu un aer firesc tuaregul, care încerca să nu dramatizeze situația. Cât timp?

— Suficient cât să pregătesc făclii pentru decolare, adică să tai

câțiva arbuști și în timpul acesta să studiez terenul. Fir-ar să fie! Și eu care-mi făcusem iluzii că o să petrec trei zile „jucând fotbal”.

— Bănuiesc că și în Kidal sunt curve.

— Nu-i același lucru; fetele de la Tombuc-Fotbal Club nu sunt curve, sunt artiste.

Au urmat câteva ore de muncă asiduă, în timpul cărora Gacel a continuat să adulmece aerul, în vreme ce observa cum spre răsărit stelele încep să-și piardă strălucirea, semn că își făcea deja apariția praful plutitor care preceda furtuna.

Au fost nevoiți să ducă avioneta la locul în care aterizase, ca să încerce să decoleze pe aceleași urme, apoi au pus un rând de arbuști pe toată lungimea pistei improvizate.

Când au terminat, s-au așezat să se odihnească, și după ce s-a mai uitat încă o dată la ceas, somalezul a spus:

— Mai avem de așteptat încă douăzeci de minute.

— Vântul nu așteaptă.

— Dar soarele, da, și ai spus că vântul o să înceapă în zori.

— Cred că pe acolo prin spate începe deja să se lumineze.

— Dacă hărțile nu mint, în perioada asta a anului soarele ar trebui să răsară dinspre Sudan. Du-te la capătul pistei, roagă-te Domnului să ne dea o mână de ajutor, și când auzi că pornesc motorul, dai foc la arbuști, urci la bord și plecăm...

Omar el Khebir a îngenuncheat, mulțumind Domnului că i-a trimis vântul.

La căderea nopții, cămila lui era aproape deșelată, așa că i-a dat drumul să se descurce singură.

Animalul vlăguț nici măcar nu s-a mișcat, dar se vedea că dacă-și va reface forțele, instinctul îl va purta pe drumul corect; dacă va reuși să ajungă sau nu la destinație, asta era cu totul altceva și, la drept vorbind, pe stăpânul lui asta nu-l interesa absolut deloc.

Începând din momentul acela, singurul lucru care-l preocupa era să se salveze, ceea ce nu era ușor, căci oricât de abil ar fi fost când era vorba să-și șteargă urmele, mereu s-ar fi găsit un beduin în stare să-l urmărească, și oricât de bine s-ar fi ascuns, mereu ar fi existat un beduin care să dea de el.

Cei care-l urmăreau, mulți probabil, cunoșteau regiunea mai bine decât el, și dacă exista pe o rază de o sută de kilometri un puț din care să iasă un amărât de strop de apă, acolo îl așteptau.

După ce a dat drumul animalului, a mers preț de aproape patru ore căutând la lumina lunii un loc unde să poată săpa o groapă mică, în care să se bage cu fața în sus, acoperindu-se din nou în așa fel încât să-i rămână afară doar nasul și gura.

Când în sfârșit a crezut că descoperise un loc suficient de sigur, s-a așezat să se odihnească, dar după o oră, în clipa când voia să înceapă să sape groapa, a adușmănit aerul și a hotărât să îngenuncheze, ca să-i mulțumească Domnului că îi trimite furtuna.

Ajungea în zori, de asta era sigur, și a zâmbit, știind că cei care-l urmăreau o să-și dea seama că ar fi o pierdere de vreme să-l caute, căci nisipăria a fost dintotdeauna marea amantă a vântului, muzica lui o înălța la ceruri, dansau împreună, și când o făceau, pământul se întuneca.

Complici și amanți, bărbat poruncitor și femeie supusă, vântul folosea adesea nisipăria pentru a pedepsi orgoliul oamenilor, acoperind cu ea câmpiile, templele, mormintele și orașele, îngăduindu-și capriciul de a o îndepărta după secole întregi, pentru a lăsa din nou la vedere splendoarea și bogățiile unor culturi pierdute în timpuri îndepărtate.

Nisipul și vântul au fost mereu cei mai nemiloși dușmani ai tuaregilor, și doar în rare ocazii deveneau principalii lor aliați.

În ziua aceea, păreau să se bucure la gândul că-l vor salva pe

Omar el Khebir de cei care juraseră să-l omoare și, cum fugarul părea să aibă mai multă încredere în capacitatea sa de a rezista unui vânt puternic decât unei ploii de gloanțe, a decis să schimbe strategia inițială și să caute o stâncă înaltă, înclinată spre apus, ca să se apere de teribilul dușman care avea să sosească dinspre răsărit.

Restul era doar așteptare.

Așteptarea a fost lungă, căci ziua a întârziat să-și facă apariția mai mult decât prevăzuse și părea că se trezește fără chef, mormăind, căscând și fără să se hotărască să lumineze un peisaj care parcă se transformase într-un piure moale de năut, fără vreo diferență între cer și pământ sau între o stâncă și o dună.

Doar atunci când și-a dat seama că face parte dintr-o lume fără formă, în care totul era praf în suspensie, Omar el Khebir s-a simțit complet în siguranță, și-a acoperit capul cu *haik-ul* și a închis ochii.

A visat ziua cea mai fericită din viața lui.

Colonelul Gaddafi îl alesese să facă parte din escorta lui, au plecat în Italia cu avionul prezidențial și i-au permis să-și ia câteva ore libere, cât timp dictatorul se întâlnea cu Silvio Berlusconi.

Un portar de la ambasadă s-a oferit să-i arate Roma, și a rămas fascinat de ruinele Colosseumului, de vizita la Capela Sixtină sau când a văzut turiștii aruncând monede în Fontana di Trevi.

Pe înserat, portarul descurcăreț i-a propus să petreacă clipe de neuitat împreună cu o femeie minunată.

— Cunosc multe femei, i-a răspuns Omar el Khebir. Dar nu știu niciuna care să merite să-mi pierd timpul pe care aș putea să-l petrec contemplând minunățiile acestui oraș.

Portarul, un tip isteț, roman get-beget și de vocație codoș, i-a mulțumit pentru amabilitate, dar nu s-a putut abține să facă o observație caustică:

— Poate că ai cunoscut multe femei, dar se vede că încă n-ai întâlnit-o pe cea potrivită. Zece minute cu Angelina, doar zece minute, o să te facă să-ți schimbi părerea, pentru că balconul dormitorului ei se deschide exact deasupra fântânii din Piața Navona.

A fost într-adevăr o experiență care l-a făcut să-și schimbe părerea, și peștele acela nerușinat părea foarte satisfăcut, căci primea un comision pentru fiecare client pe care-l ducea la Angelina, pe când, pentru fiecare turist pe care-l ducea la Colosseum, nu-i dădea nimeni niciun cent.

L-a trezit liniștea, pentru că vântul nu a mai șuiertat când s-a lăsat înserarea, și cu toate astea n-a mișcat niciun mușchi, ci a rămas așa, acoperit de nisip. Doar când, după cum obișnuia să-și spună, „nu mai puteai să distingi un fir alb de unul negru”, și-a părăsit minusculul refugiu, a băut o gură de apă și a luat o cină frugală, căci corpul său nu făcuse niciun efort toată ziua, și nu avea, deci, dreptul să-i pretindă prea multe.

Dacă lumina soarelui abia reușise să pătrundă prin pătura groasă de praf din aer, cu atât mai puțin putea s-o facă lumina stelelor sau a lunii, așa că întunericul era atât de dens, că a decis că cel mai bine ar fi să rămână unde era.

În împrejurări așa de dificile, niciun drum nu ducea nicăieri, și un simplu pas l-ar fi putut apropia de mormânt mai mult decât de orice alt loc, așa că n-a făcut decât să-și umezească degetul mic ca să se curețe în nas și să-și sprijine palma de pământ, încercând să-și păstreze toate simțurile treze.

Știa că are nevoie și de acel al șaselea simț pe care nimeni nu l-a descris vreodată prea bine, și care să-l ajute să presimtă dacă se află în pericol.

A lăsat ca orele să treacă fără să facă alt efort decât acela de a-și

întoarce din când în când capul, încercând să capteze fie și cel mai mic zgomot, dar nu auzul a fost acela care l-a obligat să apuce zdravăn patul puștii de pe genunchii lui, ci un miros ce i se părea cunoscut.

Doar Tufeili era în stare să-și aprindă o țigară sub *haik* fără să vadă cineva flacăra, și doar Tufeili era în stare să fumeze ținând țigara cu vârful degetelor în palma închisă, în așa fel încât să nu se poată zări mucusul aprins nici de la un metru distanță.

Acela era un obicei prost, tipic fumătorilor inveterați care erau obligați să facă de gardă ore întregi, și Tufeili fusese dintotdeauna o bună santinelă.

Omar el Khebir nu s-a putut abține să râdă, amintindu-și că în urmă cu doar câteva ore fusese unul dintre cei mai buni oameni ai lui, un mercenar energic pe care avea obligația să-l apere chiar cu prețul vieții.

Dar asta fusese în urmă cu câteva ore.

În momentele acelea nu mai era unul dintre subordonații lui, ci doar un beduin, nici măcar un tuareg, care nu învățase ultima lecție pe care le-o dăduse la despărțire: „De acum înainte, fiecare va trebui să aibă grijă de el însuși.

Dar dacă nu știa să aibă grijă de el însuși, primul pe care-l va întâlni în cale nu va rezista tentației de a-i fura banii, proviziile și mai ales *girba*, pentru că o rație dublă de apă putea însemna diferența dintre viață și moarte.

Tufeili avea într-adevăr mare ghinion, căci primul pe care-l întâlnea în cale era fostul lui șef, Omar el Khebir, care a ridicat cu multă grijă pușca grea și a țintit în direcția în care bănuia că se află.

Suilem Balade era un bărbat educat, meticulos, afabil și înțelegător, care se purta la fel și cu negustorul bogat care venea la el să-i ceară părerea în legătură cu forma cea mai nimerită în care să redacteze o cerere pompoasă pentru un ajutor oficial, și cu servitoarea sărmană care voia să îi citească scrisoarea de la iubitul ei, emigrant în vreo țară europeană.

De la prima oră a dimineții, clienții se așezau pe banca din lemn pusă de-a lungul peretelui ce dădea în curtea din fața casei, respectând cu strictețe ordinea sosirii și, când vedeau că cel de dinainte a terminat și iese din micul birou al scriitorului, lăsau câteva minute să treacă, pentru ca acesta să se poată duce să vadă dacă soția sa, despre care știau că nu stă bine cu sănătatea, are nevoie de el.

Doar când le făcea un semn prietenos din mână decideau să intre și să ia loc de cealaltă parte a mesei.

Aproape jumătate din populația din Kidal era analfabetă sau nu știa deloc cum să se exprime în scris, drept care se duceau la Suilem Balade, știind că el scria cu o claritate uimitoare, căci se născuse cu darul de a înțelege ce dorea să transmită fiecare prin scrisori.

Era, de asemenea, o adevărată plăcere să-l asculți citind o scrisoare și modificându-și intonația sau chiar vocea în funcție de tipul de document, căci după părerea lui nu era același lucru să soliciți o tonă de natron¹⁶ cu plata după livrare sau să descrii

¹⁶ Carbonat de sodiu hidratat natural.

momentele de extaz pe care le trăiesc două corpuri ce se unesc pe dune la lumina stelelor.

Scriitorul, cu toate că mai potrivit, dar mai lipsit de respect, ar fi fost să i se spună *scribul*, își câștigase dragostea și admirația comunității nu numai datorită purtării și a muncii sale excelente, ci mai ales pentru că, în ciuda faptului că era considerat un fel de asesor economic și sentimental, niciodată n-a făcut vreun comentariu în legătură cu nenumăratele lucruri pe care le știa despre viața și pățaniile unui mare număr de concetățeni de-ai săi.

Orice secret, fie el de alcov sau de negoț, era în siguranță după ce se încuia biroul, și nici măcar acolo nu rămânea vreo urmă din el, fiindcă nu păstra niciodată copii după documente.

Suilem înmagazina totul în minte, iar mintea sa fusese un seif inviolabil.

Pe masa lui erau înșiruite într-o ordine perfectă diferite tipuri de hârtie, pentru ca fiecare să o poată alege pe cea pe care o considera mai potrivită cu subiectul sau care era mai pe gustul său; când se întorcea spre dreapta, putea scrie la o mașină cu alfabet arab, în timp ce atunci când se întorcea spre stânga scria la una cu alfabet occidental.

Avea și computere, dar prefera să le folosească doar pentru a imprima pliante, afișe sau invitații, pentru că în Kidal lumina avea prostul obicei nu „să se stingă” ci „să nu se aprindă” când era mai mare nevoie de ea, și nu-l putea face pe client să aștepte ore întregi pentru o simplă scrisoare pe care, la bătrâna lui mașină Underwood, o redacta în cinci minute.

Scrisorile de dragoste sau pe cele cu caractere *tifinagh* le scria direct de mână, în primul caz pentru că era o chestiune de respect față de îndrăgostiți și, în al doilea, pentru că nu reușise să facă rost de o mașină de scris cu care să se simtă comod în momentul când

trebuia să imprime cât se poate de corect caracterele neobișnuite și complicate ale scrierii tuarege.

Îi disprețuia atât pe jihadiști, cât și pe tuaregii renegați, care le făceau jocul cu revendicările lor naționaliste absurde, așa că pentru el a fost ca o gură de aer proaspăt momentul când Gacel Mugtar s-a așezat de cealaltă parte a mesei și a spus:

— M-a trimis Hassan.

Încă mai erau bărbați dispuși să se opună unui destin care începea să fie considerat inevitabil.

— Când ai venit? a vrut el să știe.

— În zori și printr-o minune, pentru că dacă am mai fi întârziat un pic, ne-ar fi prins furtuna și ne-ar fi târât până-n Mauritania, a spus tuaregul arătându-i o mânecă și adăugând fără cea mai mică urmă de jenă: Mi-am vomitat până și sufletul și acum put al dracului.

— Poți să faci un duș aici și o să-ți dau și alte haine, i-a răspuns el zâmbind înțeleghător. Cum a decurs călătoria?

— Normal; trei mercenari n-au avut așa mare noroc, dar cu vântul ăsta blestemat mi-a fost imposibil să lucrez în continuare.

— În Kidal o să ai destul de muncă atâta vreme cât nu află nimeni c-ai venit. Ți-au cerut să te legitimezi când ai sosit?

Cel întrebat a negat imediat.

— La ora aia și cu tot praful ăla nu era nimeni pe pistă, așa că m-am strecurat printre primele case, iar pilotul o să jure că zbura singur și s-a văzut obligat să facă o aterizare forțată.

În timp ce-l asculta, scriitorul profitase de ocazie să redacteze, pe o hârtie roz împodobită cu flori și inimioare, o scrisoare mișcătoare de dragoste unei presupuse amante.

După ce-a terminat, i-a înmănat-o, pusă într-un plic de aceeași culoare.

— Asta în caz că te întreabă cineva ce făceai aici, i-a explicat. Când ieși, ia-o la dreapta, ocolește grupul de case, intră pe poarta verde și încearcă să nu fii văzut, pentru că atât extremiștii, cât și renegații și francezii au spioni în toate părțile.

La puțin timp după aceea, Gacel a ieșit din birou ținând într-o mână sacul în care avea arma și în cealaltă un plic roz, și fluturând presupusa lui „scrisoare de dragoste” cu o față de tăntălău, de parcă ar fi fost cel mai fericit bărbat de pe lume.

A mulțumit încă o dată în sinea lui că pușca modernă și minunată pe care i-o adusese Hassan se demonta și putea s-o ia cu el peste tot fără să trezească bănuieli, a ieșit pe o stradă cu nisip unde nu se zărea nici țiipenie, și pe care oricum aproape că nu se vedea nimic din cauza vântului, și a urmat instrucțiunile pe care i le-a dat Suilem Balade, astfel că zece minute mai târziu se delecta cu un duș reconfortant.

Îi era o foame de lup, dar l-a doborât oboseala și s-a întins o clipă în pat, adormind înainte să apuce să pună capul pe pernă.

Când l-a trezit un miros irezistibil de friptură de miel, primul lucru pe care l-a văzut în fața ochilor a fost silueta stăpânului casei, care tocmai ce intrase în cameră cu o tavă cu picioare scurte.

— E cea pe care o folosește nevastă-mea când n-are putere să se scoale... a spus acesta în timp ce-i punea tava pe genunchi. Dar să nu te obișnuiești așa.

— Pot să mănânc și la masă, i-a răspuns tuaregul.

— Știu, dar aici nu e decât un scaun și am nevoie de el, i-a spus gazda în timp ce lua loc în fața lui, privindu-l cum începe să mănânce cu o poftă nebună. Cât timp mănânci, și fă-o cu calm, pentru că o să-ți stea în gât, o să încerc să te pun la curent cu mersul lucrurilor pe aici...

Singurul răspuns pe care l-a primit a fost un mârâit însoțit de un

gest afirmativ, căci interlocutorul său avea gura plină, așa că a insistat:

— În mod oficial, Kidal continuă să fie sub controlul Mișcării Naționale pentru Eliberare a Azawadului, cu aprobarea trupelor franceze care încearcă să evite un război civil, ținând trupele armatei maliene în afara orașului, dar teroriștii fac tot ce le stă în putere ca acest război să izbucnească... Omul a suflat cu putere și a negat din cap de câteva ori, de parcă și lui îi venea greu să accepte: Acum cincisprezece zile, o bombă a sfârtecat o biată femeie căreia obișnuiam să-i scriu scrisori pentru băieții ei, și știu că se pregătesc noi atentate, pentru că jihadul islamic cel mai intransigent a hotărât să-și impună legea, de la luxul din Turnurile Gemene din New York, până la un oraș atât de prăpădit ca ăsta. Nu se vor opri niciodată și vor absolut tot, ceea ce ne obligă să reacționăm violent, oricât de neutri și de pacifiști am vrea să fim.

— Și ce crezi că am făcut eu, dacă nu că am folosit violența? a întrebat celălalt, care s-a oprit preț de o clipă din a mai muia pâine în sosul de la miel. Înțeleg că, nefiind tuareg, ai nevoie de o justificare a faptelor tale, dar mie nu trebuie să-mi explici toate astea. Pe cine trebuie să omor?

— Eu nu sunt cel mai în măsură să-mi spun părerea despre asta sau despre orice altceva, a răspuns scriitorul, vădit tulburat, ba s-ar putea zice chiar deranjat. Eu am primit ordin să te ajut cu tot ce ai nevoie și să am grijă ca nimeni să nu știe că se află în oraș un justițiar din *ettebel*.

Tuaregul, care părea să își fi potolit foamea tot înghițind cu repeziciune, a pus tava jos, și în timp ce mușca dintr-o prăjiturică, a spus:

— Asta am înțeles, o să-mi fac treaba mai bine dacă nu mă cunoaște nimeni dar, din câte am auzit eu vorbindu-se, ești un om

foarte inteligent, care e în general bine informat, așa că mi-ar plăcea să-ți știu părerea.

Interlocutorul său a ieșit preț de o clipă din cameră ca să ducă tava, s-a întors cu două pahare cu ceai și, după ce i-a dat unul lui Gacel și a sorbit un pic din celălalt, a răspuns cu o naturalețe deconcertantă:

— Istoria ne învață că luptele se pierd destul de des din pricina părerii câte unuia care a demonstrat că nu are o pregătire corespunzătoare. A arborat un zâmbet încântător, terminând ce avea de spus: S-ar putea să știu eu câte ceva, dar nu cred că știu suficient.

— Uneori, și câte ceva poate fi suficient... i-a răspuns celălalt firesc. Și, bineînțeles, ar fi mai bine decât nimic. Ce poți să-mi spui despre acest Sad al Mani din ce nu știu ceilalți?

— Că e prea tânăr pentru postul pe care-l ocupă în ierarhia jihadistă, și că-l dor măselele.

Gacel Mugtar a rămas uimit, cu paharul cu ceai, pe care-l ținea suspendat în aer cu degetul mare și arătătorul, s-a scărpinat în barba neîngrijită, neștiind sigur dacă să râdă sau să tragă o înjurătură, și la urmă a întrebat:

— Cum ai zis?

— Că e vorba de un băiat care s-ar părea că nu are spațiu suficient în gură să-i iasă cum trebuie măselele de minte, din care cauză îl apucă uneori niște dureri insuportabile. Știu asta pentru că pe Midani, dentistul, l-au scos într-o noapte din casă și l-au dus într-o peșteră din Adrar des Iforas, unde un tinerel cu chip de pasăre, din ăștia care au bărbia foarte teșită, scotea niște urlete îngrozitoare și blestema în engleză. Când un om suferă așa de tare, de obicei se vaită în limba lui maternă și, din câte știu eu, în Mali nu e niciun extremist de origine engleză.

— Sad al Mani e canadian.

— Dacă vorbim de jihadiști, sunt toți niște gunoaie. Avea un flegmon mare cât un ou, așa că Midani, înspăimântat, i-a făcut doar o injecție cu morfină și l-a sfătuit să se ducă undeva unde au instrumentarul necesar ca să-i opereze mandibula, pentru că ceea ce avea el nu se rezolva cu o simplă extracție.

— Nu-mi vine să cred, ținând cont că e vorba de un terorist.

— De ce? Pe tine nu te-au durut niciodată măselele? Oricât am vorbi de spirit, corpul își impune mereu legile lui, și cea mai bună dovadă e că, oricât ar fi el de important, trupul oricărui om sfârșește prin a putrezi. Dacă ni se pare normal că unii au un nas prea mare, la fel de normal ar trebui să ni se pară și că alții au bărbia foarte teșită.

— Avantajul năsoșilor e că niciodată n-o să le crească o măsea înăuntru... a răspuns cu haz tuaregul, care se ridicase în picioare și se plimba prin cameră, făcând un efort să asimileze argumentele neobișnuite ale interlocutorului său. Înțeleg că nu și-a dat seama cât de gravă e problema până n-au început să-i iasă măselele de minte, dar cred că ești de acord cu mine că e destul de caraghios să i se întâmple asta unui lider sângeros care-i convinge pe imbecili să se sinucidă.

— Și cum ar trebui să arate un lider sângeros? l-a întrebat celălalt pe un ton insidios. Crezi că a existat vreodată un lider mai sângeros și cu o mutră mai ridicolă ca Adolf Hitler, cu mustața aia minusculă și tunsoarea aia absurdă? Cel puțin, Sad al Mani și-a lăsat o barbă enormă, care-l face să nu se deosebească de liderii Al Qaeda.

— Mi-e greu să mi-l imaginez ținându-și o mână pe flegmon, în timp ce grohăie: „Măine o să-ți pui o centură cu bombe la brâu și-o să te sacrifici în piață în numele lui Allah, dar în noaptea asta

trebuie să-mi sechestrezi un dentist”. Sună ridicol.

— Dar morții rămân aceiași și cu siguranță că pe ei nu i-a amuzat câtuși de puțin să fie omorâți, să știe cine i-a omorât, în numele cui au fost omorâți sau ce imbecil a dat ordin să fie omorâți.

— Aici ai perfectă dreptate. Câți dentiști ar putea fi în Kidal?

— Adevărați, sau simpli bărbieri?

— Adevărați.

— Niciunul, pentru că Midani s-a speriat așa de tare, că a fugit la Bamako, iar altul a plecat demult, căci nu era de acord să se impună *sharia* într-un stat independent.

— Crezi că o s-o impună?

— Nu știu, dar nu mi-ar plăcea ca într-o bună zi execuțiile publice să fie o practică obișnuită, să li se taie mâna hoților sau să fie omorât cineva pentru o chestiune atât de personală cum sunt homosexualitatea sau infidelitatea. De aceea părerea mea e că, dacă măselele unuia care pretinde să ne impună asemenea norme pot să ne conducă până la el, atunci trebuie să mergem pe urmele lui, oricât ar fi de absurd.

— Începe să nu mi se mai pară chiar atât de absurd, a recunoscut Gacel Mugtar. Când poliția urmărește un criminal rănit, supraveghează spitalele, ceea ce înseamnă că dacă am de gând să-l omor pe Sad al Mani, trebuie să ținem sub observație toți bărbierii.

— Deocamdată n-ai primit ordin să-l omori... a precizat scriitorul.

— Bineînțeles că l-am primit, pentru că porunca *imajeghan-ilor* spune foarte clar că noi, tuaregii, trebuie să contribuim la eliminarea celor care atentează la onoarea noastră, iar eu, înainte de orice, sunt un tuareg.

Primul glonț s-a pierdut în noapte, dar sclipirea împușcăturii i-a permis să distingă silueta, să-și corecteze ținta și să nimerească din plin cu a doua împușcătură, astfel că Tufeili, luat prin surprindere, a căzut pe spate scoțând un urlet de durere.

Omar el Khebir s-a aruncat asupra lui, a scos cuțitul și, înainte să-l reducă la tăcere pentru totdeauna, a îngăimat cu furie:

— Te-am avertizat să ai grijă...

I-a furat sacul cu provizii și burduful cu apă și, în timp ce-l scotocea peste tot căutându-i banii, a dat peste un pachet de țigări pe care l-a aruncat cât colo, adăugând:

— Și să nu mai fumezi atâta...

S-a îndepărtat cu pași greoi, conștient că împușcăturile i-ar fi putut pune în gardă pe cei ce s-ar afla prin apropiere, dar mai știind și că să tragă într-o țintă în mișcare într-o noapte atât de întunecoasă era un risc enorm pe care nici măcar propriii lui oameni nu îndrăzneau să și-l asume.

Din fericire, cel mai mare dușman al lui, nemernicul de lunetist, cu arma lui cu vizor cu infraroșu, se afla probabil foarte departe.

S-a împiedicat de câteva ori, s-a lovit la un genunchi și s-a zgâriat la mână stângă, care a sângerat puțin, și cu toate astea nu a încetinit pasul până nu a ajuns la o dună.

Cele mai elementare reguli ale prudenței recomandă să ai grijă să nu lași vreo urmă a trecerii tale printr-un loc dar, cum știa că vântul avea să se întoarcă în zori și să le șteargă imediat, a hotărât să urce pe ea. Manualele despre arta războiului puneau de obicei accent pe faptul că este necesar să ai întotdeauna o strategie pregătită, dar manualele despre arta luptei de gherilă spuneau că cea mai bună strategie este să schimbi strategia în funcție de moment și de teren.

Omar el Khebir cunoștea mai bine decât oricine terenul acela, de

aceea, atunci când, odată cu răsăritul soarelui, lumea s-a transformat din nou într-un fel de piure de năut, deși de data aceasta nu atât de consistent, s-ar fi putut spune că dispăruse din nou de pe fața planetei.

A stat două zile ascuns și protejat de vânt, dar în a treia noapte stelele au reapărut, arătându-i calea, și puțin mai târziu lumina palidă a lunii l-a ajutat să-și facă drum printr-o mare interminabilă de dune, cu toate că încerca mereu ca silueta lui să nu se profileze pe cer.

Consumase deja jumătate din apa pe care-o căra cu el, ceea ce însemna că dacă nu l-ar fi omorât pe Tufeili s-ar fi aflat acum în mare primejdie, așa că i-a mulțumit în gând fumătorului că nu fusese în stare să renunțe la meteahna lui, deși știa că îi pune viața în pericol.

„Binecuvântat viciu...”, a îngăimat el zâmbind și și-a văzut în continuare de drum.

A patra zi a început liniștită, pe parcursul dimineții resturile de praf din aer au început să se risipească și, când în sfârșit vizibilitatea a devenit acceptabilă, a văzut că în fața lui se înălța un masiv stâncos de circa trei sute de metri înălțime.

A așteptat ca soarele să se ascundă în spatele stâncilor și, când a constatat că razele nu se mai reflectă în lentilele binoclului, l-a îndreptat într-acolo, iar prin ultimele scăpărări de lumină ale zilei a văzut că la poalele masivului se aflau arbuști și tufișuri.

Acolo avea să găsească apă; amară și sălcie fără îndoială, dar oricum, apă, cu toate că dacă îl aștepta blestematul acela de justițiar care-i ucisese șapte oameni, era posibil să aibă parte și de un glonț în cap.

Și-a făcut rugăciunile în vreme ce se înnopta, și pe urmă a început să mestece curmale cu o încetineală exasperantă, care

părea să-l ajute să gândească și să-și cântărească posibilitățile.

Un câmp lat și cenușiu se întindea de la duna pe care se afla până la poalele masivului, așa că și-a dat seama că, dacă lunetistul își găsisese o poziție pe înălțimi, se afla la mâna lui, mai ales dacă încerca să se apropie pe timp de noapte.

Astfel, cu puțin înainte de-a închide ochii, a ajuns la o concluzie simplă dar derutantă: cel mai bun lucru pe care putea să îl facă era să „atace în goană și fără nicio apărare imediat ce se ivea soarele, pentru că, avându-l în spate în clipele acelea, primele raze ar da de gol pe loc luneta dușmanului său.

Și singura lui speranță de salvare era să afle poziția acelei lighioane alunecoase.

Și-a dus la îndeplinire planul întocmai cum prevăzuse: a pornit la goană cu ochii țintă spre masivul stâncos, cu speranța că va zări o reflexie puțin înainte ca lunetistul să apese pe trăgaci din ascunzătoarea lui, dar nu a descoperit decât că cineva făcea exact același lucru la vreo trei sute de metri în stânga lui.

S-a oprit brusc înainte să se afle în bătaia armei puternice a posibilei ambuscade și a strigat:

— Yusuf!

Fostul lui subaltern s-a oprit dintr-odată din fugă, s-a întors să-l privească și nu s-a putut stăpâni să-și lovească zgomotos palmele de coapse, în timp ce scotea un hohot de râs.

— Fir-ar să fie, Omar!... a exclamat el amuzat. Ne-am gândit la același lucru.

— Ți-au folosit la ceva sfaturile mele.

— Ai apă?

— Puțină... Tu?

— Cât îmi trebuie.

Amândoi știau că orice înfruntare viitoare avea să se producă

din cauza apei și că cel mai bun mijloc de a evita să se omoare între ei era să nu aibă cu ce să se ucidă.

Urmând un vechi ritual al oamenilor care practică meseria lor periculoasă, cel mai înalt în rang, în cazul acela Omar, a ridicat pușca pentru ca celălalt s-o vadă, a descărcat-o, a scos cartușele și a pus-o jos.

Yusuf a făcut la fel.

A făcut același lucru cu revolverul, întocmai ca Yusuf.

De-abia atunci s-au apropiat, s-au îmbrățișat cu afecțiune sinceră și după aceea fiecare s-a dus să ia armele celuilalt. Era o modalitate veche, practică și sigură de a menține pacea, căci știau amândoi că folosesc muniție de calibru diferit, așa că armele celuilalt nu slujeau la nimic fără gloanțele potrivite.

Fiecare își păstrase hangerul, dar erau suficient de inteligenți și de buni profesioniști cât să-și dea seama că o luptă corp la corp cu arme albe nu ar fi avut alt rezultat decât să se rănească amândoi.

Și a fi rănit în mijlocul deșertului, cu apă puțină la tine, era o condamnare la moarte.

Faptul că au făcut schimb de pistoale și puști le permitea să rămână împreună fără umbra vreunei suspiciuni și, în același timp, îi transforma într-o celulă solidă, căci în cazul unui atac din afară n-aveau altceva de făcut decât să-și înapoieze armele.

Acesta era unul dintre avantajele de a fi beduin care nu face parte dintr-o armată, pentru că în anumite războaie erau mai mulți ofițerii care cădeau doborâți de un glonț în ceafă tras de unul dintre subordonați decât cei uciși de un glonț în frunte tras de unul dintre dușmani.

S-au așezat unul lângă altul cu fața spre stânci și Yusuf a făcut primul semn spre cele două *girba* pe care le ducea pe umăr fostul său șef.

— A cui e cealaltă?

— A lui Tufeili. Și asta?

— A lui Ahmed.

— Nu bagă la cap, oricât le-ai explica... s-a plâns Omar el Khebir pe un ton sincer resemnat, ca apoi să facă semn cu capul spre grupul de arbuști și să întrebe: Crezi că găsim apă?

— S-ar putea.

— Și crezi că ticălosul ăla ne așteaptă?

— S-ar putea.

— Cum putem să verificăm?

— Alergând în același timp și în paralel, deși după cât de bine a demonstrat că trage blestematul ăsta, presupun că numai unul o să ajungă până la stânci. Pe celălalt n-o să-l mai intereseze, fiindcă o să fie mort.

— Mă consolează faptul că ești mai înalt și ești o țintă mai bună. Mergem?

— Cu cât mai repede, cu atât mai bine...

S-au ridicat în picioare, s-au îndepărtat unul de altul vreo douăzeci de metri și au început să fugă cu același elan, astfel că în scurtă vreme au ajuns la adăpostul stâncilor, unde s-au trântit fericiți la pământ, pentru că era clar că dacă nu trăsesse nimeni asupra lor când se aflau în câmp deschis, nu era nimeni acolo hotărât să-i împuște.

Președintele Nigeriei a declarat stare de urgență în teritoriile din nord după un val de atacuri letale atribuite miliției radicale islamice.

Teroriștii jihadiști au asasinat patruzeci și doi de elevi în orașul Potiskum, unde au luat cu asalt o școală, au dat foc clădirii cu elevi și profesori înăuntru și au tras în cei ce încercau să fugă.

A fost cel mai brutal atac dintre cele trei care au avut loc împotriva școlilor de când, în mai, armata a pornit o ofensivă împotriva grupării teroriste Boko Haram, al cărei nume înseamnă „educația occidentală este un păcat”.

Ofensiva militară n-a reușit să frâneze atacurile grupării Boko Haram, care luptă pentru instaurarea unui stat islamic în nordul Nigeriei. Majoritatea victimelor sunt creștini. Numai în ultima lună au avut loc alte două atacuri împotriva unor școli, unul în Maiduguri, unde au fost asasinați nouă elevi, și altul în Damaturu, care s-a soldat cu șapte morți.

„Ultimele evenimente ne obligă să luăm măsuri extraordinare pentru restaurarea stării de normalitate. După numeroase consultări, declar stare de urgență”, a anunțat președintele într-un discurs transmis la radio și televiziune, precizând că i se ceruse șefului Statului Major al Forțelor Armate să desfășoare dispozitive de trupe în statele respective, pentru operațiuni de siguranță internă.

„Aceste trupe și alte agenții de securitate au ordin să ducă la capăt toate acțiunile necesare, în cadrul protocolului lor de luptă, pentru pedepsirea insurgenților și a teroriștilor.”

Aceste norme „includ arestarea și închiderea suspectilor, punerea sub control a oricărui edificiu folosit în scopuri teroriste, izolarea oricărei zone de operațiuni teroriste, percheziții și arestarea persoanelor care dețin arme în mod ilegal”.

Totuși, spre deosebire de alte declarații din trecut ce anunțau și destituirea tuturor celor aleși în funcții de conducere din statele afectate, s-a decis ca de data aceasta guvernatorii să rămână pe posturile lor, pentru a își îndeplini sarcinile ce le revin. Pentru președintele nigerian, rebeliunea ce avea loc în nordul țării, majoritar musulman, reprezenta o amenințare serioasă la adresa integrității Nigeriei.

„Acești teroriști și insurgenți par hotărâți să exercite controlul total asupra unor zone ale națiunii noastre și să le izoleze de restul țării. Au atacat clădiri guvernamentale, au asasinat cetățeni nevinovați și au incendiat case, luând ostatici femei și copii.”

„Aceste acțiuni sunt echivalentul unei declarații de război. Nu le vom tolera”, a atras atenția mandatarul, care încearcă să organizeze discuții cu integriștii, pentru a le acorda amnistie celor care vor să renunțe la violență, dar integriștii au refuzat oferta.

Gacel Mugtar a pus ziarul pe masă și s-a uitat la Suilem Balade, care își savura cafeaua de dimineață deși, din cauza proastei aprovizionări a orașului, cea mai mare parte din boabele de cafea au fost înlocuite cu cicoare.

— Niciodată n-am avut habar de politică, spus el ridicând din umeri. Dar dacă Nigeria, care e unul dintre cei mai mari producători de petrol de pe continent și care dispune de o armată puternică, are probleme cu islamiștii, mă îndoiesc că Maliul, care e una dintre țările cele mai sărace din lume, va reuși să le rezolve pe-ale sale.

— Armatele americană, franceză sau engleză sunt și mai

puternice, și nici ele nu pot evita ca teroriștii să-i țină cu sufletul la gură. Acum nu demult, doi tineri islamiști au decapitat în Londra un soldat, apoi au rămas în stradă cu macetele în mână, stând de vorbă cu cei ce treceau pe-acolo și spunându-le că în curând va începe un război ce va sfârși cu toți cei care nu-L preaslăvesc pe Allah. Această atitudine demonstrează că jihadiștii continuă să folosească tactica Bătrânului de pe Munte, ceea ce înseamnă că le sunt de-ajuns nebunii lor sinucigași și că nicio armată nu va reuși să-i învingă până ce nu va folosi aceeași tactică.

— Mă îndoiesc că există prea mulți evrei, creștini, budiști sau animiști care s-ar lăsa convinși să se arunce în aer ca să-și impună credințele, a remarcat cel care-l însoțea la micul dejun. Nici chiar mie, care sunt musulman și știu că voi muri în războiul ăsta stupid, nu mi-ar plăcea să știu că o să strângă alții cu fărașul ce-a mai rămas din mine.

— Problema nu sunt cei pe care i-am putea „convinge, ci cei care știu cum „să-i convingă, s-a plâns scriitorul. Filfizonul ăsta canadian, care n-are ce căuta aici, vine de la capătul celălalt al planetei să îmbărbăteze niște sărmani analfabeți cărora trebuie să le scriu eu scrisorile, asigurându-i că dacă se sinucid îi așteaptă paradisul. Nu e decât un mizerabil și un împruțit de două parale, care și-a dat seama că în Toronto-ul lui natal nu-l așteaptă decât un viitor anost, așa că a preferat să devină liderul religios al unei țări africane uitate de lume... Suilem Balade a pus deoparte ceașca de cafea-cicoare, goală deja, și a schițat o umbră de zâmbet când a adăugat: Dacă mă gândesc bine, cum nu știm dacă Omar el Khebir a reușit să supraviețuiască, mi se pare o idee bună să încerci să-l omori pe Sad al Mani.

— Îmi pun capul că Omar a reușit să supraviețuiască, dar în situația asta mi-e egal dacă e unul sau celălalt... a spus

interlocutorul său. Problema e că nu știm unde se află nici unul, nici altul.

— Despre primul nu pot spune nimic, dar de Sad al Mani știm că se ascunde în Adrar des Iforas, de unde, în cazul în care s-ar vedea încolțit, va trece în Algeria, și că, la fel ca toți psihopații autentici, îi place să se grozăvească cu ceea ce face.

Tuaregul l-a privit pe scriitor, care în clipa aceea își umplea din nou ceașca cu poșirca ce lui i se părea dezgustătoare, s-a încruntat vădit nemulțumit și, după o ușoară ezitare, a sfârșit prin a-și recunoaște ignoranța.

— Nu știi prea bine ce e un psihopat, deși îmi imaginez că o fi un fel de nebun maniac, așa că nu am nici cea mai vagă idee la ce naiba te referi. Poți să mă lămurești și pe mine?

— Mă refer la faptul că mult-slăvitului Sad al Mani îi place să-și lase cartea de vizită în atentatele pe care le pune la cale.

— Ce fel de carte de vizită?

— O frunză de arțar.

— O frunză de ce?

— De arțar, un copac care nici măcar nu crește în deșert.

— Și de ce face asta?

— Pentru că frunza de arțar este simbolul Canadei, iar canadienii sunt foarte indignați din pricina asta, și guvernul lor e hotărât să trimită un batalion din forțele lor speciale ca să-l omoare pe Sad al Mani.

— Dar Canada nu e țara aia în care e aproape tot timpul frig?... În fața gestului mut de aprobare al celui alt, Gacel Mugtar n-a făcut decât să adauge pe un ton vădit neîncrezător: Păi o să facă rahatul praf forțele lor speciale aici.

— Bănuiesc că o să le dea un echipament adecvat.

— Niciun echipament nu e adecvat dacă cel care-l folosește nu e

persoana adecvată... a precizat tuaregul, sigur pe ce spunea. Țsta e deșertul și noi, oamenii deșertului, trebuie să-l lichidăm pe cel care a venit de atât de departe ca să ne distrugă.

— În privința asta sunt de acord... a admis scriitorul, ca și cum aceea ar fi fost o realitate incontestabilă. Marea problemă a Africii e că întotdeauna vin străinii ca să încerce să ne rezolve problemele, și până la urmă devin ei cea mai mare problemă pentru noi. Englezi, francezi, nemți, portughezi, spanioli sau belgieni au tot venit de zeci de ori ca să ne „salveze”, și de zeci de ori n-au făcut decât să ne distrugă. După câte se pare, acum a venit rândul extremiștilor de toate naționalitățile.

— Păi oricât de extremiști ar fi ei, o să aibă de înfruntat o situație și mai extremă, pentru că dacă au făcut greșeala să se ascundă în Adrar des Iforas, o să aibă o mie și una de probleme în vremurile acestea de secetă. Cămilele, mașinile și chiar avionetele pot să-i aprovizioneze cu arme și alimente, dar ca să se aprovizioneze cu apă au nevoie de camioane cisternă. Ai vreo idee pe unde e Ameney?

— În Timbuktu.

— Puteam să jur... Poți să-l faci să vină aici?

— Pentru ce?

— E unul dintre tipii cei mai deștepți din câți cunosc. E foarte descurcăreț, și dacă o să fie nevoie m-ar putea duce la Adrar des Iforas.

Scriitorul s-a gândit la ce să-i răspundă, s-a frecat de câteva ori la nas, ceea ce probabil îl ajuta să gândească, și în cele din urmă i-a venit, se pare, o idee pe care o credea fezabilă.

— Dacă ar face un zbor ca să aducă medicamente, nu cred că francezii ar avea vreo obiecție, dar mi-e teamă că s-ar putea să-l aresteze un inspector vamal, despre care știu că se lasă mituit de

jihadiști.

— Spune-mi cine e și n-o să mai fie o problemă pentru tine.

— Așa de simplu?

— Așa de simplu, a răspuns celălalt cu acreală. Niciodată n-am vrut să fac lucrul ăsta, dar dacă trebuie să-l fac, îl fac, și e de-ajuns ca cineva să colaboreze cu islamiștii ca eu să-l consider dușman.

— Nu doar colaborează, ci e și unul dintre principalii traficanți de copii din regiune. Îi ia promițându-le părinților că o să lucreze ca mecanici sau chelneri, dar se știe că sfârșesc prin a munci ca niște sclavi pe plantațiile de cacao din Coasta de Fildeș.

— Și dacă părinții știu, de ce le dau copiii?

— Pentru că un copil de opt ani mănâncă cât doi de trei ani, și asta e țara cu cel mai mare indice de mortalitate infantilă din lume, vreau să zic că de câte ori o familie trimite un băiat la „cacao, își imaginează că salvează doi frați de-ai lui. Suilem Balade a făcut un gest prin care voia să arate că era o problemă imposibil de rezolvat și a adăugat: Copiilor care încearcă să scape li se taie o mână, și stăpânul plantației spune că a fost un accident, care se întâmplă adesea, pentru că sunt mici și folosesc macete ascuțite ca să desfacă fructul de cacao... A răsuflat din greu și a conchis: Dacă dai o raită prin piață, ai să vezi câțiva dintre cei pe care i-au adus înapoi părinților pentru că au rămas ciunji.

A lăsat să treacă ceva timp, pentru a fi sigur că nu-i urmărește nimeni, apoi a întrebat:

— Ce părere ai?

— Că ori șarpele ăsta e o șopârlă, ori noi suntem ridicoli, pentru că mă doare deja curul... i-a răspuns Yusuf, care nici măcar nu se mișcase din locul în care se ascunsese. Nemernicul ăsta nu e acolo sus, și dacă e, prefer să mă împuște decât să mai stau pe piatra asta blestemată.

— Păi hai să mergem acolo! *Inshallah!*

Acolo nu era nimeni, așa că s-au băgat repede în baltă, bălăcindu-se ca niște copii, dar atenți în continuare, cu capul deasupra apei, pentru a se relaxa după zile întregi de încordare.

Apa nu era bună de băut, dar amândoi știau în ce proporție trebuia amestecată cu cea pe care o aveau pentru a nu se supune la vreun risc, căci să bei apă foarte sărată îți potolea setea pe moment, dar imediat ți se făcea și mai sete, iar gustul ei amar îi avertiza că sunt în pericol să facă brusc o diaree și să se deshidrateze.

Pe marginea bălții creșteau plante pe care ei le cunoșteau, *amayil* și *tibunuar*, și pe care nici măcar caprele nu le mâncau, pentru că erau veninoase; rădăcinile lor erau cele care înveninau apa.

Își țineau tot timpul capul deasupra apei, ca să nu-i usture ochii, și singurul lucru care îi frământa era să încerce să scape cu viață de pe muntele acela uitat de lume.

— Unde crezi tu că suntem aici... a întrebat dintr-odată Yusuf, așa, într-o doară.

— La șase sau șapte zile de mers până la Kidal. Bănuiesc.

— Ai fost vreodată la Kidal?

— Nimeni n-a fost vreodată la Kidal... a venit răspunsul derutant al celuilalt. Cel puțin, cred că nimeni cu mintea întreagă, pentru că se spune că e unul dintre orașele cele mai îndepărtate, mai violente și mai călduroase de pe planetă.

— Or fi jihadiști pe-acolo?

— Cu siguranță.

— Și oameni din *ettebel*?

— De asemenea.

— Și de ce nu se omoară între ei și să ne lase pe noi în pace?

Omar el Khebir s-a ridicat, sprijinindu-se în cot ca să se uite la adjunctul său de parcă nu i-ar fi venit să creadă că pusese o

întrebare atât de stupidă.

— Se omoară între ei, de asta nu mă-ndoiesc, a spus. Dar cum sunt dintre cei care omoară pe gratis, tot le mai rămâne energie.

— Tu niciodată nu omori pe gratis?

— Nu, dacă pot să evit.

— Cunosc o grămadă de oameni care ar merita să fie omorâți pe gratis, a spus Yusuf.

— Asta e o chestie de gust...

S-a ridicat în picioare, a început să se îmbrace cu o încetineală studiată, s-a uitat la cer încercând să calculeze câte ceasuri cu lumină mai aveau din zi, și la urmă a spus:

— Și acum singurul lucru pe care-l putem face e să ne înapoiem unul altuia armele și să ne despărțim, căci o să sosească o clipă când o să mă doboare somnul, și nu cred că aş dormi prea liniștit știindu-te pe-aproape.

— De șase ani suntem împreună și încă n-ai încredere în mine? s-a plâns adjunctul său, jignit.

— N-am încredere în tine tocmai pentru că suntem de șase ani împreună, iubitule, i-a răspuns el cu nerușinare. Te apreciez atât de mult, încât nu vreau să fiu tentat să-ți iau apa, și cu atât mai puțin să te fac pe tine să cazi în ispita de a mi-o lua pe-a mea.

Când soarele a ajuns la linia orizontului, nu se mai zăreau unul pe altul. Pe înserat, Omar el Khebir a început să meargă mai repede, și doar când s-a înnoptat de tot s-a oprit să se gândească ce strategie trebuia să urmeze.

Dacă era vorba de o împușcătură de la mare distanță, Yusuf avea un avantaj mai mare, căci era considerat un trăgător excelent, deci prudența cea mai elementară recomanda să nu se afle în raza lui de acțiune.

Una e un război declarat, și cu totul altceva e un război de

gherilă, dar acum erau implicați într-o vânătoare nebunească de oameni, în care toți păreau să aibă o țintă pe spate.

Gândindu-se la asta l-a străbătut senzația neplăcută că devenise cel mai singur om de pe planetă; cel mai urât, cel mai urmărit și unicul pe care până și cel mai bun prieten al său părea hotărât să-l omoare.

Și, ca și cum toate astea nu erau de ajuns, era pierdut în inima celui mai mare deșert din lume, cu provizii de apă foarte săracioase.

Avea, asta da, așa de mulți bani că îi ajungeau și chiar îi prisoseau, să cumpere tot ce putea să vadă cu ochii, dar ce vedea cu ochii era doar nisip, care nici măcar nu era de vânzare.

Avea atâția bani, că i-ar fi ajuns să trăiască mulți ani la Roma și să se ducă în fiecare noapte acasă la Angelina, dar acum banii aceia nu-i serveau nici să cumpere un amărât de suc.

Ajunsesse la o concluzie evidentă și jalnică: banul e ceva inventat de oameni pentru uzul exclusiv al oamenilor și, dacă pe coclaurile acelea blestemate nu exista niciun om, singurul lucru pe care-l putea face cu banii erau bărci de hârtie care oricum nu-i foloseau la nimic, pentru că nu se găsea pe acolo nici măcar o baltă amărâtă pe care să poată pluti.

Să-l numești aeroport era ca și cum i-ai spune transatlantic unei bărci cu vâsle.

Cu o barcă cu vâsle, cu noroc, cu răbdare și niște brațe puternice, ai putea trece oceanul, iar cu multă îndemânare, noroc și curaj ai putea ateriza pe pista de nisip din Kidal fără să sfârșești înfipt în vreuna dintre maghernițele care o flancau, formând un unghi în vârful căruia se înălța clădirea mică a aeroportului.

De trei zile nu mai aterizase acolo niciun avion în afară de cele ale armatei franceze, astfel că posacul Ibrahim Musa a plecat de la biroul său întrebându-se cu ce dracului avea să își întrețină familia dacă mai continua încurcătura aia blestemată.

Dacă nu soseau avioane, nu intra marfă, și nici nu avea ce să le spună jihadiștilor.

Și, dacă în regiune se menținea alerta roșie, nu se puteau trimite nicio copie la „cacao”.

Rivalii lui din sud puteau să trimită în continuare copii, pentru că era de ajuns să-i treacă frontiera din apropiere, dar Kidal se afla destul de departe de Coasta de Fildeș și nu putea risca să închirieze un camion, pe care atât militarii francezi cât și cei malieni l-ar fi interceptat imediat.

Cunoștea oameni care știau să profite de pe urma războiului, dar el nu învățase încă să o facă, și dacă Sad al Mani n-ar fi pus stăpânire pe oraș și nu l-ar fi plătit pentru serviciile pe care i le făcea, nevestele și copiii lui ar fi trăit foarte strâmtorați, căci alimentele se tot împutăinau, iar prețurile creșteau vertiginos.

Pe timp de pace, soseau din când în când avioane ale

organizațiilor umanitare încărcate cu orez, făină, ulei, lapte praf sau medicamente, și aproape întotdeauna reușea să facă în așa fel încât ceva din toate astea să ajungă și în cămara lui, dar de vreo șase luni francezii controlau tot, și o pocitanie de sergent îl amenințase că îl biciuiește în public dacă îl mai prinde o dată că bagă mâna unde nu trebuie.

Porci francezi! Se credeau din nou stăpânii țării.

A mai zăbovit o vreme stând de vorbă cu un vecin care ieșise să ia aer în poarta casei, și se înnoptase de-a binelea când și-a scos cheile ca s-o descuie pe a lui.

În clipa aceea, din întuneric a apărut un necunoscut care a întrebat:

— Ibrahim Musa?...

A dat din cap afirmativ, iar ăsta a fost ultimul lucru pe care l-a făcut în viața lui.

Auzind împușcătura, vecinul, prudent, și-a luat scăunelul și a dispărut în casă, pentru că nu erau vremuri în care să te apuci să pui întrebări, și mereu bănuise că într-o bună zi, când se aștepta mai puțin, un tip așa de antipatic și de viclean ca Ibrahim Musa avea să fie lichidat.

Acea fusese ziua aleasă, pentru că vremurile tulburi sunt de obicei vremuri de răzbunare.

Ecoul împușcăturii nu se stinsese încă și Gacel se și pierduse în întuneric, astfel că după nici zece minute se afla în compania soției lui Suilem Balade, căreia îi mai rămăsese încă multă treabă de făcut.

Tuaregului îi plăcea să stea de vorbă cu femeia aceea delicată despre viață și despre moarte, cu complicitatea și naturalețea cu care pot să o facă doar cei care știu că așa-zisa moarte le dă târcoale îndeaproape.

Ghalia Mendala era ca o floare căreia briza blândă, dar caldă și persistentă, îi smulsese una câte una toate petalele, transformând-o într-un boboc stilizat, cu tulpina lungă, care păstra încă toată frumusețea fascinantă și parfumul amețitor din tinerețe.

Cu pielea neagră ca antracitul, ochi migdalați, gură perfectă și mâini lungi, părea că trăiește rușinată că nu i-a dăruit copii scriitorului, devenind astfel o povară, și nu un ajutor.

Își iubea și admira soțul, care nu numai că muncea și avea grijă de ea, dar era în stare și să-i citească ore întregi istoriile fabuloase din *O mie și una de nopți*, pe voci și cu intonații așa de diferite încât, atunci când închidea ochii, își imagina că dormitorul i s-a umplut de o trupă de actori fantastici.

Era foarte mândră de originea ei songhai¹⁷, dar mai ales de mama ei, care avusese curajul să se înfrunte cu femeile din sat pentru ca fiica ei să nu suporte supliciul ablației.

— Acum treizeci de ani, o astfel de atitudine era considerată aproape o erezie, a spus ea cu o voce caldă, dar abia perceptibilă. Dar mama și-a menținut hotărârea și, când și-a dat seama că bunica voia să-mi extirpe clitorisul îndată ce se ivea prilejul, am fugit și nu ne-am mai întors niciodată. Am suferit de foame, dar a reușit ca atunci când am devenit femeie să mă pot bucura din plin de dragostea lui Suilem și el de a mea. Dumnezeu s-o aibă în pază!

A fost singura persoană cu care a îndrăznit Gacel să vorbească despre ce simțise el pentru Alina, și singura căreia i-a recitat un poem pe care îl compusese în onoarea lui Zair: „M-ai luat de mână și m-ai condus până în cer, și cu aceeași mână m-ai coborât în

¹⁷ Grup etnic din Africa Occidentală, care în secolele al XV-lea și al XVI-lea a creat și dezvoltat unul dintre cele mai mari imperii islamice din istorie.

infern; acum știu că niciodată n-o să mă întorc în vreunul din aceste locuri, pentru că nu mai ești aici să mă duci de mână”.

— I-ar fi plăcut să i-l reciți tu, a spus bolnava. Nouă, femeilor, ne plac asemenea lucruri.

— Lui Zair nu... a răspuns el cu convingere. Ar fi râs.

— În cazul ăsta, n-ar fi fost demnă de poemul tău, a spus ea. Și, din câte mi-ai povestit, cred că e. Când o s-o întâlnești din nou, să i-l reciți, și o să vezi că n-o să râdă.

— Aș prefera să n-o mai văd, pentru că e singura care m-ar împiedica să continui lupta.

— Nu mi-ai spus că s-ar opune.

— Și nu se opune.

— Atunci?...

— „Însoțitorul de caravane care își pierde vremea gândindu-se la oaza pe care a lăsat-o în urmă riscă să n-o vadă pe următoarea.”

— Îmi e foarte greu să te înțeleg, căci toată viața mea e o continuă privire înapoi, dar încerc... a spus femeia aceea minunată, a făcut o pauză și până la urmă și-a făcut curaj să întrebe: Ai putea să-mi scrii un poem la fel de frumos ca să i-l recit lui Suilem?

— Suilem n-are nevoie să-i reciți poeme... a răspuns el sincer. Îi e de-ajuns să te vadă.

— Ceea ce mi-ai spus acum e de asemenea, într-un fel, un poem... a spus ea, apoi a adăugat susurând: De multe ori mă întreb de ce, dacă oamenii sunt atât de nefericiți, iar noi ne mulțumim cu atât de puțin ca să fim fericiți, se străduiește Domnul să mă ia la El așa de repede.

— Din gelozie.

Era o vale largă, poate albia pe unde curgea râul Niger înainte ca Timbuktu, răzbnătorul tăietor de lemne, să-i devieze cursul și, fără să poată fi considerată o oază autentică, întrucât lipseau

palmierii, era acoperită de un strat gros de vegetație ce contrasta cu restul peisajului compus numai din dune înalte care păreau să o strângă într-o îmbrățișare, ca pentru a o ascunde privirilor străine.

În mijlocul ei se înălțau o *jaima* peticită, o grădină apărată de un gard dărăpănat și ghizdul unei fântăni lângă care se zărea o fetiță aparent cufundată într-o conversație animată cu o păpușă jengoasă din cârpe, în vreme ce, în fața ei, un măgăruș stătea așezat pe picioarele din spate, ca o persoană care ascultă cu atenție.

Vreo treizeci de capre, patru dromaderi și trei măgari pășteau bâzâiți de tăuni, iar insectele au fost primele care au simțit prezența intrusului și s-au grăbit să-și completeze cu sânge de om meniul zilnic de sânge de animale.

Nici măcar un tip așa de de tăbăcit precum era Omar el Khebir, obișnuit să supraviețuiască în cele mai dificile condiții, nu s-a putut abține să se întrebe cum putea cineva să aleagă un asemenea loc în care să-și ducă viața.

A stat câteva minute să se gândească ce pericole l-ar fi putut pândi dacă se apropia mai mult, și în cele din urmă a decis să strige, ca să îi atragă atenția fetei.

Aceasta s-a uitat speriată la el, de parcă ar fi văzut o fantomă, a început să strige și ea, și aproape imediat a apărut la intrarea în *jaima* un negru uriaș, cu fața desfigurată de o cicatrice lungă, și acoperit doar cu o bucată de pânză în față, dar ținând în mână o pușcă veche cu două țevi care probabil era mai primejdioasă pentru cel care o folosea decât pentru cel ce se afla în bătaia ei.

Omar el Khebir a hotărât că nu e momentul să se bage într-o încăierare cu deznodământ nesigur, așa că s-a așezat și a întins mâinile, așteptând ca celălalt să se apropie.

— *Salam aleikum!*

— *Salam aleikum!*

— Vii cu gânduri pașnice?

— După cum se vede, de vreme ce ai putea să mă omori.

— Și la ce mi-ar folosi să te omor? i-a răspuns celălalt nu fără oarecare logică. Unii susțin că strămoșilor mei le-ar fi plăcut carnea de om, dar a trecut mult timp de atunci și a ta nu pare tocmai apetisantă.

— Am bani.

— S-ar putea ca strămoșii mei să fi fost canibali, dar hoți n-au fost niciodată, l-a avertizat stăpânul *jaimei*, în vreme ce se așeza alături de el. De unde vii?

Omar el Khebir a arătat cu degetul în spate.

— Din deșert.

— Totul în jurul nostru e deșert... i-a răspuns uriașul. Dar din partea aia n-a venit nimeni niciodată.

— M-a prins o furtună și mi-a murit cămila.

— Rareori se întâmplă ca în timpul unei furtuni să moară cămila înaintea călărețului, dar cine sunt eu să-mi dau cu părerea! Cu ce te pot ajuta?

— Ai putea să-mi vinzi apă, capre și un măgar.

— Apa e gratis, dar animalele mele nu sunt de vânzare.

Omar el Khebir a scos dintr-o tolbă un teanc gros de bani, pe care i-a îngropat pe jumătate în nisip.

— Îți plătesc de douăzeci de ori mai mult decât fac.

Negrul a prins cu o mișcare rapidă un tăun care încerca să-l piște și l-a strivit între degetele enorme în vreme ce întreba:

— Și ce să fac eu cu banii tăi aici?

— Aici, nimic... i-a răspuns celălalt firesc. Dar în orice alt loc pe care-l cunoști ai putea să-ți cumperi două sute de capre și douăzeci de măgari.

— Pășunea asta nu e îndeajuns de mare pentru două sute de

capre și douăzeci de măgari... a spus omul cu cicatricea înspăimântătoare, zâmbind încurcat. Ar muri de foame.

— În cazul ăsta ai putea să-ți cumperi o *jaima* mai mare, o pușcă nouă, rochii frumoase pentru nevasta ta și o păpușă din acelea care vorbesc pentru fetiță.

Interlocutorul lui a dat din cap de mai multe ori, semn că propunerea i se părea rezonabilă, și după ce a mai prins un tăun, vădindu-și încă o dată îndemânarea uimitoare, a comentat:

— Asta ar fi bine, deși Kalia nu cred că ar vrea să schimbe păpușa, pentru că și-au petrecut toată viața împreună. Și oricum, păpușile care vorbesc o fac în franceză, pe care ea n-o înțelege.

— Poate că le-ar plăcea amândurora să aibă altă prietenă... a îndrăznit Omar el Khebir să spună, pe un ton egal. Și dacă nu-i place, poate să o arunce în puț.

— Asta n-ar fi bine, pentru că sunt foarte multe fetițe care nu au păpuși.

— Ceea ce-ai spus arată că ești un om milos.

— Singurul lucru pe care-l arată e că nu obișnuiesc să arunc nimic... i-a răspuns celălalt, apoi a adăugat: De acord! S-ar putea să accept oferta dacă-mi spui pentru ce-ți trebuie caprele și măgarul, când de-aici încolo n-o să găsești decât nisip.

— Ca să merg la Kidal. Știi pe unde e?

Negrul a făcut un gest vag, în semn că nu era prea sigur.

— Cred că în direcția aia, dar foarte departe, a spus, apoi a ezitat înainte de-a întreba: Nu ți-ar fi mai de folos o cămilă? *Mehari*¹⁸-ul alb e magnific și ar suporta o călătorie lungă.

Cel care stătea alături de el a negat vehement:

¹⁸ Dromader domesticit, folosit în Africa pentru călătorii rapide (în ar., în orig.).

— Un om călare pe un *mehari* alb magnific atrage atenția, și nu sunt toți așa de cinstiți ca tine. În schimb, un biet păstor care mână niște capre costelive nu trezește instinctele josnice din oameni.

— Caprele mele nu sunt costelive, a protestat stăpânul lor.

— O să fie când o să ajungem la Kidal.

— Asta e cât se poate de adevărat. O să ajungă acolo într-un hal fără de hal... a spus, apoi a tăcut un moment, după care a adăugat cu scepticism: Asta dacă ajung. Kaliei i-ar părea foarte rău de ele, pentru că a fost de față când s-au născut și îi place să le domesticească. Știe să se poarte cu animalele, și uneori cred că le și înțelege.

— Vrei să spui că accepți oferta mea?

— Cu o condiție.

— Care?

— Să mărturisești că în realitate ești un proscris și îți imaginezi că ți-ar fi mult mai ușor să te streкори trecând drept un păstor sărman de capre decât un bandit bogat.

— Pari a fi un negru foarte înțelept, mai ales dacă ținem cont că trăiești într-un asemenea loc, a spus Omar el Khebir cu evidentă ironie.

— Trăiesc într-un asemenea loc tocmai pentru că sunt un negru foarte înțelept, a precizat celălalt. Aici, singurii care te deranjează preț de trei luni pe an sunt tăunii. În alte părți, oamenii te deranjează tot timpul anului. A arătat cu bărbia spre banii care continuau să stea pe jumătate îngropați în nisip și a adăugat: Dacă-mi spui de cine fugi, îți aduc apa, măgarul și caprele.

Omar el Khebir a rămas tăcut o vreme înainte de a răspunde, s-a mirat din nou de îndemânarea cu care prindea interlocutorul său insectele, a încercat să scornească o minciună acceptabilă, dar la urmă a hotărât că nu merită efortul.

— Fug de tuaregi, care mă acuză că am comis toate crimele din lume, așa că au pus un preț pe capul meu.

— Eu nu sunt tuareg.

— Știu, dar mai sunt și membrii câtorva triburi care vor să mă omoare, și recunosc că au și de ce.

— De asta sunt sigur, dar în ce mă privește ești doar un călător, pentru că până acum te-ai purtat foarte corect...

— Dovedești că ești un om drept.

Urișul s-a ridicat în picioare, apoi și-a luat arma și banii, în timp ce comenta amuzat:

— În decurs de câteva minute mi-ai spus că sunt cinstit, milos, deștept și drept. Mă duc să-ți aduc animalele înainte să începi să mă vezi și frumos...

Nigerul s-a confruntat cu nenumărate atacuri teroriste, dar niciodată cu atentate ca cele care au luat viața a douăzeci și doi de militari dintr-o cazarmă din Agadez și a unui angajat al multinaționalei franceze ce exploata mina de uraniu din Arlit. S-au înregistrat de asemenea mai bine de șaizeci de răniți.

Dubla explozie a mașinilor capcană la Agadez și Arlit, urmată de un schimb de focuri în care au murit trei atacatori, a fost revendicată de gruparea extremistă care sechestraseră în sud-vestul Algeriei doi voluntari spanioli și o italiancă. După câteva ore, jihadiștii au anunțat că supervizaseră atacurile îndreptate împotriva dușmanilor islamului din Tanger, iar președintele francez a reacționat, promițând să apere interesele țării sale și să coopereze cu Nigerul în lupta contra terorismului.

Parisul de-abia dacă are interese în Mali, unde a intervenit militar, dar cu siguranță are în Niger, unde exploatează principalele mine de uraniu. Din minele nigeriene se extrage în prezent opt la sută din producția mondială de uraniu, dar când cea de la Imuraren va funcționa la capacitate maximă, va ocupa locul al doilea între producătorii mondiali.

Franța este țara cea mai nuclearizată din lume, și tot uraniul pe care îl consumă provine din Niger, în consecință, după ce au fost sechestrați șapte angajați, și-a întărit dispozitivul de securitate în zonă; însă, patru luni mai târziu, alți doi francezi capturați de teroriști au fost asasinați când forțele speciale ale țării lor au încercat să-i elibereze.

Parisul desfășoară în prezent Operațiunea Serval, menită să-i

expulzeze pe jihadiști din nordul Maliului, și de asemenea a trimis soldați din forțele speciale cu misiunea de a proteja uraniul din Niger. În ciuda acestor măsuri de prevedere, teroriștii au reușit să comită un alt atac, soldat numai cu victime nigeriene. Conform primelor cercetări, jihadiștii au intrat în Niger prin Mali.

Gacel Mugtar a pus ziarul la loc pe masă și s-a uitat din nou la Suilem Balade, care îi aștepta reacția, cu ceașca lui de cafea-cicoare în mână.

— Și ce vrei să-ți spun?... l-a întrebat. Concluzia e că noi le rezolvăm treburile murdare francezilor.

— Ca de obicei... a recunoscut scriitorul. Francezii au știut să convingă țările din jurul lor să nu folosească energia nucleară, susținând că e foarte periculoasă, în timp ce ei construiesc neîncetat centrală după centrală, și cu fiecare dintre ele se apropie tot mai mult de frontiere. Fac o afacere nemaipomenită vânzând energie, și e clar că dacă una dintre centralele astea face explozie, radiațiile o să-i afecteze și pe vecinii lor.

— Crezi că guvernele țărilor învecinate sunt cretine? — În unele cazuri, da, iar în altele s-au lăsat mituite, asta nu mai știu... i-a răspuns celălalt cu asprime.

Suntem băgați într-un război blestemat în care se înfruntă interese economice, politice și religioase, și e clar că loviturile ne vin din toate părțile.

Dezvăluirile despre interesele Franței în regiune l-au făcut pe Gacel să se gândească din nou la cât de irațional era tot ce se întâmpla și la crimele aparent inutile pe care era obligat să le comită.

După cum vedea el lucrurile, cei pe care îi executase meritau să moară, dar se tot întreba de ce trebuia să fie pus un amărât de camionagiu să facă dreptate. Simplul fapt că se născuse tuareg

Începea să nu i se mai pară un motiv suficient, și i-a mărturisit asta răbdătoarei și înțeleghătoarei Ghalia Mendala, când a găsit-o din nou singură.

— Facem parte din rase diferite, iar tuaregii și songhaii nu s-au înțeles întotdeauna bine. Vreau să zic că eu sunt poate ultimul om din lume care te-ar putea sfătui, a spus ea. Dar dacă, din ce mi-ai povestit, ai de ales între viața ta și cea a unor mercenari împruțiți, îmi închipui că nu ai nicio vină. Mai mult chiar... a adăugat cu un zâmbet abia schițat, nevinovații pe care i-ar fi omorât canaliile astea îți vor rămâne îndatorați pe veci.

— Și cine știe asta?

— Allah.

Gacel Mugtar s-a gândit la ce i-a spus femeia aceea excepțională, s-a minunat încă o dată de frumusețea și de inteligența ei, apoi a zis:

— Poate o să ți se pară cumplit ce-o să-ți spun, dar uneori cred că boala a creat între tine și Suilem niște legături atât de strânse, cum n-ar fi putut crea nici nașterea a șase copii.

— S-ar putea... a recunoscut ea. Sunt niște legături minunate, dar ce-o să se întâmple în ziua când Suilem n-o să mai aibă cui să-i citească din *O mie și una de nopți*?

— Cred că o să citească în continuare cu glas tare, știind că oriunde ai fi îl asculți.

A ieșit din încăpere incapabil să suporte lacrimile care amenințau să inunde ochii aceia negri fascinanți și asta l-a liniștit, dar mai ales l-a liniștit faptul că pe hol a dat de bizarul Amenei, care l-a salutat cu afecțiune sinceră, trăgându-l de barbă cu amândouă mâinile.

— Ce mai face tuaregul meu favorit? a exclamat el bucuros.

— Mai bine acum, că-mi văd pilotul favorit.

— Câți ticăloși ai omorât în absența mea?

— Doar unul.

— Puțin, ținând cont cât sunt de mulți... i-a spus celălalt cu dezinvoltură. În ritmul ăsta nu rezolvăm nimic.

Se vedea că e fericit și exuberant, pentru că o ședere lungă și foarte activă la Tombuc-Fotbal Club părea să fi avut puterea de a-l scăpa de unele dintre multele sale manii, cu toate că, în seara aceea, când s-au văzut cu scriitorul, atitudinea lui s-a schimbat imediat.

— Am adus ulei, zahăr, orez, ceai și cafea, dar n-am reușit să fac rost de prea multe medicamente, s-a scuzat. Dar sunt autentice, pentru că mi le-au procurat înșiși „onorabilii contrabandiști”, cu care am relații excelente.

— În schimbul căror servicii?...

— Am mai zburat de câteva ori pentru ei.

— Asta nu mi-ai spus... i-a reproșat Gacel Mugtar.

— Mi-ar trebui luni întregi să-ți povestesc toată viața mea, i-a răspuns zeflemitor negrul. Important e că mă consideră unul de-ai lor și, cum sunt foarte stricți când e vorba să-și vândă mărfurile, mi-au spus ceva ce m-a pus pe gânduri.

— Crezi că fac minuni?... a întrebat tuaregul surprins.

— Lasă-te de cioace, că asta e o chestie foarte serioasă, a bolborosit celălalt. Săptămâna trecută li s-a părut ciudat că au primit o comandă mare din partea unei organizații umanitare.

— Au sosit mai multe, a precizat scriitorul. Și, din câte aud, fac o treabă minunată în taberele de refugiați...

— Știu... a spus pilotul. Dar logic ar fi ca o organizație umanitară să dispună de propriile provizii de medicamente, și să nu fie nevoită să recurgă la contrabandă, așa că prietenii mei, temându-se că ar putea fi vorba de o capcană, au luat legătura cu furnizorii lor obișnuiți...

A făcut o pauză cu scopul de a le stârni celor ce-l ascultau interesul, până ce în sfârșit unul dintre ei l-a îndemnat să continue:

— Și?...

— Și i-au asigurat că organizația aceea umanitară e de fapt condusă de egipteni simpatizanți ai Fraților Musulmani, și se știe că pe aceștia îi finanțează emiri fundamentalisti din Golful Persic.

— Nu mă surprinde, s-a văzut obligat să recunoască Suilem Balade. Bani din petrol servesc la fel de bine pentru a cumpăra iahturi, curve și echipe de fotbal, cât și pentru a finanța jihadul islamic. Din când în când, recrutează voluntari care nici măcar nu știu pentru cine fac treabă, așa încât unii sfârșesc prin a-și plăti cu viața bunele intenții. Fanatici împuțiți!...

— Fanatici și împuțiți cât cuprinde, dar nu ne folosește la nimic să pierdem vremea insultându-i... a spus Ameney neliniștit. Important e că o să plece un convoi din Timbuktu spre taberele de refugiați din nord și, dacă nu mă-nșel, o parte din încărcătură o să cadă în mâinile lui Sad al Mani.

— Cu medicamente sau fără medicamente?... s-a interesat Suilem Balade.

— Cu medicamente, pentru că prietenii mei le-au vândut lor, bănuind că dacă le-au cumpărat pentru uz personal, n-or fi atât de proști cât să le falsifice. De aceea n-au putut să-mi dea mie mai mult.

— Ai văzut camioanele alea? a întrebat Gacel, care în fața gestului mut de aprobare a adăugat: Câte sunt?

— Cinci Mercedesuri Benz enorme încărcate cu făină, mei, ulei și orez, și două furgonete tip ambulanță foarte bine echipate.

— Echipamentul ăsta include și instrumentar odontologic? s-a grăbit să întrebe Suilem Balade.

Pilotul somalez s-a uitat la el perplex, apoi i-a răspuns ridicând

din umeri:

— Habar n-am!...

— Păi ar fi foarte important să afli.

— De ce?...

Scriitorul i-a explicat ce știa în legătură cu problemele stomatologice ale lui Sad al Mani, iar reacția somalezului n-a fost foarte diferită de cea pe care o avusese tuaregul cu câteva zile în urmă.

— Pare ridicol.

— Sunt întru totul de acord, dar o infecție în gură poate să te facă să înnebunești până la urmă și, dacă Sad al Mani nu îndrăznește să iasă din ascunzătoarea lui, logic e să-i trimită pe cineva care să-i rezolve problema cu măselele.

— Îmi imaginez că așa aș face și eu... a recunoscut Ameney fără nicio reținere. Când ai un motiv pentru care nu te poți duce la doctor, doctorul e cel care trebuie să vină la tine acasă.

— Și să nu fii prins și spânzurat sunt motive foarte întemeiate, a recunoscut Suilem Balade la rândul său. Prietenii tăi din Timbuktu ar putea să se intereseze dacă vreuna dintre furgonetele astea transportă material odontologic?

— Bănuiesc că da.

— Și dacă între specialiștii trimiși e și vreun dentist?

— Bănuiesc că și asta.

Cu toate acestea, nu prevăzătorii prieteni contrabandiști din Timbuktu ai lui Ameney, ci destrăbălatele lui prietene de la Tombuc-Fotbal Club au fost cele care i-au confirmat că în ultimele zile le vizitaseră numeroși clienți generoși, „nu obișnuiți de-ai casei”, printre care și o grămadă de militari din forțele de intervenție, funcționari ai diverselor ambasade care veniseră să încheie acorduri de pace între grupurile aflate în conflict, și chiar

membri ai organizațiilor umanitare care știau că vor fi nevoiți să suporte o abținere prelungită începând din clipa în care vor intra în deșert.

Una dintre fete a spus că își petrecuse două nopți cu un egiptean foarte pedant și spilcuit, care a sfătuit-o cum să-și îngrijească dantura și cum să se ferească de infecții după ce practică sexul oral, cu toate că i-a fost imposibil să-și dea seama dacă era militar sau civil, căci și-l amintea doar în pielea goală.

Ideea de a călători pe un măgar, însoțit de zece capre, cu intenția de a trece drept un umil păstor pentru ca nimeni să nu-l asocieze cu grupul mercenarilor care-i masacraseră pe senaudiți a dat rezultate până în clipa când caprele au început să nu mai fie de acord.

Omar el Khebir era obișnuit ca ordinele să-i fie ascultate imediat, dar acum nu îl urmau credinciosul Yusuf sau răposații Tufeili sau Almalarik, ci niște animale îndărătnice, care cum vedeau un arbust, cum fugeau spre el, iar strigătele și amenințările lui erau inutile, mai ales că treceau aproape numai prin zone în care nu se găsea nici măcar o amărâtă de piatră cu care să arunci în ele.

Imaginea bucolică a unui om voinic, răbdător și cu pielea tăbăcită care, fără vreun alt ajutor în afară de toiagul, fluierăturile și câinii lui bine dresați, avea grijă de turmele care pășteau pe pășunile verzi de pe un munte acoperit de ceață nu se aseamnă deloc cu cea a beduinului asudat și obosit ale cărui animale se tot împrăștiau care încotro, sperând să găsească vreo tufă prăpădită pe care s-o mănânce.

Pe coclaurile acelea pierdute prin nord-estul Maliului, o capră are nevoie de o suprafață de o mie de ori mai mare ca să facă rost de hrană decât în orice altă regiune din Europa și, dacă intrau în

marea de dune care îi înconjurau, chiar de zece mii de ori mai mare.

Și, ca și cum asta n-ar fi fost de ajuns, nu exista nici urmă de vreun pârâu, nicio fântână, baltă sau izvor cale de kilometri întregi în jur.

În primele zile, atât Omar el Khebir cât și animalele își potoleau setea cu lapte de capră amestecat cu câțiva pumni de mei, dar curând s-a dovedit că, oriunde s-ar fi aflat Kidal, părea cu fiecare zi tot mai departe, căci de fapt nu înaintau într-o direcție precisă, ci umblau aiurea în căutarea unor fire de iarbă.

Era ca și cum un plan de bătaie inteligent conceput de un general s-ar fi soldat cu un eșec categoric, din pricina totalei indiscipline a trupei aflate sub comanda sa. Drept răspuns la blestemele lui primea behăituri și răgete, așa că la un moment dat și-a dat seama că, dacă punea la socoteală apa și energia pe care le consuma urmărind animalele acelea împruțite, de unul singur ar fi putut ajunge chiar și la Roma.

În a patra zi, acceptându-și eșecul total în postura de păstor improvizat, și-a lăsat în plata Domnului turma neastâmpărată pe care dezertarea lui nu părea s-o intereseze nici cât negru sub unghie, și a continuat drumul călare pe măgar, până ce și acesta a început să dea semne de oboseală. Era cât pe ce să-l abandoneze și pe el când, urcând un dâmb, a zărit la orizont ceea ce părea a fi o limbă de teren care se pierdea în depărtare.

Asta și era și, când s-a apropiat și a cercetat cât nisip se strânsese în urmele de roți din zonă, a dedus că în urmă cu vreo săptămână trecuse pe acolo un anumit tip de vehicul greu.

S-a așezat să se gândească în ce direcție s-o ia și a rămas surprins să vadă cum măgarul se așază alături de el.

Logic ar fi fost să plece să-și caute de mâncare, să rămână liniștit

în picioare sau chiar să se întindă și să se odihnească, dar el se așezase în fund, sprijinindu-se pe picioarele din față și privind înainte de parcă se gândea și el la situația dificilă în care se aflau.

S-a întors să se uite la el, și animalul n-a făcut decât să scoată un răget scurt, arătându-i limba foarte uscată.

— Asta-i culmea! a exclamat. Am făcut mii de kilometri prin deșert și acum vii să-mi suflă în nas cu respirația ta puturoasă. Ce nație de lighioană ești?

Și-a amintit atunci de scena în care fetița de lângă fântână vorbea cu păpușa ei în vreme ce măgarul o asculta așezat în același fel, așa că s-a gândit că s-ar putea să fie vorba de același măgar sau poate, după cum spunea taică-său, copila chiar avea darul de a dresa animalele.

Oricum ar fi fost, adevărul e că scena era cumva pitorească așa că, atunci când a zărit penisul enorm al însoțitorului său, Omar el Khebir nu s-a putut abține să izbucnească în râs.

— Îmi închipui că n-o să-ți treacă prin cap să mă violezi, a spus. Asta mi-ar mai lipsi!

Măgarul i-a mai arătat o dată limba aspră, iar el, deși știa că trebuie să-și drămuiască apa, i-a vărsat un pic în gură în timp ce bombănea:

— Ia și bea, dar nu te obișnuie. Și, dacă ai instincte adevărate de măgar, ar trebui să hotărăști dacă trebuie s-o luăm spre nord sau spre sud.

De parcă ar fi înțeles, sau de parcă ar fi vrut să facă paradă de faimoasa pricepere a celor din specia lui în a găsi drumul cel mai scurt, animalul s-a ridicat în picioare și a luat-o spre nord pe urmele lăsate de mașini.

Omar el Khebir l-a urmat ridicând din umeri, și astfel au mers fără grabă până la apusul soarelui, când măgarul a hotărât să se

întindă cât era de lung, vrând parcă să spună că ziua lui de muncă s-a terminat.

A încercat să-l oblige să se ridice, dar a fost inutil, și, după ce s-a întunecat, și-a dat seama că animalul neascultător avea dreptate, căci dacă nu puteau să vadă erau în pericol să se îndepărteze de pistă și să se piardă din nou.

S-a hotărât să se întindă alături de el în timp ce bombănea:

— Până la urmă, s-ar zice că eu sunt mai măgar decât tine.

Spre dimineață, ca de obicei, frigul s-a întesit, așa că s-a trezit tremurând și s-a speriat că animalul nu era lângă el, dar când au apărut primele raze de lumină l-a văzut lingând foarte concentrat roua de pe o grămadă de pietre și, după câteva minute, rămânând nemișcat, cu urechile ciulite și privirea fixă în direcția din care veniseră.

Norul de praf și zgomotul unui motor i-au confirmat îndată că se apropia o mașină, și când a văzut că era vorba despre un camion din acelea enorme care traversau de obicei deșertul încărcate cu baloturi și pasageri, Omar el Khebir și-a îngropat pușca în nisip, și-a chemat măgarul și l-a obligat să se așeze alături de el.

Împreună compuneau o imagine cu adevărat surprinzătoare și hazlie și, după cincisprezece minute, când mașina ce se bălăbănea într-o parte și-n alta s-a oprit lângă el, pasagerii râdeau în hohote, iar unul dintre ei s-a hotărât să-l întrebe:

— Din ce trib sunteți?

— Măi vere!... a răspuns el cu nerușinare. Chiar nu-ți mai aduci aminte de noi? Am copilărit împreună, deși ne-am schimbat mult. Tu în rău.

Șoferul se dăduse jos din mașină să-și dezmoștească oasele, socotind că sosise momentul să ia o binemeritată pauză.

— Ce faci aici? l-a întrebat.

— Aș putea să-ți răspund că mă ocup cu dirijatul circulației, dar adevărul e că îmi duceam caprele să căutăm alte pășuni și m-am rătăcit. Seceta asta blestemată distruge tot. Unde mergeți?

Celălalt a arătat în față:

— La Kidal.

— Și cât mai e până acolo?

— Vreo opt ore de mers... i-a răspuns apoi a făcut o scurtă pauză și a adăugat, de parcă ar fi fost ceva de care trebuia să țină cont mereu: Dacă avem noroc.

Câțiva pasageri au profitat de ocazie să se dea jos să-și facă nevoile sau să-și dezmoștească picioarele, ba unii chiar s-au apropiat să se uite mai bine la măgarul care nu se clintise din poziția aceea, de parcă și-ar fi dat seama de importanța sa.

Un băiețel a adus un pumn de mei, pe care i l-a dat să-l mănânce din căușul palmei în timp ce întreba:

— Cum l-ai învățat să stea așa?

— Nu l-am învățat, a răspuns el. Acum vin așa din fabrică... În fața nedumeririi băiețelului, Omar el Khebir a adăugat, făcându-i cu ochiul: Nu știu, fiule; știu doar că e foarte deștept. S-a întors din nou spre șofer, căruia i-a arătat două bancnote mototolite și câteva monede: Ajunge ca să ne luați până la Kidal?... E tot ce am.

Cel întrebat a numărat banii și a dat din cap, deși nu foarte convins.

— Cum am făcut deja mai mult de jumătate din drum, o să-mi plătești doar jumătate de bilet, dar te avertizez că biletul pentru măgar o să te coste ceva mai mult decât face. Aproape nimeni nu mai cumpără măgari.

— Păi foarte rău, că dac-ar face din ei politicieni ar avea o grămadă de avantaje. Avem dreptul la apă?

— O jumătate de găleată de fiecare, dar grăbește-te, că pierdem

vremea.

Mai mulți pasageri i-au dat o mână de ajutor să urce măgarul în camion și, după vreo zece minute de mers, un pasager care moțăia între niște saci l-a atins pe umăr pe Omar el Khebir și i-a spus în șoaptă și fără să se uite la el:

— Văd că acum ți-ai făcut alți prieteni.

Recunoscându-i vocea, acesta a răspuns pe același ton:

— Ticălos blestemat!... Cum ai ajuns pân-aici?

— La fel ca tine, doar că fără măgar.

De multă vreme nu mai avusese loc o nuntă cu atâta fast și atâția invitați importanți, căci mirele era băiatul proprietarului celor mai mari zăcăminte de natron din țară, iar dacă s-ar fi înșirat cămilele tatălui miresei una după alta, s-ar fi pierdut în zare.

Natronul se extrăgea în plăci mari pe care chiar cămilele acelea le transportau la sute de kilometri distanță, ceea ce însemna că succesul în afaceri al tatălui miresei depindea de succesul în afaceri al tatălui mirelui.

Și invers.

Vechii egipteni numeau natronul „sarea zeilor”, întrucât era absolut necesar pentru mumificarea morților; în vechile legende se povestește cum un faraon a poruncit ca de la zăcămintele din Mali să pornească șase sute de cămile încărcate cu plăci mari, pe care după un drum de cinci luni să le imbarce în Sudan, pentru ca Tatăl Nil să le conducă până în Valea Regilor.

Acum, după mii de ani și cu cele două familii unite, întreaga afacere rămânea în familie, iar fiul cel mare devenea unul dintre cei mai bogați oameni din țară.

Locul ales pentru acea sărbătoare cu nenumărați invitați a fost o mică oază în care s-au ridicat aproape o sută de *jaima* de diferite culori și cu diverse modele, în funcție de triburile din care făceau parte oaspeții, iar pe marginea lagunei s-a instalat o scenă pe care muzicanții, dansatorii, iluzionistii, povestitorii și poeții să se întrecă toată ziua și o parte din noapte.

Cum mirii voiau ca ceremonia să se facă după obiceiurile străvechi, s-a interzis prezența vehiculelor cu motor, care trebuia să

fie parcate la vreo doi kilometri, sub niște corturi mari și înclinate cu mare iscusință, ca să le apere nu numai de soare, ci mai cu seamă de un vânt care în zona aceea sufla din nord-est purtând grăunțe fine de nisip, ce altfel ar fi intrat în motoare și în angrenaje.

Nu erau permise nici radiourile cu tranzistor, computerele sau telefoanele mobile, iar iluminatul nocturn se făcea cu făclii, focuri de lemn aromatic și lămpi cu uleiuri parfumate.

Cine hotăra să accepte invitația, cu a cărei redactare fusese însărcinat Suilem Balade, care se pricepea de minune să nu rănească sentimentele sau sensibilitățile nimănui, știa dinainte că trebuie să vină călare pe dromaderi înșeuai care îi așteptau la locul unde aveau să-și lase vehiculele, îmbrăcați cu haine de ceremonie conform rangului fiecăruia, fără arme, fără să consume droguri și fără să vorbească de politică sau religie câte zile dura fastuoasa petrecere.

Datorită influenței pe care o aveau și a unei sume generoase de bani împărțită cui trebuia, cele două familii reușiseră ca atât activiștii din Azawar, cât și guvernul central, trupele de intervenție și fundamentalistii islamici să accepte un armistițiu, argumentând că sunt împrejurări în care înțelegerea, pacea și dragostea trebuie să fie mai presus de politică, ură și violență.

Așa cum porunea tradiția, ceremonia fusese oficiată într-o moschee din Kidal de către un imam prieten cu cele două familii, onorabilul și generosul marabu Songo Babangasi, dar fără ca mirii să fie prezenți întrucât, cu toate că vremurile se schimbaseră și își aleseseră ei înșiși perechea, beduinilor le plăcea să păstreze aparențele, chiar dacă doar în semn de respect față de cei mai în vârstă.

Cum părinții îi învățaseră să supraviețuiască în condiții așa de ostile precum cele din deșert, prima lor obligație era să le

mulțumească, și cel mai bun mod de a o face era să recunoască faptul că atâta vreme cât deșertul acela nu avea să se schimbe, ba chiar dădea semne că se va extinde, și nu că va deveni mai fertil, singura moștenire de care trebuia să țină cont era experiența valoroasă pe care le-o transmisese părinții lor.

Conform ritualului, mireasa și prietena ei cea mai bună ocupau o mică *jaima* pe care o strâneau în fiecare dimineață, ca să o monteze din nou, făcând-o mai mare și mai comodă, prin care demonstrau că știu să facă muncile unei femei nomade și au convingerea că viața în doi va fi așa de prosperă și de fericită, încât de fiecare dată vor avea nevoie de mai mult spațiu pentru tot mai mulți copii.

La rândul lor, bunicile mirilor se ocupau cu anevoioasa îndeletnicire de a-i alunga pe temuții *gri-gri*, spiritele rele veșnic invidioase pe fericirea oamenilor și pentru care o nuntă era locul cel mai potrivit să își pună în practică intențiile perfide.

Iscușiții artizani saharieni au modelat nenumărate amulete din argint, cu scopul de a le îndepărta de oază pe aceste creaturi nedorite din infern, despre care se spunea că în atari ocazii sunt capabile să facă bărbații impotenți și femeile frigide.

Iar o noapte a nunții în care cei doi nu se bucură din plin unul de celălalt prevestește un viitor sumbru, nu doar pentru ei, ci și pentru urmași.

La urma urmei, acești *gri-gri* erau doar rodul imaginației, și bătrânele știau că imaginația poate să ne joace renghiuri în cele mai nepotrivite momente.

Prețioasele amulete și efortul bătrânelor avuseseră fără îndoială un efect benefic extraordinar, căci în a treia zi, în oază totul era încă râset și veselie, astfel că, atâta vreme cât cerul a fost luminat, invitații s-au distrat în întreceri pe cămile, înfruntări ce stârneau

nori de praf și meciuri de fotbal în care tinerii jucători din clubul al cărui proprietar era tatăl marelui făceau paradă de talentul lor cu mingea chiar și pe nisip.

La căderea nopții și după ce invitații s-au delectat cu un apus de soare fascinant, cu cerul brăzdat de stoluri întregi de păsări migratoare care se îndreptau spre nord, s-au aprins focurile și, după o cină pantagruelică, în care mieii, iezii, iepurii și puii s-au fript în văzul invitaților, majoritatea invitaților s-au așezat comod în fața scenei, așteptând nerăbdători recitalul unui poet celebru, ce venise tocmai de la Meca, leagănul Profetului.

La început au apărut pe scenă magi, umoriști, muzicanți și balerini, apoi s-a luat o pauză în decursul căreia s-au servit fel și fel de dulciuri și, în cele din urmă, bărbatul care se bucura de imensa onoare de a se fi născut în umbra Kaabei în Orașul Sfânt a început să cânte faptele minunate ale celui mai nobil și mai glorios dintre regii săi:

Călare pe cămile călare pe-armăsari, iviți ca din neant, fără nimic în mână, așa s-au arătat.

Cu credința drept spadă, cu verdele stindard și privirea curată, așa s-au arătat.

De unde-au apărut? Din negurile vremii, din tristul lor măcel, din moarte și durere.

Și merg pe-același drum către-nzecită moarte și durere, căci nici treizeci nu sunt și ceilalți mult mai mulți.

Ai turcilor galbeni pe trădător l-au cumpărat, ai turcilor galbeni și tunuri au plătit, dar aurul turcesc nu cumpără iubirea, căci în Arabia toți pe domnul lor iubesc.

Pe Gacel Mugtar îl încânta epopeea aceea, dar mereu se întrebase cum a fost posibil ca în mai puțin peste un secol să se fi pierdut spiritul aceluia om, care nu numai că vădise o inteligență

incredibilă, dar demonstrase și că iubește profund libertatea, pacea și dreptatea.

Era tatăl a în jur de o sută de copii, iar aceștia au zămislit la rândul-le o pleiadă de „prinți” parazitari, care risipeau fără rost uriașele bogății obținute de pe urma petrolului, în timp ce impuneau în țara eroicului lor străbunic un regim dictatorial feroce, fără să țină cont de moștenirea acelui strămoș excepțional căruia îi datorau totul.

Fioroși sunt turcii și crud aliatul lor, dar ei nu se-nspăimântă deși dușmanii-s prea mulți.

Cu verdele stindard și credința-n loc de spadă, așa pleacă Saud pe albu-i armăsar.

Vine să recucerească împărăția furată, vine să redobândească onoarea pătată.

Și-ajunge așa Saud pe albu-i armăsar, turcii nu-l iau în seamă fiindcă sunt mult prea mulți.

Însă Saud aleargă pe albu-i armăsar, fiindcă nicicând vrăjmașii nu vor fi foarte mulți.

După părerea lui Gacel, Saud al Arabiei merita să fi fost tuareg și, cu toate că prin venele lui nu cursese vreodată sângele Poporului Vălului, al Lăncii și al Spadei, era evident că aveau același fel de a vedea lumea, anume prin prisma austerității și a frățietății impuse de faptul că se născuseră într-un mediu extrem de ostil. Poporul tuareg a fost singurul capabil să rămână veacuri de-a rândul legat de nisipuri, și s-a comportat ca sămânța de *acheb*¹⁹, ce refuză să crească în câmpuri cultivate sau lângă un puț,

¹⁹ Vegetație efemeră (mai ales graminee) care răsare spontan în deșertul saharian după o ploaie torențială, în urma unei perioade îndelungate de secetă (în ar., în orig.).

dar când începe să plouă se trezește brusc la viață și acoperă tot spațiul din jur cu verdele ei, transformând un peisaj arid în cel mai frumos din lume, și înflorește doar preț de câteva zile, ca apoi să se cufunde iar într-un nou și lung somn, până la următoarea ploaie torențială, care ar putea să cadă și peste cincisprezece ani.

Acel luptător legendar, înalt de aproape doi metri, care de pe vremea când era doar un băiețandru s-a ambiționat să recupereze tronul care-i fusese luat cu forța tatălui său, merita cu adevărat să se fi născut tuareg, pentru că fusese în stare să se înfrunte cu atotputernicul Imperiu Otoman și chiar cu clericii, ce încercau să-și impună ideile fundamentaliste și rigide.

Cu toate acestea, frumoasa lui moștenire se topise într-o mare de aur negru.

Era istoria unui personaj despre care președintele Roosevelt a spus că a fost conducătorul cel mai inteligent din câți a cunoscut o eră atât de lungă, așa că, știind cât de mult se întindea poemul ce-i cânta isprăvile, Gacel Mugtar și-a spus că acela era momentul să se strecoare, prefăcându-se că vrea să meargă la closet, și să se piardă pe o potecă între dune, fără să-i observe cineva absența.

Elegantul, dichisitul și pomădatul egiptean care făcea drumul acela de două ori pe zi pretextând că trebuie să-și pornească mașina, căci altfel i se descărca bateria, se bucura în momentul acela de petrecere și spera că o să se distreze toată noaptea în compania exuberantei matroane senegaleze ce stătea lângă el.

Singurul lucru pe care îl avea la el tuaregul era vizorul cu infraroșu pe care-l atașa la luneta puștii sale și, când a considerat că se află la o distanță adecvată, s-a întins cât era de lung în vârful unei movile, ca să se uite spre locul unde erau parcate vehiculele. Încă o dată a trebuit să apeleze la infinita sa răbdare, întrucât nu era tocmai ușor să localizeze mașina care-l interesa, și cu atât mai

puțin locul unde stăteau santinelele ce supravegheau parcare.

Și-a fixat în minte fiecare detaliu al locului, calculând că mai are încă mult timp la dispoziție, așa că a decis să facă un ocol, apropiindu-se prin spate, dar oprindu-se din când în când, prevăzător, ca să verifice dacă n-a intervenit nimic.

Când s-a aflat în spatele prelatei ce o apăra de vânt, a dat la o parte cu grijă piatra care o ținea locului, s-a strecurat de partea cealaltă și s-a felicitat văzând că a calculat bine, căci la circa zece metri în stânga lui era parcată furgoneta pe care o căuta.

Era încuiată, deși geamurile de la ferestrele cu zăbrele din spate erau deschise pentru a lăsa aerul să circule, așa că s-a uitat pe furiș înăuntru și a văzut un bărbat dormind pe un pat înalt.

S-a așezat să aștepte.

La fel ca în celelalte două nopți, la douăsprezece fix au început focurile de artificii care marcau punctul final al activităților din ziua respectivă și, așa cum și-a închipuit, santinelele s-au întors să le vadă.

A învelit o piatră în turban, a spart cu ea un geam din față, a băgat mâna, a deschis portiera și, deși omul din pat continua să doarmă, l-a lovit în cap cu aceeași piatră.

Ani în șir își câștigase pâinea lucrând ca șofer, și dobândise experiență în tot ce era legat de mecanică așa că, știind că spectacolul avea să mai continue vreo zece minute, a căutat fără grabă firele cu care se pornea motorul, care abia dacă a scos un zumzet ușor.

Cascade de lumini colorate împodobeau cerul în depărtare, zgomotul artificiilor se auzea cu putere și oamenii de pază continuau să privească fascinați spectacolul, neobișnuit prin locurile acelea pustii, așa că niciunul n-a sesizat că, în spatele lor, o furgonetă cu farurile stinse s-a pus în mișcare, a întors pe loc și s-a

pierdut în depărtare.

Au ajuns la Kidal pe înserat, iar Omar el Khebir tocmai dădea să o ia pe una din străduțe când cineva l-a strigat:

— Hei, prietene!... Ți-ai uitat măgarul!

— Ți-l fac cadou.

— Și ce să fac eu cu un măgar?...

— Ce-am făcut și eu.

Zâmbind, Yusuf s-a apropiat de el trăgând animalul de-o ureche și i-a pus în mână căpăstrul, în timp ce spunea cu vădită malițiozitate:

— Ar trebui să ai mai multă grijă, căci dacă te-ai prefăcut că ești un păstor sărman ce a dat „până și ultimul bănuț pe care-l mai avea” ca să-și salveze singurul animal care-i mai rămasese, nu-l poți lăsa așa, deodată, fără să trezești bănuieli. Amintește-ți că suntem căutați.

Fostul său șef și-a dat seama că are dreptate, dar a încercat totuși să se dezvinovățească:

— Nu de el voiam să scap, ci de tine, deși la urma urmei e același lucru. Tu știi că am o grămadă de bani la mine.

— Și tu știi căți am eu... a spus fostul său adjunct în timp ce mângâia ușor animalul pe spate, de parcă ar fi vrut să-i câștige astfel încrederea. De aceea, ar fi mai bine să avem grijă unul de altul în locul ăsta mizerabil unde nu cunoaștem pe nimeni.

— În privința asta s-ar putea să ai dreptate, a recunoscut cel ce îi dăduse ordine ani de-a rândul.

— Și ca să nu ne mai bănuim unul pe celălalt, pentru că se știe că prietenii sunt cu atât mai prieteni cu cât sunt mai puține interesele care îi despart, cred că cel mai bine ar fi ca în noaptea asta fiecare să ascundă unde vrea ce are mai de preț și să ne vedem din nou aici mâine.

— Cu cât tentația e mai mică, cu atât scade și pericolul, a recunoscut interlocutorul lui în timp ce se îndepărta, deși înainte de a se pierde în noapte a ridicat mâna ca să-l avertizeze: Și ai grijă de măgar, că în noaptea asta este singurul care o să aibă grijă de tine!

Omar el Khebir a rămas prin urmare singur, întrebându-se ce dracului căuta în piațeta aia, când până și ultimul pasager din camion plecase, și imediat și-a dat seama că în curând totul avea să se scufunde în beznă în orașul acela ca un labirint, în care se decretase stare de urgență. În orice moment putea să-l oprească o patrulă, să-l interogheze, să-l percheziționeze ca să vadă dacă are vreo armă, și să aibă surpriza să-i găsească centura lată de pânză cu aproape două sute de mii de dolari pentru care cu greu ar fi găsit o justificare.

Primul lucru pe care trebuia să-l facă era să-și ascundă „averea câștigată pe drept”, și nu de frică să nu i-o fure careva, ci mai ales de frică să nu fie întrebat de unde o are. Dacă îl acuzau de furt și de jaf era rău; dar dacă spunea că o obținuse lucrând pentru tiranul Gaddafi, era și mai rău.

Orice-ar fi spus, mai devreme sau mai târziu îl aștepta spânzurătoarea, prin urmare în noaptea aceea cel mai mare dușman al lui erau banii și singurul său aliat, un măgar mulțumită căruia putea trece drept cerșetor, și care se înfrupta după pofta inimii cu frunzele unui copac ale cărui crengi se aplecau dintr-o curte din apropiere.

I-au ajuns la urechi, foarte slab, acordurile unui vechi cântec de dragoste, și asta l-a făcut să-și dea seama că de luni de zile nu mai ascultase muzică, și că de luni de zile nu mai dormise într-un pat bun și nici nu se mai bucurase de un prânz decent.

Luminile unor faruri au șters fațada unei case din apropiere și,

când a văzut că erau ale unei mașini militare, și-a spus că nu mai poate rămâne acolo, oricât de puțin îl atrăgea ideea de a se băga într-un labirint încâlcit de străduțe tăcute, unde orice hoț, chiar și Yusuf, i-ar fi putut tăia calea.

A pus mâna pe revolver gata să tragă în orice ar fi mișcat, și după ce-a oftat din rărunchi a intrat pe o străduță îngustă, printre niște ziduri înalte de chirpici, nici măcar văruiate, cu toate că din loc în loc se vedeau porți groase, bine încuiate. Era clar că de la o anumită oră, în agitatul oraș Kidal nimeni nu mai îndrăznea să scoată capul din casă dacă nu avea absolută nevoie.

N-a trecut mult și a observat că un alt vehicul cu oameni înarmați înainta foarte încet pe o străduță laterală, astfel că dolarii săi au devenit o povară tot mai grea, de care trebuia să se descotorosească rapid.

S-a oprit, încercând să se orienteze sau să distingă în întuneric vreun loc care să-l apere cât de cât și, auzind în urma lui zgomotul amortizat de nisip al unor pași ce călcau cu grijă, s-a lipit de perete și s-a lăsat să alunece până a rămas făcut ghem.

A stat așa câteva clipe, presimțind că pericolul e aproape, a tras piedica revolverului și s-a întors încet, doar pentru a se înfrunța cu niște ochi căprui enormi și niște dinți îngălbeniți arhicunoscuți.

— A dracului lighioană!... a murmurat indignat. Mi-ai tras o sperietură! Ce naiba faci aici?

N-a obținut niciun răspuns, de parcă animalul ar fi înțeles că nu este momentul să facă zgomot, deși a continuat să-l urmeze docil până ce, câteva minute mai târziu, au ieșit în fața a ceea ce pe vremuri fusese probabil un depozit de fier vechi, acum cu acoperișul complet prăbușit.

Era un loc bun în care să-și petreacă noaptea, și mai ales un loc excelent unde să-și îngroape într-un colț mai izolat tot ce ar fi putut

să-l coste viața, inclusiv revolverul.

S-a trezit flămând, și-a recuperat din „economii sale câțiva dolari care să-i permită să supraviețuiască o vreme fără prea mari greutăți, a părăsit locul acela încercând să nu fie văzut de nimeni și s-a întors în piațetă urmat de măgar, care din nou a început să mănânce frunze din copac.

De la o tarabă ambulantă care nu era acolo cu o seară înainte a cumpărat niște frigărui pline de grăsime, o bucată de pâine și o răcoritoare și, deși pâinea era tare, răcoritoarea caldă și carnea putea fi de orice alt animal numai de miel nu, i s-au părut delicioase, așa că s-a sprijinit comod de un zid care încă mai ținea umbră și a început să se uite cum se încărca din nou camionul cu care venise și care părea că o să plece iar în deșert, după ce legionarii francezi aveau să facă controlul pasagerilor, verificându-le de câteva ori identitatea.

În timp ce aștepta ca aceștia să-și termine treaba minuțioasă, șoferul s-a așezat lângă el, i-a oferit o țigară și, cum a fost refuzat, și-a aprins-o pe a lui în timp ce întreba, arătând spre măgar:

— Ce-ai de gând să faci cu el?

— Cred că până la urmă o să-l mănânc.

— Dacă i-l vinzi bătrânului cu frigăruile, scapi de-o belea... i-a răspuns celălalt răutăcios. Ce-ai mâncat tu cred că era pisică, și bănuiesc că măgarul are carnea mai gustoasă. A scos un rotocol de fum și apoi a pufăit în timp ce murmură: Te sfătuiesc s-o întinzi cât mai repede din Kidal, pentru că locul ăsta blestemat nu e curul lumii, ci ultima baligă care-a căzut din curul lumii și în curând Sad al Mani o să-l arunce în aer.

— Cine e Sad al Mani?

— Unul care crede că Dumnezeu a făcut lucrurile rău și se consideră capabil să le îndrepte. N-ai auzit niciodată vorbindu-se

de el? a întrebat, apoi în fața negației mute a celui alt a adăugat:
Mai bine pentru tine.

— De ce?

— Dacă o să mai stai o vreme aici, o să afli, a spus, apoi s-a ridicat în picioare și a schițat un gest de despărțire cu mâna, adăugând: Acum trebuie să plec. Noroc, și ai grijă de măgar!

Curând după aceea, a pornit zgomotosul vehicul înțesat cu nefericiții care voiau să plece din orașul acela pe deasupra căruia părea că zboară moartea întocmai cum se rotesc vulturii pe deasupra unui animal rănit și, după ce s-a împrăștiat norul de praf pe care l-a ridicat trecând, dintr-o margine a pieței și-a făcut apariția Yusuf, agitat dar aparent foarte satisfăcut de sine.

— Vino!... i-a spus lui Omar trăgându-l de mânecă. Vreau să-ți arăt ceva.

— Ce?...

— Prefer să vezi tu singur.

— Știi că nu mi-au plăcut niciodată surprizele.

— Asta o să-ți placă.

— Mă îndoiesc; în ultimul an, de fiecare dată când am avut vreo surpriză, am dat de cine știe ce necaz sau m-a costat viața unui om de-al meu.

Au mers cu pas grăbit, cu măgarul care acum aproape că alerga pe urmele lor și, când după câteva minute au ajuns la o esplanadă largă, fostul său adjunct a întins mâna într-un gest de triumf, în timp ce întreba cu un zâmbet larg:

— O recunoști?...

A condus încet și fără să aprindă farurile, cu mâna dreaptă pe volan și ținând în stânga vizorul cu infraroșu, încercând să înainteze pe urmele roților altor mașini ca ale sale să se amestece cu celelalte și doar când strălucirea focurilor din oază a dispărut în spatele său a schimbat traseul îndreptându-se direct spre est.

A oprit de câteva ori și a luat-o înainte pe jos, ca să studieze terenul și să aleagă zone cu nisip bătătorit pentru a evita ca mașina să rămână împotmolită sau ca o piatră ascuțită să-i spargă vreun cauciuc. După atâtea mii de kilometri străbătuți prin tot felul de deșerturi, învățase că e de preferat să piardă jumătate de oră uitându-se pe unde ar trebui să meargă decât să se vaite jumătate de zi că nu fusese atent pe unde ar fi trebuit să meargă. Iar acolo nu conta pe ajutorul eficientului Abdul, nici pe inimoșii pasageri care puteau să-i dea o mână de ajutor dacă era nevoie să împingă mașina, să sape o groapă sau să schimbe o roată în toiul nopții.

Singurul său pasager, destul de slăbănog din câte a putut să-și dea seama, continua să fie inconstient și, când mai târziu l-a auzit scoțând un vaiet răgușit, l-a lovit din nou cu piatra în cap, un remediu eficace împotriva surprizelor neplăcute.

Începea să se lumineze când în sfârșit a zărit marea de dune pe care o căuta, și s-a bucurat să vadă că, după cum își imaginase, erau așa-numitele *barjan*²⁰-e, pentru că un vânt care bătea mereu în aceeași direcție le împingea inexorabil, astfel că pe măsură ce

²⁰ Dune mișcătoare în formă de semilună, cu partea convexă spre direcția din care bate vântul.

treceau secolele ajungeau să acopere oaze, sate și chiar orașe întregi.

Un ocean de *barjan-e* este ca un monstru de neîmblânzit care se întinde uneori pe aproape o sută de kilometri, și pe care nicio ființă omenească nu a reușit să îl învingă, dat fiind că nu are inimă, are un trup format din milioane de firicele de nisip, iar forța i-o dă un vânt constant, care nu se va opri până în ziua când pământul va hotărî definitiv să nu se mai învârtă.

Cine își petrecea o noapte în inima oricăreia dintre ele căpăta singura dovadă că sunt vii, o melodie dulce care izvora chiar din măruntaiele lor și lua naștere prin frecarea neîncetată a miliardelor de firisoare de nisip. De grosimea și compoziția chimică a acestui nisip depindea tonalitatea sunetului, care putea trece de la un de major obișnuit în cazul dunelor uriașe din deșerturile americane, la sol minor la cele sahariene.

Trăsătura ce diferenția aceste *barjan-e* de oricare altă dună era forma lor, de „C” foarte închis, cu creste înalte ce-și apropiiau „brațele”, unindu-le aproape de nivelul solului. Cele mai înalte rămâneau în picioare zeci de ani și rareori se prăbușeau din cauza unei mișcări seismice, a câtorva picături de ploaie sau a bubuitului unui tunet, cu toate că în mod normal în zori, din cauza schimbării bruște de temperatură, partea concavă începea să alunece ca o avalanșă nestăvilită care îngropa tot ce-i stătea în cale.

În plină zi deja, Gacel a oprit mașina în semicercul unei dune a cărei creastă se afla la vreo șaiszeci de metri deasupra lui, a mâncat și a băut până s-a săturat căci nu ducea lipsă de nimic în furgonetă și, după ce și-a făcut rugăciunea, s-a dus să-și vadă prizonierul de aproape.

Era probabil ființa cea mai respingătoare din câte văzuse; nu numai că era în sine urât din cauza nasului ascuțit și a bărbiei

turtite, aproape inexistente, ci mai ales fiindcă avea fața plină de vânătăi, umflată și cu cearcăne adânci, iar pe la colțurile gurii i se scurgea un lichid verzui și gros care putea a căine mort.

Fără îndoială că psihopatul acela afurisit trecea printr-un adevărat calvar care, deși binemeritat, nu era mai puțin dureros, și tuaregul, pe care cuvântul „psihopat” îl impresiona foarte tare, s-a întrebat până unde pot merge capriciile destinului: un camionagiu sărac, născut într-un sat prăpădit din Niger, avea în puterea lui un terorist sângeros, născut într-o mare capitală de la capătul celălalt al planetei, grație unui amănunt aparent neînsemnat, cum sunt niște măsele de minte care în general ajung să cauzeze oarece indispoziții majorității oamenilor.

Două dintre ele – sau poate că nu erau cele de minte, asta nu știa să spună – se aflau pe o tavă din metal, și după cât erau de mari și cât de lungi le erau rădăcinile ai fi zis că sunt mai degrabă dinți de cal decât de om, de parcă natura înțeleaptă hotărâse să-l pedepsească într-un fel foarte dureros pe cel căruia îi oferise toate șansele în viață, și care nu știuse să fie recunoscător.

Era ceva la fel de cumplit de stupid ca și posibilitatea ca natura să decidă să pedepsească cu hemoroizi pe un ciclist campion, dar uneori lucrurile acestea se întâmplă, căci necunoscute sunt căile Domnului.

Tuaregul a folosit curelele de la targă ca să-l imobilizeze pe prizonier și s-a cufundat într-un somn adânc din care l-a trezit un urlet; Sad al Mani se zbătea, încercând să scape din curelele cu care era legat, avea ochii aproape ieșiți din orbite și își înfigea unghiile în palme, făcând spume la nas și la gură în timp ce urla cerând morfină.

S-a așezat alături de el, a aplecat ușor capul ca să-l observe mai bine și după puțin timp l-a întrebat cu un calm studiat:

— Înțelegi acum ce simte un nefericit căruia una din bombele tale îi smulge picioarele?

— Cine ești? a întrebat cel legat într-o arabă acceptabilă.

— Călăul tău.

— Și cine te-a numit în funcția asta?

— *Ettebel-ul*.

— În cazul ăsta, fă-ți treaba.

— Ai vrea tu!... i-a răspuns celălalt cu dispreț. Nu mă obligă și să fiu rapid, ci doar eficient, așa că înainte de „a-mi face treaba” mi-ar plăcea să mă lămurești de ce dracului ai venit aici să ne complici nouă viața, când aveam deja o grămadă de probleme?

După cum se aștepta, nu a primit răspuns, așa că a ridicat din umeri, a întins mâna, a luat de pe o etajeră o cutie cu fiole și i-a arătat-o.

— Asta vrei?... I-a întrebat pe un ton apăsător. Morfină? Când celălalt a confirmat pe mureșe, a adăugat: Eu nu sunt în stare să torturez pe cineva, dar cum durerea nu ți-am provocat-o eu, nu sunt obligat nici să ți-o ușurez, și nu mă consider torționar pentru asta. Singurul lucru pe care pot să-l fac e să-ți injectez un pic de morfină, dar asta e o hotărâre care depinde de tine.

— Dezleagă-mă și te omor, a bâiguit canadianul cu mare efort.

— Tu nu omori, cretinule, tu comanzi să se omoare, ceea ce e cu totul altceva.

Gacel a deschis câteva sertare, până a găsit o seringă pe care i-a arătat-o ca pe un trofeu de mare valoare.

— Aici am tot ce-ți trebuie, a spus. O să-mi spui ce vreau să știu.

— Am venit pentru că Allah mi-a poruncit să vin... a balmăjit celălalt repezit.

— Allah n-are nevoie să recurgă la asasini, i-a răspuns el cu asprime. Asasinii sunt cei ce recurg la Allah. Și-apoi, nu sunt aici să

vorbesc de Dumnezeu, ci de oameni.

— Mi-e sete...

— Apa e singurul lucru pe care nu i-l pot refuza nici celui mai mare dușman... a spus tuaregul în timp ce-i apropia o ploscă de gură și-l ajuta să bea, adăugând aproape imediat, pe un ton foarte serios: N-o să-ți folosească prea mult, pentru că azi se va executa sentința dictată împotriva ta, cu toate că de tine depinde cum vrei să mori: rapid și fără dureri, sau după ce suferi o agonie cumplită.

— Nimic nu poate fi mai rău decât ceea ce sufăr...

— Cred că te înșeli.

Gacel Mugtar detesta ceea ce făcea și îi era rușine că trebuia să recurgă la procedee atât de inumane, dar nu mai era o chestiune de a îndeplini un ordin, ci de a salva vieți. Lepădătura aceea care se zvârcolea cu vaiete răgușite nu era doar un terorist ce se considera domn și stăpân pe viețile altora; era liderul unui grup de fanatici care aveau să se creadă în continuare stăpâni pe viețile altora, chiar și după ce el dispărea de pe fața pământului.

Extremismul islamic se hrănea din două surse la fel de abominabile: așa-numiții „lupi singuratici”, nebuni care apăreau dintr-odată ca o ciupercă veninoasă în mijlocul unei grădini și sfârșeau prin a se sacrifica, și celulele independente, care se bazau pe o rețea cu o conducere perfect structurată.

Să-l omoare cu sânge rece pe canadian putea fi bine sau rău, în funcție de punctul de vedere al fiecăruia, dar să-l omoare fără să afle cine i-ar urma la conducere ar fi fost o nesăbuintă, căci tuaregul știa că omorându-l pe Sad al Mani nu termina cu violența jihadistă din nordul Maliului, pentru că îndată ce se afla de dispariția lui, oricare din subalternii săi ar fi putut să revendice șefia.

— Vreau să-mi spui numele oamenilor tăi din Kidal... a spus în

cele din urmă.

De astă dată a obținut doar o privire disprețuitoare, așa că după ce s-a mai gândit un pic a decis să-l oblighe pe prizonier să-și întoarcă privirea, ca să-i arate zidul de nisip ce se ridica la vreo douăzeci de metri mai încolo.

— Vezi duna asta?... a întrebat. Orice ai spune și orice ai face, va fi mormântul tău, dar ai de ales între două posibilități: să se întâmple după ce mori, sau tot nisipul ăsta să cadă peste tine și să te îngroape de viu... A făcut o pauză în care a dat din cap de câteva ori înainte de a preciza: Te asigur că știu cum să fac să-ți rămână aer suficient cât să agonizezi două, trei zile.

Teama de a rămâne îngropat de viu înăuntrul furgonetei în care s-ar fi asfixiat puțin câte puțin părea a fi mai mare decât durerea, căci canadianul a murmurat tremurând:

— N-ai îndrăzni... Allah te-ar trimite direct în infern.

— Allah are deja destule motive s-o facă, așa că unul în plus nu mai contează, i-a răspuns călăul său cu vădită indiferență. Oameni ca tine m-au împins în situația asta extremă, așa că dacă-mi spui un nume o să-ți injectez o doză de morfină; încă un nume și-ți mai pun un pic, și cu al treilea cred că îți trece durerea de tot... A făcut o pauză, apoi a spus pe un ton atât de hotărât, că nu te puteai îndoi de sinceritatea lui: Îți promit că după al patrulea nume o să se termine tot.

Teroristul a întârziat puțin până să-i răspundă, a strâns pumnii încercând să învingă o nouă durere biciuitoare care pornea direct de la dantura lui distrusă, s-a întors să se uite din nou la înălțimea dunei, și la urmă a murmurat:

— Cizmarul Shalim.

Gacel Mugtar și-a ținut promisiunea și i-a injectat o cantitate mică din fiolă, iar Sad al Mani a așteptat cu ochii închiși să înceapă

să-și facă efectul, apoi a oftat din rărunchi.

După puțin timp a adăugat:

— Un oarecare Bachar, despre care știu doar că e bărbier.

Următoarea doză i-a ușurat durerea aproape de tot.

— Ibrahim Musa, care lucrează la aeroport, a spus, acum vizibil relaxat.

— Țsta nu-mi e de folos... i-a răspuns prompt celălalt. Era doar un turnător și a murit deja.

— L-ai omorât tu?

— Cu modestie, da... Altul? Și dă-mi nume importante, că dacă nu, rup învoiala.

— Songo Babangasi.

Acum tuaregul a fost cel ce părea să fi rămas fără grai, ba chiar să fi avut nevoie de morfină ca să suporte lovitura venită pe neașteptate.

— Nu se poate! a exclamat neîncrezător.

— Ba da...

— Songo Babangasi? Imamul?

— Țsta e cel mai rău, o jivină josnică ce abia așteaptă să-mi ia locul.

— La asta chiar nu m-așteptam! a murmurat Gacel în timp ce-i injecta puținul care-i mai rămăsese în seringă. I-auzi la bunul Baba! Cine-ar fi crezut?

— Ți-aș fi recunoscător dacă l-ai lichida, că e un ipocrit și un lingău.

— O să facem ce-o să putem... Mai lipsește unul; dacă e cel pe care-l bănuiesc, ceea ce-mi va demonstra că nu minți, o să se sfârșească tot.

Bărbatul care se știa în pragul morții și părea că nu își mai dorește decât ca ea să sosească înainte să înceapă din nou durerea

insuportabilă a oftat din nou, a ridicat din umeri, vrând parcă să arate că nu-l mai interesează nimic, și la urmă a spus:

— Mulay Massuri...

Era acolo, parcată nu departe de două aparate ale forțelor de intervenție, așa că nu s-a putut abține să tragă o înjurătură.

— Curva dracului!

A dat să se apropie, dar Yusuf l-a oprit, arătându-i grupul de parașutiști care făceau de gardă pe pistă.

— Nici să nu te gândești!... l-a sfătuit. Trag în oricine se apropie și fără avertisment, pentru că știi că în oraș sunt o grămadă de extremiști dispuși să se sacrifice dacă astfel reușesc să distrugă avioanele.

— Dar trebuie să facem ceva!... s-a văicărit el.

— Nu-i decât o avionetă.

— Ai dreptate, a recunoscut Omar el Khebir, pe care vederea odioasei Cessna îl scosese din sărite. Nu-i decât o avionetă, dar pilotul ei nu cred că-i prea departe de aici, și așa da doi ani din viață să-l pot omorî pe porcul ăsta.

— Spui asta pentru că știi că nu ți-au mai rămas doi ani de trăit, i-a răspuns ironic Yusuf. Dar îți promit că o să-l omorâm, chiar de-ar fi să fie ultimul lucru pe care-l facem.

Și-au amintit că cel care le-a întins capcana mârșavă cu falsul accident e foarte negru, foarte înalt și foarte slab, dar nu reușiseră să se apropie de el suficient cât să-i distingă trăsăturile, și în Kidal, la fel ca în restul Maliului, numărul negrilor îl întrecea pe cel al albilor.

Știau de asemenea că în momentele acelea Kidalul era unul dintre cele mai periculoase orașe din lume, nu numai pentru cetățenii cinstiți, ci mai ales pentru delincvenți. Patrulele forțelor de ocupație franceze îi legitimau pe toți cei pe care-i suspectau a fi

colaboratori ai jihadiștilor și, deși atât Omar el Khebir cât și fostul lui adjunct nu colaboraseră niciodată cu ei, arătau destul de mult a suspecți.

Și ca și cum asta n-ar fi fost suficient, fuseseră condamnați la moarte de tuaregi, iar aceasta era una dintre puținele condamnări care nu țin cont de granițe, și chiar era posibil ca acel călău care se strecura nevăzut și fusese însărcinat să-i omoare să fie prin apropiere.

Urmăriți, fără acte și dezarmați, într-un oraș necunoscut, canicular și controlat de elemente ostile, nu păreau să se afle într-o situație tocmai prielnică pentru a încerca să omoare un necunoscut, așa că au decis să se îndepărteze de parașutiști și s-au așezat pe vine la umbra unui gard de piatră, să se gândească la slabele lor șanse de a se putea răzbuna, în timp ce măgarul, care devorase tot ce întâlnise cât de cât comestibil în cale, s-a așezat alături de ei în felul lui caracteristic.

— Ce naiba ai de gând?... s-a răstit la el stăpânul lui, în timp ce-l trăgea un pumn în cap, cu care însă nu a izbutit decât să se lovească el la degete. Vrei să atragi și mai mult atenția? Întinde-te ca un măgar normal!

După obiceiul ancestral al celor din rasa lui, animalul nici nu l-a luat în seamă, și văzându-l, Yusuf nu s-a putut abține să zâmbească în timp ce dădea din cap.

— Cine ai fost și ce-ai ajuns... a comentat el. Nici măcar măgarii nu te mai respectă.

— Prefer să nu mă respecte măgarii decât să nu mă respecte oamenii, i-a răspuns celălalt cu asprime. La urma urmei, din câte îmi amintesc, niciodată n-am omorât vreunul din rasa lui și bănuiesc că el știe asta.

— Tu crezi că animalele gândesc?

— Țsta da. În privința asta n-am nicio îndoială, deși cred că mai mult simte decât gândește. Dacă a crescut într-o familie unde nu-i făcea nimeni niciun rău, n-are de ce să-i fie teamă.

— Bine!... a recunoscut fostul său adjunct prefăcându-se că acceptă explicația. Iată-ne aici, știind că în orice moment putem fi executați fără o judecată prealabilă, dar purtând o interesantă și ilustrativă discuție în legătură cu sentimentele unui animal chipurile lipsit de rațiune. Îmi imaginez că o exista vreun cuvânt care să exprime sensul acestei situații, dar eu nu-l cunosc.

— Absurdă?... a spus Omar el Khebir nu foarte sigur pe el.

— E ceva mai mult de-atât, dar nu e cazul, pentru că trebuie să hotărâm dacă continuăm să fim de răsul trecătorilor, căci membrul animalului ăștia atrage toate privirile, sau mergem să-l omorâm pe ăla care i-a lichidat pe tovarășii noștri.

— Doar dacă-l omoară ăsta cu copitele, că n-avem cu ce altceva... i-a amintit Omar el Khebir, care a adăugat imediat, convins de ceea ce spune: Și dacă mă gândesc bine, faptul că atrage atenția e cel mai bun mod de a trece neobservați.

— Asta e foarte adevărat... a recunoscut celălalt fără pic de rușine. Nimănui n-o să-i treacă prin cap că o asemenea pereche de imbecili ar putea fi periculoși, și dacă am învățat ceva în meseria asta, e că e mai bine să pari imbecil dar să fii periculos, decât să pari periculos dar să fii imbecil, vreau să spun, că...

S-a întrerupt, pentru că un băiat se așezase pe vine la colț, acoperindu-și picioarele cu *haik-ul* și încercând în zadar să ascundă faptul că urina în plină stradă și că, în timp ce-o făcea, pusese pe jos un mic radio din care se auzeau strigăte și împușcături, în timp ce un crainic nervos și aproape afon încerca să se facă auzit în hărmălaia aceea.

— Ce se întâmplă?... a întrebat arătând spre aparat.

— A avut loc o lovitură de stat și l-au dat jos pe președintele Morsi, a răspuns copilul.

— Morsi?... Al Egiptului? a intervenit surprins Omar el Khebir. Cum e posibil? N-avea niciun an de când era la putere și l-au ales în mod democratic. Cine l-a dat jos?

— Habar n-am... a răspuns repezit băiatul, care își terminase de făcut nevoile, apoi a aruncat un pic de nisip peste băltoaca de urină și și-a luat aparatul. S-ar părea că au băgat prea mulți Frați Musulmani în guvern și se știe că ticăloșii ăștia extremiști distrug orice ating. Omoară ca să ajungă la putere, și când ajung, se cacă pe ei.

S-a îndepărtat lovind o cutie goală cu piciorul; îndată ce a dispărut după următorul colț, Yusuf a întrebat:

— Îți amintești când Gaddafi ne antrena ca forțe de elită care într-o bună zi îi vor ajuta pe Frații Musulmani să-l răstoarne pe președintele Mubarak ca să instaureze o „democrație islamică” în Egipt? Cum interlocutorul său a încuviințat fără să șovăie, a adăugat pe un ton neîncrezător și ironic: Au trecut trei ani de atunci și acum Gaddafi e mort, Mubarak în pușcărie, democrația islamică a Fraților Musulmani se prăbușește și așa-zisele forțe de elită află de ce se întâmplă mulțumită unui împuțit care se pișă pe stradă... Ca să vezi ce întorsături ia viața!

— Când ceva ia o întorsătură, poate și să se întoarcă la punctul de plecare, lucru care nu se întâmplă niciodată dacă lucrurile merg mereu în linie dreaptă, a zis Omar el Khebir de parcă ceea ce spusese ar fi fost un adevăr incontestabil. E drept că ne aflăm în locul și în momentul cele mai grele, dar la fel de adevărat e și că tot ce ne înconjoară e un haos, și se presupune că noi suntem niște profesioniști obișnuiți cu situațiile haotice.

— Ce vrei să spui cu „a dispărut”

— Exact ce-am spus: că atât furgoneta, cât și Sad al Mani au dispărut și n-am nici cea mai vagă idee cum s-a întâmplat sau unde ar putea fi. Probabil au profitat...

Mulay Massuri a simțit că-l lasă sfincterele și a trebuit să dea fuga la baie, lăsându-și interlocutorul cu vorba în gură; când s-a întors, era negru la față și părea că îmbătrânise brusc, de parcă toate spiritele rele, perfizii *gri-gri* pe care până în momentul acela reușise să-i țină departe, se năpustiseră peste mica oază anulând orice speranță ca mirii să fie fericiți.

Cel mai rău lucru care s-ar fi putut întâmpla s-a întâmplat, pentru că li se încredințase paza unui important lider al jihadului islamic, „îl pierduseră” și, dacă nu reușeau să-l găsească, viețile lor nu făceau nici cât rahatul pe care abia îl slobozise cuprins de panică.

— Doamne, ai milă de noi... a murmurat printre dinți, ca apoi să ridice tonul pentru a întreba: Ce s-a întâmplat?

— Încă nu știu... a răspuns celălalt sincer și aproape plângăreț. Patru oameni de mare încredere făceau de gardă, și dentistul, înfumuratul ăla de egiptean, care în treacăt fie spus dedică mai mult timp femeilor decât pacientului său, m-a asigurat că Sad al Mani e sedat și nu trebuie deranjat toată noaptea.

— Tu l-ai văzut?...

— Dormind, și jur că arăta ca un monstru. Pentru o intervenție de felul ăsta era nevoie de o sală modernă de operație și nu de o furgonetă, și se pare că rezultatul e că l-au cam măcelărit.

— Și ce opțiuni aveam? a întrebat Mulay Massuri din ce în ce mai abătut. Să-l fi trimis la Bamako, Dakar sau Alger? Îndată ce-ar fi pus piciorul pe un aeroport, ar fi fost prins, și în starea în care era n-ar fi trecut niciun minut și-ar fi spus tot ce știe.

Respectatul imam Songo Babangasi, cunoscut mai ales sub porecla drăgăstoasă de Baba, s-a așezat pe pernele din splendida *jaima*, a pus mâna pe muștiucul unei narghilele de parcă ar fi avut de gând să fumeze, dar s-a răzgândit și a rămas cu el între degete, întrebând pe un ton grav:

— Și cât timp crezi că o să treacă până să spună ce știe celor care l-au răpit?

— Depinde cine sunt.

— În cazul ăsta, primul lucru pe care trebuie să-l facem e să consultăm lista invitaților și să vedem cine lipsește.

— Ai înnebunit?... i-a răspuns interlocutorul său aproape furios. Îți imaginezi că pot să le spun fiului meu, nurorii mele și animalului ăsta de cuscru că am cheltuit milioane ca să organizăm cea mai fastuoasă nuntă din câte s-au văzut în Mali, nu ca să fim noi splendizi, ci fiindcă îl dureau măselele pe blestematul ăsta de mutră de corb care, decât să vină la noi, mai bine și-ar fi vândut și nasul ca să-și cumpere mandibulă?

— Nu uita că vorbești de Sad al Mani.

— Și tu nu uita că niciodată nu ți-a plăcut că un convertit ticălos, și sărit de pe fix pe deasupra, a venit să-i explice unui imam cu părul alb cum să interpreteze Coranul. Obligația ta era să-l împiedici s-o facă, dar te îngrozea.

— Pentru că e un sălbatic, s-a dezvinovățit cel numit Baba. Și știe să se înconjoare de bestii încă mai sălbatice ca el.

— Recunosc, pentru că și pe mine mă îngrozea, dar mă tem că o să plătim foarte scump pentru asta, și-a recunoscut el sincer vina.

Am cheltuit o avere pe amulete care să alunge spiritele rele de la nunta fiului meu, dar de fapt eu eram cel care le atrăgea... Sărmanul meu băiat!

— Nu e momentul să ne văităm, ci să căutăm soluții, a spus imamul abătut, încercând să-și revină de pe urma nenorocirii aceleia. N-ai bănuیت niciodată pe vreunul din oamenii lui?

— Și ce puteam să bănuiesc? Kafir nu mi-a cerut niciodată referințe despre invitații familiei mele, așa că nu mi s-a părut corect să-i cer eu referințe despre familia lui, a spus stăpânul *jaimei*, apoi și-a șters sudoarea cu dosul palmei înainte de-a întreba: Ce părere are egipteanul de toate astea?

— Că pe el l-au contractat doar ca să încerce să facă o minune în niște condiții absolut improprii, și că treaba lui e să scoată măsele, nu să-și caute pacienții când dispar. Singurul lucru pe care-l dorește e să plece.

— Și tu ce părere ai?

Bunul și respectatul imam Songo Babangasi, despre care enoriașii săi n-ar fi îndrăznit vreodată să-și imagineze că ar putea fi un fanatic care acceptă ca fundamentalistii pakistanezi să incendieze un autobuz cu douăzeci de fete înăuntru doar pentru că au îndrăznit să se ducă la școală, s-a hotărât să-și aprindă narghileaua, cu gândul că poate asta o să-l ajute să-și pună gândurile confuze în ordine.

Adevărul e că niciodată nu avut nici cea mai mică urmă de simpatie pentru tinerelul venetic care părea să se complacă în a-i da ordine din ce în ce mai cumplite, de parcă încerca să vadă până unde merge răbdarea lui, dar la fel de adevărat era că întotdeauna contase pe faptul că, în clipa când acesta avea să obosească să se mai joace de-a omorâtul oamenilor și se hotăra să se întoarcă în Canada lui natală, sigur avea să îl lase pe el lider al jihadului

islamic în regiune. Atunci, cu banii pe care i-i promisese bunul său prieten Mulay Massuri, și dacă izbutea să-i anihileze pe tuaregi, ar fi putut aspira la funcția de președinte al unei noi republici independente în nordul Maliului.

Cu toate acestea, blestematul ăsta de terorist cu mutră de corb dispăruse, ceea ce însemna că foarte curând avea să fie obligat să dea socoteală în fața celor mai înalte instanțe.

Influența lui din trecut, viitoarea președinție și chiar existența sa liniștită începeau să fie în mare pericol dacă nu reacționa repede, așa că după ce și-a mușcat de câteva ori partea de sus a bărbii dese, a hotărât:

— Cred că cel mai bine ar fi să-l lăsăm pe egiptean să plece, dar nu și să ajungă.

— Să nu ajungă unde?

— Unde vrea să ajungă... a răspuns el cu cinism. Dacă va ajunge undeva, ceea ce acum e un secret pe care-l știu doar trei persoane va deveni o știre de importanță mondială: „Pe cunoscutul lider islamic Sad al Mani l-a înghițit pământul la o nuntă într-o oază din Mali”. Și primii cărora li se va cere să dea explicații vor fi organizatorii acestei nunți; adică ție și mie.

— Și cuscrului meu.

— Kafir nu știe nimic, s-ar simți ofensat, și nu uita că e un tuareg care s-a îmbogățit conducând caravane până-n inima infernului, așa că probabil și-ar pune cele două mii de cămile să ne calce în picioare.

Baba Babangasi a lovit ușor o pernuță pe care o avea alături, invitându-l astfel pe „asociatul” său să se așeze cât mai aproape de el, căci se știe că o *jaima* nu e un loc tocmai potrivit pentru a face comentarii cu voce tare, și a adăugat:

— Trebuie să rezolvăm situația asta fără să afle cineva ceva, sau

suntem ca și morți...

Bătrânul beduin așteptase răbdător să-i vină rândul, dar când Suilem Balade i-a făcut semn să ia loc s-a așezat repede, deși cu respectul celui ce se simte nelalocul lui.

Era un nomad cu părul alb, mâini bătătorite și pielea negricioasă, care a rămas câteva clipe dezorientat, gata mai degrabă s-o ia din loc și să dispară decât să stea pe scaun, cu toate că după câteva momente de ezitare primul lucru pe care l-a făcut a fost să pună pe masă o bancnotă de o mie de franci în timp ce murmură cu vădită timiditate:

— Sper să fie de-ajuns pentru plata serviciilor dumneavoastră, căci nu pot cheltui mai mult.

— Asta depinde de cui vrei să-i scrii.

— Nu știu.

Acum Suilem Balade părea cel dezorientat și, înainte să-i scape vreo reacție, și-a găsit de lucru făcându-se că-și șterge ochelarii, iar la urmă a întrebat de parcă s-ar fi temut că nu auzise bine:

— Chiar nu știți cui vreți să-i scrieți?

— De-aia vă cer să mă sfătuiți, domnule, și tot de-aia nu știu dacă banii aceștia sunt de-ajuns ca să vă plătesc sfatul și scrisoarea.

— Despre ce-i vorba în scrisoarea asta și cine este expeditorul?

— Cine este ce?...

— Expeditorul. Adică cel care o trimite.

— Asta-i problema, domnule, că nu vreau să se știe.

— Păi în cazul ăsta nu vă pot ajuta. Niciodată nu scriu anonime.

— Nu scrieți... ce? a întrebat beduinul.

— Anonime, i-a explicat cel care stătea de partea cealaltă a mesei, încercând să se înarmeze cu răbdare. Scrisori fără semnătură care conțin insulte sau amenințări.

— Dar eu nu încerc să insult sau să ameninț pe nimeni,

domnule, a răspuns puțin ofensat sărmanul om, care părea din ce în ce mai surescitat. Dimpotrivă.

Pe stăpânul biroului începuse să-l obosească acea conversație fără sens, dar după atâția ani de când își făcea meseria învățase să aibă răbdare cu cei care nu se simțeau în largul lor în fața unei mașini de scris.

— Bine!... a spus de parcă ar fi fost ultima concesie pe care era dispus s-o facă. Povestește-mi despre ce-i vorba și o să văd ce pot face.

— Păi să vedeți, domnule, a răspuns celălalt. Eu de obicei merg cu turma la păscut aproape de granița cu Nigerul, dar am venit aici să le aduc ceva nepoților mei, să aibă ce băga în gură, căci deși acolo e rău, aici e și mai rău, și sărmanii copii mor de foame.

— Înțeleg, familia vine înainte de orice.

— Familia și prietenii... a precizat nomadul ca să fie mai exact. Înainte de seceta cea mare senaudiții permiteau ca vitele mele să se adape la puțul lor, și fata mea mi-a spus că au fost asasinați și că multă lume îi caută pe vinovați.

— E adevărat, îi caută și de-o parte și de alta a frontierei – a recunoscut scriitorul, care dintr-odată a devenit foarte interesat de noua întorsătură pe care o luase discuția. Știi cumva ceva de vreunul din ei?...

— Nu sunt sigur, domnule, dar când veneam spre Kidal s-a urcat în camion un nigerian care spunea că s-a pierdut pe timpul unei furtuni de nisip și, deși mi s-a părut ciudat că se afla într-un loc atât de uitat de Dumnezeu, nu i-am dat mare importanță. Totuși, în ziua următoare, alt nigerian care zicea că e păstor, și jur pe ce-am mai sfânt că nu era, pentru că știu să-i recunosc pe cei ca mine, s-a urcat și el în camion și deși se prefăceau că nu se cunosc eu bănuiesc că se cunoșteau și-n afară de asta, când am ajuns în

oraș au plecat împreună.

— Și asta v-a făcut să bănuieți că s-ar putea să facă parte din grupul care i-a atacat pe senauidiți?

— Eu sunt doar un biet bătrân care nu vrea să acuze pe nimeni, și nici să se bage unde nu-i fierbe oala, domnule, dar cred că fie și numai din recunoștință pentru cei care-mi dădeau apă pe gratis, trebuie să comunic celor în drept, că nu știu cine-ar putea fi, că e posibil ca vreo câțiva din sălbaticii ăia să se afle în Kidal.

Scriitorul i-a înapoiat bancnota, răspunzându-i:

— Pentru că faceți ceea ce e corect, nu pot să vă iau bani, dar o să mă ocup să le aduc la cunoștință celor ce pot să ajute la pedepsirea acestor ticăloși. Apoi a luat un creion și o hârtie și a întrebat: Ați putea să-i descrieți?

— Să-i descriu?... a repetat celălalt oarecum mirat. Ce vreți să spuneți cu asta? Erau doi beduini, nici înalți nici scunzi, nici grași nici slabi, și erau îmbrăcați așa cum ne îmbrăcăm când trăim în deșert.

— Tuaregi?...

— N-am reușit să-i aud când vorbeau între ei.

— Aveau vreo amuletă din cele pe care le poartă de obicei tuaregii?

— Niciuna, din câte îmi amintesc.

— Arme?

— La vedere, nu.

— Și nu vi s-a părut ciudat?

Solicitantul s-a uitat la cel care-l interoga ca și cum i-ar fi părut din nou rău că venise să-i ceară ajutorul și, după ce și-a scos din buzunar o batistă murdară și și-a suflat nasul, a răspuns:

— În ținutul ăla uitat de lume în care nu e nimic nu mai sunt nici hiene, domnule, adică niciun animal care ar putea să atace

oamenii, iar la graniță, că niciodată nu se știe exact pe unde naiba e, să treci înarmat cu o pușcă e modul cel mai simplu să-l faci pe un tâmpit de soldat mort de frică să te împuște și abia dup-aia să te întrebe la ce-ți trebuie.

Logica explicației era zdrobitoare, căci majoritatea granițelor dintre diferitele țări din zonă fuseseră trasate cu mulți ani în urmă în Europa, și majoritatea semnelor ce le marcau și care fuseseră puse pe-atunci pe teren erau îngropate sub munți de nisip.

Dacă bătrânul nomad, care a preferat să nu-și spună numele, poate de frica unor represalii sau ca să nu dea explicații în fața autorităților, ce aveau prostul obicei de a pune prea multe întrebări, își ducea animalele să se adape la puțul senaudiților, însemna că știe bine ținutul, așa că probabil bănuielele lui erau îndreptățite și câțiva dintre mercenarii lui Omar el Khebir reușiseră să urce în camionul care ducea la Kidal.

Suilem Balade s-a gândit mult la toate acestea, și în cele din urmă a scos dintr-un sertar cincizeci de mii de franci pe care i-a pus într-un plic și i l-a întins beduinului, căruia de îndată i s-au făcut ochii cât cepele.

— Asta e pentru nepoții dumneavoastră... a spus.

— Dar eu n-o fac pentru bani, a protestat păstorul, care arăta ca un copil care nu e sigur dacă să accepte sau nu o bomboană.

— Știu, dar uneori când faci ce trebuie ești răsplătit. Și nu vă faceți griji; dacă ceea ce mi-ați spus e de folos, guvernul o să îmi dea banii înapoi.

— Guvernele dau banii înapoi?... s-a mirat celălalt. Niciodată n-aș fi crezut.

— Nu vă faceți griji; dacă n-o va face guvernul, o vor face prietenii senaudiților.

Cum să omori un om în stare de inconștiență, sau cum să lași în viață un asasin de copii?

Erau întrebări care-l puneau într-o dilemă cu care n-ar fi vrut să se înfrunte vreodată, căci dacă i-a fost greu să apese pe trăgaci prima oară, cel puțin atunci știa că e vorba de mercenari de profesie, care dacă se lăsau luați prin surprindere își meritau soarta pentru că erau prea tâmpiți.

Dar acum nici măcar nu avea o asemenea justificare, pentru că prizonierul lui se cufundase într-un somn adânc și încă mai era legat de targă, incapabil să se miște în vreun fel.

Ce să facă?

Ce-ar face orice om într-o asemenea situație?

Așezat la umbra furgonetei și privind duna înaltă ce atârna deasupra capului său ca umbra unei coase, Gacel Mugtar și-a spus în sinea lui că nu i-ar păsa dacă s-ar prăbuși dintr-odată, îngropându-l și împiedicându-l astfel să mai stea în dubiu.

Era obosit.

Foarte obosit.

Prea obosit.

Noaptea fusese lungă, grea și într-un fel zbuciumată, și timpul care se scursese din ziua aceea, amar și groaznic de neplăcut.

Cine era el ca să ia o hotărâre pe viață și pe moarte?

Dar cine era psihopatul ăla ca să ia o hotărâre pe viață și pe moarte?

Cel puțin el, care n-avea multă școală, era convins de vinovăția celui care, în ciuda faptului că era școlit, hotărâse să asasineze zeci

de nevinovați.

Ca tuareg, primise ordin să-i omoare pe cei care o meritau și, acolo, la poalele aceluia munte impresionant de nisip, legea tuaregilor trebuia să fie mai presus de oricare alta.

S-a gândit la Zair și la cum ar fi știut ea să-l sfătuiască.

Fata aceea frumoasă care umbla mereu desculță citise o sumedenie de cărți și poate că acele cărți o învățaseră să facă diferența între bine și rău, cu toate că probabil judecata i-ar fi fost influențată de greaua lovitură a sfârșitului cumplit al fratelui ei.

S-a gândit și la ce i-ar fi spus maică-sa sau delicata Ghalia Mandala, și a rămas surprins când și-a dat seama că încercase să-și imagineze ce părere ar fi avut trei femei, când se presupune că în chestiuni ce țin de violență bărbații trebuie să fie cei care au ultimul cuvânt.

Știa că asta se întâmplă fără îndoială pentru că bărbații sunt cei ce practică violența, iar femeile, cele care suferă de pe urma ei.

Ce mult i-ar fi plăcut să le poată asculta!

Dacă cel puțin una din ele i-ar fi spus: „Merită să moară, nu i-ar fi tremurat mâna, căci știa că dacă s-ar fi sfătuit cu un bărbat, acesta i-ar fi răspuns negreșit: „Omoară-l”.

Dar nu i-a fost greu să recunoască, deși era bărbat, că în momentele acelea se comporta ca o femeie, mai înclinat să ierte decât să se răzbune.

Dar era răzbunare sau dreptate?

Linia invizibilă care separă cele două concepte era încălcată foarte des, și nu era în stare să spună de care parte a ei se afla începând cu noaptea aceea nenorocită când și-a început meseria de călău.

„La urma urmei, nu eu am fost cel care a luat hotărârea, ci niște *imajegnan-i* cărora nu mă puteam opune.

Aceea era o scuză la fel de falsă ca oricare alta în momentul în care era obligat să omoare un om fără apărare legat de o targă.

Îndoielile continuau să se lupte crâncen în sufletul lui, când a zărit o trâmbă de praf care se mișca în depărtare.

Erau poate bodyguarzii lui Sad al Mani care veneau să-l caute, sau poate nu, dar numai gândul că s-ar putea ca jivina aceea să înceapă din nou să omoare l-a obligat să ia cât mai repede o hotărâre.

Cum ar mai putea da ochii pe viitor cu familiile noilor sale victime și să le mărturisească: „A stat în puterea mea să evit asta, dar l-am lăsat să scape și să continue cu atrocitățile lui”.

Nu, niciodată nu avea să spună asta, oricât de mult l-ar scârbi ceea ce era obligat să facă.

S-a ridicat în picioare de parcă trupul i-ar fi cântărit o mie de kilograme, a intrat în furgoneta ca un cuptor și s-a uitat la teroristul desfigurat care căsca gura ca un pește pe uscat.

Îi era greu să accepte că libarca aceea amorfă și stâlcită reușise să convingă pe cineva să se omoare în numele lui Allah, dar așa era, și i se părea absolut necesar să-l împiedice să mai aibă vreodată șansa de a convinge pe cineva.

A luat pistolul pe care l-a găsit în scafa mașinii, a pus peste fața hidoasă o pernuță pe care a sprijinit țeava ca să atenueze zgomotul, și a apăsat pe trăgaci.

Măselele care l-au făcut să sufere atât de mult pe Sad al Mani au sărit în bucăți.

A aruncat arma departe și a ieșit afară, unde a văzut că trâmba de praf se îndepărta spre nord.

Oricine ar fi fost, merita să le mulțumească, pentru că îl ajutaseră să ia o hotărâre grea într-unul dintre cele mai amare momente din viața lui.

S-a odihnit încă o oră și apoi și-a dat seama că nu poate să mai stea lângă cadavrul celui pe care abia îl omorâse, așa că a recuperat arma și a luat apa care mai rămăsese în mașină și niște provizii.

În cele din urmă a pornit motorul, a condus până la baza dunei, a pus cutia de scule pe accelerator să-l țină apăsat, a băgat în viteză după care a sărit din mașină, îndepărtându-se cât de repede putea.

Ciocnirea violentă a fost amortizată de masa de nisip dar, așa cum bănuia, aceasta a început imediat să alunece cu un vaiet tă răgănat, de animal în agonie, îngropând tot ce se afla sub ea.

Marea aceea de nisip va continua să înainteze lent până când într-o zi, după câteva secole, va lăsa să se vadă cadavrul mumificat al unui canadian care n-avea ce căuta în inima deșertului.

— De când nu te-ai mai spălat?

— Și ce, tu crezi că miroși a trandafiri?... i-a răspuns îndată celălalt, care s-a simțit pe drept ofensat.

— Nu ți-am spus-o ca să te supăr... a spus Omar el Khebir, arătând spre o tăbliță rustică aflată deasupra unei porți deschise de cealaltă parte a străzii, pe care abia se putea citi ce scrie. Aici spune că putem să ne spălăm, să ne despăduchem, să ne tundem și să cumpărăm haine curate.

Yusuf a aruncat o privire spre tăbliță, apoi s-a întors să se uite la claia de păr încălcit a camaradului său de suferință, la stratul gros de jeg ce-i acoperea părțile corpului aflate la vedere și la starea jalnică a hainelor lui acoperite de pete de grăsime.

Apoi s-a privit și pe sine și a spus pe un ton sumbru:

— Nu mi se pare o idee prea strălucită; să dăm jos toată porcăria asta de pe noi durează niște ore bune...

— N-avem nimic mai bun de făcut, și n-ar fi rău să ne schimbăm puțin aspectul și să încercăm să trecem neobservați; se vede de la o poștă că nu suntem de prin părțile astea.

— Asta-i adevărat. O să ne lase să intrăm cu măgarul?

— Mă îndoiesc, cu toate că dacă te uiți bine, e mai curat decât noi.

Era, într-adevăr, mult mai curat, dar proprietarul băilor s-a arătat foarte strict în privința aceasta, obligându-i să-l lase la poartă. După aceea, și fără să le permită să se apropie la mai puțin de doi metri de ghișeu, motiv pentru care trăsese o linie pe jos, le-a spus să se ducă în capătul celălalt al curții, unde sub un acoperiș de trestie se vedeau patru căzi rustice din ciment pline cu o apă acceptabil de curată, dar puțin sălcie și mirosind a dezinfectant.

— Trebuie să vă lăsați obiectele personale pe zid și să vă puneți toate hainele, *absolut toate*, în ligheanele acelea. Apoi băgați-vă în apă, frecați-vă bine cu buretele și cu săpun, și încercați să stați cât puteți de mult cu capul în apă ca să se înece goangele.

Stabilimentul era într-adevăr săracăcios, dar bine și meticulos organizat, căci până când cei doi clienți plini de jeg n-au stat o vreme bună la muiat, proprietarul nici nu s-a apropiat de ei, iar primul lucru pe care l-a făcut a fost să pună la fier ligheanele cu hainele lor, adăugând în apă un pic de zeamă de rădăcină de *amayil*, care avea proprietatea de a nimici orice urmă de viață, deși le lăsa impregnate de un miros înțepător, care nu dispărea decât după câteva ore.

Apoi le-a dat oglinzi, foarfece și mai ales aparate de ras, mai potrivite pentru tuns oi decât oameni, sfătuindu-i să le folosească conștiincios, căci dacă voiau să plece de acolo fără paraziți, cel mai nimerit era s-o facă cu capul ras ca o bilă de biliard și cu barba netedă ca poponeața unui bebeluș.

— Țsta e un oraș unde bolile se propășesc din cauza războiului, a căldurii și a lipsei de igienă, a spus el. SIDA, răia, tifosul, diareea și tuberculoza fac ravagii la fel de mari ca atentatele extremiștilor,

așa că ați face bine să încercați să nu schimbați păduchii, lindinii și ploșnițele voastre cu cele ale necunoscuților...

Când, după un timp, i-a văzut curați și complet rași, a părut să simtă o satisfacție răutăcioasă în fața spectacolului ridicol pe care-l ofereau, căci arătau ca niște prunci enormi, abia ieșiți din uter, dar s-a mulțumit să precizeze:

— Dacă nu aveți nimic important de făcut la Kidal, vă sfătuiesc s-o întindeți cât mai repede.

— Cum?... a vrut să știe Omar el Khebir. Ca să te urci într-un autobuz sau într-un camion, francezii îți cer actele, și noi suntem doar niște bieți păstori care n-au avut niciodată acte.

— Dacă voi sunteți păstori, eu sunt popă. Alea nu sunt cicatrice de niște bieți păstori, doar dacă mai nou caprele trag cu pușca. Dar cum nu-mi place să mă bag în treburile care nu mă privesc, dacă vreți să aflați câte ceva despre „acte”, întrebați-l pe grasul care joacă șah la cafeneaua din piață. E proprietarul, și cunoaște multă lume, a spus, apoi a pocnit din degete de parcă dintr-odată ar fi vrut să scape de ei, dat fiind că putea fi vorba de delincvenți de la care te puteai aștepta la orice. Pe rafturile alea o să găsiți haine curate, a adăugat. Sunt uzate, dar dacă preferați să le recuperați pe ale voastre, va trebui să așteptați până se aerisesc, căci dezinfectantul irită pielea.

Cum din mercenari pletoși păreau să se fi transformat în călugări tibetani rași în cap, au optat să-și schimbe și „stilul”, și au ales pantaloni largi, bluzoane colorate și niște pălărioare mici, dintre acelea pe care le purtau băștinașii, astfel că atunci când în sfârșit au părăsit stabilimentul, nici măcar măgarul nu i-a mai recunoscut, așa că după câțva timp Omar el Khebir s-a întors în spate ca să-l ia la rost:

— Ce-ai înțepenit aici? Aștepți să te tund și pe tine? Haide!

Bietul animal n-a reacționat imediat, căci niciodată nu fusese martorul unei asemenea transformări și nici măcar nu mai avea posibilitatea să apeleze la mirosul lui fin; a întors instinctiv capul când a simțit un iz respingător venind dinspre hainele care fuseseră dezinfectate cu zeama veninoasă a rădăcinii de *amayil*.

Nu era sigur dacă să rămână pe loc sau să asculte de vocea pe care era convins că o recunoscuse, și până la urmă s-a hotărât să-i urmeze de la o oarecare distanță pe cei doi oameni, care după cum vedea el lucrurile, n-aveau nimic în comun cu cei ce-l lăsaseră la poartă, care puteau doar a sudoare și a cămilă.

Au umblat fără rost pe străduțe, până când Yusuf s-a oprit brusc și a scos un urlet, ridicând rugător mâinile spre cer, într-un gest nestăpânit de furie și neputință.

— Fir-ar a dracului!... A zburat!

Omar el Khebir s-a uitat la însoțitorul său oarecum alarmat, dar i-a urmărit imediat privirea, a înțeles care era motivul disperării lui și a demonstrat încă o dată că era un om care știa să se stăpânească în momentele dificile:

— Și la ce te așteptai? E o avionetă.

— Ți-am spus eu că nu e o idee bună să ne îmbăiem. Negrul ăsta blestemat a profitat de ocazie și-a șters-o.

— Negrul ăsta blestemat nu știa că suntem la Kidal, că-l căutam, și cu atât mai puțin că aveam de gând să ne îmbăiem, i-a răspuns calm fostul său șef. Așa că lasă-te de smiorcăieli și începe să te gândești ce-o să facem, pentru că orașul ăsta a devenit o închisoare în care până la urmă o să ni se taie capul.

— Dar am promis că o să-i răzbunăm pe camarazii noștri! i-a amintit Yusuf, din ce în ce mai trist.

Omar el Khebir a continuat să-și păstreze proverbialul calm, și-a luat tovarășul de braț și l-a împins să ia loc la umbra unui pâlc de

copaci, un gest normal pentru un om care voia să poarte o conversație la orele acelea ale dimineții și în asemenea locuri.

— Ascultă-mă cu atenție! a spus odată ce erau așezați. Suntem ceea ce suntem, și până în ziua de azi ar fi trebuit să învățăm să acceptăm asta, căci dacă am pretinde „să ne răzbunăm tovarășii, ar trebui să mă omori că l-am lichidat pe Tufeili, așa cum și eu ar trebui să te omor că l-ai lichidat pe Ahmed. E adevărat sau nu?

— Au fost situații extreme; aveam nevoie de apă ca să supraviețuim.

— Apa e un motiv bun cu care să justifici aproape tot, dar aici nu e cazul. Mi-ar plăcea să-i scot mațele pilotului ăstuia scârbos, nu numai pentru tovarășii noștri, ci și pentru că și-a bătut joc de noi, dar sunt un profesionist destul de bun cât să știu că uneori răzbunarea e calea cea mai scurtă spre dezastru... Și-a făcut de lucru mângâind spinarea măgarului, care până la urmă a hotărât să se apropie, apoi a încheiat spunând: Și, cum suntem deja prea aproape de dezastru ca să alegem calea cea mai scurtă, cel mai bine ar fi să-l căutăm pe grasul ăla care joacă șah și să vedem ce poate face pentru noi.

Drumul de întoarcere, cu apă și provizii din belșug, odihnindu-se ziua, înaintând noaptea și știind perfect unde se află orașul Kidal, a fost aproape ca o plimbare plăcută în decursul căreia Gacel își căuta un loc umbrat în orele cele mai călduroase și se așeza să se gândească la ce se întâmplase și mai ales la ce ar putea să se întâmple în următoarele luni.

Sad al Mani rămăsese îngropat sub un ocean de nisip, ceea ce însemna că începând din clipa aceea era un dușman mai puțin al adevăratului islam care propovăduia pacea, egalitatea și dreptatea, dar moartea sa nu însemna decât un firicel de nisip mai puțin, ținând cont de adevărații dușmani ai islamului, care se înmulțeau

mult prea repede.

N-a rămas surprins când canadianul a mărturisit că Mulay Massuri, proprietarul atât de puternic și de influent al unui mare număr de mine de natron, ar fi unul din colaboratori, căci Suilem Balade îl bănuia de mult, dar l-a surprins că l-a menționat pe marabuul Songo Babangasi, pe care până atunci îl considerase un exemplu de bunătate, empatie și cumpătate.

În timp ce privea cum se lăsa înserarea și marea de dune își tot schimba culoarea, și-a amintit că adepții Bătrânului de pe Munte aveau dreptul să mintă, să înșele și chiar să afirme că nu sunt musulmani de fiecare dată când o asemenea atitudine le-ar fi permis să atingă un scop și, ținând seama de asta, se întreba dacă n-ar fi fost de preferat să se înfrunte cu niște apucați violenți de teapa lui Sad al Mani în locul unor sibilini ademenitori de tipul lui Babangasi.

Pe cei dintâi învățase că trebuie să-i trateze cu gloanțe, și după ce s-a gândit puțin a hotărât că ăsta ar fi cel mai nimerit mod de a-i trata și pe ceilalți, căci șerpii trebuie stârpiți ca șerpii, pentru că niciodată nu s-ar comporta altfel decât ca niște șerpi.

Cu toate acestea, când a ajuns la Kidal și i-a spus cumpătatului Suilem Balade că are intenția să-l lichideze pe imam, acesta n-a fost cu niciun chip de acord să procedeze într-o manieră atât de drastică.

— Să-l omori pe Sad al Mani a fost probabil o experiență zdrobitoare, așa că ar trebui să te liniștești... a spus el privindu-l în ochi, de parcă ar fi refuzat să creadă că „un slujitor al Domnului” pe care îl admirase dintotdeauna ar putea să facă parte din jihadul islamic. Ești sigur că ți-a spus că Babangasi e unul de-ai lor? Nu-mi vine să cred!

— Nici mie... i-a răspuns cu vădită părere de rău tuaregul. Am

vorbit de câteva ori cu el la nuntă și mi s-a părut plin de bunătate... A făcut o pauză aproape imperceptibilă înainte să adauge: Deși îmi dau seama că nu e un merit prea mare să duci de nas pe unul ca mine.

— Nu încerca să pari mai prost decât ești, pentru că asta ar fi o muncă titanică... a spus celălalt, fără să-și poată ascunde un zâmbet malițios. Dar să știi că dacă tu ai vorbit de câteva ori cu Baba, eu am făcut-o de două sau de trei ori pe săptămână vreme de ani de zile, și niciodată nu mi-am închipuit că se preface când se referea la „inevitabila lui obligație de a împlânzi niște oi care se transformaseră în lupi”.

— De aceea cred că pe el trebuie să-l lichidăm în primul rând, a spus tuaregul, care părea sigur pe argumentele sale, și a insistat: Nu are familie și nimic care să-l lege de Kidal, deci în momentul în care li s-ar întâmpla ceva lui Bachar, lui Shalim sau mai ales lui Mulay Massuri, ar șterge-o bănuind că Sad al Mani i-a turnat.

Era un argument pe care Suilem Balade se vedea obligat să-l accepte, deși trebuie spus că acceptarea era umbrită de faptul că se simțea înșelat de cel pe care în realitate îl aprecia și în care avusese întotdeauna încredere.

Amabilul și îndatoritorul imam obișnuia să vină s-o încurajeze pe Ghalia Mendala în momentele sale cele mai grele, fiind atât de afabil, de uman și de afectuos, încât de multe ori reușea s-o facă să se simtă împăcată cu sine și să accepte resemnată povara grea pe care i-o trimisese Domnul.

Uneori rămânea să doarmă în camera de oaspeți, dar înainte de a se culca se așezau în curtea din spate și stăteau de vorbă, comentau întâmplările de peste zi și se plângeau de cum merg lucrurile pe lumea asta, din care jumătate părea că înaintează într-un ritm nebun în vreme ce cealaltă se împotmolea și uneori chiar

dădea înapoi.

„Luna trecută mă aflam într-o tabără de refugiați, când mi-a telefonat un prieten ca să-mi spună că e la Monte Carlo să vadă Marele Premiu”, îi spunea Babangasi în timpul uneia din acele conversații. „Mi s-a părut neverosimil că poate să asculte în același timp zgomotul motoarelor din Monaco și gemetele unei fete care murea de foame la distanță de mii de kilometri...” Imamul făcuse o pauză plină de mâhnire, apoi adăugase strângând cu putere un pumn: „Trebuie să se termine cu aceste nedreptăți! Obligația noastră e să punem umărul la făurirea unui viitor mai bun și mai echilibrat...”.

Scriitorului nu-i rămânea acum altă soluție decât să admită că, dacă în spatele acelor sentimente nobile, al acelui chip calm și al acelor convingeri ferme se ascundea un ipocrit viclean care îi încuraja pe teroriști să provoace atentate, atunci el merita o pedeapsă exemplară.

Serbarea de neuitat a căsătoriei se terminase, mirii își începuseră voiajul de miere, invitații se întorseseră la locurile lor de baștină și armistițiul se încheiase, așa încât în orice moment putea exploda o nouă mașină-capcană în oricare loc din oraș.

— De acord... a murmurat, temându-se că l-ar putea auzi nevastă-sa. Vom termina cu șarlatanul ăsta, dar nu vreau ca Ghalia să știe ce specimen de porc o încuraja. S-ar simți umilită, și pe bună dreptate. Scriitorul părea să își rumege furia și frustrarea la gândul că fusese păcălit atâta timp, dar după câteva clipe a părut mai liniștit când a adăugat, ridicând mâna: Sunt de acord, cu condiția să-l omor eu.

Gacel Mugtar s-a împotrivit imediat.

— Știu că ai putea s-o faci, dar eu n-aș putea să fac niciodată ceea ce faci tu, căci nu mi-ar fi trecut în veci prin cap că o nuntă ar

putea fi un pretext perfect pentru ca un dentist egiptean să opereze un terorist canadian în mijlocul deșertului.

— Nu te-ai fi gândit, pentru că nimănui nu i-ar fi trecut prin cap să-ți ceară să redactezi invitațiile, a răspuns simplu interlocutorul său. Când ceva începe să miroasă urât, în primul rând nu trebuie să te întrebi: „A ce naiba miroase?”, ci: „De unde vine mirosul?”, pentru că în felul ăsta ai confirmarea a trei simțuri: văzul, pipăitul și mirosul. M-am născut în Kidal, am trăit toată viața în Kidal, cunosc toți oamenii din Kidal, îmi dau seama când ceva nu e în regulă în Kidal și, cum cel care mi-a comandat invitațiile a fost Mulay Massuri, în care niciodată n-am avut încredere, ceva nu mi s-a părut normal, a spus, apoi a încheiat cu un oftat zgomotos, ca și cum ceea ce spusese ar fi fost un adevăr incontestabil: Cum, conform celor mai stricte reguli sociale, unirea a două dintre cele mai influente familii din regiune nu se organizează de pe o zi pe alta, în afară de cazul în care mireasa e însărcinată, și din câte știu eu nu era, singurul lucru care-mi rămânea de făcut era să trag concluzii.

— Eu n-aș fi putut să trag nicio concluzie, pentru că nu știu prea multe despre orașul ăsta, despre oamenii de aici, despre obiceiurile și ideologia lor, a precizat tuaregul. Așa că hai să nu facem schimb de roluri, pentru că treaba ta e să aduci informații și a mea e să omor. Și-apoi, tu trebuie să ai grijă de voi doi, de tine și de Ghalia.

— Cu toate astea, continui să cred că ar trebui să te ții deoparte, pentru că reprezinți *ettebel-ul*, și multora dintre membrii acestuia nu le-ar plăcea să lichidezi un „slujitor al Domnului” bazându-te doar pe mărturia unui terorist în agonie.

— Doar în pragul morții spui adevărul.

— Sau nu! i-a răspuns scriitorul, care părea tot mai preocupat de consecințele pe care le putea avea această afacere spinoasă. Una e

să-l lichidezi pe Sad al Mani, fapt pentru care toată lumea o să te aplaude, și cu totul altceva să asasinezi un marabu respectat, pe care toți îl consideră un sfânt. Trebuie să căutăm o formulă care să nu-i supere pe ai noștri și să nu riscăm să-i dezbinăm.

Îi plăceau cămilele de rasă pură, înalte, elegante, cu picioare lungi care le permiteau să alerge ca niște gazele și cocoșe strălucitoare, pline de grăsime compactă, semn că dispuneau de rezerve mari, necesare unei călătorii lungi.

Pe Kafir Tarak, care se născuse și crescuse printre ele întrucât tatăl lui fusese însoțitor de cămile, îl încântau aceste animale, dar se știa că le cumpără foarte rar.

La târg se apropia de vânzătorii adunați în grupuri, care nici măcar nu se deranjau să-și laude animalele, căci știau sigur că cine plătește pe loc fără să se tocmească cumpără exemplarele pe care le alege și pe care uneori alți clienți nu le acceptă nici măcar pe gratis.

Dacă ar fi vorba să cumpere cai și nu cămile, Kafir Tarak n-ar fi căutat pursânge focoși cu care să concureze pe un hipodrom, ci cai normanzi blânzi, capabili să alerge sute de kilometri fără să-și schimbe pasul, nici să-l lovească pe călăreț cu copitele.

Caravanele lui aveau nevoie de animale supuse, răbdătoare și rezistente, de aceea, când își alegea unul, imediat însemna pe crupa animalului greutatea exactă pe care putea s-o ducă.

— Uneori, zece kilograme în plus înseamnă diferența între a se simți bine, mergând o zi întreagă fără să crâcnească, și a azvârli încărcătura la fiecare trei ore, întârziind restul caravanei, spunea. Cine crede că toate cămilele sunt la fel e un prost, întocmai ca cel ce crede că toți oamenii sunt la fel. Dacă reușești să-ți dai seama ce muncă poate face fiecare fără să se epuizeze, totul funcționează foarte bine.

Cu o asemenea filosofie și un curaj demonstrat, care-l făcuse să

pătrundă în cele mai inospitaliere deșerturi, deschizând noi drumuri și dedicându-se din când în când contrabandei, lucru ce nu era deloc rău văzut într-o zonă eminamente de frontieră, Kafir Tarak adunase o avere uriașă și își câștigase respectul concetățenilor, și în momentele acelea se simțea foarte fericit, căci fata lui cea mare cutreiera Europa însoțită de proaspătul ei soț, și curând avea să îl facă bunic, ceea ce însemna că numele Tarak avea să se perpetueze până la sfârșitul veacurilor.

Cumpărase deja vreo treizeci de animale pe care știa că va trebui să le îngrijească și să le hrănească săptămâni întregi înainte de a le trimite să cutreiere deșertul împreună cu alte sute ca ele, așa că acum se pregătea să se bucure de momentul său obișnuit de odihnă, pe o bancă izolată la umbra unui salcâm, când a rămas surprins să vadă că era ocupată de un membru al Poporului Vălului, care i-a făcut un semn aproape imperativ să se așeze lângă el.

— *Metulem, metulem!* a spus intrusul, iritat. Razman Yuha îți transmite salutări.

— *Metulem, metulem!* i-a răspuns el, așezându-se. Ce mai face vechiul meu prieten? Am regretat nespus moartea fiului său. Îl știam pe Turkey de când era copil.

— Nu reușește să-și găsească liniștea sufletească, și asta e unul din motivele pentru care m-am văzut obligat să te abordez într-un fel așa de nepotrivit. M-a rugat să-ți comunic că anumitor *imajeghan-i* nu le e pe plac atitudinea ta pasivă față de ce se întâmplă în Mali.

— Niciodată nu m-a interesat politica, i-a răspuns acru însoțitorul de cămile. Singurul lucru pe care știu să-l fac e să muncesc și să dau de lucru altora, și oamenii mei au primit ordin să nu tragă decât în hoții la drumul mare. În felul ăsta, bandele

care sunt în conflict, că nu mai știu nici câte sunt, nici ce dracului vor cu atâtea omoruri, mă respectă și mă lasă-n pace, căci știu că pot fi un dușman periculos.

— Și nu-ți pasă că fanaticii omoară oameni nevinovați? a întrebat Gacel Mugtar. Transformă lumea într-un infern.

— Îmi pasă... a răspuns celălalt cu vădită sinceritate. Și încă cum! Dar ce pot să fac eu, când nici măcar marile puteri nu reușesc să evite asta? De cincizeci de ani de când cutreier deșerturile astea nesfârșite, am învățat că sunt mult mai puțin periculoase decât creierul extrem de mic al unui fanatic, și dovada e că Sad al Mani a omorât mai mulți oameni în jumătate de an decât Sahara în jumătate de secol.

— Sad al Mani n-o să mai omoare pe nimeni niciodată.

Kafir Tarak l-a privit pieziș pe interlocutorul său, derutat nu numai de cuvintele lui, ci și de convingerea cu care le pronunțase.

— Ce-ai vrut să zici cu asta?

— Ceea ce-am zis.

— S-a întors în Canada?

— Nu s-a întors nicăieri.

— E mort?

— Destul de mort.

— De unde știi?

— L-am omorât eu.

Însoțitorul de cămile fusese întotdeauna un om zgârcit la vorbă, dar de data asta zgârcenia a fost absolută, căci a rămas un timp năucit, de parcă l-ar fi lovit cineva cu leuca în cap. La urmă, după ce și-a dres glasul de câteva ori, a întrebat aproape admirativ:

— Vrei să-mi spui că ești unul dintre justițiarii din *ettebel*?

Văzând că celălalt confirmă, s-a scărpinat în cap și iar n-a mai știut ce să spună, așa că s-a ridicat în picioare, a ocolit salcâmul și

s-a oprit în fața interlocutorului său, aparent cu intenția de a-l studia, de parcă ar fost vorba de o ființă de pe altă planetă sau de o specie necunoscută de animal.

— Câți oameni ai omorât? a reușit să întrebe.

— Mai mulți decât aș fi dorit și mai puțini din câți ar fi meritat.

— Nu știu cine-au fost ceilalți, dar capra asta râioasă de Sad al Mani cu siguranță o merita. Cum ai dat de el? Dacă ai fost după el la Adrar des Iforas, ai avut noroc cu carul, căci cunosc bine zona aceea și e un labirint tare încurcat.

— Nu, n-am dat de el în Adrar... a spus Gacel Mugtar, apoi a prelungit pauza mai mult decât ar fi trebuit, conștient de efectul pe care urma să îl aibă cuvintele lui. Am dat de el la nunta fetei tale.

— Ce-ai spus? a bălmăjit indignat însoțitorul de caravane ducând mâna la *gumia*²¹ pe care o avea la centură. Retrage-ți cuvintele, altfel îți scot mațele, oricât de justițiar al *ettebel-ului* ai fi tu!

— Îmi pare rău, dar nu pot s-o fac, pentru că ăsta-i adevărul... a spus tuaregul, apoi i-a făcut semn să se așeze lângă el, fiindcă știa că avea să simtă nevoia. Fanaticii care după părerea ta te respectă atât de mult, cuscrul tău Mulay Massuri și bunul tău prieten imamul Songo Babangasi, s-au folosit de tine în modul cel mai josnic, pe care nimeni nu și l-ar fi putut imagina...

În continuare i-a povestit pe scurt ce s-a întâmplat în timpul nunții fetei lui, fără să intre în amănunte legate de metodele brutale pe care s-a văzut obligat să le folosească pentru a obține de la canadian numele colaboratorilor săi. Când a terminat, l-a bătut cu afecțiune pe braț pe nefericitul căruia părea că-i căzuse tot cerul

²¹ Pumnal ușor încovoiat folosit de mauri (în ar., în orig.).

în cap.

— Îmi pare rău... a spus.

N-a primit niciun răspuns, căci Kafir Tarak se simțea atât de umilit, încât i-a fost imposibil să reacționeze, și și-a întors capul de teamă să nu-i scape vreo lacrimă, nelalocul ei la unul dintre cei mai curajoși însoțitori de caravane din Sahara.

— Așa se poartă extremiștii, care sunt capabili să pună ideologia mai presus de orice alt concept, a adăugat după o clipă Gacel Mugtar. Dacă îl trădează pe Dumnezeu, nu trebuie să ne surprindă că își trădează prietenii și chiar familia. E ca o boală pentru care nu s-a găsit niciun leac.

— Tu l-ai găsit.

— Te înșeli; să-i omori nu e un leac, ci doar o soluție. E drept că lichidează bolnavii, dar nu și boala.

— În cazul ăsta, o să-i omor pe bolnavi, ca să împiedic boala să se mai extindă.

— Mi se pare just, și dacă ți-am spus ceva ce știam că o să te supere am făcut-o pentru că știu că, dacă o să-l omori tu pe Mulay Massuri, o să ai probleme cu ginerele tău, iar dacă o să-l omor eu pe Songo Babangasi, o să am probleme cu *imajenghan-ii*, a spus tuaregul și a întins palmele ca și când ar fi vrut să arate că nu ascunde nimic în ele, adăugând: Prin urmare, cel mai logic ar fi...

„Grăsanul care juca șah” era unul dintre puținii grășani cu gușă din Kidal, probabil pentru că stătea ore întregi tolănit într-un fotoliu în cafeneaua sa, ca un păianjen enorm în așteptarea unui naiv dispus să-și piardă câțiva franci, provocându-l să joace.

În oraș nu prea mai erau naivi pe care să nu-i fi jumulit de bani, așa încât n-a ezitat să le arunce unul dintre cele mai seducătoare zâmbete ale sale celor doi străini care se apropiau, în timp ce le arăta tabla de șah:

— Vă tentează?... O mie de franci partida.

— Nu prea știm să jucăm... s-a scuzat Omar el Khebir. Dar proprietarul băii publice ne-a spus că ne-ai putea face rost de niște acte.

Burtosul acela asudat a șovăit un pic, a aruncat o privire neliniștită în jur, și-a trecut degetul arătător peste capul regelui de alb de parcă descoperise tocmai atunci un fir de praf, și la urmă a spus plictisit:

— Dacă e să vorbim de „hârtii”, unul din voi trebuie să plece.

— Dar subiectul ne interesează pe amândoi.

— Eu o să vorbesc doar cu unul...

— De ce?... a intervenit Yusuf, vădit deranjat.

— Pentru că dacă vorbesc cu unul din voi și îl ia gura pe dinainte, cuvântul meu e la fel de valabil ca al lui, pe când dacă vorbesc cu amândoi și vă ia gura pe dinainte, cuvântul meu e valabil doar pe jumătate, a spus zâmbind mefistofelic, după care a întrebat: Am fost destul de clar?

— Sigur că da.

— În cazul ăsta, ia-o din loc, a spus și a făcut o scurtă pauză. Apoi a adăugat cu emfază: Măgarul poate să rămână.

Omar el Khebir i-a făcut un semn tacit fostului său adjunct că ar fi bine să facă ce i se spune și s-a așezat de partea cealaltă a mesei, în timp ce-i trăgea una în cap măgarului, strigându-i să stea în picioare și să nu atragă atenția cu vreuna din figurile lui.

— Frumos animal... a spus jucătorul de șah.

— Mai mult animal decât frumos, și încep să mă satur de el, i-a răspuns el repede. Ce zici de actele alea?

— Dacă ați fi malieni, aș putea să vă fac rost, dar după accent deduc că sunteți nigerieni, libieni sau ciadieni, și asta complică lucrurile, pentru că o femeie ne-a spus că taică-său a venit la oraș

cu un camion în care se urcaseră și doi dintre mercenarii care i-au masacrat pe senaudiți.

— Și tu ai crezut-o?

— Ceea ce cred sau nu cred eu are importanță doar atunci când mut una dintre piesele astea, dar ce știu e că îi împușcă pe loc pe cei care-i ajută pe acești mercenari.

— Plătim bine.

— Gloanțele de care are nevoie un pluton de execuție nu costă mult, și în cazul meu nu s-ar irosi, căci din pricina constituției mele m-ar nimeri până și un orb, a spus, în timp ce nega de câteva ori din cap, de parcă ar fi vrut ca posibillii martori să vadă clar că refuză orice fel de afacere, după care a adăugat, vorbind mai încet: N-aș risca să vă fac rost de acte și nici nu cunosc pe nimeni dispus s-o facă, dar știu pe cineva care are nevoie de mercenari.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Că dacă din întâmplare ați fi mercenari, lucru pe care eu nu-l știu și prefer să nici nu-l știu, aș putea să vorbesc cu un prieten care ar fi interesat să vă contracteze serviciile. În schimbul anumitor „servicii”, oricare ar fi ele, că nici asta nu mă interesează, o să vă plătească bine și o să vă ajute să ieșiți din oraș. Am fost destul de clar? a repetat de parcă ar fi fost vorba de un tic verbal.

— Foarte clar.

— În cazul ăsta, întoarce-te pe înserat, dar să nu te apropii de mine și nici să nu mă saluți. A făcut un gest imperativ cu mâna, arătându-i că poate pleca cât mai repede, și a adăugat: Dacă prietenul meu vrea să lucrezi pentru el, o să-i spun cine sunteți; dacă nu, vă doresc mult noroc, pentru că o să aveți nevoie de el.

Omar el Khebir i-a smuls măgarului nebunul în care își înfipsea dinții, l-a pus la locul lui pe tabla de șah, apoi s-a ridicat și a traversat piața, simțindu-se mai vulnerabil ca niciodată.

Felul de a vorbi și de a se comporta al grăsanului ăluia morocănos l-a făcut să se gândească din nou că umblă aiurea printr-o zonă în care viața lui atârna de un fir de păr, și că era de ajuns ca oricare dintre trecători să-l arate cu degetul ca „suspect de terorism”, pentru ca o mulțime avidă de sânge, și mai ales de sânge străin, să tabere pe el fără să-i dea măcar posibilitatea să se apere.

În Kidal, ura de rasă, naționalistă, politică și religioasă erau atât de vizibile, că nici măcar nu era nevoie de o scânteie ca focul să se aprindă, căci ardea în fiecare colț al fiecărei case.

Geamul murdar al vitrinei birtului plin de aburi și de fum ce se ridica la un colț de stradă reflecta încețoșat imaginea tragicomică a unui bărbat cu urechi enorme, ras în cap, slăbănog, încercănat și îmbrăcat așa de ridicol și de nepotrivit, încât l-a apucat rușinea.

A tras o înjurătură printre dinți la gândul că îi venise ideea aceea tâmpită să se spele și, cu toate că era adevărat că pentru prima dată după multă vreme trecuse o zi întreagă fără să se scarpine sau să se caute de păduchi și căpușe, la fel de adevărat era că asta îl costa mult prea mult.

Întotdeauna fusese un războinic tuareg, renegat sau nu, așa că imaginea lui trebuia să corespundă unei personalități care acum părea că se diluase odată cu bucata de săpun cu care se spălase, așa că mai spera doar că renumitul său curaj să nu se fi înecat împreună cu nenumărații săi paraziți.

Yusuf a încercat să se apropie de el, dar a luat-o în altă direcție, în timp ce îi făcea semne imperative să stea cât mai departe de el, până au ajuns la un colț izolat unde, după ce s-au asigurat că nu sunt urmăriți, i-a relatat pe scurt conversația cu grăsanul cu gușă.

— Ne întoarcem în piață pe înserat... a spus în loc de concluzie. Dar fiecare separat.

— Și dacă ne întinde o capcană?

— Am mai căzut noi într-o capcană ca asta când s-au răsculat libienii împotriva lui Gaddafi, i-a amintit. De-atunci n-am făcut decât să încercăm să scăpăm din ea, dar știm amândoi că putem fi prinși în orice moment.

S-au despărțit cu senzația amară că ajunseseră la capătul lungului drum pe care-l aleseseră când au hotărât să intre în slujba răposatului dictator, admitând cu fatalismul caracteristic profesiei lor riscante că cine acceptă să omoare pentru bani trebuie să accepte și să fie omorât pentru bani.

Dacă jucătorul acela de șah atât de nedemn de încredere îi vindea autorităților, extremiștilor, tuaregilor sau unor prieteni ai senaudiților, nu făcea decât să le plătească cu aceeași monedă.

Fiecare și-a ales un loc în care să se odihnească sau să se gândească la ceea ce părea să se transforme în sfârșitul îndelungatei lor evadări, și când zăpușeala s-a mai potolit s-au întâlnit din nou în piață.

Grăsanul stătea în același loc și aproape în aceeași poziție, dând impresia că nu se mișcase nici ca să meargă la closet, concentrat asupra jocului cu un bătrân cu barbă de țap, iar când i-a văzut n-a făcut decât să întindă mâna și să miște o tură cu un calm studiat.

N-a mai ridicat deloc capul, ceea ce l-a făcut pe Omar el Khebir să presupună că nu reușise să vorbească cu cel interesat să angajeze mercenari, dar când se pregătea să plece din piață s-a apropiat de ei un om cu o țigară în mână și le-a cerut un foc.

Când i-a răspuns că nu are, necunoscutul a spus doar atât:

— Păi, dacă o iei pe strada din stânga ta, când ajungi la cișmea o să întâlnești pe cineva care o să-ți spună unde poți să-l găsești.

După aceea s-a întors și s-a apropiat de celălalt trecător, rugându-l să-i dea un foc.

Omar el Khebir a luat-o pe strada pe care i-o indicase necunoscutul, Yusuf l-a urmat la o distanță prudentă, și când au ajuns la o cișmea ruginită din care probabil că nu mai cursese apă de ani de zile, o bătrână zbârcită le-a arătat o poartă întredeschisă ce dădea într-o curte plină de vechituri.

Au intrat și s-au trezit față în față cu patru bărbați cu niște AK-47 strălucitoare îndreptate spre ei, iar aceștia i-au băgat într-o casă veche din chirpici, cu acoperiș de paie, în fundul căreia era o scară ce cobora într-un subsol adânc, cu pereți acoperiți aproape în întregime cu hărți ale regiunii, ce aveau pe ele o infinitate de semne și inscripții.

Le-au indicat fără o vorbă să ia loc fiecare la câte un capăt al mesei, așa încât Omar el Khebir și fostul său adjunct s-au resemnat cu ideea că-și vor găsi sfârșitul sub pământ, deși întotdeauna fuseseră convinși că se va întâmpla sub soarele deșertului.

După o tăcere încordată, cel care părea să fie comandantul grupului, un hausa cu nas acvilin și ochi de bufniță, a întrebat:

— Carevasăzică, sunteți mercenari? Văzând că cei doi aprobă mut, a adăugat pe un ton zeflemitor: Cu cămășile astea colorate și pălăriile astea ridicole, nu mi-aș fi imaginat în veci! Puteți s-o demonstrați?

— Și cum ai vrea s-o facem?... a întrebat pe un ton cam agresiv Omar el Khebir. Nimeni nu-ți dă un carnet de mercenar.

— Foarte ușor!... a răspuns celălalt cu o duritate alarmantă. Vreau să angajez doar pe unul dintre voi, așa că cel care-l va omorî pe celălalt va demonstra că e un profesionist care nu discută ordinele.

— Și cine pe cine va trebui să omoare?

— Puteți să trageți la sorți, a spus hausa cu naturalețe. E nevoie doar de o monedă.

— Nu mi se pare corect... a protestat Yusuf vădit deranjat. Așa cum ai spus, suntem mercenari, suntem de mulți ani împreună și, dacă a sosit momentul să se decidă care din noi e mai bun, n-ar trebui să fie o amărăță de monedă cea care o decide.

— De acord! a spus extremistul cu ochi de bufniță, de parcă acela ar fi fost răspunsul pe care îl aștepta. Cum v-ar plăcea să muriți?

— Hotărăște tu.

Cel în cauză le-a făcut semn tovarășilor săi să se apropie, au sușotit câteva minute, și când s-a întors spre ei l-a obligat pe Omar el Khebir să întindă mâna, i-a pus ceva în palmă și i-a strâns-o cu putere.

Apoi a făcut același lucru cu Yusuf, în timp ce spunea:

— Se spune că în meseria voastră cel care șovăie cel mai puțin atunci când trebuie să tragă e cel mai bun... E-adevărat?

— S-ar putea să nu fie cel mai bun, dar sigur e cel care are cele mai multe șanse să ajungă la bătrânețe, i s-a răspuns ironic. Cu toate că, după cum o spune și cântecul acela faimos: „Dacă ai ajuns la bătrânețe, înseamnă că n-ai fost un bun mercenar”.

— Mai aveți destul până să ajungeți bătrâni, adică mai aveți încă timp să demonstrați de ce sunteți în stare... a spus hausa, apoi a făcut o scurtă pauză, cu intenția de a mări tensiunea între cei ce trebuiau să se înfrunte: În momentul în care o să lovesc masa, primul care își încarcă arma și îl lichidează pe celălalt e angajat. S-a întrerupt din nou, pentru ca apoi să-i avertizeze: Și nu uitați că aveți doar un cartuș fiecare și noi suntem patru, cu alte cuvinte, să nu vă treacă prin cap să ne luați drept idioți.

— Nici nu ne-am gândit la așa ceva...

Unul dintre acoliții lui a pus un revolver descărcat în fața lui Omar și altul identic în fața lui Yusuf.

— Sunteți prieteni buni? a vrut să știe hausa – o întrebare nepotrivită pentru momentul acela.

— Uneori da, alteori nu.

— O să vă pară rău de ce-o să faceți?

— Unuia probabil că da, și celuilalt probabil că nu, pentru că, mort fiind, n-o să-i mai pară rău de nimic.

— Vă văd destul de liniștiți, în ciuda faptului că puteți ieși de aici cu picioarele înainte, a bălmăjit extremistul, pe care părea să-l irite puțin atitudinea lor aparent nepăsătoare.

— Îmi închipui că n-o să fiți atât de tâmpiți încât să ne scoateți cu picioarele înainte, a răspuns Omar el Khebir cu o totală lipsă de respect. Dacă vrei să urci un cadavru pe o scară așa de înclinată, e mult mai practic s-o faci cu capul înainte. Apoi a zâmbit aproape disprețuitor și a spus: În felul ăsta cadavrul sângerează mai puțin.

— Văd că ești foarte curajos. Chiar așa de sigur ești că o să rămâi în viață?

— Nu, pentru că Yusuf e mai bun țintaș ca mine. Dar la ce te-ai așteptai? Să ne vezi tremurând? Ai angaja pe vreunul care ar începe să tremure înainte să moară?

— Bănuiesc că nu.

— Atunci, lasă-te de prostii și hai să terminăm odată cu asta!

Bărbatul cu nas acvilin părea să se fi supărat, a dat să spună ceva, dar apoi s-a gândit mai bine și s-a mulțumit să lovească în masă cu țeava pistolului...

Omar el Khebir și fostul lui adjunct s-au privit cu o stăruință aproape obsesivă.

Mulay Massuri obișnuia să spună că la aceeași oră la care cuscrul său Kafir Tarak cumpără cămile el cumpără oameni și, cu toate că această frază nu era tocmai conformă cu realitatea, un strop de adevăr tot avea în ea.

Asta pentru că primul lucru pe care-l făcea în fiecare dimineață era să se așeze în balconul care dădea în spatele casei, de unde se vedea un mic teren de sport în care cincizeci de băieți se antrenau deja de două ore.

Să doteze cu vestiare, dușuri și o sală modestă de sport un teren pe care nu crescuse vreodată măcar o buruiănă amărâtă era una dintre cele mai importante investiții pe care le realizase în viața lui descurcărețul Mulay Massuri.

Într-una din călătoriile sale prin Europa a descoperit că fotbalul s-a transformat dintr-un simplu sport într-o afacere bănoasă, care producea milioane și îi atrăgea ca pe muște pe bogați, pentru că „materia primă” se găsea pretutindeni.

Ca să găsești aur, un diamant bun, un smarald sau un safir este absolut necesar să investești un capital important într-o țară cu condiții geologice adecvate, dar pentru a descoperi un băiat capabil să dea cu piciorul într-o minge și pentru care un milionar rus excentric, un șeic arab pedant sau un om de afaceri european ambițios plătea de o sută de ori mai mult decât pentru orice diamant, nu era nevoie decât de un teren gol, un băiat și o minge.

Chiar din momentul în care băiatul semna un contract aproape indescifrabil, se angaja la Școala Massuri pe o perioadă de douăzeci de ani și primea în schimb antrenament, mic dejun, prânz

și promisiunea că o să i se dea zece la sută din cât va încasa stăpânul său în ziua în care se va hotărî să-l vândă.

În general, perioada de ședere în clubul-școală nu depășea șase luni, timpul de care avea nevoie antrenorul ca să-și dea seama dacă băiatul promite să devină o stea sau e doar un neisprăvit a cărui destinație finală erau, și asta cât mai repede, minele de natron ori drumul spre cacao.

Din cauza acelei palete de opțiuni de viitor atât de limitate – să-și rupă spatele cărând plăcile de natron sau să-și taie o mână desfăcând fructul de cacao –, băieții își dădeau duhul pe teren, mai ales când li se arătau reviste cu jucători de origine la fel de umilă ca a lor, care acum aveau case luxoase, mașini sport și fete frumoase ce umblau după ei cu chiloții în mână.

Africa devenise marea carieră a fotbalului european, și în cazul câtorva dintre echipele ei cele mai prestigioase, aproape jumătate din lot provenea de pe continentul negru, deși de multe ori să-ți dai duhul pe teren nu te ajuta decât să treci de la o echipă de liga a treia la alta identică și să sfârșești prin a parca mașini în vreun oraș nenorocit.

Ca în orice afacere de vânzare-cumpărare, piața stabilă a regulilor, dar cu trecerea timpului s-a demonstrat că investițiile în viitori „gladiatori” ai vremurilor moderne erau mult mai rentabile decât cele la bursă.

Mali a văzut născându-se jucători de talia lui Keita, Tigana, Kanoute sau Diarra și, cu toate că până atunci Mulay Massuri nu descoperise un diamant autentic, din acelea de pe urma cărora puteai să câștigi o avere, conta pe jumătate de duzină de tineri promițători, care-i dădeau speranțe, în special un portar subțirel cu reflexe de mângustă.

Îi plăcea să vadă cu câtă abilitate apăra un penalty, și tocmai

asta făcea în dimineața în care ceva a strălucit preț de o zecime de secundă de cealaltă parte a terenului; aproape brusc, a simțit o durere insuportabilă în piept și nici măcar n-a mai avut putere să ducă mâna la rană.

Portarul a fost cel care, după două penalty-uri, și-a dat seama că președintele clubului său era mort.

Songo Babangasi s-a trezit la aceeași oră ca de obicei, s-a dus la baie ca de obicei, și-a făcut rugăciunea ca de obicei și s-a îndreptat spre sufragerie ca să-și ia micul dejun ca de obicei, dar de astă dată nu a dat de bătrâna servitoare ca de obicei, ci de ultima persoană cu care ar fi dorit să dea ochii pe lumea asta, și care imediat i-a spus pe un ton sec:

— Stai jos!

L-a ascultat din două motive: unu, pentru că ar fi fost inutil să n-o facă, întrucât intrusul avea o armă; și doi, pentru că îi tremurau picioarele în așa hal, încât dacă nu s-ar fi așezat, s-ar fi prăbușit fără să poată face măcar un pas.

— Unde e Abuya? a întrebat cu un firicel de voce.

— Cineva a avertizat-o că ar fi bine să nu vină azi.

A urmat o lungă tăcere, pentru că imamul nu știa ce să spună și Kafir Tarak se uita la el de parcă tot nu-i venea să creadă că acel „slujitor al Domnului”, pentru care ar fi băgat mâna în foc, avusese îndrăzneala să profaneze sfânta ceremonie a nunții fetei sale.

Căile Domnului i se păreau cu adevărat de nepătruns, dar aceea era atât de josnică, de sinuoasă și de abominabilă, încât refuza să accepte că Allah ar fi putut să aibă vreo legătură cu asta, spunându-și că probabil era chiar mâna Diavolului.

— De ce-ai făcut asta? a întrebat în cele din urmă.

— Pentru că m-a obligat.

— Cine?

— Sad al Mani.

— Minți! Blestematul ăsta de șobolan de cloacă nu cunoștea atât de bine obiceiurile noastre, și știu că tu ai organizat nunta, cu ajutorul lui Mulay, care de bună seamă și-a plătit vina.

— L-ai omorât?

— Nu eu, dar în cazul ăsta e ca și cum aș fi făcut-o. Dacă te grăbești puțin, poți să-l ajungi din urmă și să intrați împreună în iad.

— Eu n-am s-ajung niciodată în iad, pentru că Allah înțelege lupta mea și o binecuvântează.

— Dacă mai spui o asemenea blasfemie o să te trimit înainte de soroc, să vezi dacă-i așa... l-a avertizat celălalt, care părea foarte hotărât să facă întocmai. Cu alte cuvinte, limitează-te să dai răspunsuri, pentru că fiecare răspuns corect îți va cumpăra câteva secunde în plus de viață. Unde e egipteanul?

— Care egiptean?

— Dentistul care-l trata pe Sad al Mani.

— E mort.

— Nu te-am întrebat de sănătatea lui, pentru că sunt sigur că ați trimis pe cineva să-l omoare. Te întreb unde e îngropat.

— În vreun loc din deșert, bănuiesc. Oamenii lui Sad al Mani l-au luat.

— Păi, dacă sunt la fel de nepricepuți ca atunci când ar fi trebuit să-și apere șeful, într-o zi cadavrul lui o să iasă din mormânt, i-a răspuns ironic însoțitorul de caravane, deși era clar că n-avea chef de glume, așa că a schimbat imediat tonul și a întrebat: Ce crezi că i s-a întâmplat canadianului ăsta sărit de pe fix?

— Habar n-am... a răspuns imamul, și după cum a spus-o părea că e adevărat. Jur că nu știu ce s-a putut întâmpla în noaptea aceea, că parcă s-a deschis pământul și-a înghițit furgoneta.

— Și așa a și fost, i-a răspuns celălalt calm. Mai mult sau mai puțin! Și, ca să nu pleci de pe lumea asta ca un ignorant, te asigur că e mort.

— Asta e de la sine înțelese.

Acum s-ar fi putut crede că Kafir Tarak se bucura de ceea ce urma să spună, pentru că a zâmbit larg când a adăugat:

— Cu toate astea, și dat fiind că puțini știu că nu mai e printre noi, nimeni n-o să se mire că înainte să dispară a comis o crimă abominabilă, care îi va indigna pe toți locuitorii din Kidal.

Chipul lui Songo Babangasi devenise cenușiu aproape din prima clipă, dar acum părea că până și părul începe să-i încărunțească, ceea ce, din câte se spune, se întâmplă când o persoană trece prin niște momente de panică insuportabilă.

— Ce fel de crimă?

— Una care va face ca memoria sa și cea a adepților săi să fie urâtă în vecii vecilor...

În timp ce vorbea, însoțitorul de caravane a scos din buzunar o bucată de hârtie pe care era desenată o frunză de arțar, și a pus-o în fața imamului.

— Recunoști simbolul ăsta? a întrebat, și cum celălalt nici măcar nu îndrăznea să răspundă, l-a lovit de câteva ori cu degetul, accentuând: E semnătura pe care obișnuia s-o lase animalul ăla nenorocit când organiza un masacru, și să nu-mi spui că nu știi.

Imamul n-a avut încotro și a dat din cap afirmativ, și n-ar fi exagerat să spunem că nu mai avea putere să facă altceva.

— Știi, îngăduiai și bănuiesc că îl și felicitai... a continuat Kafir Tarak, despre care nu se putea ști dacă se simțea mai mult indignat decât abătut din pricina situației dificile cu care se înfrunta. Cum aveai curajul să te uiți în ochii copiilor care veneau să-ți sărute mâna, știind că poate în ziua următoare urmau să fie sfărtecați de

un asemenea animal?

— Triumful adevăratei credințe implică sacrificii.

— Întotdeauna când sacrificății sunt alții...

— Eu sunt dispus să mor pentru credința mea.

— Te-ai trezit cam târziu!... i-a răspuns celălalt. Cu un picior în groapă, aspiți să devii martir și te asiguri că vei reuși, dar nu spre marea glorie a celor în care crezi, islamismul extremist al degenerațiilor ca Sad al Mani, ci spre marea glorie a acelor în care nu crezi, a islamismului pașnic și milostiv pe care-l predica Mahomed.

Acum imamului nu-i tremurau numai picioarele; îi fremăta tot corpul, pentru că mintea lui refuza să accepte ceea ce începea să intuiască:

— Nu te-nțeleg... a bolborosit el. Ce vrei să faci?

— Dar e evident, bătrânul meu prieten în care aveam atâta încredere; înainte să dispară definitiv, fără ca cineva să poată afla vreodată în ce colț de iad se ascunde, adoratul tău Sad al Mani va asasina cu sânge rece un marabu pe care toată lumea îl iubea pentru smerenia, bunătatea și nenumăratele sale sacrificii în folosul celor mai necăjiți dintre noi... a spus însoțitorul de caravane și a făcut o pauză melodramatică înainte de a întreba: Îți imaginezi cine-o să fie ultima lui victimă?

— Nu se poate!

— Ba se poate; ultima lui victimă cunoscută va fi iubitul și niciodată suficient preamăritul imam Baba Babangasi și, pentru a adăuga mai multă batjocură la nimicnicia lui, va avea nerușinarea să-și lase semnătura pe cadavrul celui ce va fi îngropat ca un om sfânt și la mormântul căruia vor veni să se roage toți cei ce urăsc violența și iubesc pacea... De data asta Kafir nu și-a putut ascunde satisfacția când a adăugat: Nu ți se pare o ironie fără margini? Nu

o să fii ținut minte pentru ceea ce ești, ci pentru ceea ce nu ești, cu toate că-mi imaginez că întotdeauna e mai bine ca pelerinii să îngenuncheze în fața unui sfânt fals decât a unui diavol adevărat.

Imamul părea acum absent, de parcă se afla deja pe lumea cealaltă, unde știa că va fi trimis dintr-un moment într-altul, și era imposibil să-ți dai seama dacă îl copleșea doar realitatea sfârșitului său imediat sau la asta se adăuga și ideea că va deveni imaginea a tot ceea ce detesta.

Ani la rând în care se văzuse obligat să-și măsoare cuvintele, să mângâie copiii sau să viziteze tabere de refugiați strângând mâinile unor bolnavi împruțiți și ale unor muribunzi scheletici care ar fi putut să-l molipsească cu bolile lor scârboase erau pe punctul de a se transforma într-un efort risipit fără rost acum, când cu o noapte înainte se dusesse la culcare știind că va fi urmașul lui Sad al Mani și un interlocutor legitim în momentul când vor începe negocierile cu Frații Musulmani.

Aceasta era fără îndoială o glumă cumplită a destinului, și refuza să creadă că dispariția lui ar putea aduce daune ireparabile cauzei pentru care luptase atâta. Viața lui avea să devină o farsă ce va dăinui secole de-a rândul, căci generații întregi de beduini vor veni să îngenuncheze în fața mormântului unui om sfânt, care dăduse exemplu de conviețuire pașnică și de iubire de aproape.

Nu a făcut decât să miște din nou capul, de parcă se transformatese într-o păpușă mecanică ce nu știa decât să nege, incapabil de vreo altă idee în afară de aceea de a refuza să accepte că cerul îi trimisese o pedeapsă atât de nemeritată.

În ceea ce-l privea, Kafir Tarak părea să ducă o luptă grea cu sine, pentru că pe de o parte se simțea satisfăcut de felul în care se răzbuna pe cel care îl jignise cu atâta nerușinare, și pe de alta îi repugna ideea de a apăsa pe trăgaci.

— De ce vreți să ne duceți spre această prăpastie?... a întrebat deodată pe un ton care îi vădea imensa amărăciune. De ce nu ne lăsați să trăim fiecare în pace cu credința noastră? Eu m-am considerat întotdeauna un bun credincios, dar acum mă năpădesc îndoielile, căci dacă a fi un bun credincios înseamnă să minți și să asasinezi, prefer să mă alătur însoțitorilor ălor de cămile animiști, care spun că credința nu e decât o povară inutilă ce naște conflicte și îngreunează bunul mers al caravanelor.

— Allah o să-i trăsnească pe toți necredincioșii.

— Dacă ar fi așa, nu înțeleg de ce s-a mai deranjat să-i creeze pe oameni, știind că va trebui să-i trăsnească pe toți cei care nici măcar n-au habar că există. Și cum cu cât vorbim mai mult despre toate astea, cu atât îi înțeleg mai bine pe însoțitorii ăia de cămile și încep să mă tem pentru credința mea, cel mai bine ar fi să terminăm odată pentru totdeauna.

A tras piedica armei, dar victimei sale părea să-i fi venit dintr-odată o idee strălucită, căci a ridicat mâna și a luat o carte de pe un raft.

— Așteaptă! a spus aproape plângând. Așteaptă o secundă, te rog. Uită-te la asta!

— Ce e?...

— Coranul.

— A trecut vremea să mai recurgi la Coran.

— Vreau să zic că nu e un Coran ca oricare, a răspuns celălalt grăbit. E un incunabul vechi de aproape șapte sute de ani.

Kafir Tarak s-a uitat la straniul exemplar legat într-o piele fină de miel scos din burta mamei lui înainte de a se naște și, cu toate că nu înțelegea mare lucru în materie de cărți, și-a dat seama că este o operă de artă, de o valoare pe care nu era capabil să o calculeze.

— De unde-l ai? a vrut să știe.

— Când parașutiștii francezi l-au obligat pe Sad al Mani să se retragă din Timbuktu, a luat cu el câteva cărți și documente dintre cele mai valoroase din bibliotecile de acolo și, cum atât el cât și Mulay au murit, eu sunt singurul care știe unde le-a ascuns. Dacă mă lași să trăiesc, o să-ți spun și o să fii foarte bogat, dar dacă mă omori, n-o să le găsească nimeni, și sunt considerate patrimoniu al umanității.

— Eu sunt suficient de bogat, și în plus mă doare în cot că niște cărți vechi sunt considerate patrimoniu al umanității, câtă vreme nu se consideră patrimoniu al umanității miile de copii care mor de foame în fiecare zi la mai puțin de cincizeci de kilometri de aici... Veteranul însoțitor de caravane a scos un soi de șuierat, ȕuguindu-și buzele, și a încheiat ce avea de spus cu un vădit dezinteres: Nu cred că merită, dar dacă insiști, pot să-ți dau ceva în schimbul acestei informații.

— Ce?... a întrebat condamnatul, întrezărind o speranță de a-și salva pielea.

— O oră.

— O oră?...

— O oră. Dacă-mi spui ce știi despre aceste cărți, îți promit că te mai las în viață o oră, deși asta ar însemna un deranj, căci mă așteaptă nevastă-mea. Dar dacă taci sau ce-mi spui nu mă convinge, terminăm în momentul ăsta și apuc să ajung la timp la masă.

— Dar o oră nu înseamnă nimic!

— Ești sigur? Mii de milioane de morți ar spune tot ce știu doar pentru simplul fapt de a mai trăi o oră... Sau mă înșel?

Auzind lovitura, Omar el Khebir și Yusuf s-au privit cu o stăruință aproape obsesivă, dar n-au făcut nimic.

Extremiștii erau atenți, ba s-ar putea spune chiar dornici să

termine odată cu perechea aceea de mercenari jechoși care păreau să nu ia în serios amenințările lor, dar curiozitatea era mai mare decât dorința de a-i împușca, așa încât au continuat să observe fiecare gest pe care-l făceau, pariind în mintea lor care din ei o să se hotărască să atace.

Dar atât Omar el Khebir cât și Yusuf stăteau în continuare fără să facă nimic.

Se uitau doar unul la altul aproape fără să clipească, de parcă s-ar fi transformat în stane de piatră, și când s-a auzit un zvâcnet destul de rapid s-a dovedit că nu era inima nici unuia dintre ei.

Au trecut aproape două minute.

Bărbatul cu ochi de bufniță a început să se neliniștească, dar când unul dintre tovarășii săi, cel căruia îi bătea într-adevăr inima de-i sărea din piept din pricina emoției necontrolate, a ridicat arma cu gura țevii la o palmă de tâmpla lui Yusuf, i-a făcut semn să aștepte.

A trecut un minut lung.

Apoi altul.

Adversarii se observau impasibili.

În cele din urmă, hausa nu s-a mai putut abține și a început să bolborosească:

— Dar ce faceți? Vă iubiți așa de tare că nu sunteți în stare să vă omorâți? Dacă e vorba de dragoste, vă îngropăm împreună.

În momentul acela, Omar el Khebir a catadicsit să ridice capul, și întorcându-se puțin spre el i-a aruncat o privire lungă și umilitoare.

— Și tu ce faci, imbecilule?... a întrebat pe tonul cel mai dur de care s-a simțit în stare. Ne-ai luat drept tâmpiți? Cum ai vrea să ne omorâm dacă armele sunt de calibru treizeci și opt și gloanțele de patruzeci și patru? Ce așteptai să facem, cretinule? Să ne-aruncăm

cu gloanțele-n cap?

— Blestemați pui de cățea!... a exclamat îndată celălalt, râzând. Deci chiar sunteți buni în meseria voastră!

— Nu e nevoie să fii bun ca să cunoști calibrul unui glonț când îl pipăi.

— Majoritatea soldaților nu le recunosc.

— Un bun soldat e în stare să demonteze, să monteze din nou și să-și încarce arma legat la ochi, dar reușește s-o facă pentru că folosește mereu ce-i dă armata. Noi însă suntem obligați să folosim ce-avem și trebuie să le recunoaștem orbește, inclusiv muniția, a zis, apoi a lăsat glonțul pe masă în timp ce spunea printre dinți: Și să terminăm cu asta odată pentru totdeauna; aveți nevoie de oameni sau nu?

— Avem, i s-a răspuns sincer.

— Bine!... În cazul ăsta sunt câteva lucruri care trebuie să rămână foarte clare; noi nu facem asta în numele unei ideologii, fie ea politică, socială sau religioasă, dar executăm orice ordin, oricât de dur ar părea, cu excepția celui de-a ne sinucide, pentru că mi se pare stupid să ne irosim atâta experiență reducând-o la a trage de inelul unei grenade de mână.

— Pentru asta avem martiri, l-a liniștit cel care se așezase vrând parcă să discute termenii unui contract special. Eroii noștri știu că datorită grandorii sacrificiului lor vor zbura direct în rai, dar din nefericire nu știu cum se pune o mină antitanc la locul potrivit.

— Noi nu avem spirit de eroi și nici de martiri. Ne limităm să facem ce ni se comandă, și știm foarte bine să punem o mină antitanc.

Hausa cu ochi de bufniță a ordonat oamenilor lui să-i lase singuri și în momentul în care au dispărut în partea de sus a scării, a spus:

— Știu că asta e o întrebare foarte grea, dar jur pe Allah că răspunsul nu va ieși de aici... Părea că îi era într-adevăr greu s-o facă, dar la urmă s-a hotărât să întrebe: Faceți parte din grupul care a devastat tabăra senaudiților, cel pe care-l comanda Omar el Khebir?

— Eu sunt Omar el Khebir.

Cel care pusese întrebarea aceea compromițătoare a rămas ținut locului, și i-a trebuit o vreme până să scoată un ușor fluierat și să spună:

— Dacă mi-ați fi spus asta înainte, am fi evitat tot circul ăsta.

— N-ai întrebat și, cum cred că-ți dai seama, nu e ceva ce se poate trâmbița, căci dacă cei care vor să ne omoare s-ar așeza în șir indian, ar înconjura orașul.

— Și ce simți?

— O oarecare îngrijorare, pentru că la cât de scumpe sunt gloanțele, ne-ar costa economiile de-o viață să-i omorâm pe toți, a spus Yusuf pe un ton plin de ironie.

— Doar Allah hotărăște când trebuie să moară un om, a spus jihadistul sentențios.

— Partea proastă e că de multe ori hotărăște dintr-odată și fără să se gândească... a zis Omar el Khebir, care părea că încet, încet, își redobândește încrederea în sine, cu toate că uitându-se la cât de ridicol arăta Yusuf, părea să se vadă pe sine reflectat în vitrina birtului. Și acum, când știi cine suntem și de ce suntem în stare, mi-ar plăcea să mă lămurești ce aștepți de la noi și cât ne vei plăti.

— De plată n-o să vă plângeți, dar trebuie să așteptăm, pentru că cel care hotărăște e rănit.

— Sad al Mani?... a întrebat Omar el Khebir, iar când celălalt a aprobat printr-un gest aproape imperceptibil, a insistat: Ce i s-a întâmplat?

— S-ar părea că a fost împușcat, dar e în afara oricărui pericol, a spus hausa și s-a ridicat în picioare, vrând să arate că acordul e încheiat. Curând o să trecem la acțiune și o să fie greu, pentru că necredincioșii ăștia sunt ca scorpionii: atacă atunci când te aștepți mai puțin. L-a lovit prietenos pe umăr pe Omar și a conchis cu un nesperat umor: Aici vă puteți odihni în siguranță, dar te sfătuiesc să fii cu ochii pe măgarul ăsta care te urmărește peste tot, pentru că s-ar putea să fie un Zebra deghizat...

Vestea morții mult-iubitului imam Baba Babangasi de mâna detestatului Sad al Mani, care pentru a se arăta și mai batjocoritor avusese nerușinarea să-și lase semnătura la locul crimei, i-a indignat pe majoritatea locuitorilor unui oraș și-așa suficient de bătut de soartă.

La căldura insuportabilă, la război, la secetă, la foamete, la SIDA și la celelalte epidemii, s-a mai adăugat și cruzimea nesăbuită a unui străin afurisit, care părea hotărât să distrugă puținele lucruri bune ce mai rămăseseră în Kidal, așa încât nimănui nu i s-a părut ciudat că se produsese tulburări și că cineva, niciodată nu s-a știut cu exactitate cine, se hotărâse să facă dreptate cu mâna lui, făcându-le de petrecanie cizmarului Shalim și bărbierului Bachar, care întotdeauna fuseseră considerați simpatizanți ai jihadiștilor.

La fel cum se întâmpla în Siria, Libia, Tunisia, Egipt și în alte țări musulmane, societatea din Kidal se împărțea între cei care omorau dintr-un motiv și cei care omorau din altul, opus acestuia, cu toate că în fond motivul pentru care omorau continua să fie interpretarea personală a cuvintelor unui profet a cărui primă poruncă fusese totuși foarte clară: toți discipolii săi aveau obligația să fie uniți în jurul învățămintelor sale.

Cu toate acestea, în jurul învățămintelor sale se crease un cerc închis, și era evident că fiecare le interpreta prin prisma intereselor sale.

Văzând că, după toate semnele, vânătoarea de fanatici rămânea deschisă pe o perioadă nedefinită, cincizeci de locuitori din Kidal dornici să rămână cu capul pe umeri s-au grăbit să fugă în

apropiata Algeria, dar, ca și cum ar fi vrut să compenseze numărul jihadiștilor care au optat să plece, alți cetățeni ce se ținuseră departe de Kidal de teama acestor jihadiști s-au hotărât să se întoarcă, în speranța că nu vor mai trăi tot timpul cu frica de a auzi bubuitul unei explozii care poate le sfârtecase pe cineva din familie.

Experiența a demonstrat că violența unui război în care se cunoștea atât identitatea prietenului, cât și a dușmanului, era mai suportabilă decât tensiunea continuă a unei amenințări teroriste, pentru că teama de necunoscut a fost întotdeauna cea mai greu de suportat dintre temeri.

La rândul său, Suilem Balade, peste măsură de mâhnit, a trebuit să se înarmeze cu mult curaj ca să-i spună soției sale tot mai bolnave că bunul ei prieten și sfătuitor, Songo Babangasi, fusese asasinat, văzându-se obligat s-o mintă pentru prima dată simulând o durere și o tristețe pe care nu le simțea.

Scriitorul se temea că dacă îi mărturisea Ghaliei Mendala că cel care o ajutase de atâtea ori în timpul crizelor sale, și pe care fără îndoială îl făcuse părtaș al unor trăiri foarte intime, era în realitate un terorist, un asasin și un farsor, nu și-ar fi revenit nicicând de pe urma unei lovituri atât de neașteptate și de zdrobitoare.

Era mai bine să își ducă puținele zile care îi mai rămăseseră imaginându-și că în clipa când Allah o va chema la el, acel „slujitor al Domnului” o va aștepta să-i deschidă larg, așa cum merita, porțile raiului.

Cu toate acestea, n-a putut evita ca sensibila femeie să sufere o înrăutățire vizibilă a stării sufletești și-așa depresive, nu numai din pricina pierderii celui care o consolase în timpul vieții, ci și pentru valul nedrept de nenorociri ce continua să se abată asupra orașului în care se născuse și în care avea să fie înmormântată foarte

curând.

— Până când o să-și mai reverse jihadul cruzimea asupra celor mai slabi? a întrebat pe un ton de vădită disperare. Lichidează sute de nevinovați pentru fiecare vinovat care a fost eliminat, și cheltuiește de o mie de ori mai mult pe armele cu care luptă împotriva presupușilor săi dușmani decât pe alimentele cu care ar putea pune capăt suferințelor celor pe care-i consideră prieteni.

— Nu mai e mult până o să dispară... i-a răspuns soțul ei, convins de ce spunea. Oricât de mult s-ar strădui șefii lor, plini de idei învechite, să continue să-i țină pe tineri în ignoranță, noile generații o să înceapă să înțeleagă că extremismul lor anacronic e un drum fără viitor. La fel cum în Evul Mediu creștinismul a trecut de la tortură și arderea ereticilor la o Renaștere artistică și culturală bruscă și splendidă, noi musulmanii vom trece de la a asasina fetețe doar pentru simplul fapt că merg la școală la niște vremuri noi de progres, înțelegere și luciditate care vor aminti de secolele de glorie ale Cordobei și Damascului.

— Tu vei trăi ca să le vezi?

— Vom trăi amândoi ca să le vedem.

— Dacă minți când te referi la mine, n-o să te cred nici când vorbești de tine... I-a avertizat ea cu un zâmbet seducător. Dar o să mă mulțumesc dacă mă asiguri că într-o bună zi o să se-ntâmpile, chiar dacă noi n-o să mai trăim să vedem asta.

— O să se-ntâmpile!

— Cuvântul tău îmi e de-ajuns... Ce părere are Gacel?

— Nu-i place să-și spună părerea. Îi ajunge că trebuie să se lupte cu sine însuși în fiecare dimineață, și bănuiesc că e cât pe ce să se dea bătut.

Vorbea în cunoștință de cauză pentru că, după ce terminase într-un fel așa de josnic cu teroristul canadian, după ce îl împușcase de

la depărtare pe Mulay Massuri și le tăiase gâtul lui Shalim și bărbierului, tuaregul se simțea ca o piele de șarpe pe care vântul o poartă prin deșert și-apoi o lasă într-o buruiună, să se facă ferfeniță.

Pierduse șirul celor pe care-i lichidase în numele *ettebel-ului* și detesta să se vadă obligat s-o facă pe polițistul, procurorul, judecătorul, temnicerul, călăul și groparul, așa că într-o noapte când, ca de obicei, stătea în curtea din spate bucurându-se de adierea vântului nocturn, s-a hotărât să le spună prietenilor săi că se gândește să abandoneze neplăcuta misiune pe care i-o încredințaseră.

Suilem Balade încă nu-i povestise că, din spusele unui păstor beduin, s-ar putea ca doi dintre membrii grupului lui Omar el Khebir să fi sosit în oraș, și pe bună dreptate a considerat că nu era un moment bun să-i spună, așa că s-a mulțumit să precizeze:

— Te poate costa viața...

— Care viață?... a obiectat celălalt cu vădită amărăciune. Să merg la culcare amintindu-mi pe cine am omorât în după-amiaza respectivă, sau să mă trezesc gândindu-mă pe cine va trebui să omor în dimineața aia? *Imajeghan-ii* au reușit să mă îndepărteze de familia mea, de munca mea și de iluziile mele, dar nici ei, nici altcineva nu va reuși să-mi șteargă din suflet rușinea care mă copleșește. Mi-e silă s-o mai fac pe măcelarul obișnuit să întoarcă capetele victimelor sale spre Meca înainte de-a le tăia beregata.

— Ascultă, dragul meu... a spus Suilem Balade. Înțeleg că te muștră conștiința, dar toți știm cât e de egoistă conștiința asta afurisită, care face doar ce vrea ea, fără s-o intereseze restul persoanei tale. Când îți rupi un picior nu te doare conștiința, te doare piciorul. Când un polițist îți rupe bojocii ca să-i dai informații, conștiința e cât se poate de liniștită și chiar mândră de tăcerea ta, dar în momentul în care conștiința se simte afectată

câtuși de puțin, reușește să te facă să simți durerea din creștetul capului până în vârful degetelor.

— Nu înțeleg ce vrei să spui, s-a plâns tuaregul.

— Vreau să spun că să mori cu conștiința curată e foarte cinstit, dar de cele mai multe ori nu folosește la nimic. Ce ești tu obligat să faci acum e cumplit de greu, dar dacă renunți o să se găsească întotdeauna cineva care să considere că ai dezertat și să dea ordin să fii împușcat.

— Să dezertez de unde?... s-a plâns Gacel Mugtar. Oare asta nu e tot o simplă dispută între două moduri de a-l înțelege pe același Dumnezeu, cum e cu șiiții împotriva sunniților, sau cu catolicii împotriva protestanților?

— Exact... a recunoscut pe un ton de adâncă amărăciune scriitorul. Aproape întotdeauna e așa, fiindcă ce contează cu adevărat nu e Dumnezeu, ci scuza pe care ți-o oferă ca să omori pe cineva sau să mori pentru ceva.

— Păi eu am ajuns într-un moment în care sunt mai dispus să mor pentru ceva, decât să omor pe cineva...

— Nu există nimic pe lumea asta pentru care să merite să mori... a intervenit Ghalia Mendala cu blândețea-i obișnuită. Asta o știi destul de bine și în curând o s-o știi și mai bine, dar ia aminte la un lucru: timpul pentru semănat și cules e scurt, dar cel pentru smuls buruienile nu se termină niciodată. Asta a fost soarta ta, să smulgi buruienile, și trebuie să continui s-o faci.

— Niciodată n-am avut de gând să mă fac agricultor.

— Nici eu să devin scrib, a precizat Suilem Balade, în timp ce-i umplea paharul cu ceai. Îmi dau seama că a scrie o scrisoare nu e același lucru cu a tăia gâtul unui om, dar n-avem de ales. Și-a mângâiat soția pe cap cu aceeași dragoste dintotdeauna și a adăugat: Ghalia a încercat să fie o asistentă medicală bună, în

speranța că va ajunge odată și-odată să fie o doctoriță bună, dar politicienii corupți și-au însușit banii destinați unui spital din care lipseau cele mai elementare condiții de igienă. Tu te plângi că trebuie să-i reduci la tăcere pe acești fanatici care susțin că trebuie să fim în continuare niște inepti și niște ignoranți și, în felul ăsta, vulnerabili la toate bolile, dar jur că într-o bună zi o să-ți iau locul cu mare plăcere și-o să mă simt mândru că-i stârpesc.

Vorbea serios, și tuaregul știa asta, și mai știa și că în clipa când scriitorul nu va mai fi nevoit să aibă grijă tot timpul de ființa aceea fragilă, care părea că se născuse special pentru el, avea să lase deoparte mașina de scris și să pună mâna pe o armă, cu care să-iucidă pe toți cei de teapa lui Sad al Mani și Songo Babangasi.

Un comando format din șase bărbați înarmați până-n dinți atacase în plină noapte o tabără de refugiați de la granița cu Algeria, decapitând un voluntar și luând cu ei alți șase, printre care un medic italian și o asistentă medicală belgiană.

La puțin timp după aceea, au transmis prin rețelele de socializare o înregistrare video în care spuneau că dacă în două săptămâni parașutiștii francezi nu vor înceta să-l tortureze și nu-l vor elibera imediat pe liderul lor, Sad al Mani, vor executa în fiecare zi pe câte unul dintre cei sechestrați.

Cel care vorbea în înregistrare era un tânăr sfidător, cu fața descoperită, care apărea cu pieptul acoperit cu grenade de mână în bandulieră și jura pe Coran că nu avea să plece de lângă cei sechestrați și că ar fi foarte fericit să moară împreună cu ei, dacă i-ar veni cuiva ideea cretină de a încerca să-i elibereze.

Știrea a făcut mare vâlvă mediatică, în ciuda faptului că sechestrarea persoanelor cu scopul de a face schimb de prizonieri era deja o practică obișnuită, dar mai ales a căzut ca o bombă în rândul comandanților armatei franceze, căci ei nu știau absolut

nimic despre faptul că parașutiștii ar fi participat la menționata răpire. E drept că de luni întregi încercau să-l elimine pe Sad al Mani, și cu siguranță că n-ar fi ezitat să-l tortureze ca să-l oblige să spună tot ce știa, dar din păcate această afirmație gratuită în legătură cu participarea lor la unele acțiuni în care chiar i-ar fi încântat să se implice era foarte departe de adevăr.

Recent, jihadiștii sechestraseră chiar în centrul orașului Kidal doi cunoscuți ziariști de la Radio France Internațională tocmai când se duceau să le ia un interviu unor lideri tuaregi, doi la număr, iar cadavrele lor au apărut după câteva ore ciuruite de gloanțe, deși unul dintre ei era femeie.

De aceea, când un înalt funcționar din Ministerul Afacerilor Externe i-a telefonat colonelului care se afla la comanda parașutiștilor, întrebându-l în limbaj diplomatic unde dracului se află blestematul ăla de fiu de cățea canadian, acesta s-a mulțumit să-i răspundă ferm, pe un ton educat și protocolar, să nu-l mai frece la cap, că n-avea nici cea mai vagă idee despre ce se întâmpla cu blestematul ăla de fiu de cățea canadian.

Iar indignatul militar avea dreptate, pentru că doar un om pe lumea asta, un tuareg anonim, știa precis unde se află „blestematul ăla de fiu de cățea canadian”, și numai alte două persoane, Suilem Balade și Kafir Tarak, știau că de fapt era mort.

Și s-ar putea spune, pe bună dreptate, că știrea a făcut să le înghețe sângele în vine și celor trei, pentru că urmau să fie decapitați șase oameni nevinovați dacă ei nu reușeau să învie un mort sau, în locul lui, să le ofere un cadavru cu chipul desfigurat, fiindcă fusese ucis cu o împușcătură în gură.

Dacă ar fi avut ceva noroc, s-ar fi putut folosi de amprente ca să confirme identitatea mortului, dar din păcate aceste amprente putrezeau sub milioane de tone de nisip și se știe că dacă te apuci

să te lupți cu o dună înaltă de șaptezeci de metri, cu cât scoți mai mult nisip, cu atât vine mai mult peste tine.

Gacel Mugtar calculase bine presupunând că vor trece secole până când marea de dune va binevoi să lase să se vadă furgoneta, așa că avea de rezolvat o problemă complicată: nu putea să conteze pe un terorist viu cu care să poată negocia, dar nici pe trupul unui terorist mort pe care să-l ofere în schimb.

— Singurul lucru pe care pot să-l fac e să spun adevărul... a zis.

— Cred că da... i-a răspuns ușor ironic Suilem Balade. Dar cine-o să te creadă? Toată lumea, inclusiv Ghalia, pe care am fost obligat s-o mint, a acceptat versiunea conform căreia nemernicul de Sad al Mani l-a asasinat pe bunul imam Songo Babangasi... A făcut o grimasă stranie, de parcă ar fi încercat să-și atingă nasul cu vârful limbii, ceea ce, firește, nu a reușit, după care a insistat: Și acum apare un tuareg cam nebun care susține că, cu cinci zile înainte să moară Babangasi, l-a lichidat pe presupusul lui asasin și că nici măcar nu știe unde l-a îngropat.

— Ba știu.

— E ca și când n-ai ști, atâta timp cât e imposibil să-l scoți de acolo, a spus scriitorul, apoi l-a privit fix în ochi și a insistat: Repet, cine-o să te creadă?

— Bănuiesc că nimeni, a recunoscut interlocutorul său, care părea descurajat, căci lucrurile se complica cu fiecare zi mai mult și într-un fel tot mai absurd. Dar ce altceva pot să fac? Sălbaticii ăștia o să asasineze șase nefericiți care n-au altă vină decât că i-au ajutat pe cei care mor de foame.

Suilem Balade, care în momentele acelea se bucura de plăcerea foarte rară de a bea o ceașcă de cafea adevărată pe care o adusese Ameney din Timbuktu, și putea lăsa deoparte pentru câteva zile obișnuita cicoare, a răspuns, după ce a băut și ultima picătură:

— E de-ajuns să citim ziarele ca să ne dăm seama că în fiecare zi acești sălbatici asasinează zeci de nefericiți în cele mai îndepărtate locuri din lume, fără să aibă nevoie de scuza de a cere să fie eliberat vreunul din liderii lor. După părerea mea, cel mai bine ar fi să vorbești cu Kafir Tarak, pentru că însoțitorul ăsta de caravane peste poate de viclean s-a dovedit mereu un tip înțelept, și poate îi vine vreo idee.

Dar, așezat pe banca de sub salcâm, nici înțeleptului Kafir Tarak nu i-a venit vreo idee care i-ar fi putut ajuta să schimbe un cadavru inaccesibil pe niște oameni vii.

— Dacă ai spune adevărul, ar avea un efect contrar celui dorit, a zis mai întâi. Dacă recunoști în public că l-ai împușcat pe Sad al Mani când era inconștient, o să fii considerat o canalie, și jihadiștii o să profite de ocazie ca să organizeze o vânătoare turbată de tuaregi... N-am dreptate?

— Fără îndoială, dar obligația mea e să-i salvez pe prizonieri. Ai vreo idee unde-ar fi putut să-i ascundă?

— Dar tu ai idee cât de mare este Maliul? I-a întrebat celălalt cu acreală. Da, probabil că ai, dar eu am străbătut țara asta de la un capăt la altul și știu că există un milion de locuri unde să ascunzi șase persoane, nu doar preț de două săptămâni, ci chiar de douăzeci de ani.

— Cu asta vrei să spui că putem să-i considerăm morți? a întrebat deznădăduitul său interlocutor.

— Pe ei și pe mulți alții, pentru că nebunii ăștia nu acceptă niciodată un refuz și, după ce-o să le taie capul și-o să arate lumii fotografiile, o să pună mâna pe alți prizonieri și-o să continue cu cererile lor.

— Allah să ne aibă în pază!

— E singurul în stare s-o facă, dar încep să mă tem că nici măcar

El nu se poate înfrunta cu diavolii la a căror naștere a contribuit dintr-un anumit motiv bizar, care-mi scapă complet.

Au rămas mult timp tăcuți, gândindu-se la afirmația aceea brutală, care friza blasfemia, în timp ce se uitau cum negustorii cumpărau și vindeau cămile, dar când Gacel s-a ridicat în picioare și s-a îndepărtat de parcă ar fi cărat în spate pe cel mai greu dintre animalele acelea, însoțitorul de caravane l-a oprit.

— Așteaptă... i-a cerut. Mi-a venit o idee.

Celălalt s-a întors într-o clipă și s-a așezat, uitându-se la el ca un naufragiat care zărește în depărtare ceea ce pare a fi o insulă.

După o nouă tăcere, în timpul căreia Kafir Tarak părea să se îndoiască de șansele de reușită ale ideii, a spus în sfârșit cu o evidentă lipsă de chef:

— Înainte să moară, Songo Babangasi mi-a arătat un exemplar din Coran pe care Sad al Mani îl furase de la biblioteca din Timbuktu, spunând că mai luase și alte cărți, și că Mulay Massuri le-a ascuns într-unul din zăcămintele lui abandonate, într-o zonă pe care băștinașii o numesc El Saleb.

— Și de ce nu te-ai dus să le cauți? Din câte am auzit, sunt foarte valoroase.

— Tocmai de-aia, i-a dat celălalt răspunsul, la care fără doar și poate chibzuise multă vreme. Dacă le recuperez acum și le dau înapoi, trupele de intervenție sau orice funcționar ar putea să pună mâna pe ele și li s-ar pierde urma pe veci. Cum Sad al Mani, Mulay și Babangasi au murit, sunt singurul care cunoaște locul în care se află și știu că sunt în siguranță, pentru că se ajunge foarte greu acolo. Și-a împreunat degetele de la mâini, de parcă acest gest de unire ar fi venit în sprijinul celor spuse. Jur pe viitorii mei nepoți, și Allah să nu mă binecuvânteze cu ei dacă nu-mi țin jurământul, că în clipa când lucrurile o să revină la normal, eu însumi o să mă duc

să le caut, să le duc la Timbuktu și să le înapoiez proprietarilor de drept.

— Te cred, dar nu înțeleg ce legătură are asta cu prizonierii.

— Acea că un zăcământ de natron abandonat poate deveni locul perfect să ascunzi niște cărți, dar și niște oameni, deși dacă i-au dus la El Saleb, mă îndoiesc că mai trăiesc, pentru că e printre primele trei sau patru locuri cele mai călduroase de pe glob.

— Ai fost acolo?

— Eu nu, dar câțiva din însoțitorii mei de cămile au fost. Și toți îl urăsc!

Când s-a întors acasă, Gacel Mugtar l-a rugat pe Suilem Balade să-i spună tot ce știa despre zăcămintele de natron.

Scriitorul avea o bibliotecă mare și, cu ajutorul fotografiilor și al desenelor, a încercat să-i explice cum, când experții credeau că au dat de un punct pe care-l considerau potrivit, săpau un șanț lung cam de șase metri și lat de patru. Dacă nimereau locul corect dădeau imediat de natron, sub formă de plăci suprapuse, groase de la zece la treizeci de centimetri. După ce constatau că au dat de un material de calitate, îl scoteau în plăci dreptunghiulare care rareori depășeau douăzeci de kilograme, ca să se poată mânui mai ușor și să le poată pune pe cămile fără ca acestea să se dezechilibreze.

— E o muncă foarte grea, pe care până nu demult o făcea doar sclavii, a precizat. Acum nu toți sunt *akli*, dar e ca și cum ar fi.

— Și de ce nu se folosesc mașinării?

— Pentru că nu e vorba de uraniu, aur, fier sau cupru. E doar natron, și-apoi niciodată nu se știe dacă zăcământul o să se termine într-o lună sau într-un an.

— Cât calculezi că poate fi?

— În deșerturile din nordul Maliului?... a întrebat vizibil uimit scriitorul. Nimeni n-ar putea ști, ținând cont că se exploatează de

secole și că e vorba de o suprafață mai mare ca Franța și de zona cea mai puțin populată de pe pământ, cu excepția Arcticii sau a Antarcticii.

— Știi pe unde e El Saleb?

Suilem Balade a desfăcut o hartă și a căutat cu lupa, apoi a înconjurat un punct cu degetul arătător.

— Cam pe aici... a spus. La vreo două sute de kilometri spre nord-vest.

— Și la ce distanță e de tabăra unde au sechestrat prizonierii?

— Eu aș zice că tot cam pe-atât.

— Cu alte cuvinte, chiar ar fi posibil să-i ascundă în aceeași zonă unde sunt și aceste cărți.

Suilem Balade n-a răspuns imediat, ci a ieșit din cameră și s-a întors repede cu o lupă puternică, cu care a studiat harta în amănunțime și la urmă a încuviințat:

— Arată ca o salină uriașă invadată de nisip, care n-a acoperit unele adâncituri, și tocmai în aceste adâncituri se află natronul.

— De acord!... a murmurat Gacel Mugtar de parcă ar fi vorbit cu sine, și de fapt s-ar putea crede că și o făcea, deși știa că este auzit. Pentru răpitorii ăștia, Sad al Mani era un lider mai presus de ceilalți muritori. Apoi s-a întors spre însoțitorul său și a întrebat: Mă urmărești?

— Cred că da.

— Atunci imaginează-ți că la un moment dat unul dintre ei l-a auzit comentând că cel mai bun loc în care să ascunzi niște cărți care costă milioane e un zăcământ abandonat, într-o zonă îndepărtată din El Saleb... Mă urmărești?

— Acum pot să te și completez, a răspuns celălalt cu naturalețe. Logic ar fi ca omul ăla să considere că cel mai bun loc pentru a-i ascunde pe prizonieri e zăcământul ales de cel pe care îl admira.

— Ceea ce ar micșora considerabil perimetrul în care ar trebui să căutăm...

— Din câte văd, capul ăla e bun și la altceva, nu numai ca să ai pe ce să-ți pui turbanul.

— Desigur!... Când se întoarce Ameney?

— După ce face un „transport” pentru „onorabilii contrabandiști”, pentru că datorită cererii excesive, prețurile la Tombuc-Fotbal Club au urcat vertiginos în ultima vreme.

Camionul nu se deosebea prea mult de cele care parcurgeau zilnic mii de kilometri transportând oameni, animale, apă, combustibil sau provizii dintr-un capăt în altul al deșertului care se întindea pe jumătate din cel mai mare continent de pe glob.

Cu toate acestea, un observator atent și-ar fi dat seama că în el nu călătoreau femei, bătrâni sau copii, și în plus lipsea sentimentul de familiaritate pe care îl isca de obicei vederea caprelor, a găinilor și a iepurilor; prezența oamenilor se limita la cinci pasageri, iar a animalelor, la un măgar nerușinat cu înclinații exhibiționiste.

Yusuf, care îl observa de ceva vreme urcat pe o grămadă de saci, nu s-a putut abține să comenteze:

— Nu știu cum l-ai convins pe hausa ăla cu față de bufniță să te lase să-l iei, dar ar fi trebuit să-l lași la Kidal, pentru că pe drumul ăsta mă tem c-o să moară de foame.

— În Kidal l-ar fi făcut frigărui, și pentru asta mai avem timp.

— L-ai mânca după ce ți-a demonstrat că e unul dintre cei mai buni prieteni ai tăi?

— Te-aș mânca și pe tine dacă ar fi nevoie... a răspuns calm Omar el Khebir. Roagă-te să nu fiu obligat s-o fac.

— Te cred în stare!... a spus Yusuf, apoi a tăcut un timp înainte să întrebe: Știi cumva unde ne duc?

— Ce importanță are asta? i-a răspuns celălalt sincer. Singurul lucru care contează e că avem apă și provizii pentru două luni, și ținând cont de cum merg lucrurile, aș fi mulțumit să mai trăiesc atâta timp.

Fostul său adjunct părea să fie de acord cu răspunsul, întrucât

cu o săptămână înainte nu și-ar fi închipuit un viitor așa de îndelungat, așa că s-a întors să privească peisajul arid, cu dune mari care se succedau fără întrerupere, atât de asemănătoare între ele încât avea senzația că trec mereu prin același loc.

Era ca și cum ar fi străbătut o plajă nemărginită plină de fete goale uriașe, care-și arătau în mod provocator fesele, coapsele, sânii și chiar subsuorile epilate, întinse în așteptarea unor uriași argonauți din alte lumi care să vină să le posed.

Camionul înainta printre ele ca un șoricel care le mirosea, căutând bogățiile pe care le ascundeau între picioare dar nu le arătau niciodată, de parcă își păstrau virginitatea pentru extraterestrii aceia imaginari.

Uneori, ca sirenele mitice care cântau ca să atragă marinarii, cântau și dunele, deși cântecul lor era unul de lebedă, căci le marca dispariția pe veci.

În punctul lor maxim, când acele femei-dune ajungeau la cea mai mare splendoare, o simplă suflare de vânt era ca picătura ce umple paharul, provocând o avalanșă nestăvilită și zgomotoasă de tone de nisip scârțâitor și transformând ceea ce cu un minut înainte arăta ca niște fese frumoase, în niște piei sfâșiate de ghearele unui urs.

Acela era horcăitul agonizant al ființelor neînsuflețite care se nășteau și mureau grație capriciilor vântului, fără stabilitatea și consistența mărilor de dune *barjan*, care abia după ani de zile își schimbau aspectul.

În zona prin care treceau, niște vânturi foarte capricioase mișcau fără oprire nisipul, făcând ca solul să-și piardă consistența, astfel că la un moment dat șoferul a hotărât să se oprească, spunând:

— Până aici putem să înaintăm fără să ne înghită nisipul.

Au stat sub un cort în orele înăbușitor de călduroase, iar pe

înserat au început să descarce mașina și, odată cu primele umbre ale întunericului, au apărut, ivindu-se dintr-un labirint de dune, trei beduini tăcuți care conduceau vreo douăzeci de cămile abătute.

Le-au încărcat la lumina farurilor, verificând de mai multe ori dacă burdufurile cu apă erau bine legate și, puțin înainte de miezul nopții, au pornit din nou la drum, pătrunzând și mai mult în inima ergului.

Omar el Khebir mergea în urmă, ducând de căpăstru măgarul ce părea mai înclinat să-și petreacă noaptea dormind decât să meargă și, deși nu-i plăcea să-l biciuiască, o făcea pentru că trebuia să-l oblige să înainteze, căci altfel s-ar fi întins pe jos. Când s-a înnoptat, i s-a părut că aude râsul hienelor, și un măgar așa de măgar ca acela n-ar fi știut cum să se lupte cu animalele din deșert.

— Mergi sau îți rup spinarea!... i-a spus, amenințându-l cu o creangă de salcâm. Dacă vrei s-ajungi cina cuiva, măcar fă-o pentru cei care-au plătit pentru ea.

După aproape o oră, și obosit de atâta efort, a legat căpăstrul de coada celei mai zdravene cămile, comentând cu răutate:

— Și acum, ori grăbești pasul, ori asta o să te ducă târâș până-ți jupoaie pielea, în timp ce-o să se și cace pe tine.

Jean-Pierre Courbet era un bărbat înalt, cu nasul mare, arătos, înzestrat cu o voce de bariton, tipică celor obișnuiți să dea ordine și, firește, mândru de rangul său, căci în clipa când a intrat în încăpere și-a descheiat ostentativ *jilaba*, lăsând să i se vadă uniforma.

Apoi s-a trântit pe un scaun scârțâitor care părea gata să cedeze din clipă în clipă și a întins palmele pe mușamaua de pe masă, gest autoritar prin care voia să dea de înțeles că, începând din momentul acela, el prelua controlul:

— Bine!... a spus. Am acceptat să vin aici în toiul nopții deghizat

în îmblânzitor de șerpi pentru că m-a rugat domnul Amenei, și nu știu care tradiție absurdă cere ca noi, piloții, să avem încredere unul în altul... Care-i problema?

— Sad al Mani.

Militarul a încordat brațele, gata să se sprijine în ele, să se ridice în picioare și să părăsească imediat sărăcăcioasa sufragerie-bucătărie, dar nu a făcut decât să scrâșnească furios din dinți, înainte de a răzni cu putere:

— Guvernul meu a declarat deja că nu știe nimic în legătură cu locul în care se află sau cu presupusele torturi la care a fost supus, așa că mi se pare o provocare stupidă să mă faceți să vin aici ca să vorbim despre un individ atât de detestabil.

Gacel Mugtar l-a rugat să se calmeze, a scos din buzunar o cutiuță de argint dintr-acelea în care își păstrează beduinii amuletele, și a pus-o pe masă spunând:

— Asta e tot ce-a rămas din Sad al Mani.

Jean-Pierre Courbet s-a aplecat să studieze la lumina unicului bec din încăperea cele două măsele enorme care se aflau în cutie și a conchis în glumă:

— Cred că sunt ale lui, fiind vorba de o asemenea canalie. Și restul unde e?

— Sub milioane de tone de nisip.

— Nu-i un loc rău, pe cinstea mea, dar aș vrea să mă lămuriți cum naiba pot să verific că rămășițele astea omenești mizerabile aparțin lepădăturii ăleia mizerabile.

— Sunt două posibilități... i s-a răspuns cu calm. Prima, să pierdem timp prețios trimitând aceste „rămășițe omenești” la poliția canadiană și să așteptăm ca, dacă avem noroc, să le poată compara ADN-ul cu al cuiva din familie. Și a doua, să se accepte că eu l-am împușcat în gură, căci oricum nu câștig nimic dacă mint.

— Ai putea încerca să ceri recompensa...

— N-am de gând s-o cer, pentru că nu vreau ca acoliții lui să ia niște măsuri drastice împotriva tuaregilor, care n-au avut nicio legătură cu asta. Ceea ce v-am spus trebuie să rămână între noi.

Înfumuratul colonel Courbet și-a schimbat radical atitudinea, a dus instinctiv mâna la cap de parcă și-ar fi căutat șapca dar, dându-și seama că trebuie să-și îndeplinească în continuare funcția, s-a scărpinat pe frunte în timp ce se uita pe rând la cei trei bărbați așezați în jurul mesei.

— Sunt militar, nu politician, așa că nu-mi place să pierd timp de care nu dispun, a spus pe un ton împăciuitoare. Îi mulțumesc domnului Amenei, aici de față, că a onorat acest „cod al aerului” al nostru, dar mi-ar plăcea să știu despre ce e vorba mai exact.

— De niște prizonieri care vor fi decapitați cu cruzime imediat ce se va face public că ceea ce am reușit să recuperăm din Sad al Mani sunt doar două măsele, a spus Suilem Balade, în timp ce se juca cu una dintre ele. Extremiștii o să continue să-i învinuiască pe parașutiștii dumneavoastră, și vă amintesc că unul dintre prizonieri e francez.

— Bine! Bine, bine, bine!... a repetat insistent Jean-Pierre Courbet, în timp ce-și freca palmele de parcă îl chinuia o mâncărime care-l îndemna să ia o decizie imediată. Îmi asum răspunderea situației, și-i dăm dracului pe toți acești „cacăsemnături”... Ce altceva mai avem?

— Un moment!... l-a întrerupt Gacel Mugtar, sincer derutat. Cine suntăștia?

— „Cacăsemnături”? a repetat cel întrebat. Niște tipi incapabili să preia inițiativa, care acționează doar când există un ordin aprobat, ștampilat și semnat de un superior. Se alimentează cu semnături și de aceea cacă semnături, dar cum în regimentul meu

n-a mai rămas niciunul, într-o oră putem să ne punem în mișcare. Aveți vreo idee unde-ar putea să-i ascundă pe amărății ăia?

— Avem una, care ni se pare destul de bună... a intervenit pentru prima oară pilotul somalez, care își aprinsese una dintre havanele lui puturoase. Dar știm că în clipa când tinerelul acela care-și etalează grenadele de mână pe piept ca pe niște trofee ar vedea vreun parașutist sărind dintr-un avion, s-ar sinucide împreună cu prizonierii, și în cazul ăsta nu li s-ar mai recupera nici măcar capetele.

— Am avut în vedere acest risc, pentru că, după părerea psihologilor noștri, e vorba de un descreierat atât de dornic de glorie, că ar prefera un masacru decât să-l vadă liber pe Sad al Mani. Dar încă nu mi-ați răspuns la întrebare. Aveți vreo idee unde-i ascund?

— Într-o mină de natron.

— La asta ne-am gândit și noi... a recunoscut colonelul, vădit dezamăgit, căci crezuse că va obține o informație mult mai precisă. Dar sunt atâtea, că ne-ar trebui ani de zile să-i găsim. În felul ăsta nu rezolvăm nimic.

— Noi nu suntem de aceeași părere, a obiectat Suilem Balade, absolut convins. Avem motive să credem că cea pe care se presupune că o căutăm se află într-o zonă foarte precis delimitată.

— Și care sunt aceste motive? După cum cred că vă dați seama, nu voi risca să acționez fără să cunosc toate amănunțele în profunzime.

Scriitorul s-a consultat din priviri cu prietenii săi, și toți au negat.

— Asta nu pot să vă spun, pentru că ar implica persoane care preferă anonimatul, altfel și-ar pune în pericol familia, a spus ferm, și a adăugat malițios: Dacă acceptați condițiile noastre, de acord,

dar dacă începeți să vă comportați ca un „cacăsemnături, nu mai avem ce vorbi.

— Așa pățești dacă ți-o ia gura pe dinainte... a îngăimat francezul, vizibil supărat pe el însuși. Care e planul vostru?

— Înainte să-l dezvăluim trebuie să ne promiteți că nu vă veți informa superiorii, a precizat Ameny. Ca de la pilot la pilot.

— Ca de la pilot la pilot, jur pe Biblie că nu o să spun niciun cuvânt.

— Biblia nu e valabilă pentru musulmani, a spus somalezul. Și dacă jurați pe Coran, cu atât mai puțin.

— Ah, fir-ar al dracului! a izbucnit parașutistul, pierzându-și răbdarea. Jur pe viața mamei-mii, și să nu mai pierdem vremea. Ce naiba vreți?

În loc de răspuns, Suilem Balade a întins pe masă o hartă și a pus lupa pe un loc anume.

— Bănuim că i-au ascuns aici, ceea ce face căutarea mai ușoară.

Jean-Pierre Courbet s-a aplecat să observe atent locul indicat, a stat un timp în poziția aceea incomodă și, când în sfârșit s-a ridicat, și-a pus mâna în șold și a tras o înjurătură zdravănă.

— El Saleb! Am înțeles, a bălmăjit. Acum nu mai e vorba de o suprafață cât Franța, ci doar de una cât Corsica. Tot am câștigat ceva!

— Dacă vă uitați bine, o să observați că cea mai mare parte din El Saleb e acoperită de dune numite *seif*²², cu creasta în formă de hanger.

— Și asta ce legătură are cu natronul?

²² Dună în formă de spadă, în linie dreaptă, mai mult sau mai puțin paralelă cu direcția vântului (în ar., în orig.).

— Că zăcămintele de natron se află doar în partea de jos și pe un sol compact, și e imposibil să le găsim dacă s-au format dune deasupra, a precizat Gacel Mugtar. Cu mulți ani în urmă se extrăgea natron din zona asta, dar când s-a abolit sclavia au abandonat-o, căci erau cheltuielile mai mari decât câștigul, și se ajungea foarte greu până acolo.

— Bine!... Bine, bine, bine!... a repetat militarul, de parcă această repetiție monotonă îl ajuta să-și clarifice ideile. Recunosc că să mă contrazic cu un tuareg când vorbește de forma dunelor e ca și cum m-aș contrazice cu bunică-mea când îmi spune care e cel mai bun pește pentru ciorbă, așa că obiectivul este destul de bine delimitat. Ce vreți să fac eu?

— Să trimiteți grosul trupelor la Adrar des Iforas.

— Ce-ați spus?

— Să lansați parașutiștii la Adrar.

— Dar dacă prizonierii nu sunt acolo, ci la El Saleb, o să ne facem de râs, s-a scandalizat interlocutorul său.

— Șase vieți omenești merită să ne facem un pic de râs, și vă asigur că meritul eliberării prizonierilor va fi al parașutiștilor, în timp ce rușinea eșecului va fi anonimă.

— Tot nu reușesc să înțeleg.

— E foarte simplu! Dacă vă prefăceți că folosiți cea mai mare parte a resurselor dumneavoastră pentru a cerceta un labirint de grote aflat la trei sute de kilometri de locul în care bănuim că îi ascund pe prizonieri, s-ar putea ca răpitorii să fie mai puțin vigilenți și să avem o șansă să-i prindem pe picior greșit.

— Vreți să spuneți că e vorba de o manevră de distragere a atenției? a întrebat militarul cu un zâmbet larg.

Bine! Bine, bine, bine... Dumneavoastră ați fi un excelent ofițer de parașutiști.

— Mă îndoiesc, pentru că nu m-aș arunca cu parașuta nici dacă aș ști că o să cad direct în rai.

— Asta e senzația pe care o ai când te arunci, deși la urmă cazi într-un cactus... a spus colonelul, apoi s-a întrerupt cu ochii ieșiți din orbite, ridicându-se în picioare parcă împins de un arc. Sfinte Dumnezeule! a exclamat în timp ce lua poziția de drepti.

Restul celor de față s-au întors alarmați spre ușa pe care își făcuse apariția Ghalia Mendala, care părea atât de derutată, încât abia a îndrăznit să murmure:

— Bună seara!... Îmi pare rău că te deranjez, dragule, nu știam că ai invitați.

— Tu niciodată nu deranjezi, iubito... i-a răspuns Suilem Balade, ducându-se să o întâmpine. Ți-l prezint pe colonelul Courbet, care încearcă să ne ajute să-i găsim pe prizonieri, a mai spus, apoi s-a întors spre militar, ca să termine prezentările: Domnule colonel, ea este soția mea, Ghalia.

Cel menționat, care rămăsese cu gura căscată din pricina impactului zdrobitor pe care îl avusese asupra lui o asemenea apariție nesperată, a stat un timp fără să reacționeze, și până la urmă a reușit să îndruge grăbit:

— Soția dumneavoastră?... Cu tot respectul, am plăcerea să vă spun că e cea mai frumoasă femeie pe care am văzut-o vreodată.

— Mulțumesc... a răspuns ea cu un zâmbet care i-a scos și mai mult în evidență frumusețea elegantă. Se vede că sunteți francez.

— Și chiar dacă aș fi fost marțian, doamnă; și chiar dacă aș fi fost marțian. Sunteți demnă să fi fost pictată de gloriosul meu strămoș, marele Gustav Courbet.

— Se mai vede și că exagerați, dar oricum, vă mulțumesc... a spus femeia cu ochi mari și negri, apoi s-a întors spre soțul ei, și se vedea că face un mare efort să vorbească atunci când a adăugat: Ai

putea să vii un moment, dragule? Nu-mi găsesc pastilele.

Când au ieșit din încăpere, parașutistul s-a lăsat să cadă greoi, ca de obicei, pe scaunul hodorogit, și după un scurt moment de tăcere a murmurat cu și mai multă admirație:

— E o ființă uluitoare.

— Încercați să vi-o imaginați când nu era bolnavă, a spus Gacel Mugtar.

— E grav?... a întrebat militarul și, zărindu-i gestul mut de resemnare, a adăugat. Măine pot s-o trimit cu unul din avioanele noastre la Paris și, fiind vorba de soția cuiva care colaborează cu armata, guvernul meu se va ocupa de toate cheltuielile. Vă garantez că s-ar bucura de cea mai bună îngrijire imaginabilă.

— Sunteți foarte generos... a recunoscut cu toată sinceritatea Amenei. Dar mă tem că e prea târziu.

— Insist! Niciodată nu trebuie să ne pierdem speranța, mai ales când e vorba de o persoană excepțională.

— E cu adevărat excepțională, și nu pentru ce-ați văzut... a comentat tuaregul, sigur de ceea ce zicea. Ci pentru ceea ce nu veți avea niciodată posibilitatea să mai vedeți.

În zori au intrat într-o veche albie a unei mări interioare sau a unui lac sărat, amintire a unor timpuri fericite, cu mii de ani în urmă, când partea aceea a Africii încă mai era un loc generos și locuibil, prin care se preumblau o infinitate de animale sălbatice.

Natura continua să fie foarte capricioasă, căci deși era o întindere lată de vreo cinci kilometri ce șerpuia îngrădită de dune înalte, în interior abia dacă sufla vântul, ceea ce făcea ca liniștea să fie apăsătoare.

Călăuzele lor i-au lăsat câteva minute să se odihnească, timp de care Omar el Khebir a profitat ca să-și dezlege măgarul extenuat, să-i dea un pic de apă și să-l mângâie afectuos pe cap.

— În ce loc păcătos am nimerit, micuțule... a spus. Mă tem că de aici n-o să ieșim nici dacă înveți să stai în cap.

Animalul s-a așezat lângă el, i-a răspuns cu un răget plângăreț și au așteptat împreună ca Yusuf, epuizat, să se apropie gâfâind.

— La ce dracului am venit în locul ăsta de căcat? s-a plâns el. Nu e nimic aici.

— Ba e... I-a contrazis Omar. Sau cel puțin era.

— Natron?... a întrebat, iar când celălalt a încuviințat pe mutește, s-a strâmbat neîncrezător că ar fi dat răspunsul corect, așa că a adăugat: Mă îndoiesc că nebunii ăștia caută natron.

— Bineînțeles că nu. Nu caută natron, ci golul pe care l-a lăsat. I-a arătat o serie de puncte ce de-abia se zăreau în depărtare și a adăugat: Uită-te la grămezile alea de pietre; e brizura care se extrage când se excavează un zăcământ și, dacă soarele nu mi-a topit creierii, sub una din ele o să ascundem tot ce-am adus.

— De ce?... a spus Yusuf, apoi a întins imediat mâna cu palma desfăcută, de parcă s-ar fi căit că a pus întrebarea. Nu! Nu-mi spune. Prefer să nu știu...

— În ce mă privește, sunt de acord.

— Îi aprovizionăm pe răpitori?...

— Ai spus exact ce nu voiai să știi.

— Normal! Nu-mi place să mă amestec cu pleava asta; fac numai probleme și-o să ne cadă pe cap toată armata franceză.

— Și ce mai contează un mic dușman în plus?... a remarcat cu un simț al umorului deplasat tovarășul lui de suferință. La urma urmei, important e glonțul care te-a omorât, nu cine l-a fabricat.

— N-ai dreptate; important nu e glonțul, nici cine l-a fabricat, ci canalia care a fost în stare să-l bage în tine, când e atâta spațiu liber în jurul tău...

S-a ridicat în picioare, pentru că li se făcea semn că e timpul să

reia marșul, ceea ce au și făcut, dar n-au trecut nici două ceasuri și s-au oprit din nou, iar călăuzele au început să dea la o parte plasele care ascundeau intrarea într-un vechi depozit de „sare a zeilor”.

— Trebuie să ne grăbim... a spus unul dintre ei pe un ton categoric. Trebuie să plecăm de-aici înainte să înceapă căldura mare.

Sub pământ căldura era ceva mai suportabilă, dar chiar și așa au asudat din belșug transportând și depozitând apa și proviziile în partea cea mai adâncă a galeriilor. Niciuna nu era foarte lungă, dar erau obligați să se miște în semiîntuneric, așa că uneori se împiedicau, se zgâriau, sau se loveau la cap în timp ce îndeplineau aceste corvezi, pentru că aerul rarefiat și plin de azot nu le umplea cum trebuie plămânii.

Cu toate acestea, partea cea mai grea a acelei zile trudnice a fost când, revenind la suprafață, au observat că doi dintre însoțitorii caravanei se îndepărtau mânând toate cămilele, așa că singurul tovarăș de drum care le rămăsese era al treilea, un mauritan ursuz ce nu deschidea gura decât ca să râgâie.

— De ce pleacă fără noi?... a întrebat Yusuf alarmat, și neprimind răspuns a insistat: Când se întorc?...

Cum reacția a fost aceeași, și-a pierdut răbdarea și a dat să pună mâna pe hanger. Omar el Khebir l-a oprit.

— Potolește-te!... i-a spus. Au plecat și nu mai e nimic de făcut, așa că ce trebuie să faci acum e să mă ajuți să improvizez o scară ca să cobor măgarul, fiindcă dacă-l lăsăm aici, afară, o să-i fiarbă creierii.

Și știa bine ce spune, pentru că într-un loc ca acela nici șerpii, nici șopârlele, nici cărăbușii și nici măcar furnicile cu spinarea argintie, blindate și aproape indestructibile, nu reușeau să supraviețuiască o oră întreagă în soarele de la amiază.

Nisipul se încălzea până ajungea la aproape șaizeci de grade, și exista doar un loc pe glob, El Azizia, în Libia, unde se înregistrau temperaturi ușor superioare.

La umbră, a fost mai ușor să-l faci pe mauritan să rostească un cuvânt, căci atunci când l-au întrebat pe un ton amenințător ce faci ei acolo, a avut amabilitatea să răspundă:

— Așteptăm.

— Ce-așteptăm?

Celălalt a ridicat brațele spre cer, ceea ce putea însemna la fel de bine că așteaptă să coboare un arhanghel sau că nu știe, așa că cei doi mercenari, care credeau că trecuseră prin toate în viață, s-au văzut obligați să admită că se aflau într-o situație care le scăpa de sub control.

Au dormit în cea mai adâncă dintre galerii până la căderea nopții, și doar atunci s-au hotărât să-și părăsească adăpostul, ca majoritatea animalelor ce populează deșertul, mulțumind lui Allah că fusese atât de milostiv încât făcuse noaptea, după ce fusese atât de inteligent încât făcuse ziua.

Pe tot restul pământului, soarele era dătător de viață și luna, doar ceva rotund, subiect de fantezii, dar acolo soarele însemna moarte și luna devenea marea aliată ce lumina peisajul, dezvăluind drumurile care îți permiteau să scapi din infernul acela.

Pământului i-au luat vreo douăzeci de minute să elimine o parte din căldura acumulată, permițându-le să-l atingă fără să facă bășici, și pe măsură ce se răcea, se răcea și aerul, care cu trecerea orelor își schimba densitatea.

Au mâncat, au băut și mai ales au respirat fără teamă că le vor lua foc plămânii, și în scurt timp au avut și puterea să vorbească; primul a fost Omar el Khebir.

— Sunt sătul până peste cap de deșert, a spus. Întotdeauna am

crezut că o să mor aici, dar încep să-mi schimb părerea.

— Numai Allah hotărăște unde murim, a îngăimat mauritanul, pronunțând pentru prima dată o frază de cinci cuvinte.

— Cu atât mai bine pentru mine, căci eu aș putea să mă înșel, dar el nu se înșală niciodată. Dacă am noroc, poate a hotărât să mor la Roma.

— Pariez o sută de mii de franci că nu, a intervenit Yusuf.

— Accept, pentru că dacă mor aici nu mi-ar fi de niciun folos, iar dacă mor la Roma, cel puțin înainte de asta o să petrec niște nopți fabuloase.

S-a auzit râsul unei hiene și măgarul a a tresărit ciulind urechile, așa că stăpânul lui a încercat să-l liniștească:

— Nu-ți face griji, micuțule... Dacă se-apropie de tine, o muști de coadă și nu-i dai drumul până dimineată. De îndată ce răsare soarele o s-o rupă la fugă.

— Ai înnebunit? I-a întrebat uimit fostul lui adjunct.

— Nici vorbă! I-a contrazis el. Pe un unchi de-al lui taică-meu l-a atacat o hienă, și a scăpat pentru că ele nu se pot răsuci ca să-l muște pe cel care le apucă de coadă.

— N-am zis de asta, că asta o știu și eu, ci fiindcă încerci să-i explici lucrul ăsta unui măgar.

— Probabil din obișnuință, pentru că de ani de zile încerc să-ți explic lucruri mult mai simple și nu reușesc niciodată.

Mauritanul, care se uita la ei cu gura căscată, a dat din cap lăsând să se înțeleagă că nu-i vine să creadă că e martorul unei conversații atât de absurde, apoi a dat să se ridice în picioare ca să se îndepărteze de nebunii aceia doi, dar și-a dus brusc degetul la gură, cerându-le să tacă.

— Vin! a spus.

Nu trecuseră nici două ore de când zburau, și a repetat întrebarea pentru a patra oară:

— Sigur vrei s-o faci?

— Sigur.

— E o nebunie...

— Când eram copil, făceam asta ore întregi.

— Nu-i același lucru, a spus somalezul încercând să-l facă să se gândească mai bine. Nu mai ești un copil și nu e vorba de-un joc; e foarte probabil să te omoare.

— Poate vrei să spui că e foarte sigur. Dar știi bine că nu există altă soluție. Cât mai e până la El Saleb?

— Vreo zece minute.

— În cazul ăsta, nu mai putem înainta, fiindcă riscăm să ne vadă și să-i arunce în aer pe sărmanii oameni înainte de vreme. Apropiete de grupul ăla de dune de la stânga.

Negrul lungan a mai sugerat o dată că nu e de acord printr-un mormăit răgușit scos în timp ce-și aprindea o havană, de parcă fumatul l-ar fi ajutat să se concentreze ca să realizeze manevra aceea periculoasă, căci instrumentele de bord arătau că zboară la mai puțin de cinczeci de metri altitudine și cu o viteză așa de mică, încât risca să intre în cădere liberă.

Întinderea de dune *seif* la care se referea tuaregul se înălța în fața botului aparatului de parcă ar fi fost într-adevăr vorba de o serie de spade imagineare lipite între ele, cu culmi atât de înguste, că nicio capră n-ar fi putut să înainteze pe muchia lor fără să-și piardă echilibrul, dar acestea erau dunele care-i încântau pe băieți, care se

dădeau pe ele de parcă ar fi schiat pe piste de zăpadă.

Îi văzuse adesea căznindu-se să urce până pe culme, ca apoi să-și dea drumul într-un sac pe care și-l strângeau în jurul gâtului și, dacă reușeau să-și păstreze echilibrul, ajungeau până jos teferi și nevătămați, dar dacă unghiul în care cădeau era foarte abrupt, luau o viteză atât de mare că se rostogoleau spectaculos și ajungeau jos cu fundul ferfeniță.

— Uneori ne puneam o bucată de cauciuc de mașină sub fund, ca să ne protejăm, îi mărturisise Gacel Mugtar. Dar asta fie te încetinea, fie te arunca în aer. Era foarte distractiv.

— Presupun, dar una e să te cațeri pe vârful unei dune, și alta e să te arunci pe ea dintr-un avion în zbor... a constatat somalezul cu înțelepciune. O să zbor cât mai jos posibil, dar inerția o să te izbească de nisip și o să-ți rupi șira spinării.

— Dacă vezi că mi-am rupt-o, îi spui colonelului Courbet să-și trimită oamenii să atace El Saleb, dar dacă scap, îmi lași un răstimp de trei zile, i-a răspuns el, încercând să dea dovadă de un calm pe care, la drept vorbind, nu-l prea simțea. Cred că cea mai bună e duna aceea care se curbează spre dreapta; nu cred că are mai mult de patruzeci de metri, și diferența de nivel pare acceptabilă.

— Te avertizez că de aici de sus totul se vede altfel... a spus pilotul. Și nu ai niciun punct de reper.

— Și nici timp să-l cauți, a spus tuaregul. Hai, și fie ce-o fi! Și dacă mor, te rog să nu te simți vinovat.

S-au apropiat, aproape atingând culmile dunelor cu trenul de aterizare, și când au ajuns deasupra celei alese, tuaregul a aruncat în gol sacul de pânză cu tot ce se presupunea că o să-i trebuiască în următoarele zile.

Au văzut cum sacul cade ceva mai mult de douăzeci de metri, în timp ce inerția îl făcea să se deplaseze spre peretele de nisip de

care s-a izbit violent, rămânând apoi nemișcat preț de câteva clipe, parcă nehotărât și, în sfârșit, începând să alunece și oprindu-se la poale.

— Funcționează... a exclamat Gacel Mugtar bucuros. Ți-am spus că o să funcționeze.

— Bineînțeles că funcționează, a bombănit negrul. Totul cade, dar o lovitură ca asta o să-ți facă ficatul praf. Eu tot cred că parașuta e mai sigură.

— M-aș izbi la fel și m-aș încurca între sforile ei, a spus tuaregul convins, și a adăugat sigur pe el: Prefer să mă arunc.

— Dar...

— Niciun dar! a răspuns Gacel aproape furios. Amărății ăștia nu mai au mult de trăit, și nu vreau să le scurtez și eu zilele riscând ca răpitorii să ne audă sau să ne vadă dacă trebuie să te înalți ca să mă arunc cu parașuta. Amintește-ți că am luat hotărârea asta știind ce risc, și acum nu e momentul să ne căim.

— Nu e, într-adevăr, dar încep să mă tem că dacă mai cobor o să dau de bucluc, pentru că rabla asta bătrână nu mai e în stare de asemenea isprăvi...

A încheiat virajul, uitându-se plin de pesimism cum tuaregul ieșea pe jumătate în afară din avion, s-a pus în paralel cu creasta dunei cu riscul de a o atinge, și a mai redus un pic viteza, deși începuse să sune alarma de coliziune.

De îndată ce Gacel Mugtar s-a aruncat în gol, a accelerat la maximum în timp ce trăgea cu putere de manșă, iar veterana Cessna și-a onorat încă o dată reputația înălțându-se în aer, dar atât de anevoios încât, când pilotul a avut ocazia să-l vadă din nou pe cel ce până nu demult se aflase la bord, l-a zărit întins la poalele dunei cu degetul mare în sus, gest prin care voia să arate că nu a pățit nimic.

Negrul Ameney a mai făcut un viraj complet ca să verifice dacă pasagerul lui a început să se ridice și dacă pare întreg, i-a răspuns la salut mormăind în sinea lui că e o minune că a supraviețuit unei căderi atât de brutale și, în cele din urmă, a pornit spre sud-est, înapoi la Kidal.

Totuși, când avioneta a dispărut, tuaregul s-a întins din nou pe jos, fiindcă îl durea pieptul, de-abia își putea mișca mâna stângă, nu-l țineau picioarele și se simțea de parcă s-ar fi aruncat dintr-o avionetă în zbor izbindu-se cu aproape o sută de kilometri pe oră de peretele unei dune.

Spre marele lui regret, a recunoscut că somalezul avea dreptate, și că privite din aer lucrurile i se păruseră altfel decât în realitate, căci duna era mult mai înaltă decât calculase, panta mult mai abruptă și, mai ales, nisipul mult mai tare.

Prin urmare, lovitura de ceea ce i s-a părut aproape un zid de beton îl amețise, pentru câteva momente ajunsese să creadă că își va pierde cunoștința și, în timp ce începea să scuipe sânge, a recunoscut din nou că să se arunce în gol în felul ăla fusese o imprudență care friza prostia.

S-a consolât spunându-și că șase oameni nevinovați, a căror singură crimă fusese că îi ajutaseră pe alți nevinovați, erau pe punctul de a fi decapitați, și că însuși colonelul Courbet recunoscuse, cu nici douăzeci de ore înainte, că dat fiind că se aflau în mâinile unor fanatici dispuși să se sinucidă, nici toată armata franceză nu avea posibilitatea să-i salveze.

— Jucăm totul pe o carte... protestase în primul moment, acceptând cu dinții strânși sarcina puțin onorabilă de a fi o momeală.

— E singura soluție pe care o avem... spusese Ameney. Cu cât trimiteți mai mulți oameni la El Saleb, cu atât răpitorii vor avea

mai multe șanse să-i descopere și povestea asta să se termine cu un măcel. Sunteți dispus să riscați asta?

Într-un moment atât de critic, severul militar reacționase în mod surprinzător, luându-i țigara de foi din gură ca să tragă un fum adânc, după care scosese un oftat de satisfacție și i-o dăduse înapoi mormăind:

— Am rezistat trei ani tentației, ca să mă apuc acum din nou! Apoi se întorsese spre tuareg ca să întrebe: Ce șanse aveți să-i eliberați? Și vă rog să fiți sincer.

— Niciuna, dar oricum mult mai multe decât dacă anunțăm că Sad al Mani a murit.

— Tot nu-mi explic de ce continui cu mania asta stupidă de a pretinde sinceritate, când știu că n-o să-mi convină răspunsul, bombănise parașutistul tot mai abătut. Ce vă costa să-mi spuneți o minciună albă?

— „Minciunile albe au nevoie de urechi binevoitoare...”, îi amintise tuaregul. Am ajuns la un punct din care nu ne putem întoarce, și întrebarea e dacă vă învoiți sau nu.

— Mă-nvoiesc! se resemnase militarul. Accept eșecul anticipat și vă dau trei zile, pentru că în a patra o să atac cu toți oamenii mei El Saleb. Dacă nu reușesc să-i salvez pe prizonieri, cel puțin o să le recuperez cadavrele. Luase din nou țigara din mâna pilotului, mai trăsese un fum cu gândul să-și potolească furia care-l cuprindea și încheiasse pe un ton categoric: Nu accept să li se taie capetele și să li se pună fotografiile pe internet, ca să le vadă toți sadicii și descreierații. Pe scurt, ori trăiesc toți, ori mor toți!

Tuaregul a recunoscut că deși aceasta nu era cea mai potrivită soluție, cel puțin le oferea satisfacția de a plăti cu sângele vinovaților pe cel al nevinovaților, dar în clipele acelea nu se bucura nici măcar de această minimă satisfacție, pentru că îl durea

tot mai tare pieptul și scuipa tot mai mult sânge.

Mai erau două ceasuri până la apusul soarelui, dărele pe care le lăsase pe nisip îi indicau poziția, și până și cel mai nepriceput trăgător ar fi putut să-l doboare de pe creasta oricăreia dintre dunele care-l înconjurau.

A chemat noaptea în ajutor, dar aceasta nu l-a ascultat, pentru că nici noaptea, nici ziua nu ascultaseră niciodată pe nimeni, mulțumindu-se să sosească la ora la care trebuia să sosească, așa că, deși planul lui era să nu înceapă marșul până ce stelele nu-i vor arăta drumul, a decis că în starea în care se afla avea nevoie de mult timp ca să ajungă la El Saleb.

Când s-a mai potolit căldura, s-a ridicat cu un geamăt adânc, pe care l-a regretat imediat, fiindcă nu avea dreptul să se plângă, era un tuareg, se afla unde avea obligația să se afle și, dacă murea, avea să moară unde trebuie să moară cei din stirpea lui.

Ultimul tuareg va fi cel ale cărui oase se vor usca sub soarele deșertului când va încerca să facă ceva pentru binele altuia; ceilalți nu sunt decât oameni care se ascund sub un văl.

Erau doi bărbați, doi beduini, care în întuneric nu se deosebeau prea mult de orice alt om, fie el beduin sau nu, mai puțin prin tonul autoritar și aproape jignitor al unuia din ei, care fără măcar să salute, ceea ce evident era o gravă ofensă, a ordonat:

— Să luăm ce putem, mai ales apă și să pornim!

S-au supus fără să crâcnească, căci pentru asta erau plătiți, și după câteva minute toți cinci păreau animale de povară urmați de alt animal care, deși era încărcat după cum i se cuvenea, n-a îndrăznit să protesteze, de parcă ar fi înțeles că dacă o face îl vor părăsi la mila hienelor.

Au mărșăluit în pas forțat timp de aproape două ore și în cele din urmă au coborât pe o pantă ușor înclinată spre adâncurile unui

zăcământ a cărui intrare fusese așa de bine camuflată, încât nici în plină zi n-ar fi fost în stare să o descopere cineva, chiar dacă trecea pe lângă ea la mai puțin de zece metri distanță.

Cei care i-au condus până acolo le-au dat voie să intre, dând la o parte și trăgând la loc o draperie groasă, și abia atunci au putut vedea că tavanul este foarte înalt, dar încăperea mult mai mică decât cea pe care o lăsaseră în urmă, și luminată doar de două opaițe.

În fund se zăreau figurile a șase prizonieri îngroziți, încătușați la perete, și în fața lor stătea un tinerel cu o înfățișare cumplită, înarmat cu o mitralieră cu țeavă scurtă și o centură cu grenade. După felul provocator și disprețuitor în care s-a întors să-i privească, au înțeles că deși locul putea a căine mort și de-abia se putea respira, se simțea foarte bine și era tare mândru de el însuși și de misiunea ce-i fusese încredințată.

După ce au pus jos tot ce aduseseră și au primit ordin să se întoarcă în noaptea următoare, Omar el Khebir, Yusuf și mauritanul s-au grăbit să plece pe unde veniseră, și acum în frunte tropăia măgarul, care părea că se grăbește să se adăpostească într-o galerie adâncă, unde se simțea mult mai în siguranță.

Când au ajuns la intrarea în mină, mauritanul, căruia era clar că nu i-a plăcut ce-a văzut, dar care nici nu se arăta interesat să ia parte la vreo conversație, a spus că se duce să se culce, așa că Omar el Khebir a așteptat câteva minute înainte de a se hotărî să întrebe:

— Ce părere ai?...

— Că francezii n-o să-i dea niciodată drumul lui Sad al Mani, altfel spus, că nefericiții ăia o să fie decapitați.

— Ai văzut stația de radio?...

— Aveam una la fel la Tripoli.

— Cu asta pot să comunic cu orice loc din lume dacă instalează

o antenă pe culmea unei dune. Aici n-ar funcționa.

Au rămas vreme îndelungată în tăcere, privind luminile intermitente ale unui avion comercial care zbura foarte sus și, după ce a dispărut, Yusuf a spus:

— Îi urăsc pe fanatici, dar și mai mult îi urăsc pe răpitori.

— Plătesc bine.

— Dar plătesc numai când nu se împute treaba, și povestea asta pare că o să se împrute, pentru că mucosul ăsta nenorocit vrea să ajungă în rai omorând câțiva păgâni.

— Am auzit că un imam sudanez garantează că primești cinci hurii pentru fiecare păgân ucis în numele jihadului.

— Cinci fecioare pentru viața unui păgân?... s-a prefăcut că se miră celălalt. Nu știam că huriile se vând la preț redus.

— Partea proastă e că cinci fecioare rămân fecioare numai cinci zile și chiar mai puțin dacă te grăbești... a remarcat pe bună dreptate și cu aceeași lipsă de respect Omar el Khebir. Și dacă sunt fecioare, înseamnă că sunt prea tinere, și asta-i o problemă, pentru că eu n-am suflet de pederast, a mai spus pe un ton hotărât, convins de propriile-i argumente indiscutabile, apoi a încheiat: Când apare o curvă din Roma și îți face un *pompino* cum trebuie, nu te mai interesează nicio hurie din rai.

— Ce-nseamnă un *pompino*?

— Că ți-o suge, dar într-o italiană elegantă.

— Ai învățat ceva la Roma... a recunoscut fostul său adjunct cu admirabilă umilință. Eu nu pot să-mi dau cu părerea, fiindcă nu m-am culcat niciodată nici cu fete mari, nici cu curve romane, dar bănuiesc că tinerelul ăsta dus cu pluta nu gândește la fel, și nu vreau să mă văd amestecat în povestea asta. Ce le-am făcut senaudiților o să se uite la un moment dat, pentru că la urma urmei sunt de-ai locului, dar să iei parte la decapitarea celor șase

europeni e ceva grav.

— Și ce putem să facem?... a întrebat celălalt, care începuse să tremure, pentru că frigul se înăsprișe.

— Spune tu, că de-asta se presupune că ești cel mai deștept. În ce mă privește, eu o să fac un jurământ, cu toate că știi că nu-mi place să fac asta; n-o să ridic niciun deget împotriva ta și nici n-o să încerc să te fur până nu se termină tot.

— Îți sunt foarte recunoscător, și jur același lucru.

— Și-atunci?...

— Lasă-mă să mă gândesc. Dacă o întindem acum, nu ne vor urmări doar tuaregii, armata sau prietenii senaudiților, ci și jihadiștii, și știi că pentruăștia nu există frontiere.

— E clar că umblăm prin lume făcându-ne prieteni... a constatat ironic celălalt, care tremura la rândul-i, deși el părea să se simtă bine, ca și când ar fi dat afară din el toată căldura care-i prisosea. Când m-am făcut mercenar, am presupus că o să-mi fac dușmani, dar nu atât de mulți.

— Cineva a spus că măreția unui om se măsoară în funcție de măreția dușmanilor săi, dar bănuiesc că se referea la calitate, nu la cantitate... a conchis Omar el Khebir. În ultimul timp, singurul dușman demn de acest nume de care am avut parte a fost lunetistul ăla dat dracului din *ettebel*.

S-a sprijinit în pușcă, simțind că îl ia cu leșin, dar a reușit să se controleze.

Primii metri parcurși i s-au părut infernali, pentru că fiecare picior se mișca împins parcă de propria voință, ceea ce-l obliga să-și concentreze o parte din atenție pe încercarea de a înainta fără să cadă de prea multe ori.

Deși nu băuse niciodată alcool, se simțea așa cum presupunea că trebuie să se simtă bețivii, așa încât foarte curând l-a cuprins

nevoia aproape de neînvins de a se trânti pe jos și a accepta dinainte înfrângerea, întocmai cum o acceptase și colonelul Courbet.

În starea fizică în care se afla, cel mai bun lucru pe care îl putea face era să se ascundă, să aștepte să treacă zilele și ca parașutiștii să atace El Saleb și să extermine și ultimul jihadist care se ascundea în mină; și să spere că-i vor simți lipsa și vor veni să-l caute.

A simțit o durere ca un plesnet în piept, a scuipat din nou sânge și a fost cât pe ce să dea dracului tot, dar și-a amintit de promisiunea pe care o făcuse chiar în dimineața aceea, așa că a făcut efortul de a merge mai departe, chiar dacă reușea să înainteze doar câțiva metri.

— Promite-mi că o să te întorci, fiindcă Suilem o să aibă nevoie de tine. Ești cel mai bun prieten al lui, și acum nu mai e nici Baba aici ca să-l încurajeze.

— Tu o să fii întotdeauna sprijinul lui cel mai de nădejde.

— Nu vorbi prostii!... îi reproșase ea ca unui copil. Slabă nădejde îți aduce cauza deznădejdiei, mai ales când e în mormânt.

— Știi că nu suport să te aud vorbind așa... protestase el.

— Și cum vrei să vorbim, dacă zilele mele se sfârșesc, și asta e probabil ultima oară când mai stăm de vorbă? întrebuse ea cu un zâmbet trist. În fundul acestui cufăr o să găsești niște bani pe care am reușit să-i economisesc fără știrea lui Suilem, care se încăpățâna să mă îndoape cu pastile ce nu-mi foloseau la nimic...

În chip nemaivăzut, cu cât i se apropia sfârșitul, cu atât mai tare strălucea frumusețea acelei femei excepționale, de parcă pe măsură ce organele ei se deteriorau, i se ivea pe chip întreaga frumusețe interioară.

— Vreau să-l obligi să plece din Kidal, care a devenit un oraș blestemat din cauza fanatismului, a sângelui vărsat și a urii.

— Nu cred că o să accepte. Sunt convins că o să vrea să rămână aproape de tine.

— Tocmai de aceea vreau să-l faci să înțeleagă că dacă rămâne la Kidal n-o să fie aproape decât de cenușa mea, pe când spiritul meu se poate întâlni cu al lui în orice loc pe care-l va alege, însă nu aici... Făcuse o scurtă pauză, apoi schimbase în chip subit și surprinzător subiectul, adăugând pe un ton ștregar: Dacă e posibil, la Paris.

Gacel Mugtar ieșise din dormitorul Ghaliei Mendala știind că boala o va răpune foarte curând, dar constatând că tot nu reușise s-o învingă, fiindcă își păstrase neatinsă frumusețea, inteligența și chiar simțul macabru al umorului.

Și, dacă o femeie era capabilă să demonstreze o asemenea tărie de caracter, el nu putea rămâne mai prejos, așa că le-a poruncit picioarelor să nu mai lenevească, să-și facă treaba și să-l poarte cât mai repede până la El Saleb.

L-a zărit cu puțin înainte de zorii zilei, după ce unsprezece ore a înaintat ca un robot, atât de epuizat și de chinuit de durere, că fusese cât pe ce să se prăbușească, așa cum li se întâmplă uneori alergătorilor de maraton când zăresc linia de sosire.

Voința se distra jucându-i din când în când renghiuri, cerându-i mult, ca să-i refuze totul în ultima clipă.

„Te-am adus până aici, dar aici te părăsesc.

Poate acesta era felul ei de a demonstra că este singura stăpână a destinului omenesc, fiindcă fără voință oamenii nici măcar nu ajung să fie oameni, dar Gacel Mugtar se născuse și crescuse în cel mai întins deșert de pe planetă, prin urmare învățase s-o apuce de gât pe voința asta, obligând-o să-și dea ultima suflare ca să-l ajute să meargă mai departe.

Când a simțit că picioarele îi calcă pe pământ tare, și-a scos din sac vizorul cu infraroșu și l-a plimbat foarte încet dintr-o parte în

alta, până a distins în depărtare o mică movilă de pietre, semn că cineva căutase acolo natron.

A reușit să ajungă cu chiu cu vai, și-a dat seama că e un zăcământ abandonat prematur din cauza randamentului scăzut, dar care, cu o adâncime de trei metri și o mică galerie care lăsa să se vadă proasta calitate a materialului, era un adăpost unde putea sta la umbră.

A coborât, s-a ghemuit sub o stâncă mai proeminentă și a lăsat timpul să treacă.

Simțea nevoia să doarmă, dar nimeni n-a fost vreodată stăpân pe somnul său, căci el vine și pleacă după cum i se năzare, evaziv sau inoportun, iar de data aceasta a întârziat să sosească, deși până la urmă a trebuit s-o facă și a rămas cu el mult timp.

Când a deschis ochii se întuneca din nou, dar n-a făcut decât să-și clătească gura plină de sânge, să bea puțină apă și să-și pipăie pieptul, încercând să vadă dacă-și rupsese vreo coastă.

Îi era încă foarte greu să-și miște mâna stângă, dar picioarele au răspuns la comenzi când s-a lăsat noaptea, așa că a hotărât să-și scoată capul afară.

Fără îndoială, acela era unul dintre locurile cele mai triste de pe glob, și atât de tăcut, că respirația unei șopârle ar fi răsunat ca toba unui grenadier.

A ieșit să ia aer, a luat din desagă un pumn de curmale, le-a scos sâmburii și, învelindu-le într-o cârpă, le-a zdrobit până s-au transformat într-o pastă, fiindcă trebuia să mănânce, dar de-abia reușea să mestece.

A stat nemișcat o bună bucată de vreme, privind stelele și meditănd la tot ce se întâmplase de când colonelul Courbet acceptase să pună atâtea vieți în mâinile lui.

În clipa aceea mai avea o fărâma de speranță, fără îndoială

pentru că încă nu se înfruntase cu imensitatea El Saleb-ului.

Acum, cuprins de senzația tristă că fusese transportat pe o planetă îndepărtată care nu avea nicio legătură cu a lui, încrederea i se spulbera la fel cum i se spulberase și credința, căci de mult timp nu mai dorea să aparțină unei religii care primea în sânul ei ființe ca Sad al Mani, Songo Babangasi sau cei care tăiau capete în numele lui Allah. Prefera să fie unul dintre cei ce declară că singurii zei, afurisiți zei, sunt oamenii, care inventează zei sub mantia cărora să își ascundă crimele.

În ziua aceea încă nu-și spusese rugăciunile, și a decis că n-o să se mai încline ca să-l adore pe cel care permitea să se întâmple atâtea lucruri abominabile fără să se hotărască să ridice glasul sau să miște un deget.

Fusese obligat să mintă, să asasineze și să tortureze, așa că s-a întrebat câți oameni și de câte religii și-au pierdut credința străbătând întortocheatele căi pe care s-au văzut obligați să le urmeze fără să vrea.

I-ar fi plăcut, ca atâtor milioane înaintea lui, să găsească un răspuns la aceste întrebări atât de dificile, dar fără îndoială că El Saleb era ultimul loc în care le putea afla.

Se făcuse mai frig, o hienă a râs, și când a încercat s-o zărească, a observat că acolo, undeva foarte departe, se mișca ceva, și nu erau hiene.

Erau oameni ce păreau iviți din neant și care, după scurtă vreme, au dispărut din nou în neant.

Și-a strâns lucrurile și a pornit șchiopătând spre locul unde dispăruseră.

Locul era același, scena aceeași și personajele aceleași, dar duhoarea ajunsese să fie atât de insuportabilă, că măgarul a refuzat să coboare panta.

Încercând să-și țină respirația, Omar el Khebir și Yusuf au început să descarce ce aduseseră, dar primul și-a scos pe neașteptate revolverul, i-a proptit țeava la baza craniului cu chip cumplit al celui care-și împodobise pieptul cu grenade, și cu o împușcătură surdă i-a zburat creierii fără să-i lase timp să reacționeze.

Apoi a înfipt arma în spatele celui care dădea ordinele și a apăsât de trei ori pe trăgaci, în timp ce Yusuf îi tăia beregata celui de-al treilea răpitor, care în clipa aceea se apleca să pună jos o ladă cu conserve.

Acționaseră atât de rapid și de eficient, încât mauritanul, luat prin surprindere, nici măcar n-a avut șansa să-și dea seama ce se întâmplă, așa că a rămas stană de piatră.

— Tu de partea cui ești? I-a întrebat Omar el Khebir, privindu-l fix.

— A celor vii.

— Foarte bine, fiindcă o să ai destul timp să stai cu morții, i-a spus în timp ce percheziționa cadavrele și îi dădea tot ce găsea. Ține!... a adăugat. Acum ești complice la asasinarea prin trădare și cu sânge rece a trei jihadiști, cărora le-ai mai și furat tot ce aveau, ceea ce înseamnă că dacă pun mâna pe tine o să te jupoaie de viu. Știi încotro e Mauritania?

— Spre apus.

— Atunci ia ce-ți trebuie și cară-tel!

Beduinul îngrozit s-a grăbit să-i mulțumească, a băgat într-o desagă câțiva pumni de curmale, pesmeți, mei și brânză, și-a aruncat pe umeri două *girba* cu apă și a trântit câte o flegmă pe fiecare dintre cadavrele pline de sânge.

— Nu mi-a plăcut niciodată de ei, a comentat cu sinceritate, înainte să dispară în noapte.

— Țsta n-o să-și câștige pâinea ca povestitor, deși asta e o întâmplare bună de povestit, a spus Yusuf, în timp ce îi trăgea șuturi cu dispreț tinerelului mort și striga la el de parcă ar fi putut să-l audă: Am bănuir mereu că ești un prost fudul, dar niciodată nu mi-am imaginat cât de tare. Ce facem acum?

Omar el Khebir a arătat spre prizonierii care priviseră scena în tăcere și se vedea că sunt atât de traumatizați de situație, încât păreau să aștepte să fie lichidați și ei cu aceeași violență și același sânge rece ca răpitorii lor.

— Să-i scoatem de-aici, că nu-nțeleg cum de mai sunt în viață și n-au înnebunit în iadul ăsta.

A luat legătura cu cei care se afla lângă stația de radio și a început să desfacă lacătele, făcându-le semn prizonierilor uluiți să se grăbească să iasă, deși unii făceau un mare efort ca să se miște, atât pentru că stătuseră zile întregi în aceeași poziție, cât și pentru că îi obligaseră să-și facă nevoile pe ei.

Ajunși afară, Omar el Khebir le-a lăsat un răgaz să respire în voie, să-și miște picioarele, să bea apă și să înceapă să-și facă o idee de ce se întâmpla, înainte de a-i ruga să se așeze în jurul lui și să fie atenți la ce le spunea.

— În primul rând, trebuie să știți că încă n-ați scăpat de primejdie, deși aveți mai multe șanse de a vă salva, dat fiind că noi nu suntem extremiști, le-a spus foarte dezinvolt. Suntem

profesioniști, și suntem dispuși să ne riscăm viața ca să vă ajutăm să scăpați de aici, cu câteva condiții pe care le considerăm destul de rezonabile.

— Ce fel de condiții? a întrebat prizonierul cel mai în vârstă.

— Cine sunteți dumneavoastră?

— Fabio di Nuncio, medicul-șef al taberei de refugiați.

— Roman?...

— Napolitan.

— Nu-i același lucru, dar va trebui să mă mulțumesc cu asta... a recunoscut Omar el Khebir plescăind din limbă, semn că era puțin nemulțumit. Știți să folosiți stația de radio?

— Bineînțeles.

— Păi e una aici jos. Intrați în contact cu organizația dumneavoastră și comunicați-le că suntem dispuși să vă protejăm, în schimbul a două pașapoarte de apatrizi, refugiați politic sau cum s-o chema asta, al amnistiei pentru delictele de care suntem acuzați, și al unor permise de rezidență într-o țară europeană la alegerea noastră.

— Nu știu dacă se poate obține asta... a răspuns italianul un pic descumpănit.

— Vedeți dumneavoastră cum vă descurcați, a insistat Yusuf. Este capul dumneavoastră în joc. Și al prietenilor dumneavoastră.

— Voi încerca! Altceva?

— Vă vom comunica la momentul potrivit.

— Bani?...

— Cum v-am spus, suntem profesioniști, nu răpitori de oameni, a intervenit din nou Omar el Khebir. Dacă ne dați ce cerem, vom avea grijă de dumneavoastră, dar dacă nu, și cum nu avem obligația de a ne risca viața ca să vă salvăm, ne vom limita să vă lăsăm aici, și în momentul când jihadiștii vor descoperi că ceva nu

e-n regulă, fiindcă pentru asta au stația de radio, vor veni și vă vor tăia capetele.

— Pentru Dumnezeu, nu! a izbucnit în plâns, cuprinsă de teroare, singura femeie din grup. Sunt niște animale.

— Liniștește-te, dragă... i-a răspuns napolitanul, care era clar că începuse să ia asupra sa răspunderea noii întorsături pe care o luase situația lor și-așa neobișnuită. Am prieteni în guvern, și dacă e nevoie o să-l trezesc din somn chiar pe primul ministru.

— E cumva Berlusconi?... a întrebat Omar el Khebir alarmat.

— Nu, Berlusconi nu mai e.

— Slavă Domnului, pentru că în asta n-am încredere! Era prieten cu Gaddafi.

În timp ce Fabio di Nuncio se întorcea la grotă cu intenția clară de a intra în contact cu cei care puteau să obțină ce solicitau eliberatorii săi, Yusuf, nemulțumit, l-a apucat de braț pe fostul său șef, obligându-l să se îndepărteze câțiva metri.

— Ce ți-a venit să refuzi banii pe care voiau să ni-i dea? a întrebat. Ai idee cât am putea să luăm pe oamenii ăștia?

— Ascultă cu atenție, tâmpitul, că uneori ești mai măgar decât asta care se uită la noi! a spus Omar el Khebir, apoi a lăsat impresia că încearcă să-și găsească cuvintele potrivite pentru ce voia să spună, și în sfârșit a părut că reușise: Dacă ne fac rost de acte noi, avem bani să trăim fără probleme mult mai multă vreme decât ne putem închipui... Ai priceput?

— Perfect, dar banii nu sunt niciodată prea mulți.

— Tot prost ai rămas, fiindcă nu înțelegi că dacă ne-ar declara nevinovați dar am lua bani pentru că i-am eliberat pe prizonieri, am putea fi acuzați de răpire sau extorcare, și iar ne-ar lua în târbacă.

— Poate că ai dreptate... s-a scuzat celălalt.

— Sigur că am. Și Ține minte că dacă îi urăști pe fanatici și pe răpitori, nu trebuie să te porți niciodată ca ei. Poate că suntem niște ticăloși care ne vindem cui plătește mai bine, dar tocmai de-asta trebuie să respectăm anumite principii și, dacă ne angajăm să le salvăm viața acestor nefericiți, o s-o facem cu orice preț.

— De acord, tu comanzi, dar dacă o să avem probleme, ar trebui s-o ștergem de-aici, pentru că o să fim la mâna lor și o să ne împuște de pe vârful dunelor... a argumentat Yusuf înțelept. Celălalt zăcământ e mai mare, are mai multe provizii, multe arme, și ne-am apăra mai bine având mai mult teren deschis în jur.

— Văd că gândești din nou ca un profesionist, a încuviințat Omar el Khebir bătându-l prietenește pe braț. Țsta e Yusuf care mi-a plăcut dintotdeauna și de care am nevoie acum. Ia-i cu tine pe ăștia, și măgarul s-o ducă pe femeie, că de-abia se mai Ține pe picioare.

— Și tu ce-o să faci?

— O să rămân cu romanul ăsta, să văd dacă reușește să facă ceva.

— Napolitanul... l-a corectat celălalt.

— Mă rog, ce dracu' o fi! Hai, cară-te!

Nu era momentul să se-apuce să comenteze, așa că după câteva minute grupul de nefericiți se punea în mișcare, și oricine i-ar fi văzut ar fi pus rămașag că nu vor ajunge prea departe.

Yusuf le dăduse voie să ia cu ei doar burdufuri cu apă, și-i obliga să bea tot timpul, fiindcă se vedea că sunt deshidratați, așa că riscau să se prăbușească și niciunul dintre ei nu era în stare să-l ducă în spate pe altul.

Erau ca o trupă de fantome pe jumătate dezbrăcate și, de cum au dispărut în întuneric, Omar el Khebir s-a întors în încăperea pestilențială în care italianul striga la un interlocutor care se afla la

mii de kilometri distanță.

Din gesturile, rugămințile, insultele și tonul său furios a dedus că nu reușea să-l scoale din pat nici pe primul, nici pe ultimul ministru, așa că i-a luat tinerelului ăluia odios cartușiera cu grenade, le-a băgat într-un sac și a început să studieze calm structura zăcământului dărăpănat în care se aflau, de unde cu mult timp în urmă se extrăgea natron de calitate excelentă.

După o litanie interminabilă de țipete, vaiete și rugăminți, descurajatul doctor di Nuncio a hotărât să stingă stația, zicând:

— Am reușit să-mi promită că la prânz se vor întâlni cu primul ministru și îl vor ruga să vorbească cu președintele francez.

— Mă îndoiesc că o să ajungă să-l deranjeze, căci dacă chestia asta nu iese bine, la prânz o să fim morți, a răspuns calm celălalt, care pusese sacul cu grenade într-un colț și acum arunca peste el toate hainele pe care le găsea.

— Ce intenții aveți?

— Să fac să cadă tavanul și porcii ăștia de jihadiști să-și închipuie că tânărul și sceleratul lor sinucigaș se grăbea foarte tare să ajungă în rai și s-a hotărât să-și ia viața înainte de vreme... a spus arătând spre cadavrul băiatului. Se întâmplă frecvent cu genul ăsta de descreierați, așa că trageți-i cadavrul spre intrare, căci cu cât găsesc mai multe bucăți din el, cu atât mai bine.

— Ce sălbăticie!... s-a plâns celălalt, dar s-a supus fără să crâcnească, târând trupul mortului unde-i spusese Omar el Khebir. Eu știam că musulmanii au un respect deosebit pentru morți.

— Și așa și este, dar avem mai mult respect pentru cei vii...

Era clar că Omar el Khebir își reintrase în rolul de lider capabil să facă față situațiilor critice, și nu se mai considera un sărman fugar urmat peste tot de un măgar exhibiționist. Era din nou un mercenar autentic, poate excesiv de brutal uneori, dar dispus să

moară într-o misiune, lăsând o urmă clară și de neșters a prezenței sale.

Se așezase pe vine pe grămada de haine și desfăcea gloanțele pentru a împrăști praful de pușcă, în timp ce comenta cu un zâmbet care arăta că-i plăcea ce face:

— Ar fi mai bine să vă îndepărtați, pentru că deși nu sunt expert în demolări, chestia asta o să explodeze.

— Ce facem cu stația de radio? a întrebat italianul.

— Fără o antenă potrivită nu e bună de nimic, i-a răspuns el calm. Și, după cum v-am auzit strigând, nici cu o antenă nu ne-ar sluji prea mult.

— S-ar putea să aveți dreptate... a recunoscut celălalt. Politicienii preferă să-și ocupe o dimineață ducându-se la o înmormântare la care vor fi fotografiați îmbrățișând familia unui voluntar decât să facă ceva pentru eliberarea lui, fiindcă după aceea li se reproșează că au plătit o sumă exagerată pentru asta sau că și-au băgat jumătate din bani în buzunar.

— Și dacă așa stau lucrurile, de ce dracului ați acceptat slujba asta împruțită? a întrebat curios celălalt, cu un opaiț în mână, gata să dea foc hainelor.

— Fiindcă nu e o slujbă împruțită, de vreme ce nu mă plătește nimeni ca s-o fac. E un viciu împruțit. Să salvezi vieți poate ajunge să fie un viciu mai puternic decât drogurile, și când nu ai doza necesară te simți groaznic.

Omar el Khebir l-a privit oarecum derutat, a ridicat opaițul ca să-l vadă mai bine și, observându-i barba lungă și încâlcită, pletele albe pline de păduchi și o parte a corpului plin de răni și de excremente, a recunoscut în cele din urmă:

— E limpede că de câteva zile nu v-ați luat doza, pentru că arătați oribil. Așteptați-mă afară, și luați o pătură cu

dumneavoastră, fiindcă începe să se facă frig.

Fabio di Nuncio l-a ascultat, dar în momentul în care a trecut peste cadavrul pe care el însuși îl dusesse la ieșire, i-a pus coarne cu un gest foarte napolitan, spunând:

— Sper să nu poți viola pe nimeni în iad, pui de cățea!

Omar el Khebir a dat să spună ceva, dar s-a răzgândit, fiindcă nu-l privea pe el cine putea fi victima unui degenerat care pe când trăia dădea impresia că nu face prea multe distincții în materie de sex. Singurul lucru care conta era că stătea pe vine, cu opt grenade în față, și uneia dintre ele îi scosese inelul și îi legase piedica cu o sfoară. Când se întindea focul și ardea sfoara, totul ar fi trebuit să sară în aer, dar nu era sigur că o să se întâmple așa, și prin urmare nu era acela momentul să se ocupe de lucruri care nu se pot rezolva.

S-a ridicat în picioare, i-a smuls turbanul celui care înainte dădea ordinele, a dat foc turbanului și, când acesta a devenit un bulgăre de foc, l-a lăsat să cadă jos și a rupt-o la fugă.

La vreo două sute de metri îl aștepta italianul și, cu toate că mai era mult până să răsară soarele, o lumină vagă și lăptoasă le-a permis să vadă cum se ridică de la pământ o coloană de fum, urmată de o vâlvătaie, și aproape imediat de o explozie înfiorătoare.

Un nor de praf, sânge și rămășițe omenești a acoperit împrejurimile, și la puțină vreme Omar el Khebir a luat de jos un picior însângerat și l-a înălțat ca pe un trofeu valoros.

— Asta o să ne ajute, fiindcă vulturii care se hrănesc cu hoituri o să le arate canaliilor ăstora unde e problema... a spus, apoi a arătat spre gaura enormă acoperită de pământ, nisip și natron care rămăsese în urma lor. Nu cred că o să se deranjeze să încerce să verifice câte cadavre au rămas acolo jos și, dacă avem noroc, o să

plece, pentru că vulturii atrag foarte mult atenția.

— Și dacă nu avem noroc?

— O să ne urmărească, va trebui să ne apărăm și să-i împușcăm, și fiți siguri că în cazul ăsta vor veni mult mai mulți vulturi.

A urinat sânge.

La început nu și-a dat seama că e sânge, dar asta era, ceea ce împreună cu slăbiciunea pe care o simțea și faptul că bea prea multă apă chiar era semn că se rupsese ceva înăuntrul lui.

Pentru prima dată în viață l-au copleșit furia și neputința în fața corpului care nu răspundea când avea mai mare nevoie de el, și moartea nu părea să facă deosebiri, oricât ar fi fost de tânăr, de puternic sau de tuareg.

Aproape toată noaptea a căzut și s-a ridicat, s-a împiedicat și s-a ridicat iar, făcând un efort epuizant ca să se apropie de locul în care văzuse dispărând ceea ce părea convins că erau siluete omenești, dar oricât a încercat, nu a reușit să le dea de urmă.

Dacă era vorba de răpitori, se ascuseseră foarte bine; și dacă era vorba de simpli beduini care profitau de noapte ca să călătorească printr-o zonă pe unde nu se putea trece în timpul zilei, probabil erau deja prea departe.

Singurul lui tovarăș de drum era o hienă, care-l urmărea aproape de când se întunecase.

Animalul rău mirositor avea faima că presimte când cineva e pe punctul de a muri, și se pare că dâra de sânge pe care o lăsa Gacel îi era de-ajuns să-și dea seama că era spre binele ei să păstreze liniștea, ca să nu-i stârnească pe cei care ar fi dorit să-și dispute cu ea prada aceea gustoasă.

Festinurile în familie le încântă pe hienele dungate, dar masculii de hienă pătată preferă să trăiască în singurătate, să se împerecheze când au ocazia și să-și vadă de drum fără povara

răspunderii de a-și hrăni puii, căci să găsești ceva cu care să-ți umpli burta într-un loc atât de inospitalier ca El Saleb era suficient de greu cât să nu dorești să împarți prada.

După trei ore, temându-se că la ivirea zorilor câinele acela nomad respingător îl va da de gol cu prezența lui, tuaregul s-a întins cât era de lung, și-a montat vizorul cu infraroșu pe pușcă, precum și amortizorul de zgomot, a sprijinit țeava pe sacul cu mâncare, întrucât mâna stângă continua să nu-l asculte, și a așteptat răbdător ca animalul să se miște, ceea ce i-a permis să-i vadă cât se poate de clar picioarele din spate.

În momentul în care a apăsat pe trăgaci, animalul a fugit urlând spre o vizuină întunecoasă ca să-și lângă rănilor, ajungând ca într-o clipă să se transforme din posibil invitat la ospăț în posibil fel principal al ospățului, fără să reușească să priceapă de unde se ivise un dușman atât de violent.

Lui Gacel i-ar fi fost mult mai ușor s-o omoare cu un glonț în cap, dar asta însemna ca în scurtă vreme toți vulturii din zonă să se adune acolo și să organizeze ei un festin, devenind o companie periculoasă și foarte neplăcută.

A rămas mult timp în aceeași poziție, încercând să-și adune forțele în vreme ce observa cum, la mai puțin de un metru distanță, o pereche de scorpioni începea să execute ceea ce după toate aparențele era un formidabil dans nupțial, deși putea la fel de bine să fie o luptă pe viață și pe moarte între doi masculi dispuși să se distrugă unul pe altul.

Dans nupțial sau luptă înverșunată, n-a durat mult, căci ceva i-a atins pe neașteptate turbanul și unul dintre participanți a dispărut ca prin farmec. Perechea sa, sau adversarul, sau ce-o fi fost, a rămas câteva clipe cu acul ridicat amenințător, dar imediat și-a dat seama că pericolul înaripat continuă să zboare pe deasupra capului

său, așa că a fugit să-și caute adăpost sub o piatră.

Chiar și acolo, atât de departe de orice, eterna luptă pentru supraviețuire domnea implacabil.

Din nou îl chinuiau setea și se rușina că își pierduse capacitatea de a-și controla nevoia de a bea, deși știa că de acest control îi depindea viața. Calculase că o să aibă nevoie de apă pentru patru zile, dar de-abia îi mai rămăsese un strop, fiindcă probabil se transforma în sângele pe care îl scuipa, îl urina, sau care se revărsa incontrollabil prin cine știe ce unghere din corpul său.

S-a târât până a găsit un fel de vizuină care abia îl proteja un pic, dar nu se simțea în putere să meargă mai departe, așa că s-a lăsat în voia oboselii care își făcea efectul.

A visat că murea odată cu Ghalia Mendala, și că aceasta îl certa pentru că nu își îndeplinise promisiunea de a-l ajuta pe Suilem, ceea ce era o prostie imensă, pentru că nimic și nimeni nu-l putea ajuta vreodată pe Suilem Balade.

Când s-a trezit, și-a dat seama că în toată perioada aceea marcată numai de groază și moarte avusese parte de o singură recompensă: fusese martorul unei iubiri fără seamăn între doi oameni, ceea ce îl ajutase să mai păstreze o speranță cât de mică într-un viitor mai puțin descurajant. Poate tocmai de aceea nu îngăduise destinul capricios ca Ghalia Mendala și Suilem Balade să aibă copii, căci ei ar fi putut deveni sămânța unei noi specii umane, mai puțin egoiste.

L-a întristat gândul că o să moară după ce își pierduse credința, și și-a amintit de poveștile pe care le auzise despre oameni necredincioși care l-au găsit pe Dumnezeu în ultimul moment.

În cazul lui era tocmai pe dos, dar singurul lucru pe care îl regreta era că avea să moară într-o gaură jengoasă de unde nu aveau să îl mai scoată la suprafață decât lighioanele.

Îi era sete, și ziua a fost cea mai călduroasă din câte trăise.

S-a cufundat din nou într-o toropeală adâncă, și de data asta a visat că moartea îl căuta prin deșert, derutată și furioasă că nu e în stare să îi găsească ascunzătoarea.

A trecut pe lângă el, urmată de întuneric, care urmează veșnic moartea, și de-abia atunci tuaregul s-a ridicat, ca un mort care scapă dintr-un mormânt prea îngust.

A băut ultima picătură de apă care-i mai rămăsese și s-a așezat să aștepte, știind că atunci când parașutiștii îi vor descoperi cadavrul, colonelul Courbet va înțelege că nu a putut face mai mult.

La urma urmei, amândoi acceptaseră de dinainte înfrângerea.

Și să accepți de dinainte înfrângerea, când de reușită depindeau atâtea vieți omenești, era ca și cum ai muri puțin de dinainte.

Pe neașteptate, trei bărbați și un măgar au apărut ca din pământ în dreapta lui, au trecut la mai puțin de o sută de metri de locul în care se afla și s-au îndepărtat în pas vioi spre est.

La început a crezut că are în continuare halucinații, dar siluetele lor se desenaseră cu atâta claritate pe un fundal înstelat, că i s-a părut chiar că măgarul se opri o clipă ca să se întoarcă să se uite la el.

Firește că s-a întrebat ce naiba caută un măgar într-un asemenea loc, dar n-a vrut sau n-a putut să se gândească la asta pentru că îl chinuia setea, așa că și-a adunat ultimele puteri și a pornit spre locul de unde se iviseră, nădăjduind că va găsi apă.

Așa cum bănuia, era o mină părăsită, dar a avut prevederea să stea un timp să asculte, ca să-și dea seama dacă e ceva înăuntru.

Cu toate astea, a coborât în liniște pe scara rudimentară de piatră, uitându-se prin vizorul cu infraroșu, dar când a văzut un burduf din care se prelingea apă, nerăbdarea a învins prudența și a

băut pe nerăsuflete.

Întremat și mai calm, a aprins o lanternă ca să cerceteze pe îndelete încăperea, care părea să fie o ascunzătoare enormă, ca cele pe care le foloseau teroriștii sau luptătorii de gherilă, pentru că înăuntru erau îngrămădite multe arme, apă și provizii.

În ciuda izolării și a căldurii de nesuportat, El Saleb era probabil un punct de sprijin esențial pentru jihadiști când venea momentul să își extindă stăpânirea spre țările vecine, pentru că la o aruncătură de băț se aflau zăcămintele petrolifere din Algeria, minele de uraniu din Niger sau zăcămintele de fier din Mauritania. Singurul obstacol între ei și aceste obiective era o mare de nisip prea puțin supravegheată.

Gacel Mugtar n-a avut putere nici măcar să schițeze un zâmbet când și-a dat seama că steaua rea și capricioasă care îl călăuzise în ultima vreme îl făcuse să își încheie călătoria într-un adăpost al extremiștilor cei mai radicali, ceea ce însemna că atunci când îi găseau cadavrul, oamenii aveau să creadă că este al cuiva care își dorise să moară printre ai lui.

Era un destin straniu acela ce făcea ca fanaticul imam Songo Babangasi să rămână în istorie drept un sfânt pios al cărui mausoleu îl vor vizita beduinii, în vreme ce mormântul unui tuareg care devenise ateu avea să se afle printre cele ale jihadiștilor pe care îi ura atât de tare.

A încercat să se consoleze cu gândul că nimeni, odată înmormântat, nu reușise să-și vadă propriul mormânt.

A mâncat fără poftă o cutie de sardele pe care le-a zdrobit până au devenit o pastă, a urinat din nou sânge și a ieșit să vegheze dacă vreunul dintre răpitori nu se întoarce, pentru că habar n-avea unde se duseseră, nici ce misiune aveau de îndeplinit.

Continua să se încreadă orbește în arma lui, dar a hotărât să ia și

un AK-47, care nu-i slujea prea mult pe distanțe mari, dar reușea să-l pună pe gânduri până și pe cel mai fanatic extremist înainte să se apropie de el.

În timp ce lupta să învingă o somnolență care nu era decât anticamera morții, i s-a părut că aude ceva asemănător cu niște împușcături surde dar, deși s-a străduit să rămână cu toate simțurile treze, restul nopții s-a scurs în cea mai adâncă liniște.

Când și-a dat seama că se luminează de ziuă, s-a retras din nou în gaura prin care se intra în mină, așezându-se în așa fel încât să poată supraveghea, de pe o treaptă a scării improvizate, printre pietre, toată întinderea.

Exact în momentul acela, a zărit în depărtare un foc și imediat s-a auzit o detunătură.

A îndreptat luneta armei în direcția aceea și a rămas perplex în fața priveliștii: luminat fantasmagoric de prima geană a zorilor, un măgar înainta purtând pe spinare o femeie care-și menținea echilibrul doar datorită unui beduin foarte înalt care-o ținea de braț.

Îi urmau patru bărbați, care de-abia reușeau să țină pasul cu ei, și din când în când se împiedicau și cădeau, doar ca să se ridice și să continue să înainteze aproape în patru labe.

Văzuți în lumina aceea slabă și de la o asemenea distanță, puteau fi luați drept suflete răătăcitoare care umblau fără nicio țință.

Numai beduinul înarmat care mergea pe lângă măgar părea teafăr, și din când în când se întorcea spre cei rămași în urmă, cerându-le să grăbească pasul.

S-a ghemuit, deși știa că nu pot să-l vadă, făcând un gest aproape instinctiv al cărui scop real era să încerce să-și dea seama dacă ce vede se întâmplă aievea; cei rămași în urmă, la fel ca femeia, păreau europeni, iar mintea lui refuza să accepte că poate

cinci dintre prizonieri, sau ceea ce mai rămăsese din ei, nu prea mult, se îndreaptă spre el păziți de un singur răpitor.

Se simțea la fel de buimăcit ca atunci când se rostogolise pe versantul dunei fără să știe dacă cerul era sus sau jos, și își putea închipui că din ziua aceea creierul lui nu mai funcționase normal, așa că în clipele acelea se simțea incapabil să-și pună ideile în ordine.

A trebuit să se uite din nou pe furiș printre pietre ca să accepte că grupul acela improbabil continuă să se apropie, s-a străduit să găsească o explicație rezonabilă pentru situația aceea, dar până la urmă și-a zis că nu e momentul să gândească, ci să acționeze în măsura în care i-o permiteau forțele tot mai reduse, așa că a lăsat deoparte pușca, a încărcat pistolul AK-47 și a rămas nemișcat până ce, după socoteala lui, beduinul a ajuns la circa zece metri distanță, moment în care s-a ridicat țintind direct spre pieptul lui.

— Aruncă arma! a strigat.

Cel amenințat, care nu avusese nici cea mai vagă posibilitate să reacționeze, s-a supus pe loc, lăsând să-i cadă pușca din mână, dar când a făcut asta n-a mai putut s-o susțină cu cealaltă mână pe femeie, care s-a prăbușit plângând în hohote:

— Ah, Dumnezeuule, nu! Nu din nou...

Ceilalți membri ai grupului păreau să se fi transformat în stane de piatră îngrozite.

Gacel a profitat de zăpăceala lor ca să înainteze câțiva metri, în timp ce ordona în arabă:

— Retrage-te până la bolovanii ăia!

Apoi, pe un ton mai puțin poruncitor, a adăugat în franceză:

— Liniștiți-vă!... Acum sunteți liberi.

După primele momente de uimire, unul dintre prizonieri a reușit să bâiguie arătând spre Yusuf:

— Dar ne-a eliberat el deja...

— Ce-ați spus?... a întrebat tuaregul, crezând că nu auzise bine.

— Că am fost sechestrați și că el ne-a eliberat.

Gacel Mugtar, tot mai nedumerit, s-a întors spre celălalt și a întrebat:

— Ești jihadist?

— Ferească-mă Dumnezeu!... s-a îngrozit el. Tu?

— Nici eu.

— Atunci ce-i cu toată povestea asta?

Tuaregul a arătat spre grupul de prizonieri și a răspuns:

— Îi căutam.

— Uite-i aici.

— Lipsește unul.

— O să vină mai târziu.

— Explică-mi!...

Explicațiile, la care au participat și prizonierii, s-au prelungit câteva minute haotice, la sfârșitul cărora tuaregul a făcut un gest poruncitor, cerându-le să tacă din gură:

— Gata! Duceți-vă să vă odihniți, și tu lămurește-mă de ce ești băgat în chestia asta.

Yusuf a așteptat până ce însoțitorii săi epuizați au coborât în mină, și doar atunci a răspuns cu un calm desăvârșit:

— Pentru că sunt mercenar, dar nu răpitor.

— Nu știam că e vreo diferență.

— Este. Și nu una, ci multe! Și acum poți să mă împuști și să termini cu toată povestea asta, pentru că îți recunosc vocea, și cred că ești blestematul ăla de lunetist care ne urmărește din Niger.

Gacel, pe care nu-l mai țineau picioarele și se simțea incapabil să asimileze grămada aceea de evenimente absurde, s-a așezat jos, făcându-i semn celuilalt să facă la fel.

— Adică faci parte din grupul care i-a masacrat pe senaudiți?... a întrebat, și când celălalt a aprobat cu un gest, a adăugat: Ce s-a întâmplat cu Omar el Khebir?

— A rămas în urmă cu un medic, și presupun că el a provocat explozia pe care tocmai am auzit-o.

Interlocutorul lui a tăcut un timp, fiindcă începuse din nou să vomite sânge și, după ce s-a șters la gură cu dosul mâinii a spus, ca și cum faptul n-avea nicio importanță:

— Cred că sunt pe moarte.

— Ce-ai pățit?

— E o poveste lungă pe care nu cred că voi avea timp s-o sfârșesc, a spus și a întors capul, arătând spre intrarea în mină și adăugând: Acum ei sunt cei care contează.

— Sunt de acord... a răspuns Yusuf, surprinzător de calm. Și dacă te ajută cu ceva, să știi că am încheiat un acord prin care ne angajăm să-i protejăm.

— Care e prețul?

— Iertarea.

— Prea mare.

— Șase vieți nu au niciodată un preț prea mare, și țiine seama că i-am atacat pe senaudiți pentru că era fie viața lor, fie a noastră. Când te chinuie setea, ești în stare să-ți omori și mama.

— Asta-i foarte adevărat, a recunoscut tuaregul. În deșertul ăsta blestemat apa e totul...

A vomitat iar sânge, și după ce a respirat adânc a întrebat:

— Ce-ai de gând să faci acum?

— Să mă întorc cu măgarul după medic, care e și el epuizat, pentru că fiecare minut contează, și fanaticii ăștia nemernici pot să apară din clipă în clipă. A făcut o pauză lungă și apoi a adăugat: Aici jos e un arsenal întreg, iar Omar și cu mine suntem buni în

meseria asta și, cum ai avut ocazia să mă omori și n-ai făcut-o, în ceea ce mă privește n-avem nimic de împărțit.

— Ce-o să spună Omar?

— E un bun profesionist și un om inteligent...

S-a ridicat în picioare, și-a luat arma, a apucat căpăstrul măgarului, care fusese martorul mut al conversației, și în timp ce dădea să plece a adăugat:

— Încearcă să nu mori, fiindcă o să avem nevoie de oricine știe să folosească o armă, și tu ai demonstrat că știi s-o faci.

Vulturii zburau în cerc, și l-a mirat că o făceau la înălțime și nu deasupra capului său.

Când Yusuf și măgarul au dispărut în zare, a coborât în mină, unde prizonierii se trântiseră pe jos și doar unul a întredeschis ochii ca să-i arunce o privire pierdută, după care i-a închis imediat.

A băut apă, a încercat să mestece o bucată de brânză, și s-a așezat să-i privească, neputând să nu se întrebe ce îi împinsese să sfârșească în locul și împrejurările acelea.

Scena aceea deprimantă îl ajuta să-și redobândească o parte din aproape inexistentă lui credință în ființele omenești, dar nu și pe cea în Dumnezeu, pe vremuri de nezdruccinat.

Dacă nefericiții aceia făcuseră atâtea sacrificii din iubire pentru semenii lor, faptul că se aflau acolo avea o anumită explicație, dar dacă o făcuseră din iubire pentru Dumnezeu lor, oricare ar fi fost acesta, era inexplicabil ca El să-i fi părăsit în voia unei sorți atât de mizere.

Și-a dat seama că, gândind în felul acela, porțile paradisului i se închideau dar, după ce fusese martorul atâtor atrocități, îi era greu să accepte că ar putea exista vreun paradis pe undeva.

Puterile îl lăsau ca apa ce se prelinge prin crăpăturile unei *vechi girba*, și și-a dat seama că acum n-o avea acolo pe mama lui, ca să aducă un blid și să adune picăturile de viață care se scurgeau.

A zâmbit gândindu-se la ea, și și-a dorit să creadă că se va simți mai mult mândră decât tristă când i se va povesti că fiul ei a murit apărându-i pe cei lipsiți de apărare.

Dacă există într-adevăr viață de apoi, el nu se va simți mândru

de presupusele sale fapte de eroism, ci mai curând rușinat de mulțimea crimelor sale, inclusiv de încercarea de sinucidere, pentru că începea să creadă că în momentul când s-a aruncat din avion a făcut-o cu intenția de a sfârși demn.

Atunci știa că nu va reuși niciodată să-i salveze pe prizonieri, și era hotărât să nu mai asasineze necunoscuți, așa că o moarte curajoasă ar fi fost neîndoielnic soluția cea mai onorabilă.

A închis ochii și s-a cufundat într-un neant fără vise și fără halucinații; doar neantul.

Când i-a deschis din nou, totul era la fel, cu excepția faptului că un bărbat cu plete albe și încalcite și cu barbă lungă se odihnea lângă el.

Cu greu a reușit să se ridice în picioare și să iasă afară, unde l-a orbit lumina violentă a soarelui ce îl izbea drept în ochi. Când a reușit să se obișnuiască cu ea, a văzut că măgarul se odihnea la umbră, iar Yusuf stătea la pândă între pietre.

— Ce se întâmplă? a întrebat.

Celălalt s-a întors, l-a studiat din cap până-n picioare de parcă l-ar fi mirat cu adevărat prezența lui și s-a mulțumit să spună doar:

— Credeam c-ai murit.

— Încă nu.

— Văd.

— Și Omar?

— A plecat.

— A plecat?... a repetat neîncrezător Gacel. Nu mi-aș fi închipuit.

— Avea motivele lui... i-a răspuns celălalt evaziv, în timp ce-i cerea cu un gest să-și ocupe locul pe scară și să stea la pândă între pietre. Opt motive, ca să fim mai preciși.

Tuaregul a făcut ce i s-a indicat, și a constatat că într-adevăr se

apropiau opt călăreți ce se călăuzeau după urmele de pe nisip, care îi conduceau fără greș spre intrarea în mină.

S-a întrebat din ce motiv nu l-a luat încă moartea, fie și numai ca să-l scutească să mai fie martorul unui nou măcel.

— Ce putem face? a șoptit.

— Să așteptăm.

— Ce să așteptăm?

— Să fie șapte.

— Nu te-nțeleg, aproape că a gemut. La ce te referi?

— Că întotdeauna e mai bine să te caute șapte jihadiști împuțiți decât opt jihadiști împuțiți, și de aceea e mai bine să așteptăm, a spus și a întins mâna arătând spre un călăreț, confirmând ferm ce zisese mai devreme: Vezi?... Acum au rămas șapte, pentru că cel cu turbanul alb se clatină și, dacă nu greșesc, următorul va fi slăbănogul care călărește la dreapta lui.

Tuaregului nu i-a fost greu să vadă că, întocmai cum spunea celălalt, extremistul cu turban alb s-a aplecat tot mai mult, până a căzut jos, în timp ce capul celui din dreapta lui sărea în bucăți.

Yusuf a rânjit cu gura până la urechi.

— Acum sunt doar șase și, dacă nu se dezmeticesc, n-o să rămână niciunul. A pus prietenește mâna pe umărul tuaregului, în timp ce adăuga: După cum vezi, Omar a fost un elev bun, iar tu un maestru bun.

— Are pușca mea?

— Ai impresia că poți să omori pe cineva de la distanța asta aruncând cu pietre?

— Dar unde e?

— Ține minte că e tuareg, și tu, ca tuareg, ar trebui să știi că atunci când unul dintre voi se ascunde, nici măcar un tuareg nu reușește să-l găsească... Yusuf a râs scurt de parcă ar fi văzut un

spectacol fascinant, apoi a exclamat: Au rămas doar cinci!

Într-adevăr, căzuse un al treilea răpitor, iar tovarășii lui îngroziți se uitau în toate părțile, încercând să localizeze punctul de unde erau doborâți cu atâta precizie.

— Acum e rândul meu, a spus Yusuf, începând să tragă cu pistolul lui AK-47. O să-i cășăpim.

— Sunt prea departe, i-a atras atenția Gacel, căruia acum îi era greu până și să vorbească. Nu faci decât să-ți consumi gloanțele.

— Avem destule, și dacă tragi în sus o să cadă suficient de aproape de ei cât să-i îngrozească... a spus, dar în timp ce schimba încărcătorul a observat ce față avea celălalt, care se sprijinea de perete incapabil să mai se țină pe picioare, a pufnit supărat și a adăugat: Ar trebui să te culci... Omar și cu mine o să ne ocupăm de asta.

— Vreau să mă uit, căci o să fie ultimul lucru pe care-l văd.

— Asta înțeleg.

Prizonierii au venit și ei, atrași de zgomotul împușcăturilor, și au ajuns la timp ca să vadă cum o cămilă împușcată în stomac s-a ridicat în două picioare, aruncându-l jos pe călăreț, care a început să alerge disperat, dar nu a apucat să facă decât câțiva metri, pentru că o împușcătură în spate l-a trântit cu fața la pământ.

— Au rămas doar patru... a comentat Yusuf, de parcă ar fi fost cel mai firesc lucru din lume, în timp ce trăgea și el o nouă rafală. Îi place la nebunie să-i vâneze blestematului ăsta de fecior de capră râioasă.

Probabil că la fel și-au spus și jihadiștii, căci fără să se pună de acord au obligat animalele să se întoarcă și să se îndepărteze în galop.

— Ăștia nu se mai întorc... a spus Yusuf, care părea că se bucură cum de puține ori o făcuse în viață, apoi l-a apucat pe tuareg de

braț și l-a ajutat să urce ca să iasă, întinzându-l pe o movilă de nisip. Hai!... a adăugat. Gaura asta nenorocită nu e un loc bun să mori.

Prizonierii, bucuroși și liniștiți după ce au văzut coloana de praf îndepărtându-se, li s-au alăturat, și la scurtă vreme l-au zărit pe Omar el Khebir, care a ieșit din spatele unor stânci, s-a apropiat de cei căzuți și l-a împușcat de aproape pe unul dintre ei, care probabil nu i se părea mort de-a binelea.

Apoi a luat de căpăstru două dintre cămilele care se uitau total indiferente cum agonizează o a treia și s-a apropiat fără grabă, oprindu-se în fața tuaregului.

— Asta e a ta, a spus dându-i pușca.

— Poți s-o păstrezi, i-a răspuns el pe un ton hotărât. Eu n-am s-o mai pot folosi vreodată.

— Păcat, e o armă excelentă... a spus celălalt. Dar dacă o găsesc la mine, o să am probleme, căci de-acum sunt doar un beduin sărman care încearcă să fugă dintr-o țară prea violentă...

L-a întrerupt un zgomot îndepărtat de motoare și au ridicat toți privirea, ca să vadă cum, foarte departe, își făcea apariția un avion militar din care după câteva clipe au început să sară parașutiști.

Yusuf a văzut cum orizontul se acoperă de ciuperci albe și, în timp ce încăleca pe una dintre cămile, nu s-a putut abține să facă unul dintre comentariile lui ironice:

— Francezii au întârziat... Ca de obicei.

Omar el Khebir a îndemnat cu un gest măgarul să-i urmeze, și după aceea s-a întors spre Fabio di Nuncio.

— Amintiți-vă de înțelegerea noastră, domnule doctor. O să declarați sub jurământ că ați fost martor când doi mercenari nemiloși aflați în slujba jihadului islamic, Omar el Khebir și Yusuf Kassar, au murit îngropați în mina de natron în care v-au ținut

sechestrați.

— V-am dat cuvântul meu de onoare și o să-l respect.

— Așa sper, fiindcă altfel o să mă întorc și o să le tai gâtul oamenilor dumneavoastră, a spus, apoi și-a înclinat cu respect capul în fața lui Gacel Mugtar, adăugând: Îmi pare rău că te-am cunoscut în astfel de împrejurări, pentru că nu sunt mulți dușmanii care să ne facă să ne simțim mândri.

Cel căruia îi erau adresate cuvintele cele mai sincere pe care le rostise vreodată Omar el Khebir de-abia a mai avut putere să-și ridice mâna, să se descopere și să-l lase să-i vadă chipul.

Demonstra astfel că este un tuareg adevărat, care și-a dat viața pentru cei neajutorați, și că nu se teme nici de cei mai mari dușmani ai săi.

Ceilalți nu sunt decât oameni care se ascund sub un văl.

Madrid, noiembrie 2013

În seria ACTUAL

au apărut:

Robert M. Pirsig – *Zen și arta reparării motocicletei*

Sahar Delijani – *Copiii arborelui de jacaranda*

Graeme Simsion – *Proiectul*

Rosie María Dueñas – *Ce avem și ce uităm*

Julie Otsuka – *Buddha din podul casei*

Margaret Mazzantini – *Nimeni nu se salvează singur*

Aglaja Veteranyi – *De ce fierbe copilul în mămăligă*

Jens Christian Grondahl – *Piazza Bucarest*

Parinoush Saniee – *Tatăl celui alt copil*

M.L. Stedman – *Lumina dintre oceane*

Yasmina Reza – *Fericiți cei fericiți*

Goce Smilevski – *Sora lui Freud*

Carlos Ruiz Zafón – *Prizonierul cerului*

Natsuo Kirino – *Cronica zeiței*

Andrei Makine – *O femeie iubită*

Chuck Palahniuk – *Apocalipsa*

Adam Johnson – *Povestea lui Jun Do*

Tan Twan Eng – *Grădina cețurilor din amurg*

Eowin Ivey – *Copila de zăpadă*

Kathleen Grissom – *Bucătăria sclavilor*

Cormac McCarthy – *Orașele din câmpie*

Arturo Pérez-Reverte – *Tangoul Vechii Gârzi*

Margaret Mazzantini – *Marea, dimineața*

Ngũgĩ wa Thiong'o – *Râul care ne desparte*

Jonathan Coe – *Expo '58*

Philippa Gregory – *Regina albă*

Philippa Gregory – *Regina roșie*

Hwang Sok-yong – *Prințesa Bari*
Colm Tóibín – *Testamentul Mariei*
Kamila Shamsie – *Kartografie*
Zadie Smith – *Dinți albi*
Patti Smith – *Pe când eram doar niște puști*
Ian McEwan – *Operațiunea Sweet Tooth*
Shani Boianjiu – *Oamenii eternității nu se tem niciodată*
Porochista Khakpour – *Ultima iluzie*
Alai – *Cântul regelui Gesar al Tibetului*
Elif Shafak – *Palatul Puricilor*
Paul Bailey – *Băiatul prințului*
Sjón – *Vulpea albastră*
Jón Kalman Stefánsson – *Între cer și pământ*
Baha Tahir – *Oaza de la asfințit*
Michael Cunningham – *Crăiasa Zăpezii*
Marius Daniel Popescu – *Culorile rândunicii*
Immanuel Mifsud – *În numele Tatălui (și al Fiului)*
Jess Walter – *Frumoasele ruine*
Joydeep Roy-Bhattacharya – *De veghe*
Hélène Grimaud – *Întoarcere la Salem*
Don DeLillo – *Omul căzător*
Rabih Alameddine – *Femeia de hârtie*
Anna Gavalda – *Billie*
Hiromi Kawakami – *Vreme ciudată la Tokio*
Philippa Gregory – *Prințesa albă*
Alberto Vázquez-Figueroa – *Ultimul tuareg*

În pregătire:

Michel Bussi – *Fetița cu ochi albaștri*